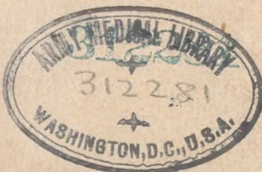
SALVTIFERA NAVIS

Nauis ſtultorum

NARRAGONICE PROFECTIONIS NVN quã ſatis laudata Nauis p Sebaſtianum Grant. uer/naculo uulgariq; ſermone & rhythmo pro cuncto rum mortalium fatuitatis ſemitas effugere cupien tium directione/ſpeculo/ cõmodoq; & ſalute: pro/q; inertis ignaueq; ſtulticiæ, perpetua infamia/exe/cratione & confutatione/nuper fabricata: Atq; iam pridem Per Iacobum Locher cognomento Philo/muſum: Sueuum: in latinum traducta eloquium: & per Sebaſtianũ Brant; denuo ſeduloq; reuiſa: fœlici exorditur principio.

a

NARRAGONIA LATINE FACTA A IACOBO Locher Philomuſo:Sueuo.

Epigrâma

Eiuſdem Epigramma ad lectorem

Armina/ſint quãuis triuiali ſculpta moneta/
c Plaude tamen teneris lector amice modis.
Cultius eloquium nobis ſupereſſe putabis:
Si canimus tragico ſcripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos de prompſimus orſu
Stultiuagiſqȝ uiris tranſtra locata patẽt.
Nauibus ergo uagis uentoſqȝ auraſqȝ fauentes
Et ſalubres portus:& loca tuta precor.
Cogantur fatui tumido ſubſidere ponto.
Ne modo:da tutam Iuppiter alme uiam.
Si foret inter nos etas Saturnia:pacis
Sancta fides:uite conſpiciuumqȝ decus:
Non iam tot fatuos puppis cumulaſſet inertes:
Aequora qui ſulcant:uelaqȝ picta trahunt.

Epiſtola Iacobi Locher Philomuſi:Ad eruditiſſimum uirum Sebaſtianum Brant:Iuriſconſultum & pœtam argutiſſimum/preceptorem ſuum dilectiſſimum.

Epiſtola ad.S.Brant.

s I fas eſſet:preceptor iucundiſſime:exotici ac barbari ſermonis quiddam tuis mũdiſſimis auribus inculcare. In preſenti preludio rudis loquutor audaxqȝ iuuentus manibus tuis dedicarem:quod mihi labor ingenuus: ſedem tarieqȝ noctes ac fræquens lucubratio peperere. Sed quia te humanitatis

ſplendore conſpicuum cenſorem uideo:abſqꝫ ruboris ma/
cula ad te ſcribẽdum pueriles excitaui manus. nec enim es
de numero eorum Criticorum:qui cum & ipſi nihil ſapiãt:
ingenii tamen aſperitudinem in alios uertũt.nec modo ali
us deſignatus uultu:alio uocis ſono:alio quoqꝫ inceſſu: nec
iactantia obſolentioræ. nec ſuperbia arrogantiore: nec ca/
pillatior:utimaliuoli ſolænt: meam in te iuuenilem obſer/
uantiam manucapis. Memini dulciter me puerum/ſtipen/
diis fœlicis achademie ſub te preceptore meruiſſe. O dul/
ces confabulationes quas ſermone tuo ſuauiſſimo conditas
publico in Auditorio te profitente accepimus. auribus inq̃
tenellis & adhuc propter pubertatis mollitudinem ſtrepen
tibus:ſalutares ac beniuolas ſolitæ tue facundie diſciplinas
exhibuiſti.Quotiens enim in frequenti gymnaſio certami
na poetarum grandiſſonamqꝫ ueterum chelyn inflamma/
ſti?lepidoqꝫ ſuſurro cantilænas orphicas/ delphicaſqꝫ per/
mulſiſti:quotiens obphebi tui dexteritatem laureamqꝫ co/
ronabilem/me ad aganippidos uireta ſcaturienteſqꝫ Gaſta
lii riuulos concitaſti? Quemadmodum attice iucunditatis
princeps Demoſthenes Platoniſqꝫ noſtri tenellus auditor Demoſthe/nes.
oratiõe quam:galliſtratus orator concitatiſſimus/pro Oro
po habuit ad eloquẽtie ſtudium cõmotus extitit. Ita tu cha
riſſime preceptor animum meũ primitus ad feliciores ſtu/
diorum ſeceſſus:ãtraqꝫ iucundiora/ tua affabilitate ac urba
nitate induxiſti.Gratias igitur non quas uolumus ſæd quas
noſtri pectoris exiguitas ualet referre non dedignemur.
Nam ſi gratiarum actiões in hoc epiſtolio ꝑ infuſa eloquẽ
tia:proqꝫ muſaꝝ iſpiramĩe iã tibi pſoluere conarer. Hiloti

ci calami argutia: ægiptiæq; papyri crassitudo/ nostris sa/doribus uix satis facerent. Nostræ itaq; ruditatis exercita/menta/ hilari fronte iucundissimoq; mentis examine truti nabis. Laudabis discipuli tui audaciam: qui sui preceptoris saluberrima rhythmata: latiali: quãuis dura ac bulbutienti: lingua etheutonico linguagio uertit. Nec id pudoris loco habendum duco. cum & Francisci Petrarchæ philosophi Stoici: ac Meonii uatis sectatoris celeberrimi: causationes uulgares: uernaculaq; dictamina/ Philippus Beroaldus Bononieñ/ æque preceptor meus/ omnisq; uetustatis candidissimus inquisitor: cui etiam iam dudũ primas partes in om/ni dicendi genere Italia: felsinaq; uiritim tribuit: in latinũ sermonem uertere nõ est dedignatus. Idem Boccatii inter/pres esse uoluit. Maximi igitur spectatissimiq; honoris pre miiq; loco duximus: q me sermonis tui uernacli: quo egregie polles: interpretem esse uoluisti. Illud nempe inter precipua humanitatis genera locari solet: cum a preceptore discipulus ad honores egregios eleuatur. Tanti igitur te fa/cio: qñ Isocrates: Platoq; Socratẽ/ sanctissimum fecere. Nec cedo ea in re Theophrasto: qui Aristotilem peripatetico/rum fundatorem maximum maximi fecit. Ecquid priscos cito? cum satis superq; mea in te obseruabilis: piaq; ueneratio/ longe lateq; per fines Germaniæ: eruditissimasq; latii scholas/ me precone/ intonuit. testis est mihi Hubertinus Clericus Cressentinas: marchionis Montisferrati & pede/mõtani poeta stipẽdarius: apud quem Cassallæ tuã egregiã uirtutẽ exposui. Interrogabat: eñ uir iste apprime doctus

Petrarcha. P. Beroal/dus. Isocrates. Theophra/stus. Huberti/nus.

orator tersissimus: an etiam Germanie fines eloquentie ac
argutioris muse dogmata passim seminarent: te aiebam a/
micum: qui stilo na[illegible]m apud nostrates faceres. Itaq; in uer
ba fidētior factus: tē adhortari non desinam: ut in his no/
stris lucubratiunculis fauorabiliores assensus/curamq; pre
sentem adhibeas. non enim dubito: quin crassis quidam au
ribus/corde obstinato: impexis supciliis/ scissili palliastro:
sutuliq; centuculo amicti: manus sanguinarias temere no/
bis impingant: horum glutinosarum faucium latratus: lar
ualesq; ac tortuosas exclamatiōes: celeusmaq; nauticum: ca
uilium exoticum: sellulariasq; castigationes te duce: te pre
side: te quoq; tutore facile superabimus. Est etiam nobis al
tior cothurnus: sunt nobis syrmata longiora: & dexter A/
pollo cum iucuuda camenarum chorea/nōdum edes ac no
stra diuersoria deseruit. casta siquidem manu palladis ar/
tes: sacramq; Matheseos aram: thure uapido/ frequentiq;
libo ueneramur. Igitur: dulcissime fautor: uentis impera: &
nauiculis nostris ac phaselis salubres auras precare. Vale.
Datum Friburgi. cal. februariis. Anno domini. xc. vii.

CARMEN EIVSDEM: AD SE.BRANT. SI MI-
hi nunc pæan sacros concederet arcus
Verteret in nitidos & mea uerbapedes:
Et daret arguti cultissima plectra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude:nil tepidum:uenerando nomine dignum
Esse tuo poterit:tu quia dulce canis.
Siue uelis numeris facundos nectere sensus:
Seu lyricus chordis:optimus arte uales.
Expertes numeris seu malis condere uoces:
Audes magnifico cum cicerone loqui.
Iam modo plaude:tuis fœlix Germania nymphis
Quas fontes Rheni Danubiiqꝫ fouent.
Non sumus auersi a musis & Apolline dextro:
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates/phœbo duce/uenit ad oras.
Scimus & argutos uoce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos unda
Sacra scatet:nec nos Aona prata rigant:
Grecia clara suos potuit lustrare poetas:
Hec quia uicino flumīe pasta fuit.
Ad latiosqꝫ lares facilis penetrauit Apollo:
Attulit & secum plectra canora lyræ.
Nos tamen/horrendis cœlum produxit in oris/
In quibus ingenii est non bene: cultus ager.
Sarmatice loquimur:ructamus uerba labello:
Crassiloquas uoces patria nostra tulit.
Sed postq̄ Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atqꝫ docere modos:
Manauit studiosa cohors; que pectine molli

Carmen ad S.Brant.

Ludit:& astringit uerba soluta pede
Vtile nam docto multis pallescere ludo:
Hoc nihil egregius maximus orbis habet.
Virtus & ratio studiorum:premia laudum
Partulit:& tituli stemmata clara parat.
Vatibus & dantur meriti fomenta laboris:
Et retinet laudes diua thalia suas.
Plaude senex nostro uiridis quoq; plaude iuuenta
Ductori:uestet hoc duce crescit honor.
Pandere scit numeris diui sacraria phœbi:
Nil latet Aonis fontibus huncce uirum.
Oscula sepe damus teneris iucunda labellis
Versibus egregiis: dulcis amice: tuis.
O utinam tecum possem tractare loquelas
Assiduas:nitidos & sociare pedes.
Quicquid enim sacris phœbi de fontibus hauris
Candidulis numeris nectis & eloquio.
In lyricis modulis blandissima carmina dictas:
Structilis:argutus:candidus/ atq; teres.
Non elegis minor es:te choi sacra philetæ
Accipiunt comitem: te sociumq; uocant.
Sed quia non opus est clarum laudare poetam.
Iam facit emeritam pagina scripta fidem.

SAPPHICHON EIVSDEM PHILOMVSI: EXCVsantis ingenii sui paruitatem.

Excusatio auctoris.

Graudibus possunt numeris tonare
Quos facit Pæan celebres poetas
Quos & aspirant teneræ camenæ
Numine sacro.

Mentis hic crasse tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In polli tendunt superos meatus
Pectore docto
Flatibus sacris agitantur usq;
Candidi uates monimenta condunt
In quibus fulgent animi furentis
Delphica sensa.
Inclytus uates radios Eoi
Solis inquirit refugasq; stellas
Mente rimatur:numerisq;condit
Sydera coeli.
Sepe uentorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreæq; flatus:
Frigida & septem numeris reuoluit
Plaustra trionis.
Candidus uates rutilo sub ortu
Colligit uersus quia magna querit
Facta:scit causas uarias latentis
Reddere mundi
Inclytus uates celebres camenas
Turribus regum uenerandus affert:
Resq; describit populi potentis:
Carmine magno.
Candidus uates lituo canoro
Bellicos fortis cecinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocem:&
Prelia cantat.
Inclytus uates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma

Induit;lapſus recolit potentum;&
Ardua fata.
Fœtibus tantis mihi non repleuit
Sic ſinum phœbus rigido ſub antro
Incubat noſter labor; & minutos
Concipit orſus.
Igneis non ſum facibus peruſtus
Quas ſacer phœbi chorus/& diſerta
Turba muſarum/lepidis abunde
Mentibus infert.
Ergo ſupremam ueniam precamur
Noſtraq; riuo ſterili camena
Fluxit;& ſacras uiolauit undas
Carmine rauco
Alter in cecis cumulet latebris
Fabulas; triſtes canat & labores
Martiæ pugne;referat ferocem
Militiamq;.
Me iuuet uerſus humili boatu
Condere;& mentem cythara minori
Rite ſolari;pariter iocoſo
Soluere neruo.
Gratiam;credo dabitis tenellis
Muſulis pigro genitis ſub axe;
Sufficit noſtro ſiquidem magiſtro
Crede;placebunt.

EPIGRAMMA IN NARRAGONIAM IACOBI
Locher philomusi.ad lectores.

Ad Lecto res.

Nauem ſtultorum iucundo ſcōmate promſit:
Bran: ..s celebris fama decuſqȝ uiget.
Quam Satyram uocitare queo:nam:candida pangit
Munera uirtutum:conterit atqȝ probrum.
Effigere argiuus uix hoc potuiſſet Homerus
Qui luſit ueterum prelia magna ducum:
Sydere ſub fauſto naſcentia fata tuliſti
Preceptor dulcis:ingenuuſqȝ comes:
Quos tibi conceſſit uernacula lingua lepores
In latios uertam ſimplicitate modos.
Currite qui noſtrum cupitis conſcendere nauem:
Tranſit ad hæſperium iam bene picta fretum.
Alter ad obliquos conuertit brachia remos.
Alter ſtultigerum candida uela gerat.
Currite:iam properat curſu compulſa triremis:
Et mare iam medium carbaſa noſtra tenent

Ad Narragoniam

Pſalmo. cvi

Hi ſunt qui deſcendunt mare in nauibus/ facientes operationes in aquis multis. Aſcendunt uſqȝ ad celos: & deſcendūt uſqȝ ad abyſſos:anima eorum in malis tabeſcebat. Turbati ſunt & moti ſunt ſicut ebrius::& omnis ſapientia eorū deuorata eſt.Pſalmo.cvi.

Ad Io.Brā. de Olpe.

AD IOHANNEM GERGMANVM DE OLPE IAcobi Locher decatoſtichon.

Tempore fœlici currunt preſentia curſu:
In quibus Aonias euehis Olpe deas.
Noſtrates/claros ſolus facis eſſe pœtas:
Scripta palatino das quoqȝ noſtra Ioui.

Te duce multisonus Brant/ claro uomine fulget.
Edidit &longæ posteritatis opus.
Gloria magna tuis manibus debetur: & usq;
Debet Thespadium te celebrare chorus.
Imprimis argutis dictata recentia signis.
Roma pares nostris non habet ipsa notas. Vale.

AD IACOBVM PHILOMVSVM SVBEVNDE profectionis Narragonice: e barbaria in latiale solum; exhortatio Sebastiani Brant.

Nuper ego stultos uulgari carmine scripsi: :Exhortatio S.:Brant.
Est satis hic noster notus ubiq; labor.
Narragonum quando nobis: fabricata carina est:
Theutonico qualem struximus eloquio.
Quam deinde ut uolui contexere/ forte latino
Scõmate pro doctis: principiumq; dedi
Occurrere mihi tam crebra negocia passim:
Que uersu exorsum/ detinuere pedem.
Quo fit/ut inceprũ tam dignum opus/ ipse reliqui:
Et fregi calamum quem semel apposui.
Atq; ita destitui mediis palynurus/ in undis
Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.
In re pro inde tibi nostra: præq; omnibus uni
Tradimus omnimodas chare iacobe uices;
Otius attollas malos: classemq; relaxa:
Antemnasq; suo flamine uentus agat.
Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens
Fac fatuos quosuis per sua transtra loces:
Flecte uiam uelis: remosq; impelle: rudentes
Excute; quo cursu concita nauis eat.

Incautos fuge sed scopulos: penitusq; latentes.
Scyllam/atq; aduersi monstra caueto mali.
Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta:
Ne tibi collidant [illegible]tus & unda ratem.
Vortice precipitem/ caue sis/ ne te impetus ullus
Siue procella uorax obruat. inde ua e.
IN NARRACONICAM PROFECTIONEM CE/
leusma Sebastiani Brant.
S. Brant. Hortor adeste uiri quos nunc uocat eurus: eumdum est
Stultorum in patriam/carbasa plena uolant.
Tendite narragoniam propere atq; ab littore funem
Rumpite nec mora sit: uncta carina notat.
Ilicet obruimur: numerum sine fine uidetis
Qui comitatur. eum non capit una ratis
Nec reputare uiam/ maribus dumtaxat apertam:
Quin & feminea: est copia mixta uiris
Peruigil exegit noctes: mihi crede: perhennes
Qui nos collegit: composuitq; rati.
Et merito quis enim nostrum presentia curat?
Preteritis ue dolet? siue futura cauet?
Contemplator age hoc speculum: quicu͂q; cupiscis
Scire hominum uitas: interitusq; graues.
Nam qui se/uitamq; suam speculatur in isto
Codice: non dicet se facile esse bonum.
Quod si quis/sapiens sibi/se nusq̄ putet esse
Nos inter: cunctis se sciat esse locis.
Ipse ego cunq; locum uolui mihi querere forsan:
Inueni in quouis me fore sepe loco
Vera loqui deceat: rumpantur utilia stultis:
Illorum nec me iurgia uana mouent.

PROLOGVS IACOBI LOCHER: PHILOMV si: in Narragoniam incipit.

c Vm mecum diu multumq; cogitassem: lectores fauentissimi: de rerum humanarum cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatione mea uigilanti/q̃ plurimos errorum gradus: quibus humanum genus in precipitium labitur. Ad sanandas igitur mortalium ægritudines/perturbationesq; intolerabiles: plæriq; sapientes ac litterati homines fructuosissima dogmata scripsere: que uulnera mentis lacerate Aesculapio melius sanarent. Quippe apud Grecos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: que perturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima conferebat. Vnde & Socrates ille maximus sophiæ cultor primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summe fœlicitatis finem ponere nequiret: mentis suæ contemplationes sublimes: ad moralium uirtutum studia contulit: & tãtum in philosophia emicuit: ut ipse e cælo phisosophiam euocasse diceretur. Is em̃ cum mortales ipsos procliues ac pronos ad uicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Atheniẽsium palestra: ea docuit precepta: que summi boni fontes limpidos recludunt. Post fatum uero Socratis: successit diuinus ille Plato qui bonam etatis sue partem in morali sophia consumpsit: nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi? scripsit saluberrimas leges: edificauit rem

Socrates.

Plato.

publicam speciosissimam: constituit humanam societatem
Poetarum origo. iucundissimam: imposuit frenum libidini: ignauiam mortalium ad uirtutem excitauit. Tempestate tamẽ philosophorum etas poetarum fulgidissima interuenit quæ ob dicendi fingendiq; iucunditatem: non mediocrem locum inter eruditos obtinebat. Quorum quidam heroicum carmen: quo res diuine humaneq; decantari solent cultissima scriptione celebrarunt. Quidam de agricultura: alii de planetis & cursu syderum motuq; polorum. nonnulli de amoris imperio: ut elegiaci: Pleriq; de regum ac principium miserabili casu: ut Tragici: poemata elegantissima cõposuere. Reliqui Commediam: quam Græci archeam uocarunt: cum magna dicendi libertate coluerunt. Equorum numero Aristophanes: Eupolis Atq; Gratinus/Laudatissimi uates claruerunt cum enim uiderent iuuentutem Atheniensium cætæreq; Grecie/omnibus libidinum generibus irretiri: occasionem notandi acceperunt: & plano quidem eloquio: quorumcunq; scæleratorum hominum uicia ac peccata libere mordebant. Ex hac ueteri cõmedia nostri latini nõ inelegans scriptitandi genus formarunt: & primus Lucylius quidem saty-
Lucilius. ram latinis dedit: in qua nomĩatim scælera Rhomanorum principium: ciuiumq; priuatorum canebat: salibus multis: iucundaq; dicacitate totam perfricabat urbem. Non certe istac ratione ductus: ut fandi lasciuiam & effrenatam quandam procacitatem exerceret: sed ut uirtutum studia: doctrinasq; salubres excitaret: & uicina e medio fugaret. Igitur Satyra tota latinorum est: ut inquit Fabius/libro decimo institutionum oratoriarum: pro Satyra quam nos habe-

mus Graii archeam priſcam Comediam tractarunt. Poſt Lucilium eloquio rudem; urbanitate tamen ciuicaq; morda citate non penitendum auctorem: Horatius Venuſinus ſuc ceſſit qui ſermone terſior atq; emunctior non paruam glo riam Satyra meruit. Perſius unicum librũ reliquit: in quo nomen ſuum immortalitati cũmendauit. Poſtremus omni um princeps Iuuenalis: qui quod in ſingulis Satyricis ua tibus enituit: id totum ſuo iucundiſſimo dulciſſimoq; poe mate cõplexus eſt. O mores: o tẽpora: ut quid noſtrates ſa pere non incipiunt: cur uates non colunt: cur poetarum in terpretes rapſodoſq; non uenerantur. An ignorant quod aut prodeſſe uolunt: aut delectare poete: aut ſimul & iucunda & ydonea dicere uite. Edocent enim quæ mala; que bona ſint: quid uicia. quo uirtus; quo ferat error. Nam impios: ſu perbos/ Auaros/ luxurioſos/ laſciuos/ dedicatos/ iracõdos/ guloſos/ edaces/ inuidos/ ueneficos/ fidefragos/ temerari os/ audaces/ temulentos/ indoctos & fatuos/ poete lacerant Econtra uirtutis cãdidiſſimos imitatores laudibus magnis extollunt: & cuiq; ſuorum meritorum præmia aſcribunt. Cum uero noſtra tempeſtate tam pene innumeri ſint fatui & ſtulti homines/ qui neglecto uirtutis amore; ad tenebras ac huius mundi illecebras tendant: opere precium fuit: ut denuo uates aliquis eruditus & uafer reſurgeret: qui mani feſtaria ſtultorum delicta: uitãq; ſpurciſſimã taxaret. Hãc ſcribẽdi libertatẽ: pceptor noſter iucũdiſſimus Sebaſtianus Brãt Iuriũ doctor: poetaq; haud ignobilis; ad cõem morta

Horatius

Perſius.

Iuuenalis.

S. Brant.

lium salutem lingua uernacula celebrauit Imitatus Dan/tem Florentinum atq; Franciscum Petrarcham heroicos uates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere pœmata. Cum uero Narragonia seu Nauis fatuorum: quam non inepte Satyram appellare possumus: omnibus gentibus p necessaria sit: operæ pretium esse duxi: ut eam ĩ carmẽ uerterem latinum: quo exteris quoq; nationibus: quibus nullũ est lingue nostræ commertium: prodesset. Sunt enim Galli: sunt Ausonii: sunt iberi: sunt Pannonii: sunt deniq; Greci: qui id genus dictaminis non caperata fronte lectitent. At uos lectores date ueniam Iacobo Philomuso: si quid ob ingenioli sui mediocritatem peccauerit. Est quippe p̃sens liber: cũ ad salubrem sapientiæ commoditatisq; doctrinã: tum ad dementiæ: stulticiæq; uanitatẽ expurgandam ædi/tus. Intueatur ergo hunc perlegatq;: quisquis ueluti in speculo/conditionem uitamq; suam nouisse per spexisseq; la/borat: quo fœlicius transigere ualeat æuum.

HECATOSTICHON IN PROLVDIVM AV/ctoris: & libelli Narragonici.

Preludium.

Per cunctas resonant faustissima dogmata gentes:
  Orbeq; nunc toto scripta sacrata uigent.
Biblia: quæ ueterum congessit mystica patrum:
  Iura: fouet sacris pectora nostra cibis.
Sunt plures sophiæ libri: quibus optima morum
  Versatur series: commoditasq; patet.
Admiror tamen hoc: cuncti q̃ lumine uiso
  Doctrine: in tenebris pectora ceca gerunt.
Ex toto salubris mundo doctrina fugatur:
  Nocte igitur ceca fluctuat omnis homo.

Pallas ad ethereas rurſus contemta cateruas
  Tranſiit:& ſuperis ſeruit amica choris.
Dexteritas ſimplex:ueri prudentia:ceſſit:
  Atq; fides:pietas:& probitatis/amor:
Spernitur ad mores quicquid perducit honeſtos:
  Spernuntur legis & monumenta ſacræ.
Idq; quod eſt peius: tales quia neſcius error
  Voluit & immoto continet uſq; gradu:
Per fora/per plateas/uicos/madidaſq; tabernas:
  Paſſim ſtultorum magna caterua ſalit.
Caupones:ſcurraſq; leues:& pharma copolas:
  In precio magno turbidus orbis habet.
Dotibus exploſis animi:ſectamur inertes
  Corporis illecebras:deſidiamq; malam.
Eſt igitur numerus ſtultorum maximus:orbem
  Qui taminat totum:ſtulticiaq; fouet.
Quidam etiam meros toto ſe tempore ſtultos
  Cum uideant:ſanos ſe tamen eſſe putant.
Nil ſapiunt homines præcordia craſſa gerentes:
  Prudentes nimium ſe tamen eſſe putant
Attamen ut ſtultos poſſim cumulare prophanos
  Quemlibet ad meritum iure notare queam:
Innumeras claſſes fingam/longaſq; triremes:
  Et naues celeres:ueliuolaſq; rates:
Si non ſufficiunt:criſtata petorita:rhædas:
  Eſſeda gallorum:iam ſine fine ſtruam
Nec potis una ratis ſtultorum pondera ferre
  Quos gerit innumeris uerſibus iſte liber.
De numero tanto ſtultorum qui modo uiuunt:
  Accelerant pedibus ad mea uela citis.
Non aliter q̃ ſi uolitet per gramina florum
  Turba apium:dulces perſtrepat atq; fauos:
Quidam;ne curſu tardo mea carbaſa linquat:

Nando sequi stultam cogitat usq; ratem.
Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrum:
Et regimen nauli solus habere cupit.
Horatius Curritur ad nauem: postremus quisq; ueretur
Esse procul toto flumine uela micant.
Narragonum hec classis/titulo sic iure feretur:
In qua stultorum quilibet esse cupit.
In speculo ueluti faciem quis rite tuetur:
Effigiem uultus conspicit atq; sui:
Sic modo de nostro: capiat manifesta libello
Signa: quibus uitam conspiciatq; suam.
Nemo caret uitiis: nemo est sine crimīe uite:
Seneca. Ergo stultorum candida uela trahit.
Nec poterit quisq̄ causa sapienter in omni
Se gerere: & nulla contaminare lue.
Qui bene mortales secum considerat actus:
Et trutinat mentis omnia facta sue:
Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
Vt modo sectetur remigis usq; uiam.
Quisquis enim stultum depicto stigmate dignum
Se putat: & uiuit simplicitate rudi:
Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
Et fieri diue Palladis inde comes:
Sed qui nunc prudens: casus uult esse per omnes:
Nil sapiens/semper noliger esse solet.
Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
Perlegere: in propriis colligo quos titulis.
Nobilis & clerus: uenit huc cum paupere/diues:
Psalmo Ciuibus urbanis carbasa plena sonant.
xlviii. Rusticus imberbis iuuenis: curuæq; senectæ
Turba uenit: pueri: stultiloquusq; parens:
Indocti doctiq; simul/longo ordine cincti:
Ad pictas properant/accelerantq; rates.

Fœmineūq; genus:turpis quod ſæpe uoluptas
Incitat:& torquet non moderatus amor.
Stulticolas inter noſtros diuertere gliſcit:
In ſpeculo ſcelera & perſpicere uſq; ſua.
Attamen ut quiſquis noſtri dictaminis orſus
Rite ſciat:frontem præbeat oro piam:
Pangimus ad certam multorum hæc ſcripta ſalutem.
Stigmate quæ mordent duriter omne genus.
Sed ſi forte malus uolet hos conf undere riſus:
Scriptoriſq; uafros dilaniare iocos:
Facundas capiat cauſas:de codice primo:
Theutonicis numeris qui bene cultus adeſt.
Et cauſas itidem iuſtas tibi deinde feremus:
Cur multis proſit fictio noſtra uiris.
Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetæ.
Mordentes populi dedecus atq; nefas:
Hos ſequimur:q̄uis ſtudio/linguaq; minores:
At cupimus mores nunc medicare malos. Excuſatio ſcribentis.
Eſt animus tenere multum prodeſſe iuuentæ:
Vt ſcelus explodat/ſtulticiāq; grauem.
Parcite: ſtultorum dum ſigna micantia fingo:
Turritaſq; rates ad freta nigra traho.
Parcite:ſi uestris ſignum de moribus addam:
Stultigæris frontem ſignificemq; notis.

ARGVMENTVM IN NARRAGONIAM.

a D humani generis fœlicitatem:documentū/
q; saluberrimum:stultorum classis ad Narra/
goniam constructa fulget: quam quidem om
nes conscendunt;qui de semita ueritatis: & a
perto sani intellectus calle uagantes:in uari/
as & umbrosas mentis tenebras: ac corporis illecebras cor
ruunt. potuisset presens hic noster libellus/ non inconcin
ne satyra nuncupari: sed auctorem nouitas tituli delecta/
uit. sicuti enim prisci satyrici: uariis pœmatibus contextis
scelera ac prauitates mortalium reprehendebāt: ita nostra
hec pagina. status & conditiones hominum ad oculos depī
git: ut tāquam in nitidissimo speculo: quisquis mores & ui/
te sue lineamenta contueatur. Nolim tamen arbitretur fi/
dus laboris nostri lector: uerbum nos uerbo minimus red
dere: ut Flaccus ait: Sensus enim dumtaxat notasq; uernacu
culi carminis simplici numero latine trāstulimus. Quapro
pter & ueniam presumpte nostre audatiæ ab omnibus le/
ctoribus nos consecuturos confidimus: si prius ingenii no
stri mediocritatem: & teneros lanuginis annos considera/
uerint. pœticas nempe egressiones/ & fabulosam obscuri/
tatem studiose preterii. nudisq; & natiuis uerborū structu/
ris: faciliq; sententiarum iunctura: opus absolui. Nostris ic/
circo lucubrationibus uotisq; quisq; lector bene precari ue
lit; obsecramur.

DE INVTILIBVS.

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
Prima; rego docili fastaq; uela manu.
En ego possideo multos: quos raro libellos
Perlego; tum lectos negligo; nec sapio.
Primus in excelsa teneo q; naue rudentes
Stultiuagosq; sequor comites per flumina uasta;
Non ratione uacat certa: sensuq; latenti:
Congestis etenim stultus confido libellis

INVTILI tas librorū.

ꝙ ſi quis pcurrere oēs ſcriptores cupiat opprimet̃: tū librorū multitudine: tū diuerſa ſcribētiū uarietate: ut haud facile uerū poſſit elicere. diſtrahit eīm librorꝝ mľtitudo. & faciendi libros plures nō eſt finis.

Diodorus. Siculus. li. i.
Eccleſi. xii.
Dabitur liber neſciētibus litteras.
Eſaie. xxix.

Spem quoqꝫ nec paruam collecta uolumina præbent:
Calleo nec uerbum: nec libri ſentio mentem.
At tamen in magno per me ſeruantur honore:
Pulueris & cariem plumatis tergo flabellis.
Aſt ubi doctrine certamen uoluitur; inq̄

Ptolome/us philadelphus. cuius meminit. Ioſephus lib. xii.
Qui parum ſtudet parũ proficit gl. in.l.unicuiq̧.C.de ꝑx.ſacr.ſcri.

Aedibus in noſtris librorum culta ſupellex
Eminet:& chartis uiuo contentus opertis:
Quas uideo ignorans:iuuat & me copia ſola.
Couſtituit quondam diues Ptolomeus:haberet
Vt libros toto quæſitos undiq̧ mundo.
Quos grandes rerum theſauros eſſe putabat:
Non tamen archanæ legis documenta tenebat:
Quis ſine non poterat uitæ diſponere curſum.
En pariter teneo numeroſa uolumina/tardus
Pauca lego:uiridi contentus tegmine libri.
Cur uellem ſtudio ſenſus turbare frequenti?
Aut tam ſollicitis animum confundere rebus?
Qui ſtudet/aſſiduo motu/fit ſtultus et amens.
Seu ſtudeã: ſen non: dominus tamen eſſe uocabor
Et poſſum ſtudio ſociũ diſponere noſtro:
Qui pro me ſapiat:doctaſq̧ examinet artes.
At ſi cum doctis uerſor:concædere malo
Omnia:ne cogar fors uerba latina profari.

Prouerb.v. ff. de origi. iur.l.ii. poſt originem. Perſius.

Theutonicos inter balbos ſum maximus auctor:
Cum quibus incaſſum ſperguntur uerba latina.
O uos doctores:qui grandia nomĩa fertis:
Reſpicite antiquos patres:iuriſq̧ peritos.
Non in candidulis penſebant dogmata libris:
Arte ſed ingenua ſitibundum pectus alebant.
Auriculis aſini tegitur ſed magna caterua:

DE BONIS CONSVLTORIBVS.

Ciuilis quicunq̧ gerit conſulta ſenatus:
  Iuſticia:nq̧ uidens/ſenſa aliena probat:
Condemnatq̧ graui miſeros errore potenter:
  Ille agit/inq̧ ſcobrem trudit ubiq̧ ſuem.
Complures properant ciuilem intrare ſenatum:
Vt populi ignaui uanos ſectantur honores:
Quos leges/fas/iura latent humanaq̧ recta
Conſilia;in tenebris & cæco tramite pergunt.

Prouerb.v.

IVDICIS officium. Cum' omni sollicitudie ac uiuacitate ueritatis: indagáda ẽ causa. Iudicátes enim oportet cũcta rimari. pre ocul' habẽtes solum deũ: a quo sicut iudicabunt iudicabũt: & remetient' in qua mẽsura fuerint mensi. Iudices ueritaté & legũ & iusticie uestigia sequi debẽt.

xlv. dist. oís qui iudicat. Ecclesia. ii. ii. q. vii. sicut. xxx. q. v iudicãtem. Salustius. l. ii. ff. d'ori. iu.

Roma seues habuit consultoresq; peritos
Qui fas atq; nefas iuste pensare solebant.
Possidet insignis iam ciuica regna senatus:
Consiliumq; regit: qui nescit soluere nodum
Hic in consilio magno a prætore rogatus:

Iudicandũ ẽ legibus nõ exemplis .l. nemo.C.de sen.& inter. xi.q.iii. & si ad tp̃s.

Non noua de crasso dictamina pectore profert:
Ast alios sequitur:ne sit contemptus ab illis:
A quorum arbitrio dependet publicus usus.
Heu grauis indocti surgit iactura senatus.
Non satis est alios sectarier usq;:sed orsus
Tu proferre nouos debes: & uoluere mente
Legis utrumq; caput: ne quis te iudice stulto
Damnatus:superis diuis tua crimina ploret.

Virgilius.

Forte putas summum nusq̃ curare tonantem
Res hominum:cursusq; uagos: meutesq; prophanas:

Salustius.p̃ usq̃ incipias consulto.

Crede mihi/iuris normam si noscere uelles:
Iusticiæq; modum:quo/re sapienter in omni
Consilium monstrare tuum:mentemq; ualeres:
Antea consuleres doctos/ iurisq; peritos:

de pe. & re. c.cũ ex eo.

q̃ tua de grauibus fieret sententia rebus.
Qua trutinas alios mensura:aut lance rependis:
Aeacus hac eadem stigiis torquebit in undis.

C.de iudi.l. rem non nouam.

Est deus omnipotens qui nos post fata:supremo
Iudicio censet:iusta quoq; lege citabit.
Inueniet quisquis: populos quos iure misellos
Torserit: & facti post mortem præmia sumet.

de re iudic. cum eterni. lib.vi. Sap̃.v.

Inter mortales qui non obseruat honestum:
Iusticiæq; uiam uiuus:post fata seuerum
Quæstorem inueniet:nec tunc sapientia mundi:
Nec uires animi censuram auertere possunt.

DE AVARICIA & PRODIGALITATE.

Pertinet ad proram nauis: cui summa uoluptas
Est in diuitiis:terrigenisq; bonis:
Gaudia magna putat nummos seruare dolosos:
Nec fruitur partis:stultus ubiq;:suis.
Qui legit immensum nummorum põdus & auri:
Raraq; de partis captat solatia rebus:
Stultus ad illecebras/& gaudia sera nepotum
Congerit hos sumptus;terraq; uorace recondit:

AVARI
TIA.
Mens auari
semel uicu/
lis cupidita/
tis astricta:
semp aurũ/
semp argen
tũ uidet. gra
tius ĩtuetur
aurũ q̃ solẽ
Sed nec sa/
cietas unq̃
neq; finis ad
erit cupidi/
tati.

xlvii. dist. si
cut.
Psalmo. xl/
vii.

Ecclesia .v.
Psalmo. xl
viii.

Ad stygios penetrat sed: cum defunctus auernos:
Et uada cocyti tenebrosi pallida lustrat:
Nil sibi diuitiæ prosunt: nil sortis auaræ
Congeries: sitiens Acherontis flumina gustet.
Stultior est timocdo multum; mihi credit; auaro

C. de cura. furio.l.i. — Prodigus:acceptis qui nescit limina rebus
Ponere:sed uitiis census largitur iniquis.
Et male quesitis opibus:ludibria uendit.
Vēde aiam Lucro.Persius. — Est qui sollicitis stultus compilat amicis
Diuitias:anime nec uult curare salutem:
Sed uigilare metu trepido noctesq; diesq;
Iuuenalis. — Cogitur:ut posita sit magnum pondus in arca.
Heu frustra diues:inferna nocte sepultus.
Luce. xvi. — Non tibi delitias prestabit copia rerum:
Iob.xxvii. — Heredesq; tui nullo te munere uellent
Soluere:liuentis fugeres ut tartara ditis.
Tācalus. — Tantalus alter eris:glauco qui postus aceruo.
Vndarum:inter eas sitibundo gutture flagres.
Thob.iiii. — Largiri debes pro diui nomine christi
Danie.iiii. — Pauperibus:cœli capies sic regna sereni.
Luce.xi. — Optauit nemo sapiens/q; in orbe potenter
Tullius in para. — Regnare:diuesq; foret:sed dulce Mineruæ ut
Dogma sequi posset:secura ut uiueret aura:
Crassus.i.q.i.c. q; qd.v. crassus. — Excellit sapiens cuncti spectacula mundi.
Auri sacra fames Crassum anticipare cœgit
Fata:q; is cupidus parthorum uasa sitiret.
Thebanus sophiam cum uellet discere Crates:
In mare proiecit nummos pondus & auri.
crates thebanus. xii.q ii.gloria epi — Qui uigilant igitur terrenis rebus:auernis
Cōmendant animas uacuis: ditiq; parentant.

DE NOVIS RITIBVS.

Quisquis amat ritus proferre & fingere inanes:
Instituens populos sic nouitate rudes:
Is mala dat cupidæ ludibria multa iuuentæ:
Et stultum manibus stultior ipse trahit.
Tempore que fuerant ignominiosa uetusto:
Atq; scelesta nimis:iam nostra ætate probantur
A multis: ritusq; noui seruantur honore.
Laudis erat quondam barbatos esse parētes:

A. VIRORVM effeminatio.

Raſit Anō dimidiā partē barbe eorū: & preſcidit ueſtes eorum medias uſq; ad nates. Erāt aūt uiri turpiter cōfuſi ualde Ve mūdo a ſcandalo.

Vos etenī iuuenes/animos geritis muliebres. Illaq; uirgo uiri.

Ennius & Tullius in officiis.

Atq; ſupercilium mento geſtare pudico.
Socratis exemplo barbam nutrire ſolebant
Cultores ſophiæ: quorum ſapiētia mundum:
Deſeruit: celſas Iouis et conſcendit ad arces.
Sed nunc irrepſit morum corrupta libido;

Math. xviii.
ii. Regū. x.
Socrates.

Nouitatibus īdulgē/dū nō eſt.xi. diſ.c.fi.ď cō ſue. cum cō ſuetudis iuuenalis. Symcābri. Aethiopes. de ui. & hono.cle. ca.pe.Tullius xx.q.i. c.ulti. li.i.C. de ueſtiolob & aur.li.xi. xxxi. diſ.ſi q̃.&.xxv.diſ. ſi qs uirorum. Germania Seneca in hercule œ/theo.

Manauitq; nefas:& uite ſubdolus uſus.
Ecce pudet multos barbam nutrire ſeueram
Sed uellunt toto excretos de corpore pilos:
Vt ſeruare cutem mollem: corpuſq; ſupinū
Poſſint:& ſtultum caſus ductare per omnes.
Crinibus in nodum contortis more ſycambri/.
Aetiopumq; micant:criſpantes ferre capillos
Fas reputant:nudos fucati & pectoris artus
Pandere: ut ingenuas poſſint captare puella
Colla premunt quidam ſertis/& torquibus aureis:
Et digytos onerant gemmis:auroq; rotundo.
O mores hominum:corrupta o tempora/ & atra!
Nemo nefas cenſet ueſtes geſtare plicatas:
Atq; habitus curtos nimium: tinctoſq; colore:
Vnde palam apparent genitalia membra: pudore
Depoſito:& nullo conduntur tegmine clunes.
Quid tunicas memorem uarias? quid pallia narrem:
Fimbria que croceo ueſtit circundata lymbo?
Quid ue pedum referam ueſtitus uſq; probroſos?
Moribus aſſyrios ſequimur: Thurcoſq; prophanos:
Et recucitorum peiores ritibus:e heu
Talia cur pateris pugnax Germania?pelle
Pelle inq̃ ritus media de gente pudendos.
Ne ue tuam perdas famam:deus ultor acerbus
Hos premet:e quorum naſcuntur crimina uita.

DE ANTIQuIS FATVIS.

DE ANTIquis fatuis. Inueterate dierū malorū nūc uenerūt peccata tua q̄ opabaris prius.

Ad patulum q̃uis languens declino ſepulchrum:
Triuerit & metam iam mea uita datam.
Non tamen antiquos fatuorum deſero mores.
Stulticiæq; uias inueteratus amo.
Inueterata mee dementia craſſa ſenecte:
Non ſolitos linquit mores:uitam ue priorem:
Sum puer:et centum tranſacti temporis annos
Cōnumerare queo:nec enim ſapientior uſq̃

A ſeniori bus egreſſa ẽ iiqtas. Puer cẽtũ ãnorũ morietᷣ. & pctõr cẽtũ ãnoꝝ maledictus erit Stulticia ẽ q̃ me nõ ſinit eſſe ſenem.

Eſſe uelim: pueris ſtultorum ſigna miniſtro.
Stulticiæq; meæ regimen præſcribo malignum;
Et mala uiuendi/mihi teſtamenta relinquo:
Exempla mali ſum/duxq; & peſſimus auctor.
Quod puer edidici; facto monſtratur inerti;

Eſaie. lxv. c. ex ſtudiis &.c. cũ in iuuentute.

De presum ptionibus.

Stultus ego semper:tamen hanc laudarier arte
Percupio:insanam & sceleris protendere famam:
Et uici.. n monstrare meum:moresq; pudendos
Audeo:de celebri tanq̄ certetur honore:
Nunc refero per me deceptas undiq; gentes:
Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum:
Immemor hunc pratum uite conuertere cursum.
Quin doleo:q̄ non consueto tramite semper
Ire queo:& stultas penitus consummere uestes.
Sed quia non ualeo cursum complere uetustum:
Hæc nato discenda meo:teneroq; nep..i:
Proponam:fingamq; uias ad crimina largas.
Hic alacer/ fatui patris: uestigia tentet:
Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
Gaudet & ipse parens:natus q̄ crimine maior:
Progressum sceleris superat:numerumq; malorum:
Spemq; gerit pulchram de nato:quom sua gestat
Signa:quibus uite male sanos triuerit annos.
Moribus in prauis uersabitur illius etas.
Stulticiæq; uias nunq̄ postponet inertes:
Ergo reget pictæ stultorum carbasa nauis:
Proh pudor:effœta quid nunc cupis esse senecta?
Semper & in tenebris præsentia uota morari?
Inueteratus enim fatuus bene uiuere nescit:
Nescit & ex animo fœdos depellere mores.

de conse.di. y .c. ulti. in glo.

Danielis. xiiii.

DE DOCTRINA FILIORVM.

Indulget quicunq; suis ad crimina natis:
Sedulus emendat nec puerile nefas:
Sentiet is tandem damnum/serosq; dolores:
Ascendetq; noue splendida transtra ratis.
Stultus erit semper/miser/& cæcatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum:queq; modesta
Vita fugit:tæneros animos ut moribus ornet:

DE ERVditione ꝑuerorum.

Qui parcit uirge odit filium suū: q āt diligit illū instanter erudit. Noli subtrahere a puero disciplinā. Si eni pcusseris eū uirga non morietᷣ. Tu uirga pcutis eū: & animā eius ab īferno liberabis.

Temperet aut opera nascentia fata frequenti.
Non errare uetat: scelerum nec limina claudit;
Viuendi ue modum natis proponere curat.
Non bene consulitur lasciue: crede: iuuente;
Si sine morigero passim ductore uagatur.

Sicut oues cursum linquunt pastore remoto.
Sollicitatq; uagas nimium concessa uoluptas
Sic tua per sceleris torturam pignora currunt.
Stulte parens: natos cur excusare laboras?
q teneri nequeant recti conscendere callem:
Et sentire nefas: aut ueri noscere cursum?
Non ætas mollis: non frontis barba tenellæ
Te excusare potest: teneris sapiæntia crescit
Cordibus: & sancte disponit semina uitæ:
Quin melius retinent pueri documenta tenelli.
Horatius Nam cecinit quõdam Romæ Venusinus alũnus
Quo semel est imbuta recens seruabit odorem
Testa diu: remanentq; rudis primordia uasis.
Flexilis est iuncus: salices flectuntur amaræ:
Robora dura minus: quid enim nunc prima moraris
Tempora frugiferis citius depascere rebus?
Quid moderata nocet pueris correctio blandis?
Nam ferulæ: morum præbent alimenta bonorum:
Expelluntq; malos incocti pectoris æstus.
Ob culpas aliquando graues luxere parentes
Priamus. Crimina natorum. & uitam ingemuere nocentem.
Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altis
Filius Argolicas properat lasciuus ad oras.
Adsit in exemplum Tarquini fama superbi:
Tarquinius Ob scelus infandum nati: luxumq; pudendum:
supbus. Quo bona stuprate mentis Lucretia luxit:
Lucretia. Expulsus regno: latiis errauit in oris.
Catelina. Transtulit innumeros ad nos Catelina nepotes:
Filius assequitur patrem uitiisq; uicissim
Indulget: moresq; bibit ratione carentes.
Heu melius pueris nunc cõsuleretur: inertes
Ductores fugerent; si iam stultosq; magistros:

Prudenteſq; bonæ laudis ſequerentur alumnos.
Peleus emonio quondam rex clarus in orbe:
Curam magnanimi phœnici iudulſit Achillis:
Traderet ut ſanctos tenero pro tempore mores.
Rex quoq; pellæus magna cum laude Philippus:
Per loca Graiorum quærebat cuncta magiſtrum:
Poſſet Alexandrum qui dogmata culta docere:
Doctus Ariſtoteles tandem compertus:adibat
Magnanimi curam regis:pectuſq; fouebat
Artibus ingenuis:dabat & præconia linguæ.
Doctus Ariſtoteles primum documenta Platonis
Candida guſtarat:ſophiæq; exceperat artes:
Antea q̃ teneros ſtudio paſcebat alumnos.
Tempore ſed noſtro dementes cura parentes
Nulla trahit:natos uideant ut rite peritos:
Conducantq; grauem digna mercede magiſtrum.
Ergo nunc fatuus procedit de patre ſtulto:
Qui uitiis largitur opes: ſtudioq; decoro
Parcit:& ingenii uirtutes negligit omnes.
Thebani Cratis triſtis querimonia fertur:
Si mihi:dicebat paſſim clamare liceret:
Vos omẽs fatuos uellem appellare probroſos:
Quos agitat nimio funeſta pecunia ludo.
Diuitias legitis natis:&:dogmate nullo
Pectora lactatis:nec dexteritate fouetis:
Tandem pænitet &:ſceleris permiſſio mordens
Grandæuũ patrem: ſero at medicina petetur
Natorum quidam ſceleratis undiq; rebus
Se ſociant:ſummiq; patris diuina laceſſunt
Numina: nonnulli uitam ſine fine prophanam
Sectantur:uitiumq; petunt nocteſq; dieſq;:
Atq; relicta malo fundunt patrimonia ludo.
Quidam delitiis laſciui corporis ardent:
Et luxu flores conſumunt temporis omnes.

qui diſcipu-los didio reddũt ſtul-tiores q̃ ac-ceperant. Tul. peleus de quo Ho. Philippus. Alexãder Ariſto. Plato. prouerbi.x.

crates the-banus.

prouer.xix. Eccle. xxii.

Deutero. xxi.

Ille bibit cyathos sitiens:plenamq; lagænam.
Euacuat:nulloq; modo discrimina ponit.
Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
Artibus ingenuis:studiis nec rite fouentur:
xii.q.i.om̄is Ad uitium faciles sunt:& delicta parati.
Gene.xviii. Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam
Et morum præstare uiam:uitamq; modestam
Quam salubris docti siquidem doctrina magistri:
prouerb. x. Principiũ/medium/finem quoq; præbet honoris.
ix.:Eccle.vii Vtilis ad teneros spectat correctio natos.
Nobilitas res magna satis:decorare pusillos.:
Quæ solet:at proprio non est quæsita labore.
Seneca Profuerit quid enim maiorum stemma? quid autem
Iuuenalis. Nobilitate tumes?quam non uirtute decora:
Moribus aut cultis meruisti o stulte miselle?
Sæpe malos catulos pariunt animalia blanda:
Sæpe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
Sed pater in culpa est: qui non uult esse seuerus
Eccle.xxii. Dogmaq; nec gnatis uiuendi suggerit aptum.

DE LATORIBVS & LITIGIORVM promotoribus.

Qui duplici lingua litesq; & iurgia uendit:
Et de latoribus fungitur officio:
Inter contiguos ponens sua crura molares
In precium sceleris sentiet exitium.
prouer.xvi. Gaudia summa putat quidam miscere sinistris:
&.xix. Litibus:atq; homines ad iurgia uana mouere.
Ecclesia.xx Gaudet & interdum rixis turbare:molestis
vii.Eccl.x. Pectora:sic igitur male sani est criminis auctor:
Ore tenet uirus:lingua mendatia fingit:
Atq; dolos uersat:quibus impugnare nocenter
Cōcordes animos & pectora dulcia possit.
Sæpe ferit grauiter/pharetra uerbera linguæ
Insontes hominum mentes:moresq; lacessit:
Innocuos uitæ;& fautores dispare uoto

PROCV/
ratio rixarũ
Vir insipiẽs
fodit. malũ:
& ĩ labiis e/
ius ignis ex
ardescit. ho
mo peruer/
sus suscitat
lites & uer/
bosus sepat
pricipes. Pa
rata sũt deri
soribus iudi
cia; & mallei
percutiẽtes
stultorũ cor
pibus. Qui
in altũ mit/
tet lapidẽ su
p caput eius
cadet. Et q
foueã fodit
incidet in eã

Inter se semp uersari & uiuere poscit.
Nec tamen interea sentit sibi uulnus adactum
Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui.
Lingua. sed adueniunt seri lamenta doloris.
Delatore nihil peius: nil turpius usq̃:

Prouer. xx/
ix.

Prouerbio. xxiiii. Cuius in ore ſonant læthalis ſibila morſus:
Milleq; pictarum fraudum mendatia ſubſunt.
Si uidet immoto concordes uiuere nexu:
Si ſocios aliquos:fidos ſeu noſcit amicos:
Eſa .xxxii . Mortiferum uirus rauco de gutture ructat.
Vnanimeſq; ſtudet comites a fœdere dulci
Soluere:concordes queat ut confundere mentes
Mox tamen excuſat linguæ rabioſa proteruæ
Sibila:& inſontem ſe a talibus eſſe fatetur.
Et ſceleris tegit occulte maledicta peroſa:
Sic quidam applauſus quærunt: cupiuntq; placere
Tere. in en. Iſtis de quorum nil ſanum pectore manat:
Fallaces Daui:Gnatones:& paraſyti:
Horatius Oſores rabidi:balatrones:hoc genus omne
Garrula mordacis diffundit ſemina linguæ.
Quiſquis amicitiæ nexum diſſoluis:& atro
Sapientie.i. Stigmate concordes maculas:& iurgia uendis:
prouer.xix. Indignus uita es præſenti carcere dignus:
Perpetuo:ut careas uiuaci luce peroſus.

NON SEQuI BONA CONSILIA.

Eſt:& non:ſolers/cauſa qui dicere in omni
Neſcit:& in quouis tempore recta ſequi:
Omnibus in rebus nec ſanos conſulit:ille
Damnorum fatuus præmia ſolus habet.
Stultus iners ille eſt:qui prudens uſq; uideri
Gliſcit:& aſſueto tractat ludibria curſu:
prouerbi. xiiii.&.xi. Sed dum ſe nimium prudentem:& ad omnia uafrum
Eſtimat:haud dubio fatuis eſt ſtultior illis:
Quorum ſomnifero mens eſt cecata furore.
Sit ſapiens:cædo:munitus uiribus:atq;
Dotibus eloquii:tamen hæc ignauia nunq̃
Deſerit aſſuetas confuſi pectoris artes.
Conſilia alterius refugit:ſpernitq; bonorum

SPERNEre cōsilia salubria
Est uia que uidetur hoī iusta: nouissima aūt eius deducūt ad mortē. Despexistis oē cōsiliū & increpationes neglexistis. Ego quoq; ī interitu uestro ridebo: cū irruerit repētina calamitas. Salus autē ubi mlta cōsilia

Sensa: quibus proprie mentis corroboret actus.
Effutiunt multi phalerato uerba colore:
Et cupiunt uerbis prudentes inde putari:
Hi terram findunt aratro/ temoneq; longo:
Stultorum gressu tacito monumenta perarant.

puerbi.i.
Ecclesi.xix.

c. ne. inite/ ris de cõsti. Pyrrhus e/ pirotarum Rex

Consiliis nempe usq; suis: cœptoq; furori:
Confidunt: nusq̃ monita & meliora sequentes.
Pyrrhus ad ausonios populos non castra locasset:
Haudq; fuga tantas clades cõmiserit auctor:
Callida si Cyneæ docti cc nsulta probasset.
Inconsulta ruit bellis priameia proles

Hector

Hector: Achillea misere confosus ab hasta:
Dum fugit annosi temere mandata parentis.

Nero

Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
Consiliiq; modos: telo transfixns acuto:

Thobias

Sera luit meriti malesanus damna furoris:
Fertur Thobias gnatum monuisse decenter
Vt bona prudentum sequeretur gesta uirorum.

Roboam. Eccle.xlvii.

Dum: temere antiquos spernit Roboam sapientes
Innumeras perdit gentes: atq; improbat acta.
Plura tibi possem priscorum exempla referre:
Qui dum sectantur proprium caput: & sibi tantum
Confidunt: ueterum & nolunt consulta uidere:
Incurrunt pœnas meritas: & tristia fata:
Perpetuoq; trahunt fatuæ telluris aratrum.

DE IMCOMPOSITIS MORIBVS.

Qui tenet incomptos mores gestusq; pudẽdos:
Et gestat uultum mobilitate leuem:
Maturat fieri stultus: turbamq; prophanam:
Querit: & assiduo pilea stulta trahit.

Sapien.xii. Ecclesia .xx Math.vi.

Moribus ingenuis paucissima turba uirorum
Iam superest: sedenim plures ad crimina currunt:
Et properãt gustare nefas: turpesq; malorum
Illecebras: & sic stultorum imitarier escas.
Turpibus: heu miseri mortales: moribus omnes
Sunt modo cæcati: nec curant numera uitæ
Candida: nam paribus uitiis iuuenesq; senesq;:
Aegrotant: nullo gradu distantia mores
Separat hosce malos; mẽtes nec ad optima transfert.

DE CORRVPTIS moribus.

Infantiũ insensatorum more uiuentes: propter hoc tanquã pueris ĩsensatis iudiciũ in derisum dedisti. More ĩ disciplinatorũ assidue erit. Boni autẽ mores plusq̃ diuitie opant̃.

Math. vii.
Treno. iiii.
Esaie. lvi.
Esaye. lvi.
Math. xv.

Esa. xiii. ii.
thimo. iii.
Sapien. xii.

Crinibus intortis quidam ludibria tractant:
Quidam se manibus iactant: uultumq; modestum
Assumunt nusq̃: leuibus sed moribus usq;
Se fatuos cunctis ostendunt: seq; perosos
Redddunt; & grauium fugiunt commertia rerum.

Iacobi.ii. Instabilis uita est illorum/stulta/pudenda/
Inconstans/leuis & cum tempore mobilis omni
Incessu quidam deformia gesta refingunt
Deformantq; gradus:fatie quoq; mera relaxant
Ludicra:nec quicq̃ faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis:animus quoq; dissonus:illos
Vexat:& errores oculis & nubila crassa
Obiicit:& mores uita deturpat inerti,
Qui sapit:& mentem laudatis moribus auget:
Atq; modum uitæ studet obseruare decorum
ff.de tuto.& cur.l. scire. Quicquid agit:plausu populi laudatur amici:
Easq; putat:quicquid sapiens agit ille:facitq;:
Qui grauitate bonos mores coniunxerit usq;
Sapien. vi. Incipit:ut docti referunt:sapientia prima
Psal.cx. Moribus a cultis:& dexteritate modesta:
Et timor ingenue confert exordia uite:
Et pudor:atq; fides/probitas/ constantia/uirtus:
Laudatos faciunt iuuenes: claramq; sænectam.
Pax etiam tantis uirtutibus addita:præstat:
Sinceros uitæ mores/& candida fata.

DE LESIONE AMICITIE.

Qui facit iniusticiam
Exercet & potentiam
In uiro forsan humili
Hic facit scrobem tumuli.
Sapiẽ.v. Est fatuus uecoris:stultus/ferus/atq; malignus
Prouer.iii. Cuius subiectos iniusta potentia stringit.
Et premit insontes nullo de iure subactos.
Eccle.xi. O iudex attende boni documenta decoris.
Non licet iniuste nimium:nimiumq; potenter:
Innocuos turbare uiros:& iura superba
Dicere:que nequeas illæsa mente profari.
Pessimus ille quidem est fidum qui pungit amicum:
Et nocumenta suis rebus damnosa ministrat:

:VIOLA RE amicos.

Ne molia'ris amico tuo malum: cum ille in te habeat fiduciam. Qui uni homini facit iniuriam: multis minatur. Potētes potenter tormenta patientur.

puerb.iii.& xi
Eccle. xxv.
Lucæ.xi.
Achilles patroclus

Verus amicitie gradus est: prodesse uicissim:
Et facere alternis uicibus bene facta: propinquis.
Tempore iam nostro non producuntur amici;
Quales argolicas quondam uigue[illegible] oras.
Filius æquoreæ nymphe formosus Achilles:

...ades Atq; Menoeciades falsis confossus in armis.
Horestes. Quas pylades laudes: præconia quanta meretur:
Impiger insanum nusq̃ dum linquit Horestem:
Atq; per ignotas terras comittatur amicum.
Demades. Quid Demaden laudo? quid pythia carmine tollo?
pythias Pignus amicitiæ solido qui adamante ligarunt:
Scipio. Scipio magnanimns libyæ dominator & arcis
Sydoniæ: charos recte est ueneratus amicos:
Lelius. Lelius ast itidem nobis exempla probatæ
Præbet amicitie: cunctis imitanda per orbem.
Theseus Theseus argiuis timor & formido tyrannis
Qui fuit: & stygio uictor bene notus in orbe:
Per diras acherontis aquas: per liuida regna:
Per uada læthæ fluuii per tartara nigra
perithous Perithoum fidnm comitem fuit usq; sequutus.
Heu nunq̃ tales nunc inueniuntur amici.
puerbi.xiii. Vtilitas proprii cunctos iam uexat honoris.
& .xxix. Nulla fides: pietas: constantia nulla relucet.
Ecclesiastici Est animus nobis omni pernitior hasta:
xxxvii. Nec manet incursu mens deprauata benigno.

DE CONTEMPTV SCRIPTVRE.

Si quis credere uult loquacitati:
Atq; omni fatuo: uidens libellos
Tot scriptos: anime bonum docentes:
i.adThi.iiii. Ad nostros fatuos parat rudentes.
Luce.xvi. Credere scripturis nolit quicunq; uetustis:
Atq; prophetarum diuinos negligit orsus:
Est fatuus/nugas potius dum querit aniles:
Ecclesia.iii. q̃ bona celicolum sapiens documenta sequatur
marci. xvi. Credere qui scriptis non uult: quibus arma salutis
Iohan.iii. Constant: & fidei firmantur robora sacræ:
Non hominis uitam gerit is quin more færino
Non putat esse deum: nec fata potæntia cœli:
Nec superos trepidat, dominum nec credit olympi.

SCRIP/TVRE cō/temptus.

Erit tempus cum ſanam doctrinā nō ſuſtinebunt ſed a uerita te q̄dem au ditū auertēt ad fabulas aūt cōuertē tur. Si qs ex mortuis ie/rit ad illos p̄niam agēt habēt moy ſen & p̄phe tas audiant illos.

Nil iuuat aſſidua quoſdam laſſate querela:
Atq; docere bonos mores: uitamq; decoram:
Nec iuuat etherei depromere intinera regni: Pſal.xiii.
Aeternoſq; choros ſuperum: ſedeſq; beatas: x.di.c.ſi.
Nec prodeſt ſtygias undas; erebiq; meatus

Psal.xci. Pandere lethiferos:cinctos liuentibus undis:
Contio quid prodest fatuis?quid lectio sacra?
puer. xxiii. Quid prodest recitare sacras per pulpita leges?
Dogmata quid prosunt a nostris scripta prophetis?
Sunt adeo obtusi quidam: q credere nolunt
prouer. xii. Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
Iuuenalis. At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
Nec duras barathri pœnas:nec uerbera ditis
Esse putant:cæco sic ducũt tempora cursu:
Insanoq; nimis uiuendi errore uagantur.
Luce.xvi. Ante pedes cernis fidei monumenta sacratæ:
Cernis & antiquas leges: christiq; triumphos:
Nec tamẽ attendis quid diuum pagina dicat:
De cog. Vnde salus animæ manat/requiesq; perennis:
spi. cum uir Non tua simplicitas poterit defendere crassos
Errores:qui te tandem sub tartarra mergent.
Ergo malam/cuncti uitam emendare laborent.
Eccle.iii. Nam deus omnipotens sceleratos lance tremenda
Math.xxi. Iudicat:& uarias infert formidine pœnas.
Luce. xiii. Immittitq; animas orco quo luce carebunt.

DE INPROVIDIS FATVIS.

Qui non prius scit parare
Sellam:q̃ uult equitare.
Si is cadit inconsultus:
Risum:mouens:erit stultus.

Sunt fatui ulterius cupio quos rite docere
puer. xiiii. Ne semper mentis nubilla cæca gerant.
Psal. clxxx. Incautus quia nam/demensq;/improuidus/atq;
Ignauus:curat fata futura nihil.
Accidit aduersi si quid sibi:nemo putasset
Seneca. Hoc fieri/aut illud posse uenire malum.:
Non tantum lucis præsentis cernere cursum
Sat fuerit:sapiens cuncta futura uidet.

Post factum: rebus fatuus qui cousulit actis.
Stulticiæ effugiet uix mala damna suæ.

NON ꝓuidere futura.

Sapiens timet & declinat a malo: stultus trāsiit & cōfidit Sapiēs non dicet: nō puputabā hoc fieri: sed oēs futuros ꝓuidet euentus Dū ꝓspero non cōfundar.

Consultare: prius qui scit securior omni
Tempore erit: nocuum præuidet atq; malum.
Auteaꝗ fructum uetitum gustauerat Adam

Eccle. xxxii
Salustius.
Adam

Si prospexisset damna futura prius:
De paradisyaco non pulsus gramine/nudus
Exisset:facti præmia dura luens.
Ionathas .i. machab. xii Antea si ionathas caperet q̃ dona Triphonis
Voluisset fraudes:letiferosq; dolos:
Non circũuentus strepitu atq; hostilibus armis:
Spectasset populi funera dira sui.
Iulius cesar Iulius/externis metuendus Cæsar in oris/
Semper erat cautus: consilioq; potens:
Ast ubi tranquillo uitam ducebat in æuo:
Languebant capitis prouidi facta sui.
Nam si legisset porrectas ante senatum
Chartas:interitus non properasset atrox.
Ense metunt dextram linguáq; Nicanoris hostes:
Nicanor.i. machab.vii: Non erat incepti prouidus ille sui.
Prouer.ii.& xiii. Qui bene consultat rebus:qui prouidus omni:est
Tempore:fœlici tramite fata subit.
Prodest quando quidæm cautæ meditatio mentis
Profuit examen:consiliumq; bonum.
Cernimus aduersis urgeri cassibus omnes
Preter consilium qui sua fata gerunt.

DE AMORE VENEREO.

Insanos trahimus fatuos cum fune ligatos.
Quisquis amat:passim retia nostra subit.
Decipimus plures:& sautia membra sagittis
Percutimus:uulnus nulla medella iuuat.

Ecclesia.xi. prouerb.v. Qui tua blanda uenus:sequitur fera iussa/ dolosq;
Et properat diros temptare Cupidinis arcus:
Is fatuus/miseros casus/& fata subibit.
Quas Venus insignes luxu prostrauerit urbes:
Quos homines pharetris olim transfixerit atris:

C ōmemorare libet: ceciderunt pergama Troiæ: Ouidius de reme. amo.
Et cecidit Priami sedes: sceptrumq; superbum: Troia. priamus.

CALAMItas amatorum

Ne intenderis fallaciæ mulieris. Fauus enim distillās labia meretricis: & nitidius oleo guttur eius. Nouissima aūt illius amara q̄si absinthiū & liguā eius acuta quasi gladius biceps.

Littor quot conche: tot sunt in amore dolores.

M. anthonius.

Ob paridis cæcum: quo cum flagrabat: amorem.
Marcus romane princeps Autonius arcis:

Cleopatra Non iugulo ſua colla truci: læthoq; tremendo
Ouidius Fregiſſet: ſi non Cleopatræ iuſſa tuliſſet.
Et ſi non furia tanta tentaſſet amorem.:
Quiſquis amat: ratione caret: ſine lege: modoq;
prouerbi.v. Diſcurrit: patiturq; graues in amore dolores.
Magna premit cunctos: ueneris uehemenſq; poteſtas.
Nemo ſatis prudens: qui mollia ſpicula uitet.
Quem feriunt autem: ſtultus durabit & amens:
Nam ſine mente ruit: conſtanti pectore nuſq̃
Ouidius .ii. metha. Ambulat: ad ueneris ſemper mãdata recurrens.
Quiſquis enim pueri eſt pharetris tranſfixus acutis:
Phædra. In uultu neſcit bene diſſimilare furores.
Si non ſpurcus amor phædram torſiſſet adultam:
Paſiphae. Non tenerum collum laqueo fregiſſet iniquo:.
Paſiphae thauri non deperiiſſet amore
Iulia. Si procul a ueneris ſtimulo ſecura fuiſſet.
Meſſalina Non tot abortiuis fœdaſſet iulia romam.
Non calidum intraſſet proh Meſſalina lupanar:
Si bene caſta/faces Veneris uitaſſet & arcus.
Ad miſeros caſus & magna pericla cupido
Subdolus & fallax ſexum deducit utrumq;.
Additio. S.Brant. Addo his infames draucos/paticoſq; cinædos:
In autẽ. ut Quos contra/ultrices flãme/leges quoq; ſurgant:
nõ lux. con. Horret enim humanum genns hæc cõmertia fæda:
na.col.vi. Ob quæ flãmiuomo perierunt imbre Gomorræ.
Sodoma

DE PECCANTIBVS SVPR DEI MISERICORdiam.

Quiſquis forte putat ſola pietate moueri:
Et iuſtum pariter non putat eſſe deum.
ꝙ parcat uitiis ſemper miſerator iniquis:
de pe. diſti. Humana penitus hic ratione caret:
quia diuini/ Nuuc fatuos referam quorum ueſania craſſa
tatis. Omnia conturbat uitiis/rituq; prophano.

PECCARE sup misericordia dei.

Deus multo ꝓnior est ad miam q̃ ad pœnã uel uindictam. Non tamen miseret eorum qui assidue peccant unde nullus expectet donec peccare non possit. penitentia enim serotina mltos solet decipere Vis ergo euadere qđ ĩ certũ ẽ, age penitẽtiam dũ sanus es.

xciii.di.dia. đ pe.di. vii. nullus. Eccle. v. & cxi.Psal.lxxv.

Sunt quidam tantæ nanq; impietatis:ut usq;
Sancta dei spernant posito decreta pauore:
Is quia sit cunctis miserator gentibus:atq;
Iudicium non grande ferat:de crimine mundi:
Sit pius atq; bonus;nec iam mortalia curet

Psal. c.y. Omnia:peccanti liceat sperare frequenter.
Humanum est peccare quidem:delicta parentes
Fecerunt nostri:que nos tortura manebit?
Alter ait comitum:non sunt pia regna/uel aucis
Facta:poli aut brutis: ueterum scit scripta referre:
Historias recitat:chartasq3/& bibliopolas:
Allegat peccasse patres: hominesq3 priores:
ꝙq3 nouum non sit scelus ullum tempore nostro
Attamen:usq3 uelim:peccator pensitet illud:
Eccle.i. ꝙ delicta patrum nunq̃ impunita fuere.
Exodi .xx. Semper habet uitium trutinam pœnasq3 sequaces.
Sodoma. Non sodomæ luxus:non magna superbia Romæ
Roma Non furor in Mossen toruus:rabiesq3 Pharaonis:
Pharao Effugit iustam cælestis iudicis iram.
Sapien.v. Dat spacium ad peccata deus:non omnibus horis:
Peccantem punit:tamen impia facta malorum
Iob.xxi. Iudicis æterni sententia tristis in orbe
Eccle.ix. Persequitur stygio:tenebris flammisq3 seueris.
Luce .x. Sit licet usq3 dei pietas immensa: fauorq3:
Gratia sit numeris nullis præscripta/ modoq3:
:Psal.xlvii. Non tamen a summo diuina astræa tonante
Sapientie. i. Discædit:iusti remanet sed dextera regis.
Esayæ.i. Tempore si nostro/pœna sine/crimina currũt:
Morte sed æterna trepidanda piacula soluent:
Deut.xxiii. O male sperantes:manus super æthera princeps
Eccle.ii. Iusticiæ normam:semper legesq3 tenebit:
Cum quibus ad fetidum sceleratos trudet auernum

DE FATVIS:EDIFICANDI incœptibus.

Qui uult nunc ædificare.
Et quid magnum attentare:
Sumptus debet pensitare:
Quibus possit hoc parare.

Quisquis opus magnum tentat cõponere:sumptus
Antea nec reputat;nec tempus computat ipsum;

INCIPERE & non ꝑus ꝓuidere

Qui edificat domū suam impendiis alienis quasi q colligit lapides suos in hieme. Ve qui edificat domū suam in iniusticia & cenaculum suū in iudicio. Ita expēdendum est ut ānuatim aliquid supsit. propter necessitates supueniētes

Est fatuus plane. sapiens nāq; extruit illud:
Quod potis est: tentatq; nihil quod ferre recusent
Vires: & rerum census: nūmiq; paterni.
Cœperunt multi struere alta palatia/& edes:
Nec uires ualuere suæ: sumptusq; futuri.

xxii.q.ii.faciat
Eccle.xxi.
Hiere.xxii.

Pænituitq; operis tandem illo: non bene cæpti.
Nabucho/do. Rex:Nabuchodonosor fastus cōmotus iniquo:
Daniel.iiii. ꝙ manibus Babilona suis/struxisset/amænam.
In caput illius tandem plaga magna reluxit:
Quam recinit nobis patrum sincera uetustas.
Nemroth. Gene.x. Excelsam turrim produxit in æthera Nemroth:
Quam tumidi nunꝗ possent disrumpere fluctus:
Imperfecta tamen molis structura remansit.
Eccle.xxi. Hieremiæ. xxii. Diuitias grandes & plenos poscit aceruos/
Qui molitur opus manibus componere uastum,
Vsq; adeo quidam fatui sunt: qui satis illa
Non pensant nec prospiciūt quos damna sequūtur.
A cunctisq; irridentur stloppo atq; cachinno
Magnificas ædes: opera & sublimia: pauci
Lucullus. Tentarunt ueteres: potuit fecisse Lucullus.
Crassus Istuc & crassus: quo uix opulentior ullus
Floruit. Assyrias qui sparsit sanguine carras.
Salustius. Quisquis magna cupit: factum quoq; nititur ingens:
Sit cautus: nūmosq; suos/& computet aream.
Quid possint uires rerum: quid parta facultas:
Ne risum multis creet: & ludibria tollat.
Seruius in en. in autē. de non a ie. col.ii. Nempe alias operis cæpti: atq; impensa laboris
Perditur: incassum molesq; incæpta uidetur.
Incæptare nihil/melius/ꝗ linquere cœptum.
Qui facit id: dānum is sentit: labemq; notamq;.
Eclesi.iii. Omne hominum inuentum tandem cariosa uetustas:
Conterit: & rapido consumitur insuper æuo.

DE POTATORIBVS & EDACIBVS.

Paupertatis onus uix Ganeo præterit ille
Noctes atq; dies qui bibit atq; uorat:
Illius ingluuies: crapula: immoderata uoluptas:
Rerum: animæ interitum: corporis atq; facit.
Hic etiam naues fatuorum scandit: & amplas
Coutrahit antennas manibus/longosq; rudentes:

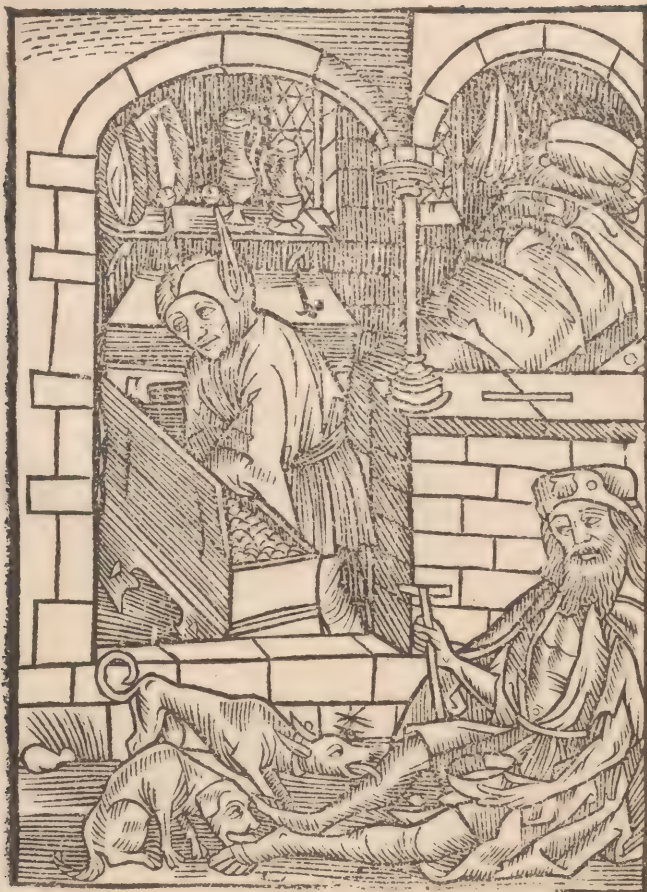

DE EPV
lonibus.
Cũ ad equa
les bibit po
tus ille plus
laudať qui
pl'es inebri/
at: & calices
fæcũdiores
exhaurit. po
tores bibuli
media ď no
cte phalerni
Oderũt por
recta negan
tem pocula.
Ebrietas et
mẽtis indu/
cit exiliũ: &
libidinis ꝓ/
uocat incen
tiuũ. Nõ ef/
set hodie
seruitus. si
ebrietas nõ
fuisset. Fecũ
di calices
quæꝗ nõ fe
cere desertũ

Noctes atq; dies uinnm qui ingurgitat ori.
Et farcit stomachum dapibus uictuq; guloso.
Nil agit hic aliud. q̃ ꝙ certamina uini
Tractat: & euacuat calices/amplasq; lagenas.
Immoderata meri rabies; mala tristia morbi

c. a. crapula
de ui. & ho.
cle Horati/
us in: epl'a. x
xxy. dis. yi.

die.	Concitat:& nullis rebus diſcrimina ponit.
Eſaye.v.	Inducit ſubitas mortes:& triſtia fata:
Eccle. xxxi.	Laxat corporeos nexus:præcordia ſoluit:
de con. diſ.	Polluit & ſenſus:caput &/geniūq; modeſtum.
v. ne tales.	Contaminat uinum:ſimul & crapuloſa uoluptas
Oſee.iii.	Vina nocent capiti faciunt & pectora cæca:
Luce.xxi.	Ingenium frangunt nitidum:menteſq; uiriles.
xxxv. diſ.ui	Ebrietas parit omne nefas.& dedecus ingens:
nolentū. ꝓ/	Et parit inſanos homines ſine lege/modoq;
uerb. xxiiii.	Qui uiuunt:ſordeſq; malas/luxuſq; procaces
xxxv. diſt.	Obſeruant:ſemperq; meri certamina uerſant.
uenter	Ebrietas uenerem ſtimulat: lumboſq; ſalaces
ꝓuer. xx.x	Incitat ad luxum:parit & petulantia corda.
xxv.diſti. lu	Ebrietas ratione carens furioſa per orbem
xuriam. ad	Tranſuolat.& finem nullo diſcrimine ponit.
eph.v.	Ebrietas mores frangit:linquaſq; loquaces
Hor. in epi.	Efficit:& mentis ſecretum ſæpe recludit.
ꝓuerb.ulti.	Rancidius nihil eſt:nihil eſt ſceleratius illis:
xxxv. diſ.c.	Ingluuies quorum uino inſatiata: fatiſcit.
ulti.herodo	Non Thomyris natus cecidiſſet uictus ab ipſo
tus.	Cyro:ſi tumidi uitaſſent pocula bacchi.
Iuſtinus li.i.	Magnus alexander morbo ebrietatis inepto
Thomiris	Correptus:gladio proprios iugulabat amicos.
Cyrus.	Eſt modus in rebus:uini moderatior uſus
Qu. Curti.	Nil nocet:interdum ſenſus conſeruat acutos.
Alexander.	Qui ſine lege bibit magnas uacuando lagenas
in Thim.v.	Sorbet:ad extremum pœnam experietur amaram.
Eccleſia. xx	DE INVTILIBVS DIVITIIS.
xi.	Diuitias molles clauſa qui continet arca:
Eccle.ii.xx/	Et conſeruat opes:concumulatq; ſuas.
xv. diſt. lu/	Vſq; adeo/ut miſerum nunq̃ ſoletur amicum:
xurioſa	Hic aliquando petet cum nihil accipiet.
	Plurima ſtulticia eſt:uotum quoq; inane putamus
	ꝗ colitur tantum funeſta pecunia:& ingens

DIVITIA RVM folli citudo.
Noli anxius eē i diuitiis in iustis. nō eñ ꝑderunt tibi ī die ob ductōnis & uīdicte. Nil ꝑderūt the sauri īpieta tis: iusticia uero libera bit a morte. Ve uobis di uitibus: qa hētis hic cō solatōem ue strā. Diues & paup ob/uiauerūt si/bi: utriusq; operator est dominus.
Eccle.v.
ꝑue.x.&.xi.
Luce.xvi.ꝑ uerbio.xxii.
Iob. xx vii.
& psal.xlvi ii. ꝑuer.xx/viii.
Horati. ii.s.

Thesaurus rerum:& tam perfidus ardor habendi:
Diuitiis lectis maiores dantur honores:
Quam sophie: meliore gradu stant munera ditis.
Nil mores colimus sanctos: uirtutis amator
Nullus adest;animos coufundit copia rerum.

Hic sapiens solus:iuris consultus: & auctor
Diues in exhausta nūmos qui possidet arca
Curia sola patet diti/prudensq; senatus:
Ouidi.i.fa. Solus habet laudes:conquirit solus honores:
puerb.xiiii. Solus amicitias:licet has uirtute meretur
Iuuenalis Nulla:sed nūmis donantur præmia tanta:
De censu in primis:de moribus ultima semper
Ecclesi.xiii. Quæstio:quot pascat nūmos:quot iugera campi.
Quantum quisq; sua nūmorum seruat in arca
Tantum habet & fidei:iuret licet: & samothracum
Per ueteras aras:contemnere fulmina pauper
Creditur:atq; deos/ diis ignoscentibus ipsis.
prouer.xix. Quando quidem tales sanctissima diuitiarum
Maiestas tollit titulos:& nomina confert:
Diuitibus lepores:pisces auiumq; sapores
Atq; apri clunes & quicquid dulce macellum:
Mittitur est uacue semper stant pauperis ædes.
Psalmo.xx Ah uesana fames/& rerum dira libido:
xvi. Quid tamen hoc prodest:quod deuorat omnia auarus
Eccle.iiii. Semper habens:nihil & ieiunio sufficit ori:
Psalmo. xx Nec modus aut requies:nō hunc cumulauit aceruū
xvii. Is sibi:sed lites subitas post funera linquet.
Amos.ii. Vtilis est nūmus multis:inglorius illi
prouerb.xi. Qui nescit seruare modum:legemq; modestam
Math. ix. Qui nil pauperibus doni elargitur amicis:
Marci.x. Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet:
Luce.xii. Nec capiet uultu placido sua uota precesq;.
Thobi . iiii. DE OBSEQuIO DVORVM DOMINORVM.

Ille duos lepores uenator captat in uno
Tempore:per siluas quos canis unus agit
Qui cupit ardenter dominis seruire duobus:
Hic plusq̄ poterit:sæpe agitare uolet.
Stultus & is:summo qui uult magnoq; tonanti:
Et mundo pariter quærit seruire prophano.

S'.RVI/
RE duobus

Nemo pōt duobus do/minis serui re: aut enim unū odiet & alterum dili get: aut uni adherebit & alterū cō tēnet. Non potestis deo seruire & mammone.
Qui ad utrū q; festi/nat neutrū bene pagit. Pluribus in tētus minor est ad singu la sensus.
Cor ingre/diēs duas ui as non habe bit succes/sus.
Math.vi.
Luce.xvi.
Eccle.iii.
glo.in.l.fi.
C. de asses.

Nam ueluti dominis qui seruire duobus
Raro fit: ut talis semper sit gratus utriq;:
Qui captare duos lepores conatur/in una
Hora: uenator comitatus cum cane solo:
Vix sibi contingit leporem q; subleuet unum.

Raro ferit metam: ſignataq; ſtigmata luto:
Qui pharetras multas tendit/uariaſq; baliſtas
xvi.q.i. preſbyteros. glo.in.c.accuſatus de here.lib.vi.
Quiſquis multa ſuis humeris imponere rerum
Officia: & ſolus uaſtos uult ferre labores:
Difficile eſt: ſemper licitum ſi ſeruet/honeſtum &:
Nunc huc/nunc illuc raptus/ſine fine uagatur:
Nec pede ſic ſtabili poterit conſtare/locoue.
Aequora nūc ſulcat.trabibus nunc per mare currit.
Iam terram ignotam quærit/gentes pererrat.
c. diuerſ. de cle.cō. Eccleſ.v. c. cū ſingula.de prebē. li.vi. lxxxix. diſt. c.i. Eccle.i. &.ii Iacobi.i.c. qa in tantū de preben.
Raro diu perſtat qui bina negocia geſtat.
Qui facit in platea multis: hunc ſemper oportet
Quēlibet aſtute blandis palpare lacertis.
Si quid & aduerſi contra ſe percipit: uſq;
Perferat: officiis queat ut ſeruire duobus.
Verba det ingenuo quæ ſint permixta lepore:
Et quod ſit placitum faciat ſemperq; loquatur:
Blandidulis cunctos uerbis/manibuſq; ſalutet.
Ceruicem domini ſuccis: & pectus inungat
Illecebris: quo ſit ſolita non maior in aula:
Et caueat ne quem turgenti concitet ira.
Hic quia prægrauidam geſtat cum pondere molem
Ocia rara ſimul: mentis raramq; quietem:
xxi.q.i.{clericum. Eccle.ix.
Attamen officii numerus pluralis/auentem
Efficit: ut lucri ſudores perferat atri.
Sanctius & melius: domino ſeruire probato:
Atq; uno: poſſis cui per benefacta placere:
q̄ domino uſq; nouo famularier omnibus horis.

DE NIMIA GARRVLITATE.

Qui linguam: frenat: rictus compeſcit & oris:
Mens angore huius triſtiaq; uacat.
Qui loquitur temere cadit in diſcrimina: ſicut
Que pullos prodit murmure pica loquax.
Garrulus atq; loquax qui tempore blacterat omni
Ad nauem is properet fatuam: cōſcendat in arcem.

Carbasa uentus agit: fatui properate loquaces.
Sunt plures quorum est summa oblectatio uite:
Summus & affectus linguam exercere procacem.
Dum tangunt: quod nemo uolet tetigisse: merentur
Inuidie telum; melius tacuisse profecto

GARRVLA lingua.

Ois natura bestiarũ & uolucru & serpentũ & ceterorꝝ domant & domita sunt a natura hũana: linguam autẽ nullus hoim domare: põt. Inqetũ malũ plena ueneno mortifero. ipa maculat totũ corpus &c.

Qui custodit os suum custodit animã suã: qui aũt incõsideratus ẽ ad loquẽdũ senti et mala.

Puer.xiii.&x.psal.cxxxix. Eccle.ix. Iacobi.iii.. Ecclesia. y.

prouerbio. Qui reticere potest cum magno forsan honore:
xvii. Attamen eloquitur: nec uult compescere fauces:
digito com Incurrit quandoq; grauis discrimina noxæ:
pesce label Et casus miseros: melius strinxisse labellum.
lum. Respondet qui sponte sua: non ante rogatus.
Iuuenalis. Se fatuum insulsum cunctis expouit: & offert/
Iob.xv. Obscenæ pariter cōmissa pericula linguæ
prouerbio. Sunt fatui plures qui garrulitatis iniquæ
xviii. Læticiam capiunt: & linguæ gaudia uana.
Hieremiæ Qui tamen interdum pæna plectuntur acerba.
xviii. Multos lingua procax casus sufferre coegit
Osee.vii. Angustos: quid enim fallax delatio prodest?
Linguosus/sua cum fas est malefacta fateri:
Atq; sacerdoti culpam proferri: silescit:
Nec uerbum ructare potest: dum præmia cæli
Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
Multi prudentes & sani forte fuissent:
Si se non propriæ fedassent uerbere linguæ
Pica Adsit in exemplum miseris/normáq; salubrem
Pica loquax. pullos quæ garrulitate frequenti
Prodit & ad nidum nimio clamore susurrat.
Ecclesia.v. Pauca loqui: & castæ seruare silentia linguæ
puerb.xxv. Tutius & melius: qui respondere laborat
Omnibus: incurrit damnum quandoq; molestum.
Sermo placet modicus moderato tempore fusus.
Eccle.iii. Virtus clara quidem est tutum seruare labellum
Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.

INVENIRE REM ALIENAM & NON reddere

Inuenies aliquid: proprios quod seruat in usus
Istud & inuentum: qui putat esse suum:
Tanq̄ iusta dei/sinat id retinere/uoluntas
Hunc dæmon fatuum decipit atq; ligat.
Feruor auaritiæ mea non sinit usq; silere

INVENI-
RE & non
reddere.

Si quid inue
niſti & non
reddidiſti ra
puiſti: q̃tum
potuiſti feci
ſti: quia: plus
nõ inueniſti
&c. Vnuſ-
quiſq; enim
ſcire debet
qđ ſuũ non
eſt: ad alium
pertinere.

Carmina: ſed ſatyram tendere ubiq; meam.
Iccirco fatuos meritos hic dicemus inertes.
Qui ſua non ſolum: uerum aliena tenent.
Inueniunt quidam theſauros: res alienas;
Vſibus obſeruant hæcq; reperta ſuis.

xiiii. q. v. ſi
quid inueni
ſti.
l. cum quere
batur. C. un
de ui.

Et tenebris cæcis adeo sua pectora firmant:
Vt credant superos hæc tribuisse deos:
Non curant ad quem dominum res perdita spectet:
Quod fortuna leuis obtulit:usq; tenent.
Audi:quæm tanta trahit impietate cupido
Audi:nec renuas hæc documenta precor
Augusti. A casu si res alienas inuenis:illas
Esse tuas nunq̃ credas aliena profecto
Sunt ea:quæso tuos:si quos in pectore sensus
Vsq; geras:censor consule stulte tuos:
i.petri.iiii. An bona que proprio non sunt quæsita labore.
Deutro.vii. Rite tenere queas?impius error adest.
Inuenias aliquid:quod nullo iure parasti:
Ad dominum debes mittere sponte suum.
ange.isti.de Si non est notus/res ad quem perdita spectat:
re. diui. i si. Nescis & hæredes quos bona iura manent:
Inuentas debes mox res in pauperis usus
Vertere:mendicos hisq; iuuare uiros.
In proprios usus qui uertit res alienas:
Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
Hic acherontæis animam demerget in undis:
Excrucians sese perpetuaq; siti:
xxxii. disti. Thesauri raptor parum a prædone doloso
erubescant. Distat:res raptas prauus uterq; premit.
Hiere. xvii. En deus omnipotens:teq; extra/atq; in cute noscit
Psal. vii. Actus deinde tuos:noscit & ingenium:
In regula Inuenies/si quod sacra iura tenere uetabunt:
pctm̃.l.vi. Redde:nec inuentis pollue corda malis.

DE EO QUI IN ANIMADVERTIT/ & met peccat.

Quisquis iter planum poterit transire uiator:
Quod monstrat posita dextera fixa uia:
Attamen in cæno:atq; situ:crassaq; pallude
Ambulat:is sensu/sen ratione caret.
Peruolat ad nostros/censorum turba/phaselos
Qui procul aduertunt alienæ crimina frontis.

MEDICE cura teipm.

Bene docendo & male uiuendo deum instruis quomõ te cõdẽnare debeat. qui uidit utilius & facit deteriora. Absit ei radius lucis sine mora. Extersis oculis aliorũ damna uidemus. Ad discernẽdum propria sensus habet

xl. di. c. i. in sti. ꝙ cũ co. ceterũ. glo. in. c. ea que de sta. regu. iii. q. vii. iudicet. & c. in grauibus.

Castigant facinus: quod nec cõmittere abhorrent:
Et proprias uitii sordes/ scelerisq; patrati
Abscondunt maculas: alios culpare parati:
Omnia facta hominum temere in cõuitia uertunt
Ridiculum nasum tollunt grandesq; cachinnos.

Nec tamen aduertũt: q̃ sautia mẽbra malorum
Gestent & morbos uicioso in pectore natos.
Sepe manus fixa in directo tramite campi
iii.q.vii.tria Monstrat iter rectum: per quod non ambulat ipsa.
Math. vii. Sic faciunt tales/hominum delicta notantes:
Luce.vi. Nec proprium censent facinus: uitamq; pudendam
Iuuenalis. Quiq; uolunt oculo de fratris sumere spinam:
Inspiciant se ferre trabem: pondusq; molestum.
Esaye.ix. Multi se Curios simulant: durosq; Catones:
Fabritiosq; probos: simulant sanctosq; Metellos:
Multi Socraticam tentant ostendere frontem: &
Iuuenalis. Grande supercilium: quorum tamen impia uita est.
Cicero. Et quorum tacita sudant præcordia noxa.
Hinc Ciceronis adest sententia clara diserti.
Luce.iiii. Qua docet: ut nullus peccata aliena fatiget:
xxvi.distin. Hic nisi sit uacuus uiciis/ & criminis expers.
una tantum Multa tibi possem dare nunc prouerbia patrum.
Nam ueluti medicus qui alios sanare medelis
Molitur: nec se poterit sanare medendo
i.q.i. multi Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
Gliscit: & in propriis delictis turpiter hæret.:
xliii.dist. sit Sunt plures: aliis bene consnltare sciunt qui:
rector.xxv. At sibimet nequeunt licitum suadere & honestum
distin. pmũ Vos quoq; presbyteri: populo qui concionatis
xlvi distin. Iussa dei fideiq; simul præcepta sacratæ.
i.necesse. Quando alios homines uerbis culpatis & ore:
Vita sit immunis uestra & sine sorde probata.

DE CONTIONE SAPIENTIE.

Quem sacra delectat diuum sapientia: quiq;
Pectore flagranti dogmata sancta colit:
Hic cunctis præstat: clarosq; meretur honores:
In celo datur & digna corona sibi.

SAPIENTIE p̄cepta Vſq̄ quo p/nuli diligi/tis infantiā & ſtulti ea q̄ ſibi ſunt noxia cupient: & ĩpruden/tes odibunt ſciētiam: cõuertimĩ ad correctionē meā. Diſci/te & o miſeri cauſas cognoſcite rerum. Quid ſumus aut quid nā ui/cturi gignimur ordo . ; quis datus a metæ q̄ mollis fluxus: & unde.

Clamat uoce graui populo ſapientia cuncto:
O genus humanum ad noſtram conſede cathedram.
Diſcite quid recti doceant mea uerba/boniq̄:
Diſcite mortales caſtæ monumenta Mineruæ
Et ſacræ pariter ſua dogmata diſcite linguæ

Prouerb.i.
Perſius. iii. ſat.
Prouer xiii.

c

Stulticiam crassam tota deponite mente:
Queritæ doctrinam/qua constat uita/salusq;.
Quærite quæ bona sunt:funesta pecunia nusq̃
Alliciat uestros animos:ad crimina spurca.
Sardonychē fuluum superat sapientia/ & aurum:
Plautus in anphitri. Argentumq; simul/gemmas/nitidosq; berillos:
Non Adamas melior:non est/Magnesia cautes.
Est maior toto sapientia prouida mundo.
Quicquid & optari poterit:non præstat aceruum.
Aequalem sophiæ:cunctis præstantior ipsa:est.:
Ecclesia. xxxyii. Nil habet æquiualens:similis nec gloria fulget.
Consiliis princeps toto dominatur in orbe.
Temperat hæc urbes:populos:magnumq; senatum:
Corporis hæc præbet uires: & corda polita.
Clamitat ad cunctos sapientia:uoce tubali:
proue. viii. Me duce sceptra tenent reges/rutilasq; coronas:
His mores legesq; dedi de pectore sacro:
Ecclesi.xxi. Me duce principibus regna obseruantur auita:
Ac per me geutes:sincera lege reguntur:
Quæ mala stulticiæ fugiunt:cæcosq; furores.
Qui me rite colit: qui me ueneratur: amatq;:
Hunc ueneror:mitisq; sequor/cum laude perhenni:
prouer.iii. In me diuitiæ sacræ:thesaurus & ingens:
Et bona fœlicis consistunt præmia uitæ
Me deus æternus diuino numine obumbrat:
Nataq; de cerebro: sum magnum & sparsa per orbem.
prouerbi.i. Cælestis per me maiestas cuncta parauit:
Et sine me nihil/est in celo:atq; orbe creatum.
Insipiens igitur qui non mea dogmata tractet.:

IACTATIO & CONFIDENTIA FORTVNE.

Se fortunatum/fœlicem/ seq; beatum
Qui putat: & sorti nimium confidit iniquæ.
Laudat & extollit fortunam:sentiet olim
Cum minime retur;tectum crepitare domumq;

FORTV-NE uanitas

Successus humanæ ꝓspitatis uerę indiciū æternæ dānationis est. Deꝓpiciato pctō noli esse sine metu: neqȝ adiicias peccatū sup peccatum. Misericordia enim & ira ab illo cito ꝓximant & ī pctōres respicit ira illius. Lento eñ ḡdu ad uindictā sui diuina ꝓcedit ira: tarditatemqȝ supplicii grauitate cōpēsat Augustinus ꝑuer.xxviii Eccle.v. Valerius.li. primo. Esaye.lxv.

Hic quoqȝ dignus erit nostra rate/siue luburno
Prouehi:& insipidum stultus adire chorum:
Qui iactabundus fortunam semper in omni
Arridere sibi reputat:atqȝ cupit.
Et iactat ꝙ se gremio fortuna benigno

Respiciat: sint & prospera cuncta sibi:
O fatue: enormis quæ te uesania torquet?
Quorsum/te rerum fata caduca trahunt?
Cur nimium subitis audes confidere rebus?
Cum bona fortunæ non stabilita: ruunt:
Incassum iactas sanæ ludibria sortis:
Fœlix qui se non implicat hisce bonis.
Augusti. Iactas diuitias: iactas ꝙ copia rerum
Te beat: inq; manus prospera multa fluunt.
Iactas successus faustos/& sortis aceruos:
Cum finem incertum sors tamen omnis habet.
Seneca in hercule furenti. Pæstifero multos fallit sors nubila uultu:
Instabiliumq; trahit/non bene fida rotam:
Stultus quem passim rerum successus inescat:
Confidit rebus qui bene fortuitis:
Dæmonis horrendi: mihi credite: filius hic est:
Posthabitis superis: qui bona uana colit.
Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
prouer. xxi. Huic cumulum præstat diuitiasq; malas:
Quæ damnant hominem sitibundum in gurgite fusco
Luce. v. In quo ranarum pessima turba fluit.
Stultus qui iactat fortunæ commoda: certus
Prouer. i. In quibus/& stabilis non solet esse gradus.
Fortunam patienter habe: nec prospera iactes
Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
Iuuenalis. Non in fortunæ manibus fœlicia rerum
Munera dependent: sed deus illa tenet:
Et mutat quodcunq; uolet: tu stulte profanam!
Ne sortem extollas: nunq̃ ea firma manet.

DE NIMIA CVRIOSITATE MORTALIVM.

Qui curas hominum cunctorum ferre laborat:
Nec proprios fructus: nec sua damna uidet.
Is quoq; sit patiens: & discat ferre dolores
Si premitur mundi mole/ruatq;/graui.

CVRA IN VTILIS.

O curas hominũ o quãtũ ẽ i rebus inane. Aliena curas ea q̃ ad te nõ attinent. Noli plus ſapere q̃ oporteat. Altiora te ne quæſieris: & fortiora te ne ſcrutatus fueris. Sed q̃ præcepit tibi deuſ illa cogita: & in pluribus opibus eius ne fueris curioſus. Nõ ẽ eni tibi neceſſariũ ea q̃ abſcõdita ſunt uidere oculis tuis &.c. de renũ.c.i. i prin. li.vi. Perſius.i. Teren. Ad ro.xii.

Qui plus ferre cupit: propriis portare lacertis
q̃ ualet: hic fautuus ſua ſpõte pericla ſu bibit.
Imprudens etenim quiſquis ceruice parata
Vult molem ſufferre grauem: & iuga triſtitia ſolus.
Cum ſit opus multis talem portare laborem.

Qui dorso imponit spatiosi pondera cœli
Prouer.xx. Et capit id qnod ferre nequit: uelociter iste
Ec.i.&.xiii. Corruit: & cæpti hunc tandem imprudentia mordet.
Iuuenalis. Historiæ nobis recinunt exempla: q̧ ille
Alexander. Magnus Alexander toto sudasset in orbe:
Europæ atq̧ asiæ fines: non deniq̧ mundus
Suffecere sibi: tanq̃ pro corpore paruo
Non satis ista foret tellus quam iure teneret.
Attamen exigua tandem compostus in urna:
Sarcophago contentus erat paruoq̧ sepulchro.
Eccle.vii. Mors horenda docet: quo quis contentus abire
Debeat: & qualem sectentur corpora finem.
Diogenes. Cynicus illet fuit græcis plus diues in oris
Horatius.. Cognitus: & sophiæ celebris præceptor & auctor:
Non ædes magnas: non hic sublimia tecta
Quæsiit: at uacuo speculatus uase: forato &:
Astrorum motus: curauit secula nusq̃:
Magna quies istunc atq̧ ocia blanda manebunt
Qui forti curas abigit de pectore uanas:
Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
Iuuenalis. Maxima qui tentat: uoto qui concipit alta:
Pondus & aggreditur rerum: tollerare laboret
Grandia: quæ mordax imponit cura lacertis.
ꝓue.xvii. Quid iuuat ingentem manibus q̧ uincimus orbem:
Sapien.v. Angoram frustra patimur: curasq̧ modestas:
Mat.xvii. Si tandem hanc animã stygias mittemus in oras:
Qui curat quid mundus agat: quo cæsar in orbe
Martem agitet: nunq̃ tranquilla uiuit in hora.
Sapien.viii. Stultus & is: curans q̧ nec mutare ualebit.

MVTVVM ACCIPERE.

Haud facile emergit qui semper mutua sumit:
Nã lupus/ẽ mesæ tempora nulla uorax.
Calcitrat hunc usinus plantis quandoq̧ recuruis
Seraq̧ mortiferi damna doloris agit.

MVTV//
VM ACCI
P ERE.

A nullo acci
piẽs mutuũ.
Qui ei mu
tuũ recipit
ſeruus eſt fe
neratoris.
Mutabitur
peccator &
nõ ſoluet:iu
ſtus autẽ mi
ſeretur & re
tribuet.Om
nia tẽpus ha
bent:& ſuis
ſpatiis tran
ſeunt.

Deutro.xv.
Proue.xxii.
Pſal.xxxvi.
Eccle.iii.
Pſal.lxxi.

Multiplicata ſuis manibus qui mutua ſu mit
Era:hic uerſuram ſoluere ſtultus habet.
Profueritq; parum ꝙ metam & tempora tarda:
Soluendi ſtatuit:mox quia tempus abit.
Expoliant uſura uorax & fœnora mul tos

ꝓue.xxviii. Censibus:ingratam pauperiemq; creant.
Luce.vi. Sæpe etiam nudos homines facit es alienum
Mutua pauperibus exitiosa nocent:
Schemate quid tamen hoc præscripte pagina legis:
Aut Satyre excursus:significare uelint:
Accipe:nam fatuos uitiorum semita trita
Quos trahit:& scelerum quos malus error habet.
Deuoto:qui peccant: uetitæ quoq; :mutua sumunt
Legis:& impuro fœnora corde fouent.
Eccle.vii. Peccati cumulum faciunt:atq; aggere magno
&.viii. Constituunt molem ponderibusq; grauant
Imponunt humeris strictum cum mole capistrum:
Ecclesi. xii. Pondere suscepto cunctaq; membra tremunt:
xxiii.q iiii. Non ut peccatum cumules.tibi tempora donat
Nabucho/ Hæc deus:emendes sed malefacta petit:
donosor. Vindicat interdum mortales uerbere diro:
Sodoma. Visitat & lento crimina sæpe pede:
Gen. xviii. Adsit in exemplum Sodomorum tarda ruina:
i.iii. re.xvi. Qua cecidit iuuenis:decrepitusq; senex
Thob. xiii. Et Solime præbent nobis exempla uetustæ
Mich.iiii. Propter peccatum quæ cecidere malum
Exodi.iii. Nilicolas itidem plagis subitisq; ruinis
Iohelis.iii. Ob scelerum molem triuerat ipse deus
Amos.ix. Et plagis uariis recutitæ semina mentis
Esaie.i. Affecit:quamuis gens benedicta foret.
ꝓuer.xxii. Mutua qui sumit nequeat quæ soluere:stultus
Thob.xiii. Nam metam positam non lupus ipse uorat.
Eze. xviii. Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora uite,
Non ut peccatum:sed bona perficias.

DE INVTILIBVS VOTIS ET PETITIONIBVS

Qui superos passis manibus/uotisq; precatur:
Nec tamen ex iusto pectore uota fluunt:
Quod petit superis uotum non percipit illud:
Materiam risus deinde aliquando dabit.

Quid orã/
dum

Ante orati/
onem ꝑpara
aiam tuam.
orõnes enĩ
iustoꝝ exau
diet dñs.
Melior ẽ fi/
nis orõnis q̃
pricipium.
Orãdũ ẽ ut
sit mens sa/
na ĩ corpoꝛ
sano. Super
osq; prece/
tur & oret
Vt redeat
miseris abe
at fortũa su
perbis. Sci/
mus ãt qm̃
pctõres de/
us ñ exaudit
Eccl. xviii.
puer. xv.
Ecclia. vii.
Lu. xx. in fi.
Ioh. ix.
Midas Rex

Carpimus hac Satyra optatus quoq; / & ĩproba uota
Quæ temere a superis nulla ratione præcamur.
Voto / homo sæpe petit: quæ nõ intelligit ipse.
Sed quæ tristitia sint discrimina forte datura
Adsit in exemplum Midas rex; supplice uoto

Phrygum. Qui temere optabat ꝙ quicquid tangeret aurum
Oui.me.xi. Esset:& hinc stolidæ damnosa optatio mentis
Persius.i.sa. Huic fuit ad pen am.nam panis uersus in aurum
Atq₃ merum fuerat:sic uoti damna luebat:
Auri culas asini fatua ut ceruice referret.
puer.xvii. Multi diuitias optant/censusq₃ superbos:
Et manibus quatiũt:Iouis atq₃ impellere tentant
Aures:nũmorũ ut magnum concædat aceruum
Sapie.[viii.] Omale uouentes:funesta pecunia multos
Ad miseros casus:& tristia fata retrusit.
Lycinus. Quid lycini prosunt ædes:quid iugera campi
Crassus Quid crassi census?quid. Crœsi maxima ga za?
Cresus Non faustum nacti finem:non funera recta.
Poscit opem neruis quidam longáq₃ senectam:
Iuuenalis. Poscit & in longis opulentus uiuere sæclis:
Quem tamen assiduæ crapulæ tucetaq₃ crassa
Debilitant:neruosq₃ terit lasciuia uoluptas.
Ad hebre. In pœnam multis fuit olim annosa senectus:
viii. In qua sollicito sudamus sæpe dolore.
puer.xvii. Peleus:& Nestor uiuax:itacusq₃ Laertes:
Peleus Questi sunt seram nimium tardamq₃ senectam.
Nestor Accedunt senibusquandoq₃ incõmoda multa.
Laertes Tum trahit ad uotum quosdam mundana potestas
Horatius Exitiumq₃ quæ sæpe parit/mœstamq₃ ruinam.
in arte. Exoptant alii formosos corporis artus:
Sapien.v. Aq₃ animæ iccirco perdunt plærunq₃ salutem:
Eccle.xi. Optandnm est/ut sit mens sana in corpore sano
Iuuenalis. Et bona fama:fides:& morum uita bonorum:
Et sedeat uirtus in casto pectore fulgens.

DE INVTILI STVDIO.

Qui studium exercet uanum:sterileq₃ palæstram:
Et frustra studii tempora cœpta terit:
Ad partes satyræ ueniat/stultasq₃ cohortes:
Vt uideat quid sit perdidicisse nihil.

INVTILE STVDium

In pueritia requirentes modos musicos:& narrantes carmia scripturarũ in gñatõibus gentis sue gloriam adepti sũt &c.: Ocium sine lr̃is mors ẽ.& uiui hoĩs sepl̃tura. Etenĩ cũ deberetis mgr̃i eẽ propter tp̃s:rursũ indigetis ut doceamini q̃ sint elementa exordii sermonum dei.

Nunc superest satyræ:fatuos nectare studentes:
Qui cappas humeris Portant:/longosqꝫ cuculos:
Vnde trahunt post se capparum in puluere caudas;
Et se scire putant/quod non didicere studendo.
Dum studiis:teneros deberent:tradere mores

Eccle.xliiii.
Ad hebr.v.
ii.ad thi. iii.
Eccle.xx.v.

In plateis potius ludibria uana sequuntur.
xvi.q.i. sic Nil studii fructus curat male sana iuuentus:
uiue. Cogitat haud artes magna ratione repertas:
Sed potius fatui studio laqueantur inerti:
Vnde nihil morum:nihil & uirtutis habebunt.
At sophia est ueterum/magno sudore paranda:
Seneca epi/ Ocia nil possunt præstare ignaua studenti:
sto . xviii.c. Hinc magis admiror:ꝙ multi errore profano
nisi cum pri Nil nisi nunc manibus triuialia grãmata uoluũt.
dẽ de renũ. Grãmatices Priscæ sincera uolumina spernit:
xxxvii. dis. Cuius Alexander gallus præcordia turbat.
nonne. Hic logicæ nodos soluit sermone rotato:
Et sillogismorum cum garrulitate molesta
Currere nunc Sortem clamat:nunc stare Platonem.
Blacterat:& nescit uerbis imponere finem:
Eccle. xvi. Ars logice/falso nodos/& retia cauta
Nectit:& explicitum/tenebras deducit in atras.
xxxvii .dis. Noctes atq; dies ranarum murmura rauca
legimus. Effundunt logicæ uerbosaq; dogmata clamant.
Talibus illecebris uiolatur prima iuuentus.
Vtile nil quærens :nil delectabile gustans
Hic uolat ad Viẽnam:tenet hunc Erfordia magna'
Eccle. viii. Hũc basilea fouet Lyps istum Barbara tellus:
xii.q.ii.ĩglĩa Hic mare sulcauit:gentes hic uidit Iberas:
epi. Vidit & hic gallos:& magnæ mænia Romæ.
glo. in.c. cũ Ad patrios tandem redeunt sine laude penates:
ex lr̃is de in Et sine doctrina:cappas ceruice surperbas
iteg.resti.ꝑ Gestant:pro stulto quæ respondere studente.
uer.xiii. Possint:in cassum tractarunt tempora prima.

TEMERE LOQuENTES CONTRA DEVM.

Si deus annueret precibus/nostrisq; petitis
Semper:& ad uotum concederet omnia plures
In lachrymas fluerent mæstas:fletusq; mo lestos
Stultitiæq; suæ captarent præmia iusta.

CORRIPERE fctā dei.

Supuacuis laborat im- pendiis qui solē certat facibus ad- iuuare. qm̄ diuinæ gr̄e plēitudo ad iectione hu mana nō in diget: nec ul la reqrit cō- mendatiōis augmenta. sic qui mel multum co medit non est ei bonū Sic qui scru tator est ma iestatis/opp met a glia.

Vanam operam impendit: fatuos stultosq; labores
Qui solis radios igne iuuare putat:
Et face succensa: se credit lampada phœbi
Augere: ut plenum plenius efficiat.
Stultior ille tamen; superi qui facta tonantis

vi.q.i. si oīa
Eccle.iii.
Prouer.xxv

Atq; uoluntatem corripit et heream:
Hic superat stultos omnes:uesanior hisq; est:
Eumenides quorum pectora surda premunt.
Ad Ro.x. Nanq; dei nostri tanta est sapientia/uirtus/
Iusticia/ingenium/gloria/fama/decus:
Esaye.xl. Consilium tantum/maiestas:tanta potestas:
Non egeat nostro ut sceptriger auxilio.
Prouidus & sapiens adeo est/ qui cuncta creauit:
Qui mare:qui terram: stelliferumq; polum:
Vt sua nec minui poterit diuina uoluntas:
Ne ue hominum augeri/possit ab ore magis.
Omnia dispensans moderatur:& omnia noscit:
Cordaq; scrutatur:hunc latet atq; nichil.
xxxii. disti. Omnia disponit sollerter: legeq; certa
erubescant. Singula constituit:præterit huncq; nichil.
Seu deus ergo tonat:niuibus seu spargit harenam
Seu uibret forti fulmina dira manu:
Seu ros ethetreum mitttit:siue astra serena:
Effundit:nimbos seu deus horrisonos:
Non homini fas est diuina lacescere iura:
Sapientie.i. Iactare & contra uerba maligna deum.
Omnia disponit sapienter/ maximus hic quem
Corripis incassum/stulte proterue/deum:
psal.c.iii. Viudictam quæris scelerum:pænamq; malorum:
Sapiẽtie. xi. Cum temere irrumpis:uisq; docere deum
&.xii. Murmura non fas est:crepitantia uerba susurros
Eccle. xxiii. Aduersus summum præcipitare deum.
Israhel interiit totiens sic murmure turba
Nũeri.xiiii. Stultorum hoc cecidit pars quoq; magna modo.
Iosue .ix.i. QuI ALIOS IVDICAT.
corinth.x. Se iustum quicũq; putat:uitaq; probatum
Iudicat atq; alios homines/censetq; nocentes:
Nec contemplatur semet:capit ille ruinam:
Sit licet in casu:cunctos notat ipse cadentes.

IVDICARE alios.

Nolite iudicare & non iudicabimini. nolite cō dēnarī & nō cōdēnabimini qd āt uides festucā ī oculo fratris tui & trabem ī oclis tuis nō uides? Tollere festucam quis:de fratris ocello. Que tua cō turbat. lūia tolle trabē. Iudicet ille de alterius errore q nō hēt in seipo qd cōdēnet Mathei. vii. Luce. vi. gl. in.c. ea q̄ de sta. reg. iii. q vii. iudicet:. puer. xxiiii. &. xxvi.

Stulticiæ uitio metuenda pericula multi
Incurrunt: mortis exitiumq; graue:
Quos spes uana trahit uitæ. faustęq; salutis
Prosperitas: que mox fluminis instar abit.
Se putat esse bonum/se iustum; seq; potētem;

Magnanimum/& nullum posse subire malum:
Non metuit mortem: quoniam spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.
Horatius in epi. Quicquid delirant alii: mox carpit iniquo
Dente Theonino: nec sua facta uidet.
Sed fatuus quiuis spem pectore seruat inerti:
Qua sperat sese uiuere posse diu.
Math. vii. Si uidet alterius mortem uitæq̧ ruinam
Ad ro. ii. Affore: non meminit se prope posse mori.
Eccle. xi. Mox causam fingit: citius cur raptus: aitq̧
Non alias ualidus/nec bene sanus erat.
Ecclesiasti. xxxviii. Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atq̧ dolis: improbulusq̧ fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire uirum.
Post mortem fatuus sceleratus/iudicat illum:
Forsitan etherei quem fouet aula poli.
Sapiẽtie. iii. Inter cœlestes sua qui solatia ciues:
Nectare & ambrosia fors bene pastus habet.
Eccles i. xxi. Iudicat alterius mortem: qui compede strictus
Est scelerum: & uitiis membra ligata tenet:
Eccle. vii. Nec metuit pœnam: neq̧ mortis tempora: que mox
Obseruans lachesis: stamina fessa secat.
Seneca. Terminus incertus lœti est: incerta diesq̧: &
Apocal. xviii. Hora: uolant tacito tristia fata pede.
Vir bonus & iustus: falso quandoq̧ putatur
Esse malus: noscit pectora sola deus.
iii. q. vii. iudicet. Iudicat alterius uitam quicunq̧ probatum:
Sincerum/& iustum condecet esse uirum.

DE PLVRALITATE BENEFICIORVM.

Quisquis cupit possidere plura beneficia:
Multa solus obtinere possit ac officia:
Plus imponit hic asello q̃ portare poterit:
Mortem saccorum misello multitudo parturit.

BENEFICIORVM PLVRALITAS.

Ambitio quorūdam ĩ tãtũ ꝓcessit ut nõ duas uel tres/sed pl'es eccl'ias hēre studeãt cum uix uni possint debitã ꝓuisionẽ ĩpendere cũ tñ multitudo ꝑbẽdarũ canõibus sit inimica. & ualde ĩiustũ & iniquũ est ut multi esuriant forte meliores. & unus ebrius forte nullus in uerbo/ & pessimus in exẽplo abũdet.

de ꝑbẽ. quia intãtũ. & . c. de multa.

Sunt: quibus est animus beneficia plura tenere
Et sacrum manibus contaminare bonũ:
Nec satis illa ualent uigili curare labore:
Susceptum nec onus præficere arte queunt.
Qui saccos asino plures imponere tentat

De cle. non resi. quia nō nulli. i. ad corin. xi. Eccle. xxxiiii.

Morte fatigatum destruit ille pecus.
Et quem sola quidem posset præbenda fouere:
Illius ad uitam quæ satis usq; foret:
Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit.
Absq; modo & numero congerere ulterius.
Qui cupit assiduo beneficia plura tenere:
Copia nec rerum quem satiare potest:
Vsq; adeo cæcatus erit: præssusq; tenebris:
Nesciat ut curas connumerare suas.
Hunc nocturna quies nunq̄ solabitur ulla:
Semper hiat: nullo limite uita iacet.

c. auaritiæ de præben. xlvii. dis. sicut

Saccum hic circūfert in quo non fundus habetur.
Sed ieiuna fames: atq; cupido uorax.
At magis indignum est asini/indocti/imq; periti
ꝙ magis hæc faciunt: cuncta tenere uolunt:
Ecclesieq; bonis nulla uirtute fruuntur:
Atq; deum uana religione colunt.
Hæc bona pauperibus largiri cœlica debent:
Vsibus; at prauis sic cumulata ruunt.

xvi. q. i. c. ultio. xxiii. q. viii. conuenior.

Dicite pontifices quid uos beneficia multa
Confertis stultis? qui ratione carent?
An quia iumentisq; asinisq; imponere fas est
Cūctorū ut saccos atq; onera usq; ferant?
Quin etiam peius: contenti munere nullo
Conducunt census: mutua lucra locant:
Hos nec apud satis est Hiesy cum simone tutus:
Mangones licitant: uendita rursus emunt.
Plures quisq; igitur præbendas possidet: ille.
Extremam expectet cum Ioue tartareo

Actu. ix. q. i. petrus &. c. qui studet. iiii. regu. v.

DE EO QuI EXCEPTIONES QuERIT AD EMENDANDVM SE.

Qui cantum corui/cras cras imitatur: & usq;
Cras canit; haud animo fata caduca notans;

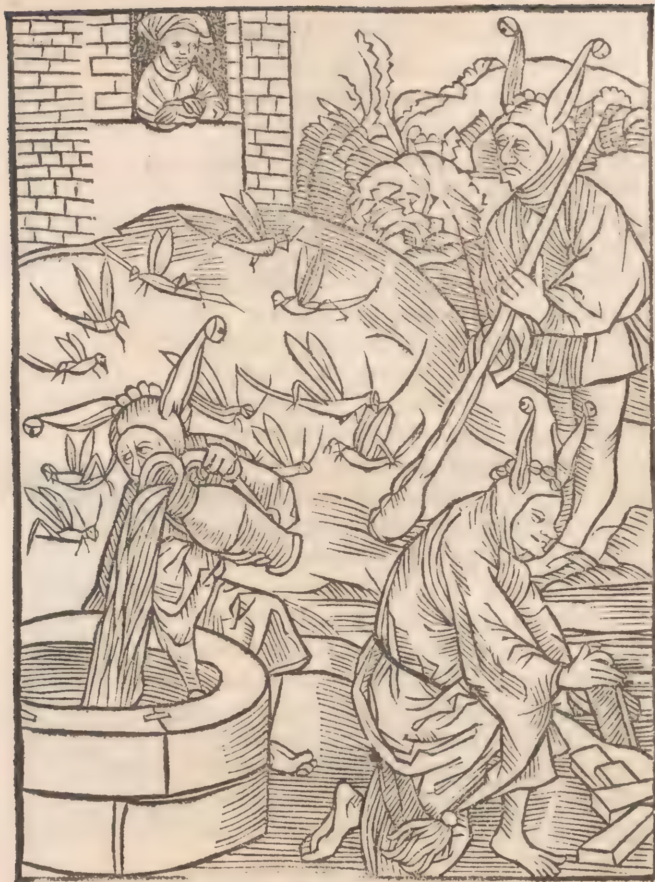

DIFFE-
RENS BE
NEFAcere.

Non tardes conuerti ad dñm: & ne differas de die ī diē. Subito enī uenit ira illius & in tpe uidicte disperdet te. Hodie ē & cras morietᷣ. fenū puod hodie est cras ī clibanū mittetᷣ Hodie si uocē eius audieritis nolite obdurare corda uestra

Semper aget fatuum: nam confidentia stulta hæc
  Dicitur: illusit spes ea sæpe suos.
Cui deus omnipotens de cœlo numina mittit:
Illius & mentem lustrat: quo certius inde

Eccleſia.v. Omne nefas purget:uitæ & delicta peractæ.
Pſal .xciiii. Emendet ſcelerūq; graues eliminet actus:
Ad hebre. Sit licet hic poſitus uitiorum in flumine magno:
iii. Sentiat & molem:qua mēs agitatur iniquam.
Luce.xii. Et ſpatiū uitæ quo recte uiuere poſſet.
Croccitat attamē hic corui de more canendo
Cras cras:in melius uitā mutabimus:aut cras
Hinc ſtolidum/inſanum/& ſtultum dicimus omnem:
Qui ſe uicturum cras aſſerit :atq; fatetur:
Cum tamē in foribus mors aſſidet omnibus horis
Sera nimis uita eſt que fertur craſtina:qui ſcis.
Eccle.v. An te fata ſinant tam longo uiuere curſu?
Cras minus aptus eris:hodie bene uiuere debes:
Prouer.xx/ Et purgare caput:quod cum ſudore grauatum.
vii. Pondera peccati geſtat:curaſq; minaces.
Ouidius. Ad mala ueloci uolitamus cum pede ſemper:
Atq; hodie facimus ea:nec differre putamus
Eſaiæ.lvi. Longius:adq; nefas præſens nos mancipat hora
Et feſtinamus ſemper ceruice parata:
Illa tamen nobis poſſunt que ferre ſalutem
Iacobi.iiii. Spernimus:inſanos ſic nos dementia turbat.
Si forte immineat ſcelerum confeſſio nobis:
Diffugimus:rauci repetentes murmura corui.
Et duo cras:aut plus/fatuo ructamus ab ore.
Implacata tamen:ſi mors irrepſerit:ut te.
Eccleſia . x. Auferat:atq; animā ſub tartara nigra remittat:
Math.vi. Tunc uelles feciſſe bonum:potuiſſe nequibis
Lucæ.xii. Tunc tua ſera nimis uos & querimonia:cras cras
Stulte quid exigui te temporis oro uoluptas
Eſaiæ. xxii. Detinet?illa ruunt:& fluminis inſtar abibunt.
i.corint.xv. Incipe cœleſtes hodie perquirere ſedes:
Craſtina præcipitet ne te cunctatio uana.
prouer.iii. DE CVSTODIA MVLIERVM
Cuſtodit pulices fatuus ſub ſole calenti;

OBSERVARE Mulieres.
Si spūs zelotypie cōcitauerit uirum cōtra uxorē q̄ nihil polluta ē uł falsa suspitiōe apperitur relinq̄t deo facti huius iudiciū. Ille. lauat laterē qui custodit mulierē. facilius est ardenti sub sole obseruare pulices; q̄ īuitā custodire mulierē. Adde seram cohibe sed quis custodiet ipo. Custodes cauta ē ab illis incipit

In puteum undantē & flumine/portat aquā
Qui gerit uxoris curam metuitq; pudoris
Quæ sibi ni custos fuerit custodia uana est.
Stultior/atq; magis furioso insanus Horeste est;
Spiritus & uexat hunc male zelotypus;

Iuuenalis. Qui gerit uxoris curam:& cuſtodiam inanem
Vi ſati. Noctes atq; dies:ſollicituſq; tremit:
Eccle.vii . Angorem fruſtra toleras:fruſtraq; labores
Numeri .v. Suſcipis:incaſſum te tua cura necat:
Eccle.xix. Pone ſacras:cohibe greſſus mulieris:& omnes
Saltus & uigil hic latret, ubiq; canis:
Iuuenalis Conſeret & fortis præcluſas peſſulus ædes:
Prouer.xxx Cuſtodes habeat & domos alta ſuos:
Quis tamen interea ſemper cuſtodiet ipſos.
Cuſtodes:uxor ſi uolet eſſe procax?
Eccle . xxv. Fœmina producit quam natura pudicam.
Raro fit/ut ſeruet uincula caſta thori.
prouer .xii. Fœmina ſed quæ uult tenerum ſeruare pudorem:
Et thalami pignus coniugiiq; fidem:
Vinciri debet nulla compagina ferri:
Nec ſtructura grauis hoſtia caſta premat.
Danae Non turris/Danæs potuit ſernare pudorem:
Ouidius.iiii Amiſit ſtupro dona pudicitiæ.
metha. Iupiter auricomũ flagrans conuerſus in imbrem.
Penolope Virginisin gremium fluxit:adulter erat.
Homerus Libera Penolope fuerat per tempora multa/
in odiſſea. Abſenti retinens membra pudica uiro.
Ouidius in Circa illam quãuis uolitaret turba procorum:
epi.heroi Infracto manſit ſed tamen illa thoro.
Eccle. xxvi. In uetitum plerunq; nefas cuſtodia pellit.
Seneca inde Vxores uetiti damna pudoris olent.
clama. Fœmina iucundos mores uitãq; probatam
Helena Induat:ut famã comparet inde ſibi
Ouidius in Et cetus hominum fugiat:uetulaſq; procaces
epi.heroi. Et fugiat uafri murmura blanda proci.
Si non legiſſet Helene reſcripta doloſq;
Idei Paridis:non mala rapta foret.

DE ADVLTERIO.

Eſt fatuus qui ſcit uigilanti ſtertere naſo:

LENOCI/
NII FATV
ltas.

Patronus ẽ
turpitudiniſ
q crimẽ cæ/
lat uxoris. q
parit͛ uxorẽ
ſuá delique
re: matrimo
niũq; ſuũ cõ
tẽ nit: qq; cõ
taminatio/
nẽ nõ indi/
gnat͛ pæna
adulterii cõ
fligitur: do/
ctus ſpecta/
re lacunar:
doctus & ad
calicẽ uigi/
lantiſ ſtertæ
re naſo.

Seneca . de
ira.
Vale. li. iiii.

Et faciem digitis contegere uſq; ſuis
V xorẽq; ſuam ſubigi permittit: & audit
Illecebras: ridet ſubdola catta iocos.
Res miſeranda quidem/ & cenſura digna Cathonis.
ꝙ uult coniugii nemo tenere fidem

Nullus adulterii legem/aut pia iura ueretur:
Proue.xxii. Iulia lex dormit:pœna uetuſta ſilet.
Iacobi. i. Non mulier nec uir ſacrati fœdera fulcri
Eccle. xxx. Conſeruare ſolent:mæchus ubiqꝫ iacet:
Multis digna quidem res & laudanda uidetur.
Iuuenalis Alterius lectum concutere/atqꝫ thorum.
vi.ſati. Nec pudor ullus adeſt:nemo enſem/aut ſaxa ueretur
Leuiti.xx. Iudicium parcit:pena remiſſa iacet
Deut. xxii. Heu uetus in mæchos tua lex tua Iulia dormit:
ff.ad. l iuli. Ceſar:ab Elyſiis fontibus oro ueni:
de adul. Turpius idqꝫ magis:ſunt qui ſpectare lacunar
Docti:ut per thalamũ cautus adulter eat.
Iuuenalis. Apponunt digitos oculis uigilantibus:atqꝫ
Permittunt ſubigi pignora chara thori.
c. quemad/ Vxoris ne ſcelus audes ſpectare pudendum:
modũ de iu. Cognita nec culpas probra:marite taces:
iu. Expulit a regno fratrẽ Pelopeius Atreus:
puer .xviii. Fœdaſſet proprii ꝙ ſibi iura thori:
Atreus. Atqꝫ duos natos mactauit funere mæſto:
Señ.in thy. Quo lucrant mœchi crimina fœda patris.
ff.de adult. Ingens clamor ærat quando Lucretia paſſa eſt
l.ſtupor. Stuprum:a laſciuo contaminata uiro.
Lucretia. Collatinus enim coniunx rumore leuato.
xxxii.q.v. Tarpæia regem pellis ab urbe malum.
Lucretia. Clodius in cunctis dominatur gentibus:æheu:
Tarqnius Clodius impune tractat adulterium.
Expulſus Heu mala dira parit putidæ mæchatio mentis:
Clodius Proſiliunt ire/mortis & exitium:
c.de adul. Ouos mortales concordi uiuite nexu:
gracchus Fœdera quid thalami ſic uiolare iuuat:
puer. vi. Sit ueneranda fides uxoris:ſitqꝫ mariti:
Mutua ſint ſemper gaudia:paxqꝫ frequens.

SEMPER FATVVS.

Eſt qui contendit ſe prudentem uſqꝫ putari

STVLTICIA GAVDIVM STVLTORVM.

Vir prudēs dirigit gressus suos. cælū non animū mutāt q p mare currūt. Sapientior sibi stultus uidetˀ septē uiris loquētibus sētentias.

puer. xv. & xxvi.

Cum sapiat penitus nil mihi credere boni.
Non discit mores: non est uirtutis amator:
Sed manet infœlix anser/ut ante fuit.
Qui bona multa uidet: preclaras perlegit artes:

Horatius in epi. — Audit & egregium quicquid in orbe uiget.
Virtutis monumenta ſacre moreſq; politos
Conſpicit:& ſtudii flumina amæna uidet
Gymnaſium:ludos celebres:ſpectacula mūdi
Luſtrat:& arrectus per loca multa uolat.
Nil tamen addiſcit:næq; enī hæc monumenta uetuſta
Proſunt:ut melior fiat & utilior
Quicquid habet rerū alterius collecta ſuppellex
Aedibus id ſemper gliſcit adeſſe ſuis
Hoc deſiderio ſtultiſſima uota notantur:
Res ſemper fatuis ex nouitate placent:
Ad gentes currunt uarias populoſq; peragrant.
Ignotos:luſtrat quicquid in orbe iacet.
Ne quid in externis maneat regionibus uſq̄.
Intactum:peregre ſtultus ubiq; uolat.
Ad Pataui muros:ad celſæ mœnia Romæ:
Ad Solymas currunt:Aſſyrioſq; lares:
Curritur ad Lybien:penetrant Memphitica regna
Pyramides luſtrant. Attica regna uident.
Attamen apportant ſapientis premia nulla
Non ſpecimen morum:non decus ingenii:
Cœlum non animū mutant qui tranſmare currunt
Stulti diſcedunt:mox fatui redeunt.
Poſſumus hos mores inter cænacula noſtra
Diſcere:ſi imprudens uis fore:ſiſte pedem
In patriis laribus tam ſtultas carpimus artes.
Non aliena opus eſt perquirere inde loca
Quin animo exculto diuinum imitare Platonem.
Vt ſaperet doctos quæſiit ille uiros:
Nec ſine doctrina Grayas conceſſit ad oras:
Quo tandē ingenuas cōcumularet opes.
Quiſquis ab æde ſua patria/uolat improbus anſer
Ille domum rediens/anſer ut ante/manet

Seneca peregrinatio nō facit medicum & nulla ars diſcit loco.

Eccle .xxix.

puer .xxvi.

Luce.xv.

Horatius in epi.

Plato. de quo Hiero.i prologo biblie.

Ad Hebre. xiii.

DE IRACVNDIA EX LEVI CAVSA.

Aſſiduis flagris tardum qui pungit aſellum:

IRASCI SINE Causa.

Vince iras aimq̧ tuum q̄ cetera uincis

Impedit ira animum ne possit cernere uerū. Iratus nil nisi criminis loquit̄. Debet hō lentū uehemens eq̄tare: iumentum.

xxxii.q. vii. q̄d i oibus

Sepius ad longas corruit auriculas.
Ira breuis furor est: nil indignatio prodest.
Sinceræ mentis est inimica minax
Hic fatuus semper pigrum conscendit asellum:
Turbida quem motu concitat ira graui.
Latrat & exclamat circum se more canino:

Sapie . xiii. Nec uerbum placidum tortuus ab ore uomit
Ad Ro.ii. Rancidulo ſemper ructatur in ore canina
Hier . xxix. Littera:nec motus mitigat ille ſuos.
Perſius Gaudet/& a populo metui ſua facta: furoris.
puer.xx.p/ Plena mali:mentis conſcius ille nihil.
uer.xxvii. Dicitur a cunctis:furioſum cernite ſtultum
Et ſibi de fatuo hoc quilibet abſtineat.
Nam putat ille quidem ſtultos non antea uiſos:
Perſius Auriculas anſini ſolus habere cupit.
prouer.xi. Ira necat ſenſus:premit indignatio mentem.
Precipitem inuertit illa uel illa uirum
Archytas Archytas ſophie iccirco ſpectabilis auctor:
Ille Tarentina natus in urbe procul:
Peccanti ſeruo:turbatus mente pepercit:
Atq; iræ ſtimulos ſic moderatus erat
Plato Socrates Sic Plato ſic alii motus ſedare ſolebant.
Socratici & plures docti loquiq; uiri.
puer.xxx. Nempe furor ratione caret:præcordia frangit:
Eccle. xix. Debilitat ſenſus.ira ſeuera nimis
xi.q.iii . ira. Hos contra motus/certa innitamur habena:
v.q.ii. rela/ Et frenum:atq; ſuum ſentiat ira modum.
tũ.& ca.ſer/ Non ſapientis erit triſtari:aut corde dolere:!
uet́ .puer. Paſſio/prudentis pectora/nulla præmit:
xxii.&.xvii: Eſt ſapiens ſemper:tranquillus mente quieta:
Io.xxxvi.p Ira trahit fatuos inſipidoſq; uiros.
uer.xii. Tempore cuncta quidē ſapiens moderatur in omni
Eccle.vii. Addit & in cunctis rebus ubiq; modum:
Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
Stulticiam effundit ſemper ubiq; ſuam
Ergo præcipites aſinum conſcendite ſtulti:
Quo celeres fatuos bæſtia tarda uehat.

DE FORTVNE MVTABILITATE

Quem rota fotunæ cupida ſpe continet:atq;
Voluit in excelſo ſors ſibi fauſta gradu;

FORTVNE MVTABILITAS. Tolluntur i altũ ut lapsu grauiore ruant Nẽo cõfidat nimiũ scd'is Nemo desperat meliora lapsis. Miscet hæc illis ꝓhibetq; Clotho Stare fortunã.rotat oẽ fatũ. Nemo tã diuos habuit fauẽtes Crastinũ ut sibi pollicери posset.

Eccle.x.
i.Macha.ii.
ꝓuer.xiiii.

Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes:
Perpetuo nescit sors residere loco.
Complures fatuos/latum fortuna per orbem
Efficit instabili uoluit eosq; rota
Fortunam multi sitibundo pectore uersant.

Sæneca in her.fur.
Claudianus de pe.di.iii.
qd erho. in glo.
Proue.xvii.
Horatius

Et loca continuo ſcandere cælſa petunt.
Inquiruntq; gradum:qui ſit ſibi uiribus impar:
Nec lapſnm fati pectora ſtulta uident.
Nil adeo excelſum eſt q̄ non trepidare ruinam
Debeat:ad mortem cuncta creata ruunt.
Omnia que terris nunc ſunt innata/ſeneſcunt.
Labitur & quicquid terra beata dedit.
Quis fuit in tanta mortalis ſorte locatus:
Craſtina promittat tempora ut ille ſibi?

Seneca in her.fu.

Aut ſe uicturum fortuna ſemper eadem
Spondeat?in ſtabili uoluitur illa gradu.
Nam lacheſis duri ſemper prænuntia fati
Non tibi premittit ducere fila diu.

Martialis.
Iulins ceſar
Tullius in offi.
Eccle.xx.
apien.v.
Eccle.xxi.

Atropos haud noſtris mulcetur :turbida uotis:
Vt nobis longos præſtet in orbe dies.
Ad caſum ſubitum plures funeſta poteſtas
Allicit:ut lœtho tunc grauiore ruant.
Iulius immenſo dominator cæſar in orbe.
Dum nimium ſortis numina blanda colit:
In medio ſenſit mortalia fata ſenatu:
Hunc fortuna nihil iuuit ab exitio.
Semper habet trepidos inuiſa potentia greſſus:
Inuiſus multis imperioſus homo eſt
Delicias raras præbet metuenda poteſtas:
In ceruice ſua triſtia damna gerit.
Quem metuūt multi:multos metuiſſe neceſſe eſt.
Odit quem metuit/perdere plæbſq; ſtudet.
Imperioſus homo nullo' palpatur amore:
Nec populi nunc plauſus:nec bona fama colit.
Ergo mobilibus non ſic confidite ſceptris:
Nam rota uertetur cum deus ipſe uolet.

DE EGROTANTE INOBEDIENTE.

Egrotus ſi quis morbos in corpore triſtes.
Sentit;& urgetur anxietate graui;

PATIENS
IMPATIẽſ

Si opus me/
dicātis expe
ctas:uulnus
detegas
oportet. nõ
eſt in medi/
co ſp releue
tur ut eger
Princi piis
obſta. Sero
medicīa pa/
ratur: Cum
mala per lõ
gas cõualue
re moras

glo.:.i.c.ad
aures de eta
te & qua.or.
Ecclesi. x.&
xxxviii.

Preſtita nec medici ſequitur documenta periti:
Si cadit:ex merito damna doloris habet.
Qui iacet in mœſto egrotans angore:perito
Nec medico paret:couſiliūq; fugit.
Nec tenet impoſitam ſernata lege dietam.

Boetius Conualidus fieri qua mediante queat:
Iuuenalis Pro uino nunc gustat aquam:nunc cætera sumit
Persius Pocula:consultrix quæ medicina uetat.
Ecclesiasti. Quærit & assidue rigido contraria morbo.
xxxvii. Esculenta:sibi temperat atq nihil:
Donec ad tumulum feretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.
Eccle.xviii. Qui cito sanari a morbo conaris amaro
Ouidius de Principiis obsta:deteriora caue.
reme. amo. Scintilla in flammas crescit quandoq molestas:
Riuus & exiguus flumina magna facit.
Principium morbi modicum:capit incrementum
Paulatim:salubris in medicina uetet.
Qui ualidus cupit esse cito/sua uulnera plane
Eccle.xxxi. Demonstret medico/pellat ut inde luem.
Boetius de Non sine luctifero sanari membra dolore
con.phil. Possunt:ne renuas ferre doloris onus
Nil quoq mentiri medico debemus in ipso
Ecclesiasti. Morbo:non medici:sed tua uita perit.
xxxviii. Quiq sacerdoti referens peccata peracta:
Mentitur uitam decipit ille suam.
Qui medicum quærit/sua nec documenta reseruat
Expers consilii est:& ratione caret.
Consilium uetulæ potius sectamur/& herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami digito frontem hæc & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.
Qui uetulis credis malesanis:credit anili
i.thimo. Consilio:lothi fata seuera subit.
iiii. Moralem sensum nostro si carmine sumes:
In uitiis egrum te mora nulla premet.

DE NIMIVM APERTIS CONSVLTAtionibus.

Quisquis forte palam mentis concepta reuelat
Ante oculos uolucrum retia tensa locat:

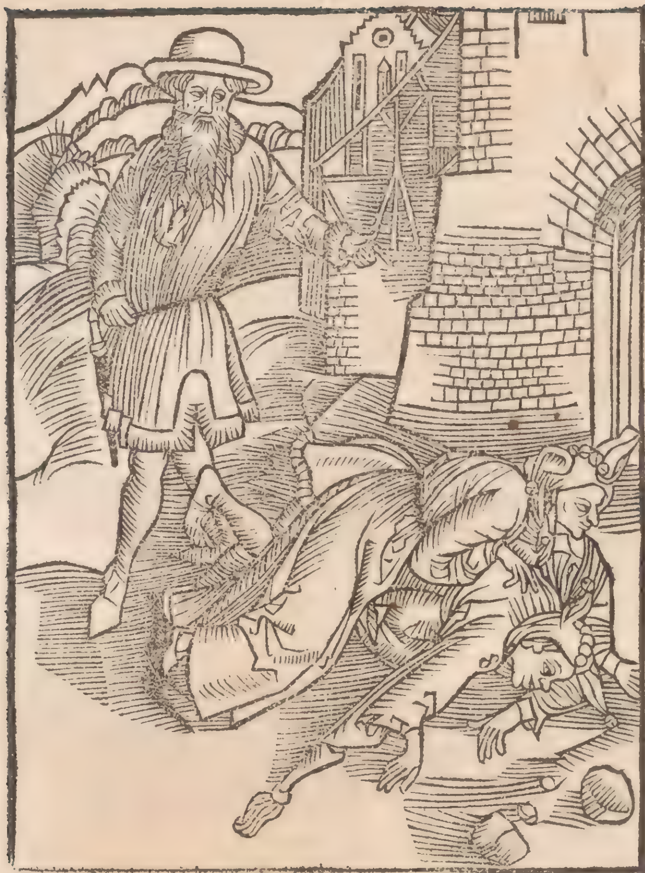
APERTE INSIDIAs PONERE

Frustra iacitur rete ante oculos pēnatorũ: q̄ nimis apparēt retia uitat auis.

Admonet hic oēs: cautelam præbet apertam:
Quo facile a laqueo quisq; cauere queat.
Quisquis auis forsan contendit carpere plures:
Retiaq; ante illas tendit aperta nimis:
Nec funes/pedicas/laqueosq; plagasq; recondit:

Esopus in apo.
Prouer.i.

Ouidius de reme .amo.	Is facit sua mox retia uitet auis
gl.in cle.pa	Qui semper manibus duris uerbisqꝫ minatur
storalis de re iu.	Publicitus:nullum uerberat ille canem.
Prouer.x.	In tantum mentis qui uerbis pandit apertis:
puer .xviii.	Consilium retegens omnibus atqꝫ palam.
&.xxvi.	De tali stulto poterit sibi quisqꝫ cauere:
	Creditur hic toto corpore posse nihil.
	At puto prudentem & sapere hunc:secreta reuelat
	Qui nulli:intentum comprimit usqꝫ suum.
	Solus agit mentis sincere arcana: nec ulli
	Pandere uult animo si qua agitare uelit.
	Præcipue in rebus:quæ spectant forte salutem
	Corporis aut regni:grande aliquod uel opus:
Horatius in episto.	Falluntur plures a delatoribus ipsis:
	Consilium domini qui sibi scire uolunt.
	Illecebris palpant ut sic arcana recischant.
	Qui noua scire cupit:dicere/& illa uolet.
puer.xi.	Est sapiens certa:mentis quid condere uotum
	Consiliumqꝫ potest:niqꝫ referre palam.
	Quattuor esse solent res:quæ se tempore nullo
	Occultare queunt.nec tacita esse nolunt.
Eccle.viii.	Consilium fatui.structa urbs in uertite montis:
Mathe.v.	Actus amatoris:stramen & in crepida
Ouidius	Occultam seruare potest rem pauper/inopsqꝫ:
Iuuenalis	Diuitis ast semper longius acta uolant:
Virgilius	Et mala fama pala concrescit ubiqꝫ uolando:
iiii.æne.	Et domus interdum damna pudoris habet.
	Tu caueas:sapiens si fors cupis esse/cautusqꝫ:
	Ne pandas animũ/consilium/ue tuum:
Seneca	Nec seruis famulisqꝫ tuis confiditio in illis:
Catho.	Sed tacitus mentis condito facta tuæ.
	FATVORVM DAMNO SAPIentes nos fieri cõuenit
	Stultorum lapsum miserum/subitãqꝫ ruinam
	Qui uidet;astutus nec sibi deinde cauet.

ALIENIS PERICV/LIS FIERI SAPIENtē Attēde in illis ne forte cadas. Fælix quē faciunt aliena peri/cula cautū. Cāus dęmētis correctō ſit ſapientis Via ipiorū tenebroſa neſciūt ubi corruant.

Eſt ſtultus: cæco nec recto tramite pergens
Et fatui barbam mulcet ubiq; manu.
Cernimus aſſiduos caſus/lapſuſq; frequentes
Stultoꝝ: & riſus cernimus inde graues
Ridentur paſſim fatui: luduntur in omni.

Prouer .iiii. &.xv. Iohā. xvii.

Tempore: nil ſapiunt: nil quoq; ſcire uolunt.
Eccle. xxv. Sunt & cõtempti multum a prudentibus ipſis
Qui cappam in fatuis frontibus uſq; gerunt.
Eccleſia. xi. Accuſat ſtultum ſtultus: conuicia iactant
Impia: ſed greſſus ſtringit uterq; pares.
Hieremiæ vi. & vii. Errat & aſſidue nec uult curare ruinam:
Complures fatui qua cecidere prius
Eccleſiaſt. i. Nil exẽpla trahunt ſtultos/ lapſuſq; moleſti:
Semper ad interitum quid bone ſtulte ruis?
Admoneant ſaltem fatuos exempla malorum:
Math. xv. Diſcant alterius uiuere uite malo.
Lucæ. vi. Exprobrat cæcum cæcus/ uiſuq; carentem
Attamẽ in foueam ſæpius ambo cadunt
Eſopus in apo. Incuſat cancrum cancer retrorſum abeuntem:
Ibat directam nec tamẽ ipſe uiam
Eccleſia. iii. & xli. Qui matris non uult documenta ſequi/ ille nouercæ
Imperiũ toleret obſequiũq; graue.
Qui patris nunq̃ ſequitur præcepta ſalutis
Difficilem ingreditur ſæpius ille uiam:
Phæton Si Phæton quondam conſulta ſalubria patris
Tuli. iii. off. Audiſſet: currus non petiiſſet iners:
Ouidius. ii. me. Non Iouis ethereum ſenſiſſet fulmen & ignes:
Nec lacerum corpus uolueret Eridanus
Icarus. Oui. viii. meth. Icarus ingenui patris non iuſſa ſequutus
Altius euolitans: nomina fecit aquis.
puer. xv. & xxiii. Hi duo in imberbi triſtes cecidere iuuenta
Nam uoluit neuter iuſſa paterna ſequi.
Eccle. xi. Corruere inſanum fatuum qui cernit: & audit:
Eſopus Exemplum capiat: effugiatq; malum.
Horatius in epiſto. Cauta fuit uulpes nolens intrare cauernam
Viderat ut nullam uafra redire feram

NIl CVRARE DETRACTIONES HOMInum.

Non campana ſonat quæ malleollo atq; bacillo eſt.
Expers; ſit uulpis inſita cauda licet.

NIL CVRARE DETRACTIONES HOMINũ.

Cũ recte uiuas nõ cures uerba malorũ arbitrii nostri nõ ẽ qd qsq; loqt̃. Multũ farris habet q cunctis obstruit ora.

Iccirco stultum est omnes curare loquelas
Cum surda possis effugere aure sonum
Quisquis in hoc mundo tranquilla uiuere mente.
Gliscit:& in requie ducere sæcla bona:
Non curet uoces populi;famãq; malignam;

Psal. cviii.
puer. xxiiii.
Sapiẽtie .ii.

Nec curet linguæ ſibila rauca malæ.
Ad phi.ii. Qui cupit:in mundo ſeſe exaltare ſuperbo
ꝓue.xiiii.& Et ſtabilis magnum ſcandere rite gradum
xviii. Eſt opus ut curas toleret quandoq; moleſtas:
Multa oculis uideat non bene grata ſuis
Ad heb .xi. At ſunt qui firmo tentoria rure locarūt:
Mundum ſpernētes:orbis & illecebras.
Nil modo ſecurum:nil tutum:nilq; uidemus
Tranquillum in mundo.nulla & ubiq; fides:
Multi urbes & opes/populos/cetuſq; prophanos:
Fugerunt:tutus ut foret inde ſtatus
Iohan.xv. Qui ſtatuit iuſtam ſemper traducere uitam
Sapien.xi. Et mores ſanctos & benefacta ſequi:
Non curat quid mundus agat:tacitaſue querelas
Attendat:iuſtis nil mala lingua nocet
Satyri Si uates ſatyri quondam:ſanctiq; prophetæ.
Prophete Penſaſſent hominū murmura lœthifera:
Nec monumenta bonæ monſtraſſent uera ſalutis:
Pſal.lii. Hic famā:hic meritum perderet atq; decus
Sapien.[vi. Nullus in orbe quidem uiuit tam ſanctus:ut omni
Nunc fatuo placeat:qui probitate caret
Eccle. viii. Qui cūctis poſſet recte ſeruire:beatus:
Is foret:& ſeruus nobilitate bonus.
Eccleſia: Noctes atq; dies opus eſt confringere ſomnos:
xxxvii. Qui cunctis iamiam rite placere uolet:
Quis farre/aut digitis ſtultorum claudere rictus
Iam poterit?loquimur:pænitet inde cito.
i.corint. iii. Nil aliud mundus didicit:niſi uana profari
Eccle.ii. Verba:quibus iuſtos contaminare ſolet
ꝓuer.xv. Nil ſapiens curet uani ludibria mundi:
Eccle.vii. Attendatq; nihil quod uaga turba ferat.

DE SVBSANNATORIBVS ET CAlumniatoribus

Stulti qui lapides iactant.& ſaxa retorquent:
Hos fugiat/ſapiens qui uolet eſſe/procul.

ABSTRAHERE A BONO.

Abominātˀ iusti uirꝶ impiū:& abominantˀ ipii eos q recta sūt i uia. Sapiētia custodiuit illum ab inimicis. & a seductoribus tutauit illū. uidebūt finē sapiētis. & nō itelligēt qd cogitauerit dˀ illo deus.

Nam trahit a uitio fatuos correctio nullam
  Nil discunt moris: nil probitatis habent
O fatui excordes nostram ad properare palæstram:
  Incipiam uerū iāq; docere bonum.
Vos sacræ legis: patrum & documenta docebo.

Eccles. xxii. Proue. xxiii &. xxix.

Sapien.x. Quæ monstrant rectum prosperitatis iter
Atq3 uiam pandunt/prudentum calle politam.
Quare agite & pedibus currite quæso citis
Prouer. vi. Discite quid uirtus:quid sit prudentia rerum
Baruth. iii. Et fatui tandem desinite esse meri.
Ad titũ. iii. Virtutes ornant hoĩes: prudentia uestit
Sapien.vi. Munditiis:sapiunt pectora stulta nihil.
Eccle.xvi. Sed modo risores fatuos:sanasq3 proteruas
Corrigimus:strigili hos scalpere nempe iuuat.
Iob.xii. Sunt fatui qui nunc rident documenta sophiæ.
ꝓuer. xiiii. Inq3 bonos cũctos probra pudenda uomunt.
Aduertuntq3 nihil:bona si quandoq3 docetur:
Quin cũcta irrident mox documenta palam
ꝓuerb.ix. Increpat hinc stultum qui uerbis:aut corrigit ore
Impingit sannam sæpe met inde sibi.
Ecclesi.xix. Corrige prudentem:qui tempore discit in omni
Festinatq3 oris uerba tenere tui
Si cadit in iustos hoĩes correctio iusta:
Præceptum accipiunt/cum pietate/bonum
ꝓuer. xxv. Iniustus præceptores diffamat:& odit:
Sæpe repercussus in sua tela ruens
prouer.xix. Crede mihi sannis qui alios:risuq3 lacesunt
Nasuto:tandẽ præmia digna ferent.
Iuuenalis Loripedem rectus derideat æthiopem albus:
iii.q.vii.qui Est sine qui uitiis rideat ille malos.
sine Stulte Nabal lueres sanas/toruosq3 cachynnos:
Nabal. Ni regem iratũ flecteret Abigayl.
i.Re.xxv. Quid pueros memorem qui uati illudere sancto
iiii. Reg. ii. Dum certant:ursis mordicus intereunt.
A grege stultorũ caueat sibi quisq3 maligno:
Qui saxis iustos/innocuosq3 petunt.

CONTEMPTVS ETERNORVM GAVDIOrum.

ꝙ male delitias dũtaxat temporis huius
Cogito;nec celeres pensito abire dies

TRANSI-
TORIA
PREFER-
RE ETER
NIS.

Mēdaces fi-
lii hoīum in
stateris . ut
decipiant ip
si de uanita
te in idipsū.
Quid pro-
dest homini
si mūdū uni
uersū lucre
tur: aīe ue-
ro sue detri
mētū patiet̄
Aut quā da
hit hō com
mutatōnē ꝓ
anima sua ?

Et regni æterni ꝗ gaudia sperno beata:
  Causa est: me genuit Simea stulta parens:
Occurrit fatuæ rursus mihi turba cohortis
  Quæ requiem satyræ non sinit esse meæ
Stultus enim certe est, animo iactare superbo

Eccle .lxiiii.
Psal.lxi.
Marci . viii.

Math . xvi. Qui ſolet:& nimium uerba pudenda loqui
Sapien. iiii. Ecce ait o ſuperum/nitidi quoqꝫ rector olympi:
Ad Ro.ii. Nil opto ſedis regna beata tue.
Amos.v. Id ſaltem liceat:multis mihi uiuere luſtris:
Eccleſia .iii. Orbis & extremum cernere poſſe diem
i.Ioh.ii. At non laudato/rectæ uirtutis/amore.
Tam longas eui poſcit habere uices:
Sed magis exoptat:queat ut conuiuere laute:
Cum ſociis paribus:delitiiſqꝫ frui
Luce.vi. Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
Non acherontæos poſt ſua fata lacus
puerb.xiiii. O fatue inſignis:nil uani gaudia mundi
Mellis habent:illis copia fellis ineſt.
Tullius de Quid rogo delitias:tanti quid gaudia uana
ſenectute. Stulte facis:pereunt quæ cito more niuis?
Ioh.xviii. Gaudia crede mibi terrarum:felle replentur
Nec manet in cunctis perpetuata quies.
puerb .xix. Quo fit/ut infamis/laſciua & ſpurca uoluptas.
Quem trahit:& fauſtus orbis & illecebra:
Iob.vi. Hic fatuus:mundi curas guſtabit acerbas:
Eccle. iii. Et mortis rapidum ſentiet eſſe diem.
Sapien.ii.& Tranſibit mundus:tranſibunt gaudia mundi:
v. Tranſibit pariter quicquid in orbe uiret
Iacobi.i. Cernimus & tales hominũ ſine fine ruinas:
Luce.xii. Cernimus occaſus:cernimus exitia
Apoc .xiiii. Rectorem cœli tandem ſpectabimus omnes:
&.xx. Hic ad lætitias:alter ad interitum:
Se cupit a ſummo qui ſegregare tonante:
Math. xxv. Lætitiæ/& longos optat habere dies:
Cimmeriis tenebris eſt obcæcatior ille.
Pro uano linquens cœlica regna luto.

TVMVLTVS ET CONFABVLATIO in eccleſia

Accipitrem geſtans per religioſa deorum
Templa:& quem ſequitur ſedula turba canum:

DE HO-NESTA-TE EC-CLESIAS.

In ſacroſanctis eccl'iis/ cũ pace & qete uota cõpetit celebrari. Decet enĩ domum dñi: ſãctitudo. Ceſſent ĩ illis cõſilia cõtiones: ꝑlaméti. ceſſent uana & multo fortius fœda & ꝓphana colloqa. et poſtremo q̃cũq; diuinũ ꝑtturbare officiũ aut oculos diuine maieſtatis offendere. &c.

De imu. eccle. c. decet. li. vi. l. deuũciamus

Deuotos homines/& debita uota morantur
E cuculum manibus palpat ubiq; ſuis
Sunt quos latratu/ſtrepitu/clamore/ſuſurris
Non pudeat ſacras contaminare domos
Dum canit officium; dum debita ſacra ſacerdos

C .de his q ad eccl'.con fu. Tractat:& extendit uota precesq; deo:
Dum fluit ad populum diuine contio legis:
Ecclesieq; pium pangitur officium:
Prouerb.v. Treno.i. Ingreditur fatuus quem rostris calceus urget:
Stat simul in manibus nisus/& accipiter
Siue uelis cuculus.magno clangore uagatur.
Per sanctas edes/sacrificosq; focos
Latrantesq; canes/ululatu & cũcta replentes
Ductitat:in strepitu turba benigna silet.
Iam clangunt nolæ:resonat latratus ad auras
Nunc pedibus pulsant:nunc manibusq; strepent.
Nulla quies penes hos/fastu pompaq; furentes:
Ioh.xii. Non ꝓpter christũ.Lazarus artat eos
Tractantur causæ:rerũ cõmertia:quæstus
Contractus omnes.officiũq; fori.
In auten. ut lic.ma.& auie in fine. col.viii. Conspicit hic oculis matronas:ille puellas:
Hic aliud tractat quod probitate caret.
Quidam etiam strepitus sua per calopodia stulti
Concrepitant turpes:ĩpediuntq; bonum.
Stultitiam quid enim querimur?solitosq; furores?
Ioh.ii. Quos semel insipiens condere nemo cupit:
Cum tamẽ exẽplum christus deus ipseq; reliquit
Nullus ut in templum turpia facta ferat:
Eccle.xxi. Iohelis.ii. Psal.i. Marci.xi. Luce.xix. Bernardus. Sed precibus supplex/deuoto & pectore patrem
Aeternum oraret:cœlicolũq; choros.
Expulit & seruilis tractantes fœnera mercis
Cum locus in templo sit sacer usq; deo.
Qui si de templis homines pulsare prophanos
Nunc uolet:atq; ædes euacuare malis:
Pauci quãdoquidem sacrata in gente manerent:
Thura decent superos:uerba prophana nihil

DE PROTERVO AC SPONTANEO periculo.

Qui cadit in flãmas & dira pericula quærit
Sponte sua/in puteum prosilit atq; libens:
Exitum merito patitur si mergitur undis:

DE PRO-
TERVO
AC SPON
TANEO
PERICV-
LO.

Qui amat ꝑiculũ ĩ illo ꝑibit. ſit fas liceatq́ꝫ perite malignis ſi ĩuitũ q ſeruat idẽ facit occidẽti. qui ſcis an' prudens huc ſe deiecerit? an ne ſeruari uolit?

Vritur aut flammis: dignus enim interitu.
Eſt fatuus qui ſæpe deum ſuperoſq́ꝫ precatur
Et ſupplex manibus cum pedibuſq́ꝫ rogat:
Se putat & proferre preces ex corde benignas:
Clamando aſſidue; me deus alme iuua;

Eccle. iii.
Math. vii.
Luce. vi.

Iuuenalis Vt mea stulticiam solitam modo pectora linqueant:
Persius Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
Attamen hic cappam stultorum semper anhelans:
Induit: ingratas nam putat esse preces:
ꝙ non mox uoti compos: deus insuper illum:
Audierit: quia non cuncta petita dedit.
Math.xx. At fatuus plerũqꝫ rogat/superosqꝫ precatur.
Marci.x. Et nescit stulto quid sibi corde roget.
Ad Roma. In puteum qui sponte cadit: tentatqꝫ periculum:
viii. Seqꝫ in fonte tamen mergier usqꝫ timet:
Horatius Si clamat/uocesqꝫ graues emittit undis.
Clamatio diues iam date præsidium?
Nullus erit: restes/aut apportare rudentes
Qui uelit: hic merita morte lueqꝫ cadit.
Empedo. Stultitia Empedocles simili cæcatus: & excors
Corporis exitium sponte/necēqꝫ tulit.
Aatnæos quoniam præceps collapsus in ignes:
Stulticiæ ut faceret morte sua indicium.
Quisquis æum ardenti fatuum extraxisset ab ætna:
Hic uitam inuito/stultior ipse daret.
Nempe adeo cæcatus erat: rationis & expers:
prouer.xx/ Tentasset rursus impia fata quidem.
viii. Sic facit ille: deum rogitans noctesqꝫ diesqꝫ
Ecclesia.iii. Debeat in cœlum ut se trahere usqꝫ deus:
xxxv. Detqꝫ sibi semp uiuatia munera detqꝫ
Esaie.xx. Fortunam ualidam: det bona magna sibi
Qui rogat & nescit supremur rite precari
Luce.xx. Rectorem: uentos sufflat in ore leues.
Quem tenet intutus status: & damnosa uoluptas
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat

DE VIA FOELICITATIS ET fortũa pecctaoꝝ pœna

Multi stultitiæ currum/rhedamqꝫ/bigasqꝫ
Viuentes uitiis criminibusqꝫ trahunt.
Cũqꝫ sua reputant tales nece abire labores:

DE VIA FELIcitatis

Sapia callidi e itelligere uia sua: & prudetia stultorum erras Est uia q uidetur homi iusta; nouissima aut eius deducut ad morte. Vir i spicies non cognoscet & stultus no intelliget hec. Nescierut neq itellexerunt. in tenebris ambulant

Quadriiugas retrahent post sua fata rotas
Non sinit ipse deus fatuu quecuq prophanum
Scire super terram quæ nam miracula fecit:
Quotidieq facit; quapropter pars perit ingens
Stultorum; moritur terreno in corpore semper

proue.xiiii.
psal.xxxi.&
Sap.xiii.xci

p̄uer.v. Qui moritur uitiis hac in tellure malignis.
Eccle.ii. Cogitur extremos alibi tollerare dolores
Eccle.ii. Nosse deum qui non uult hic/& discere leges
Quas pater oīpotens tribuit mortalibus ægris
Ecclesi. xii. Quasq; sup cūctos statuit:iussitq; teneri
&.xl. In terra:cūctisq; dedit/bene uiuere/normam
Treno. iiii. In mūdo quēcūq; trahit male sana uoluptas:
Iniustæq; suæ cōsumit tempora uitæ:
Is trahit hic currus/molē/curasq; molestas:
Sapīe.xix. Cogitur eternas post mortē soluere pœnas
Perpetuo & tractu cogetur plaustra mouere.
Virgi.vi. Ne modo stulte uiam quæras quæ ducit ad orcum.
enei. Et phlegetontæos fluctus cæcasq; tenebras
Seneca Hæc uia plana quidē est/pedibus calcata frequenter:
Mathe. yii. Est aditu facilis:multū penetrabilis:atq;
Innumeros fatuis calles hæc semita monstrat:
Prouer.ii.& Plana quidē & trita est fatuos quia facta per omnes
iiii. Hæc habet assiduos motus/gressusq; frequentes
Virgilius Noctes atq; dies patet hec nullūq; refutat
Ecclesiasti. Qui cupit ad fatuos cursim properare furentes.
xxxii. Fœlicitatis iter quod cœlum tendit in altum:
Luce.xiii. Et quod prudentes recipit:solosq; beatos
Est nimis augustū:patulo nec calle patescit:
Nec tritum a multis:q̃m que maxima turba est:
Sapien.v. Gens mala uitat iter:iustis sanctisq; paratum
psal.vi. Mentibus:iniustus non has calcabit harenas.
Virtutem posuit deus ut sudore paretur:
p̄uer.xiiii. Ast pauci tentant fœlices figere gressus:
&.xv. Ad bona supermi regni nitidamq; cateruam.
Ezech. yii. Inde est ꝙ multos orcus capit:et hraq; paucos

PRAVA MAIORVM EXEMPLA.

Cū pater & genitrix ollas/pariterq; matellas
Collidum.pueri cacabos confringere discent.
Fiunt æquales nati genitoribus:illic
Sunt ubi non casti signa & monumenta pudoris

MALA EXEMPLa PARENtū

Virga atq; correctio tribuit sapiētiam. puer autē q dimittitur uoluntati suæ: cōfundit matrē suam. Maxia debet' puero reuerētia si qd turpe paras ne tu pueri contēpseris ānos Sed peccaturo obsistat tibi filius infans. Si damnosa senem iuuat alea: ludat & hēs Inseqt' leuiter filia matris iter puer. xxix. Iuuenalis Vale. lib. ii. c. i.

Grandæui properate senes/fatuiq; parentes
In uos nam satyre torqueo tela meæ:
Audetis prauos coram matre atq; puellis:
Effari mores: ridiculūq; nefas:
Nunc ueneris nugas; nunc uos dictatis amorem

Sapien . iii .	Et natis teneris:ad mala:signa datis:
Eccle.xli.	Non pudor in uerbis:non est reuerentia uitæ
Eccle.iiii.	Nō decus aut specimen/ingenuusue nitor
	Non pueri mores discunt:non fœmina seruat
Eccle.x.	Signa pudicitiæ turpia:cuncta sonant.
	Fœmina de fatuo carpit mala signa marito:
	Sectatur proles moribus ipsa patrem .
puer.xix.	Non docuit genitor fatuus bene uiuere natum:
&.xxix.	Iure igitur natus moribus alter erit.
Iuuenalis	Si sunt lusores patres pueri atq; nepotes
	Rebus in his prauis se similare solent.
glo .in .l. q	Trita etenim ueterum dicunt prouerbia:prauo
si nolit.ff.d	Sæpe solet similis filius esse patri.
edi.edic.gl.	Ludere fas monachi reputant sibi:quando reponit
in.c.fi.d cō.	Abbas taxillos:alea iacta placet.
distin.v.	O mores miseros:o tempora plena furoris
	Plenaq; stultitiæ:num deus usq; feret?
	Se similem patri natus:se filia matri
	Reddit:ad exitium semina prima fluunt
	Non lupus ullus ouem genuit:nō Tygride sæua
	Aut uitula aut agnus nascier usq; potest:
Esopus in	More patris cancer retro serpitq;/meatq;.
apol.	Sectantur pueri sic mala signa patrum:
Ecclesi. vii.	Quin & morigeros possunt generare parentes:
	Filiolos:qui sunt morigeri atq; boni.
Diogenes	Cynicus ut puerum temulentum uiderat;inquit:
Ecclesia.	Fili/te genuit ebrius ecce pater.
xxxvii.	Aedibus iccirco propriis:sic uiuat honeste
puerb.xxii.	Quisquis:ne pueris dogmata praua ferat.

DE VOLVPTATE CORPORALI

Simplicitate rudes/ad se lasciua uoluptas
Allicit interdum:more ouiumq; necat.
Quosdam etiam firmo/thaurinos detinet/unco
Ast alios uolucri fune/fugaq; ligat .

VOLVPTATIS INCOMMODA.

Mulier ornatu meretricio ꝑparata ad decipiendas aĩas irretiuit eũ multis sermonibus. Stati eã seqtur q̃si bos ductus ad uictimã: & q̃si ignis lasciuiens & ignorãs. uelut si auis festinet ad laqueũ: & nescit ꝙ de periculo anie illius agit. Prouer. vii. Iuuenalis Ecclesia. ix. Ezechi. xvi.

Aequiparat sese meretrici blanda uoluptas
Quæ compta in platea sedet & nudata mamillas
Et redimita comas: spurcum mercatur amorem:
Pellicit & molles ad se: blandũq; cubile:
Mox reserat; uilem sumens de crimine mercem:

Micheæ.i. Et rogat ut quiſquis ſecum luctetur/iniquis
ꝓuer.vii. Delitiis pariter falſo oblectetur amore.
Illius inqꝫ ſinum/nullo moderamine ſtulti.
Eccle.xix. Proſiliunt:ueluti bos uinctus tranſit/& agnus:
Ad lanii cultrum:iugulumqꝫ exponit ad ictus
Accipe ſtulte precor q̄ ſit fugienda uoluptas:
Iere.xli. Hæc animā damnat:ſtygis & mergit in undis:
Hæc ſenſus lacerat:confundit ſemina mentis
Contaminatqꝫ malo præcordia recta ſapore.
ꝓuerb.v. Parua uoluptatis quāuis ſint gaudia:longa
Eccleſi.ii. Pœna tamen ſequitur/miſero permixta dolore:
Lucæ.viii. Deſine delitias mundi ſectarier uſqꝫ:
Non durant:fugiunt mox & mutantur in horas
ꝓuerb.viii. Quiſquis in hoc forſan contemnit gaudia mundo
&.xiii. Vana uoluptatis:nec ſeſe ĩmergit in illas:
Eccleſiaſt.i. Ille ſapit uere:& poſt mortē gaudia cœli:
Ambroſiāqꝫ ſacram guſtabit lege perenni
Sardanapa/ Sardanapalus enim ſpreto uirtutis honore:
lus. Sola uoluptatis celebrabat ſacra focoſqꝫ
Iuſti.li.i. Corporis illecebras:ſpurcum & libabat amorem:
Cenſuit æſſe quidem explendum preſentibus ipſum
Delitiis animū:quoniam poſt fata uoluptas
Nulla foret:ſtygii eſt hæc nam ſententia ditis.
At pater omnipotens hunc fato ſuſtulit atro:
Micheæ.vi. Tartareiſqꝫ animam tandem damnauit in undis.
ꝓuer.xxiii. Delitiæ mundi:quas promit praua uoluptas:
Eccleſia.v. Sunt procula nobis pulſandæ:dira uenena
Eccle. xxv. Ex ipſis manant:& fellis copia magna
Has igitur fugiat ſapiens:& honeſta ſequatur

ARCHANA ESSE RECONDENDA.

Qui in tacito poterit ſecreta tenere
Pectore:& occultum condere corde ſuum.
Eſt fatuus:neſcitqꝫ ſuam compeſcere mentem:
Triſticiam incurrit ſæpius inde grauem.

SECRETA TACENDA.

Quæ silere meuis: primū ipse sileas. Secretū mentis nūq̄ tu pāde maritæ.i secreto cubiculi tui nō male dixeris diuiti qa & aues cæli portabūt uocē tuam & q hn̄t pēnas ánūciabūt sniam Amico& inimico noli narrare sensū tuū: & si est tibi delictū noli denudare.

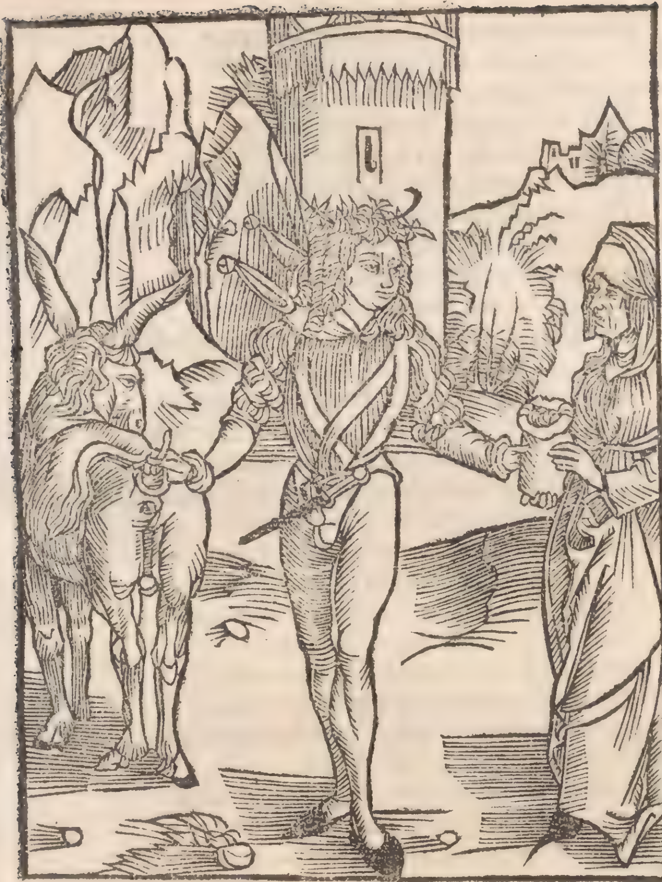
Qui secreta suæ non uult abscondere mentis
Vxoriq; suæ uel cunctis gentibus offert.
Quid uelit/& statuat/uel quid conceperit/ipsa
Mente: merus fatuus docto reputatur ob omni.
Sanson; qui quondam fuerat fortissimus heros;

Sene.d' mo.
Iob.xviii.
Catho.

Iudicũ .xiiii	Non oculis orbaretur:nec crine ſacrato:
&.xvi.	Secretũ mentis ſi non reſciſſet amica.
Statius i theba.	Amphiareus uates dum fata futura timebat.
	Augurii:latuit:thebanaq; prælia fugit:
	Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
Eccle.x.	Hiſtoriæ recinunt ueteres:& dogmata priſca:
	ꝙ mulier nuſq̄ ſecreti ſit bona cuſtos.
Eccle.xix.	Matronis igitur cælemus pectora ſemper.
	Qui ſua non nouit cõmiſſa archana tacere:
ꝓuer.xxi	Quiq; ad cũcta ſuũ pandit ſecreta labellum
	A tali caueat ſapiens ſibi quiſq;/catuſq;.
Horatius in epi.	Percunctatorẽ hũc fugias/quia garrulus ipſe eſt.
	De rebus magnis/eſt qui ſe iactitat uſq;
ꝓuer.xxviii	Et ꝙ res cuncte ſibi ſint in amore ſecundæ.
	Rimari ſi quis uellet tum uerba doloſq;:
	Rebus in his cunctis mendacem offenderet ipſum
	Ex qua ſtultitia ſapiens intelligit omnis:
	ꝙ ſcabrum foueat cuculum/manibuſq; remulcet.
Seneca.	Condita ſi mentis cupias archana manere:
	Fac mihi ne dicas:quod uis abſcondere poſſim:
	Occultumq; tuũ ſecreto in pectore cæles
	Haud aliis pandas:ſed ſis taciturnus ubiq;
iiij. Re.xxi.	Si non uxori Iezabel promiſiſſet Achab rex:
	Verba ſuæ mentis:Naboth non morte periret.
ꝓuer . xxv.	Qui geſtant in corde ſuo ſecreta:cati ſint:
	Et caueant aliis temere ut non talia pandant:
	Sic mage ſecuri:ſemper tutiq; manebunt.
Eſaiæ.xxiiii	Dixit enim quondam ſancta de gente propheta:
	Secretum mentis mihimet ſeruare ſtudebo.

VXOREM DVCERE PROPTER OPES

Diuitias propter ſolas:non prolis amore:
Vxorem ducẽs/cõiugium ue petens
Hic patitur merito lites:& iurgia/rixas:
Et pacẽ/& perdit cõmoda connubii.

NVBERE PROpter DIVITIAs

Imperat ergo uiro .itolerabilius nihil ẽ q̃ fæmina diues. Domus & diuitiæ dantur a parentibus:a dño aũt proprie uxor pru//dens. Tecta iugiter pstillantia litigiosa mulier. Si ueꝝ inq/ras ſaccus ñ uxor amat.

Aruinam multi quærunt ſub podice aſelli:
Et cumulant trullas:ſtercora uana petunt:
V xorem ducunt uetulam dũ turpiter Eglen.
ꝙ nũmos habeat/diuitiaſq; leues.
Nulla quies illum recreat:pax nulla fouebit:

Iuuenalis.
i.ad cor.vii.
Prouer.xix.

Iuuenalis.

puer. xix. Semper habet rixas litigiũq; frequens:
puerb.v. Nulla uoluptatis spectabunt ocia talem:
in fine Magnarũ allexit quem male saccus opum.
puerb.ix. Nullaq; speratur proles: dilectio nulla.
Vnam pacificam uix aget ille diem.
Quin sibi continuo saccus transuerberet aures
Quem propter stultus factus/inersq; fuit.
Eccle.xix. Raro hos fortunæ facies comitatur amica
Qui nũmis nubunt: non sibi: non pueris
Ducitur in thalamũ funesta pecunia sola:
Propter opes trahimus grandia aratra thori.
Iusticia & doctrina nihil curatur: honestas
Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
Iuuenalis Nam socer in primis: quid enim gener inqt in ere
puer.vii. Possidet/aut nũmis? iugera quãta tenet
Ecclesia. x. Nec patris aut proaui ꝓbitas/uirtus/uel honestas:
Quæritur: an uulgi semine prodierit?
Protinus ad nũmos: de moribus ultima fiet
Iuuenalis Quæstio: sic fient nunq̃ in amore pares
puer. xxi. Inde fit/ut multis deserta habitare seorsum.
Plus leue sit: talis q̃ iuga ferre thori:
Nãq; loquax mulier/uerbosa: corpus adurit:
puer.xxv. Atq; animã & uires: mẽbraq; cũcta terit.
Eccle. xxv. Propter opes teneram uendit quicũq; iuuentam
Mercatur lites & sine fine dolos.
Huic nihil est fidei: nihil & probitatis. ad omne
Spes modo sit nũmi transeat ille nephas.
O male prudentes: qui tam connubia sæua.
Ecclesia.xii Quæritis: & seruum tenditis esse pecus

DE LIVORE ET INVIDIA.

Inuidiæ telum lato torquetur in orbe:
Et status in terris hac sine nullus erit:
Odia dira uolant magni per climata mundi:
Necdum Nytardi semen abiuit atrox

INVIDIE PROPRIVM.

Qui sibi inuidet nihil ē illo nequs. & hec redd i tio est maliciæ illius. ne q̃ ē oculus liuidi. īuidus alterius rebus marcesſit opimis. Ne comedas cū hoīe īuido. & ne desideres cibos eiꝰ. qm̄ i siīitudinē arioli & cōiectoris estimat quod ignorat. comede & bibe dicet tibi: & mens eius nō ē tecum.

Eccle. xiiii.
Horatius in epi. xlvi. d.
clericus

Liuor edax: fatuos multos: animosq̨ malignos
Concitat: & stultos pungit sine fine proteruos;
Nascitur inuidiæ telum: quod liuida corda
Parturit: & multos nusq̃ sinit esse quietos
Duceris inuidia: ꝙ ego te possideo plus

Salustius. Aut mihi sunt plures nūmi:seu maior aceruus
pver.xxviii Rerum:uel mihi ꝙ plures redduntur honores.
Cicero Aes petis atq; meum:quod nullo iure teneres
Ecclesi.xiiii Vel quia fastidis nostrum & cōtēnis amorem
Ouidius. ii. Læthale est adeo uulnus liuoris acerbi:
meth . Vt nequeat penitus sanari/aut rite mederi.
pver .xxiii. Est ea proprietas liuoris semper edacis:
Si sibi constituit quēq̄ mordere:quietem
Nullam agitat donec facinus perfecerit illud
Non somnus:non ulla quies:non ulla uoluptas
Est adeo dulcis:seu delectabilis usq̄:
Vt possit cordis procul extirpare dolores.
Descriptio. Pallentes ideo fauces:pallentiaq; ora
Inuidie ex Sæmper habet liuor:macies in corpore toto.
Ouidio Glauca sedæt:uisus toruus:squallentiaq; ora
Scintillant:rabidus nec plenis liuor ocellis
Suscipit in quēq̄:furibundo pectore torper.
Cuius precipuū tibi fert exemplar Ioseph:
Ioseph Ge/ Quem nunq intuiti sunt recto lumine fratres.
ne . xxxvii. Raro etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
Nauibus:aut si fors perit ingens copia rerum
Verum continuo rodat licet inuidia corda:
Eccl. xlviii. Inuidia:ex proprio sentit sua damna dolore.
Nec quicq̄ nisi se ualet ardens æthna cremare.
Alanus Maior & inuidia est fraternis cordibus orta .
Fraterno primi maduerunt sanguine muri.
Lucanus. Hoc Abel atq; Cayn:hoc Atreus atq; Thyestes
Gene.iiii. Ethiocles cum fratre suo:pluresq; docebunt.
Statius in Inuidiam iccirco fugias sapiensq; bonusq;.
the.i.Petri. DE IMPATIENTIA CORRECTIONIS
ii. Tibia cui fatuo/tantum solatia præbet
Nec curat cytharam:plectra & amæna lyræ.
Hic propere ascendat stultorū posco carinam:
Et remos celeri concitet ille manu.

NON VELLE CORRIGI.

In auribus insipientiū ne loq̄ris.qa despicient doctrinam eloquii tui.Musica in luctu importuna narratio .cū dormiēte loqtur q enarrat stulto sapiētiā. Non patitur stultus sua uerba aut facta reprendi.

Stultitiæ infaustæ certissima signa uidentur:
In fatuo.qui non uerbis auscultat amicis.
Nam stolidæ illius tanta est correctio mentis.
Audire ut nequeat sapientes digna loquentes.
Cum tamen & prudens ;bona quæ sunt iugiter audit

puerb.xxiii
Ecclesi.xxii

prouer.i.
&.xviii.

Et sapere ut possit: sapientes semper honorat:
Suscipit: & sequitur: sua quo sapientia crescat.
Fistula sed fatuo solatia dulcia præbet.
ꝓuer.x. Nec curat citharæ sonitus: nec barbitos illum
Eccle.xv. Oblectat: fidibus non delectatur amænis.
Nil magis usqꝫ placet fatuo: nil dulce uidetur:
ꝓuer.xxiiii. q̄ baculus crispus: q̄ rustica fistula stulto.
&.xxvi. Nec sinit ut quisq̄ sibi dogmata sana ministret:
Nec patit̄ queq̄ qui corrigit/aut monet ipsum:
Inde fit ut magnum fatuorū crescat/& ingens
Agmen ubiqꝫ nimis. quid sis precor improbe stulte
Sapie.vii. Disce: hominem te scis mortalem: scisqꝫ caducum:
x.&.xv. De cæno terræ genitum: de stercore factum:
ad Ro.vi. Ex cinere/& terra/limo/cænoqꝫ lutoqꝫ.
Eccle. xxv. Compositum: at sensus tribuit natura scientæs
ps.cxviii. Et data clæra quidē ratio est: animalia bruta
Qua nobis cædunt: sed tu præcordia stulta
Eccle.iii. Qui geris: acceptæ rationis munera rumpis.
&.xvii. Quid tua te nimium iactat funesta potestas?
Tuli.in pa. Quid te nobilitas? facies? quid culta iuuentus?
Eccle.vii. Quid te diuitiæ molles? quid corporis artus
Iob.ii. Extollunt? tibi quæ damnū & nocumenta ministrant.
Iob.xxviii. Est sapiens solus/locupletior omnibus: idem
psal.xviii. Fortior & cunctis: hunc audi: illūqꝫ sequaris.
ꝓuer.i.& Est melius: prudens si dure corripiat te:
viii. q̄ si te fatuus mulcenti arrideat ore.
Math.xi.& Quādoquidē hic fœlix homo: quisquis corde pauorem.
xxiii. Semper habet: pœnas semper meditatur acerbas
Atqꝫ dei suffert/primis iuga dulcia ab annis:

DE FATVIS MEDICIS ET EMPERICIS.

Artem qui medicam tremulis molitur in egris:
Nec tamē indocta scit medicare manu.
Arte carens: uires naturæ nescit/& herbas:
Ludius & fatuus/ridiculusqꝫ manet.

MEDICus INDOCTVS.

Licet medico euentus mortalitatis ĩputari non debeat: eius tñ imperitia annumerat culpæ si seruũ malo secuerit aut ꝑperã ei medicamẽtum dederit. Solis igit̃ medicis ĩpune hoĩem occidisse fas est. A medico ĩdocto a cibo bis octo: & praua muliere: libera nos domine Insti. de le. acq. ĩperitia ff. de re. iur. ĩperi .: xxix. dis. c. fi. Seneca

Hic etiam nostrum poterit conscendere currum
 Et mode stultigeræ carbasa ferre ratis
Visitat empericus quisquis morbo ue grauatum; aut.
 Morte laborantem quem uidet atq; notat:
Atq; ait; expecta donec documenta librorum

de clemen. ad Nero. Ecclesi.x.& xliiii. Prouer. vi. Ecclesiasti. xxxviii. Io an.de se. ex.c.i.li. vi.

Inspiciam:quo te rite iuuare queam.
Dũq; domũ medicus redit:& concæpta libelli
Scrutatur:mortis hunc uera fata premunt.
Atq; animã expirat soluũtur corporis artus
Sera nimis medici stulta medela fuit.
Nitũtur plures artem tractare medendi:
Et quorũ penitus pectora nil sapiunt:
Non uoluunt libros:aut quas Podalyrius artes
Inuenit:mesues nec documenta legunt:
Non Auicenna docet medicos tam dogmata uana
Nec tales medicos:docte Galene:foues:

Sapien.xii.

Sed sua in herbarum discunt medicamina libro:
Multa superstitio:dogmata falsa patent.
Et uetulæ prauam præstant medicaminis usum.
Quas sequitur passim sedula turba tamen

glo.in.c.fi. xxix.dis.

Profitentur enim cunctos sanare dolores:
Perq; horas cunctas/per loca/perq; dies
Et sua q puero atq; seni collyria prosint:
Quod matrem iuuit:prosit idemq; seni.

Seneca.

Non opus est causas rerũ atq; elementa tueri
Nature uires hæc medicina premit
Et morbos uarios una dissoluit in herba.
Qualem forte sibi Thessala saga dedit.

Cuculus chirurgicus Sapien.i.

O Cucule emplastro quis te docet/aut alabastro.
Ex uno cũctis posse preesse malis?
Est medicus:ueluti indoctus solet esse patronus
Consultus/qui non scit dare consilium.
Aut te non medicum dicas:aut disce mederi:
Aut si uis medicus:sis fatuusq; simul.

DE SECVLARIS POTENTIE EXITV.

Non fuit in terris unq̃ tam magna potestas:
Tempore quæ fragili non quoq; diffluerct:
Cuncta rapit lœthum:mors ultima linea rerum est.
Res hominũ nulla conditione manent.

POTENTATVS SECVLI FINIS

Cűctis diebus suis impius supbit & numerus ánorű incertus est tyrānidis eius Multi:tyranni sederűt ī throno:& ī suspicabilis portauit diadema. Multi potentes oppressi sűt ualide & gloriosi traditi sunt in manus alterorum. Iob.xv. Ecclesi.ix.& xxix. Iuuenalis ī satyra omnibꝫ ī terris

O tardos animo fatuos:quos magna potestas
Eleuat:& nimium qui munera uana sequuntur:
Tanq̃ perpetuis uita hæc sit firma columnis:
Nec moribunda quidem capiat per tempora finem.
Magnanimus Cæsar qui sub iuga romulum traxit

Ecclesia. xi. Martē sat indomito/spaciosi climita mundi.
Cæsar Iuli. Et tenuit sceptrum regni faceisqꝫ superbos
Solus:& incæpit ciues torquere potentes:
Tempore sed modico tam sæua potentia mansit
Horrenda cecidit tandem cum morte necatus
Darius rex Sceptraqꝫ psarū Darius tulit optima:regna &.
Persarum Sed non contentus propriis:externa cupiuit.
ī macha.i. Imperia:hinc proprium perdit regnum & diadema
Xerxes . de Ipse etiam Xerxes regum ditissimus olim:
quo Iuue. & Dum cupit externas bello populariter oras:
herodotus. Attica regna adiens:amisit/castra/uirosqꝫ:
li.v. Atqꝫ rates pariter turritas mersit in undis
Nabucho/ Et Nabuchodonosor scepto Babilona gubernans.
donosor Fortunæ nimiū dum fidit:tentat honores:
Danielis .iii Diuinos præstare sibi:sed summa potestas
In speciem bruti regem mutauit inanem.
Alexan. m. Magnus Alexander cui uix suffecerat orbis:
Iuuenalis Immensus:graiis primus dominator in oris:
Non secum ad stygiam sua uexit regna plaudem.
Cyrus He/ Quid cyrum refero:lambens in morte cruorem
rodotus & Sanguinis ipse sui :sic transit gloria mundi
Iustinus.li.i. Crœsus quandoquidē regnisqꝫ/opibus uel opimis:
Cresus he/ Non contentus erat:tamen hunc fortuna fefellit.
rodotus li.i. Euertitqꝫ suum regnum:atqꝫ potentia sceptra:
Eccle.x. Omnia regna cadunt:ruit & mundana potestas:
Eccle . xlix. Exemplum dat Roma potens:Carthago:Mycæne.
Iob.iii. Et Solymæ atqꝫ Tyros:& Grecia tota:subibit
Apocaplip'. Mox latium pereunt quia nam mortalia cuncta
xviii. Quæ facimus:cunctis exitus unus erit:
Sapie.vii. DE PREDESTINATIONE

Qui precium poscit quod non meruisse uidetur
Atqꝫ super fragilem ponit sua brachia cannam
Illius/in dorso cancrorum/semita stabit
Deuolet inqꝫ suum rictū/satis assa columba.

PRESCI-
ENTIA
DEI.

Elegit nos ipso añ cõ-stitutionem múdi;ut es-semus sci & imaculati in conspectu eius i carita te qui pde-stinauit nos i adoptõem filio℞. Oẽs qdẽ præsciti pauci uero ad uitã pde stinati. No-uit deus qui sunt eius.ex his nemo se ducitur.

Scire nefas homini quæ sit diuina uoluntas
Quid ue deus statuat:quis finis:que sibi merces:
Hæc fatui quærunt:quibus est nimis anxia cura.
Nosse:quod a superis decernitur:atq₃ probatur.
Præcipue iccirco fatuos hoc carmine uerso.

Ad ephe .i.
de pe.di.iiii.
c.bñdictus
ii.thimo .ii.
Ad Rom.i.

puer. xxvi. Ignaui qui sunt qui uix elementa sacrarũ:
Hiero.ĩ pro Gustarunt legum:docti tamen atq; periti.
logo bibliæ Esse uolunt librosq; reuoluunt:more sinistro.
Exponunt falso/quod sanxit diua uoluntas
Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra.
Atq; reluctantem conantur uertere sensum:
Audi igitur fatuos:qui sæuo errore trahuntur:
Audacesq; uolunt superum depromere mentem:
Audi quæ referant stulta & petulantia uerba:
Si deus eternam requiem sedéq; bonorum
Greg.ĩ dia. Præscripsit cuiq̃:nihil est quod uertere possit
xxiii. q. iiii. Aut mutare:sibi statui qtuod diua potestas.
obtineri. Sed deus ad pœnas si quem præscripsit auerni:
Iohan.vi. Tartareis tenebris si quẽ damnauit & umbris
Hunc nihil eripiet.tãq̃ deus optimus auctor.
xxiiii.q.iiii. Omnipotens non sit:non iustus:non metuendus.
Nabucho/ Dat precium nulli nisi qui meruisse uidetur
donosor.: Pro meritis reddi:debentur præmia iustis:
Sapien.x. Iniustos pœnas dignum est perferre minaces
Hiere. Qui domino seruit sincero pectore leges
puer.xxiii. Et fidei obseruat:precium & uotũq; capescet.
Eccle.xii. Desine stulte præcor superum confringere fatum.
mathe. xvi. Nos:deus omnipotens ad gaudia magna creauit:
Ad Ro.ii. Omnibus & nobis cœlorum regna parauit.
Apoca.xxii Non uult ꝙ nigri subeamus tartara:ditis:
At propria ruimus culpa superosq; negamus
Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.
Desine stulte loqui:petulans compesce labellum:
Esaiæ. xlv. An uigulo cacabus dicet:cur urceus haud sum:
Ad Ro. ix. Sic placet artifici.bene qui bona cũcta parauit.

DE OBLIVIONE SVIPSIus

Qui uolet alterius subitas extinguere flammas
Atq; sue patitur urere tecta domus:
Est fatuus:decet & stultoꝝ fistula talem
Aduocet ut stolidos ad sua uota uiros:

NEGLI//
GERE
PROpria.

Agris tuis ſitientibus: alieni irrigādi non: ſunt Ordinata charitas īcipit a ſeipſa. Qui ſapiēs ſibiipſi prodeſſe nequit q̄ ſapit. Miſere anime tuæ placens deo

Qui curas hominū tolerat: ſemperq3 laborat
Vt res alterius peragat/fructūq3 miniſtret:
Nec curare ſuas properat res/cōmoda/fructus
Quin ſua poſtponens facta atq3 negocia paſſim
In rebus propriis ſtultus dormitat & excors.

ī.l.culpa eſt ff.de re.iur. & ī.c.nō eſt ſine culpa. d' re.iu.li.vi

Eccle. xxx. Intentisq; oculis aliena in cōmoda pensat.
Hic ligat interea nostri documenta libelli
Qui sua cōtēnens aliena negocia uersat
de pe.dis.ii. Cū tamē omnis amor: prima a se exordia sumit
qui uult. Incipit a seipso: proprio nil gratius usu.
Therentius Hoc docuere sophi: docuitq; Therentius illud:
Hoc docuit ueteris sanctissima pagina legis
l.pses.C.de Qui uult alterius res explorare frequenter.
ser.& aqua. Se prius inspiciat: sibi consultat atq; labores:
Cicero in Inde suos prudens proprios conuertat in usus
epi. Alterius iactum lusor qui attendit: & usq;.
xxiii.q.v.si Negligit ille suū: stolidus rationis & expers.
placet. Qui uult flāmiuomas undis sedare fauillas
puer.xi.& Alterius tecti: proprioq; in culmine flāmas
xxxi. Consp icit: atq; suis laribus succurrere differt.
Ille parū sapiens: sua non bene cōmoda curat.
Alterius qui portat onus suffertq; labores
Negligit & propriū: discrimina solus habebit.
xix.q.ii. Qui causa alterius facit id quod parturit ipsi
due Contēptum: risus/ incōmoda/ damna/ labores:
xiiii.disti.q Vix nostrā effugiet fatuā quin scandet in arcem
ait. Atq; asinū manibus ducens ludibria tollat.
puerb.v.& Quid te stulte iuuat peregrinas uoluere causas
xxvi. Quid ue alios curas? proprii sis tutor honoris
Disce domus proprie/ causas/ res/ cōmoda/ primū
Quærere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici
puer.xx. Est penitus fatuus qui curat res alienas.
Prouideas domui propriæ/ dispone/ ministra:
iiii.Re.xx. Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.

DE VITIO INGRATITVDINIS.

Qui sibi uult fieri officium bonitatis amicum.
Atq; operas promptas appetit alterius:
Est tamē ingratus: nec munera prompta uicissim
Officii præstat nil probitatis habet.

DE IN
GRATIS.

Quicũ q̃ ti bi aliqd opa tus fuerit ſtati ei mer cedem reſti tue. Et mer ces mercen nariitui apd te oio nõ re maneat. Fe/ cũdos decet imitari agros q mł/ to plus red dũt q̃ acce/ perũt. Oẽs ſapientes odere igra/ tos. Ingrati tudo exſic/ cat fontẽ bo nitatis

C. de lib. & e. li. l. i. & ii. xii. q. ii. oct. Tulius i of. Ad collo. iii

Eſt fatuus qui multa petit ſemperq̃ repoſcit:
Officiũ alterius: & negat ipſe uices
Qui ſibi uult fieri quiq̃ debebit honores.
Reddere/ & æquiualens munus amicitiæ.
Qui capiti alterius curas magnoſq̃ labores

Leuiti. xix. Imponit:precium conferat ille ſimul.
Thobie. iiii Dedecus eſt ingens:ſi quis benefacta laboris
Eccl'.xxxiiii Accipit æquales denegat atq; uices
Plautus in Qui cupit ex aliqua lucrum nanciſcier arte
aſi. Hoc ſibi proponat menteq; cōſtituat:
Eroget impenſas:nec rebus parcat auaris.
Si ſaltē laudem poſcat habere bonam.
,puer.xxii. Et ſi præcipuos acquirere tentat honores:
Munificus/blandus/ſit pius:atq; bonus.
Sapien.xvi. Qui bene contentus:facto nequit eſſe labore:
Eccle. xxix. Quem modico precio ſoluere/habere poteſt:
Non indignetur ſibi ſit querimonia nulla:
Si labor/& meritum forte negetur ei
Eccle.vii. Qui petit alterius operas/benefacta/labores:
malach . iii. Ingenioq; frui:munera rurſus agat:
Verum a priuatis liceat deſcendere rebus:
Ingratas urbes cōmemorare ſimul.
Camillus d' Roma quid ingrata quondam impietate Camillum
quo Titus Tractaſti:pro te qui fera bella tulit?
liuius. Tu procul emeritū pepuliſti ex urbe Camillum
Quo duce fregiſti gallica caſtra tamen.
Solon de Attica terra ferox/pepuliſti in grata Solonem.
quo Hero/ Qui ſtatuit leges & bona iura tibi:
dotus. Pro merito ingenti:pro ſudore atq; labore:
Licurgus d' Exilium dederas:Attica terra uiro.
quo Iuſtino. Nec taceo ingratos auſus/q; Sparta lycurgum:
Scipio af. Latorem legum pellis ab arce tua
Titus liui. Scipio qui fuerat patriæ ſeruator honeſtus
Ingratam patriam ſenſit & ille ſuam.

SVIIPSIVS COMPLACENTIA

Pulmentum fatuis præſens mea decoquit olla
Adſit ſtultorum ſordida turba præcor
Adſit qui ſpeculo uultum/faciēq; frequenter
Inſpicit:& ſemper cui ſua facta placent.

SAPIEN//
TIE PRO
PRIE Con
FIDERE .

Ne ĩnitaris prudentiæ tuæ. Aſtutꝯ oĩa agit cũ cõſilio:q autẽ fatuus eſt apit ſtultitiã Cũ ſua cui/ ꝙ placẽt fcã atqꝫ nego/ cia ſoli. hĩc ſtultis tota ẽ terra reple/ ta uiris.

Hic bene pulmentum poſita contundit in olla
Atqꝫ coquit fatuis ſua pulmentaria craſſis:
Qui ſe prudentem fors eſtimat/atqꝫ decorum:
Cui ſua ſola placent:& quem ueſania ductat:
Vt ſpeculo ſemper ſe contempletur inani

Prouer. iii. c. ne ĩmita/ ris de cõſti. Ad Ro. viii

Prouer.xiii	Cum tamē:in uitio fatuū quoqȝ cernat inertem:
&.xiiii.	Quãuis nō uideat/capitis quas porrigit aures
	Hic ſi deberet digitis iurare leuatis:
	Cum de formoſis/ſapientibus/atqȝ peritis
Eccle.xx.	Sermo foret:ſeſe cunctis præſtare putaret.
Iob.v.&.	Et ſibi non ſimilē in ſpatioſo crederet orbe
xviii.	Iuraretqȝ ſimul ꝙ deteſtatio reꝝ
ꝓuer.xxxi.	In ſe nulla foret:ſe pulchrum/ſeqȝ beatum
Ezec.xvi.	Eſtimat atqȝ homines audet iurare deoſqȝ.
Eſaiæ.iii.	Conſulit ho ſpeculum ſemperqȝ & fungitur omni
	Tempore:ſeu ſomno iaceat lectoqȝ ſupinus:
	Siue ſtet erectus:uitro ſuſpenſus inhæret.
Otho īpera	Quid ſpeculū memorē Pathici geſtamē Othonis:
tor ſpeculū	Quod ſecum in caſtris cæſar geſtare ſolebat.
ſemꝑ ſecū	Quotidie barbam qui raſit/glaber ut eſſet:
habuit	Vngebatqȝ cutem cum ſucco lactis aſelli.
Iuuenalis	Officium muliebre quidem eſt:hos fœmina quærit:
Saluſtins.	Ornatus ſpeculum & pendet de fronte puellæ:
Ennius	Retiolum:& mundum:contexta monilia:ueſtem:
Tulius ī of.	Ordinat:idqȝ mares hodie comitātur/aguntqȝ:
Pygmalion	Vt ſibimet placeant:ſeſe mulieribus æquant.
de quo	Noſtri etenim iuuenes habitus geſtant muliebres.
Ouidius. x.	Illaqȝ uirgo uiri:nulla eſt diſcretio rerū.
metha.	Pygmalio effigiem fertur de marmore quondam.
Narciſſus	Feciſſe:& propriū ſibi tam coluiſſe laborem:
de quo	Perditus ut fuerit uecors in marmora uerſus.
Ouidius.iii.	Fonte ſuper uitreo periit Narciſſus amore
metha.	Dum ſua forma placet fatuo quā uidit in undis:
ꝓuer.xiii	Stultorū numerus ſic creuit:& impia turba.

DE CHOREIS ET SALTATIONIBVS

Qui choreis gaudet aut ſaltibus īmoderatis:
 Vt cuculam ducat ſtultior ipſe manu:
Ille deum offendit:perdit quoqȝ tempora fruſtra:
 Contrahit inde etiam plurima damna ſibi.

CHOREE FATVitas.

Nil placet ĩ tota sapientibus usqꝫ chorea. qđ iuuet/aut ꝓ sit:cõdeceat ue bonos In circuitu ĩ pii ambulãt

Hos quoqꝫ non sanos fore dicimus:ĩmo furentes
Qui choream querunt:quos labor ille iuuat;
Vt currant passim ueluti furiosa uagatur
Thyas:ubi erectus Thyrsus in arua uocat.
Vt Druydæ saltant pulsantes tympana galli;

Exo. xxxii.
Psal.xi.
Origia bacchi.
Druide de qbus Iuliu ces.in com.s

Salii de qui — Vertice in idæo:cum furor urget eos
bus Virgi. — Ceu quondam Salii fetidos saliere per utres:
ii.geor. — Turba/Cybeleios sic agit illa choros
Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
Efficitis?quæ merx digna labore tamen?
Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:
Principii causas cõmemoro esse malas.
Exo. xxxii. — In statua uitulum dæmũ cũ poneret aureum:
i.corin.x. ui — Contemptum faceret impius/atq; deo:
de nota gl. — Cum bene potasset populus:persuasit ad illam:
ĩ cle.i.đ cel. — Luderet inq; chorum turba proterua:iubet.
mis.i cle. at — Illecebræ tales pariunt incõmoda multa::
tẽdentes de — Ad uitium præbent semina multa frequens.
sta.rel.đ ui. — Concurrunt illic pomposa superbia:lusus:
& hone.cle. — Et petulans saltus:& furiosa uenus.
cum decorẽ — Nam uenus in primis/choreis solatur in illis.
ꝓuerb.ii. — Hanc sequitur pedibus turba peculta citis.
Ludus in orbe quidẽ est nullus dãnasior isto:
Contaminat stimulis pectora casta suis
Ludus & iste quidem:non pax/sed pugna uidetur.
Clamando currunt/uociferantq; nimis.
Quis locus ĩmunis:quem non uesania talis
Contaminat?templi uix loca tuta manent.
Clerus:& in cappa monachus:puer atq; puella:
Et iuuenes blandi decrepitiq; senes:
In girum saltant pedibus:ductantq; choreas:
Atq; incompositis motibus usq; ruunt.
Virgi.ii. — Rusticus in circo teneram cum flectit amicam:
geor. — Non sitis hunc tota nocte/die ue premit.
Iudith.ii.

DE NOCTVRNIS IOCVLATORIBVS

Qui cythara/aut aliis ludis de nocte uagatur
Ante domũ stultæ cantando pulsat amicæ
A dulciq; mouet luctantia membra sopore:
Hunc fatuum oblectat/moriatur frigore noctis

NOCTE LVDERE IN PLA // TEIS.

Quorꝫ sũt in tenebris opa:& dicũt qs uidet nos & quis nouit nos? Insanię pléas uigilias hñtes neqꝫ uitã neqꝫ nuper cras mũdas iã custodiũt Stultus per plateas nocturno tpe currit. Carmẽ & exclusus flebile cãtat amãs.

Iam satyræ finem posuissem pene: ratéqꝫ:
Mouissem ad portum; celsaqꝫ uela simul;
Sed mihi propositum rapiunt nunc turba cohorsqꝫ
Stultorꝫ: uigili qui modo nocte uolant.
Dum mollem capiunt animãtia cũcta soporem;

Esaie. xxix.
Sapien. xiiii

ꝓuerb . vii. Dum requies animis corporibusq; datur
Ebria turba uias/uicos/strata/atq; plateas:
Occupat:& clamat:stultaq; uerba canit.
Nocturni lemures stigiis de fontibus orti:
Hos homines turbant:eumenidũq; cohors.
Hi cytharas feriunt:hi dulcia barbita tangunt:
Hi fidibus ludunt:Ismariaq; lyra.
Ouidius in arte Ante domũ cantus charæ modulantur amicæ:
Et stantes ululant:cantica stulta canunt.
Nou habeunt:donec fundatur urina matellis:
In caput aut donec saxa/uel olla uolat.
Quinetiam hæc peragunt hyberno tempore stulti
Cum glacie & niuibus candida tecta rigent.
Sapi.xvii. O male prudentes:quid uana hæc gaudia noctis
Iohan.xi. Delectant?quid uos occurrere nocte iuuat
Lucæ.v. Nec solum iuuenes:humili de plæbe creati:
Cantando tacitæ lubrica noctis agunt.
Hoc ꝓceres faciunt:clerus/monachi/atq; sacerdos
Ad ludum hos omnes fistula stulta uocat.
Hic latrat:ille boat:balatum ructitat alter:
Toruius exclamans:plus sibi laudis habet.
Hac etiam in turba reperitur sæpe maritus:
Qui solet in fatuo ducere fune chorum.
Vxoreq; suam uiduo in lodice cubantem.
Deserit:& causam dat sibi sæpe mali.
Iuuenalis Dum cuculam pascit uir fœmina sæpe nouellam
Ad ephe. Currucam admittens:oua aliena cubat.
iiii. Vos igitur moneo facitis qui talia:uestras
i.tues.iiii. Obseruare fores:seu remanete domi.

DE MENDICIIS ET EORVM VANITAtibus.

Et metui ne me stultæ defectio sectæ.
Afficeret:numerus nec satis usq; foret:
Sed mendicorum turbas scrutatus ubiq;
Inueni paucos credite ubiq; bonos.

MENDI-
CANTES
IMPROBI

Tot mendicorum cernis fraudesque dolosque ut merito hos fatuis grādibus accumulē Vtilius esurieti panis tollit si de cibo securus iusticiā negligat q̄ esurieti panis frāgatur ut iiusticiæ seductus acquiescat.

Inter mendicos fatuorum est magna caterua:
De quorum ritu nostra camæna refert.
Se plures nutrire uolunt: natosque tenellos.
Hoc studium multis: hæc quoque uita placet.
Clericus & monachus rerum qui seruat aceruum.

C.de mēdi. uali.li.xi. y.q.v.ñ oīs lxxxvi.di.c. pasce.

gl. sup mat.	Mendici exercet attamen officium:
c. auaricie. d'	Paupertatis onus tales plærūq; querunt:
prebend.	Ast opibus pleni/diuitiisq;: rogent:
proue. xxiii	Vsu oportuno est elemosina sacra statuta:
Luce. xi.	Vtq; inopi solum/pauperibusq; detur.
Thobie. iiii	Hanc dedit omnipotēs homini ut releuamen egeno.
&. xii.	Esset: sed tamen hanc plæbs uitiosa rapit.
Eccle. iii.	Non prior in claustro: non abbas: pres byter atq;:
Psal. xl.	Censibus in propriis cor satiare queunt.
Daniel. iiii.	Plus cupiūt: saccos/capasq; inferre per urbes
	Mandant: hisq; domus/limina cuncta premunt.
Eccle. vii.	Per plateas currunt mendici: perq; tabernas:
	Nullus ab his uacuus nunc locus esse potest.
de pe. & re.	Sunt qui reliquiis sanctorū munera poscunt:
c. cū ex eo.	Et quæstum faciunt per loca cuncta suum.
	Spirituum uendūt pennas sæpe ethereorum.
	Vanaq; nō nūq̄ corpora & ossa ferunt.
Eccle. xix.	Sunt alii qui cū ualidi sint corpore & annis
l. una. C. de	Mendicant tamē: & crimina grandia agunt
mendi. uali.	Fraude sua pueris effringunt mēbra parentes
	Vt morbos ululent: uulnera grata fleant:
	Et stipem precibus poscant: manibusq; quadrantem:
Vide librū	Quas fraudes melius theutona scripta notant
stultoꝝ i li/	Mendicant multi iuuenes ualidi atq; potentes
gua theuto-	Causa est: q̄ labor his atq; opus omne graue est.
nica latius	His quia plus placuit alienis uiuere rebus:
	Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.
xlii. di. quie	Si mendicorum pergam memorare prophanos
scamus i gl.	Ritus: & mores: pagina deficiet.

DE IRACVNDIS MVLIERIBVS

Sunt pleriq; mares/asinos equitare frequenter:
Qui cuperent: si non fœmina prima foret
Sed quia precipitem mulier contorquet asellum:
Fœmineo hinc generi pareat usq; pecus
Fœmineum laudare genus mea carmina uellent

IRA MV-
LIEBRIS.
Mulierẽ bo
nã qs inueni
et? ꝓcul de
ultimis fini
bꝰ ꝑciũ eius
Melius est
hĩtare ĩ ter
ra deserta q̃
cũ muliere
rixosa & ira
cũda. Cõme
morari leo-
ni & draco-
ni placebit
plus, q̃ hĩta
re cũ mulie
re neq̃. Bre-
uis oĩs mali
cia sup mali
ciã mulieris
Et nõ est ira
super iram
mulieris.

Nunc potius: sed me causa maligna mouet.
Si natura negat: facit indignatio uersum:
Fœmina me patitur praua silere nihil.
Cõmendare bonas mulieres semper amabo;
Sed prauas uersu dilacerare decet

ꝓuerb. xxi.
Eccle. xxv.
prouer. xxi.

	At quod securum facit & dictare paratum
	Nulla q̄ hanc satyram fœmina docta leget.
Cornelia	Gracchorū mater leget hos Cornelia nunq̄.
	Versiculos:mulier nulla diserta leget.
	Propterea audaci depromā carmina uultu
	Laudabo iustas:dilaniabo malas.
Eccle.xix.	Fœmina quæ sophiæ iucundo lacte fouetur:
	Et quā delectat cū probitate decor:
	Non facile ad crimen putidum:moresq̧ pudendos:
	Corruit:aut tentat dedecus atq̧ nefas.
Eccle.xxvi.	Fœmina iusta quidē mulcet plerūq̧ maritum
	Iratū placat seruitiāq̧ uiri
Hester.	Rex quondam Assuerus mandauerat ense necādos
	Hebræos cūctos/& iugulare uiros
Abigayl.	Hester sed uerbis placabat pectora regis
i.reg.xxv.	Iratum blanda molliit atq̧ prece.
Eccle.xl.	Rex pius a Nabal spretus leuiter ab una
ꝓuerb.vi.	Abigayl gladium/cōtinuitq̧ manum.
Salomō.iii.	Consiliū dat casta bonum.dat fœmina mores
Reg.xi.	Ingenuos.mala sed non pia uota parit.
Eccle.xlvii.	Consilio Salomon mulieꝝ infectus iniquo:
ꝓuer.xix	Vt coleret falsos/in sua damna/deos
&.xxv.	Linguulaca est mulier:semper profundere uoces:
Eccle.xlii.	Verba dira cupit:& siue fine loqui.
Ouidius.v.	Pieris innumeros pullos eduxerat olim.
metha.pro	Longius emisit semina pica loquax.
uerb.ii.	Erue diue pater/rex cœli & conditor orbis
Eccle.vii.	Anequā & praua nos muliere precor.
Eccle.xiii.	Est picis similis mulieꝝ garrula turba.
ꝓuer.vii.	Quæ garrit:queritur/eiulat atq̧ furit.
Iuue.vi.sa.	Fœmina quæ semper nocturnis litigat horis:
Eccle.xxvi.	Et pacē in strato non sinit esse thoro.
ꝓue.ii.&.v.	Murmurat:& tacitos blactit malesana susurros
	Atq̧ molesta uiro litigat illa nimis
	Fœmina sæpe etenim uersuta est atq̧ maligna.

Vt sibimet prudens/imperet usq; uiro: Eccle.xix. &.xxv.
Nec poterit tollerare boni documenta mariti:
Nec uult pacifici uota tenere uiri.
Sæpe cadit iustus metuenda in damna maritus: Eccle.vii.
Vxoris temære quæ sibi lingua parit.
Amphion testis: Thebane conditor arcis: Amphion.
Vxoris Niobes crimina morte luit. Ouidius.vi meth.
Si fas usq; loqui foret his: Calphurnia nudum.
Monstraret clunem: & posteriora uiris. Calphurnia i.l.ff.de postu.
Nulla adeo in terris animantia/siue creata:
Quantũ fœmineum concitat ira genus
Fœmina dum insanit malefido agitata furore Eccle.xxv.
Sæuitiam superat: dira leæna: tuam:
Seuior hyrcana est hæc fœmina tygride: raptos
Dum catulos sequitur: fœmina sæua magis.
Exemplũ præbet nobis irata Medea: Medea de q̃ Seneca in medea
Natos truncauit quæ furibunda suos.
Exẽplũq; dabit nobis simul impia Progne: progne de qua Ouidius.vi. meth.
Quæ teneri nati mẽbra necata coquit.
q; nisi perdoctus Iuuenalis cũcta referret.
Crimina: quæ mulier fingere sæpe solet:
Vellem quãdoquidẽ ritus memorare uetustos
Fœminei generis: & recitare dolos. Eccles. vii.
Cor mulieris enim cũctis spinosius herbis
Felle tumet semp: pectora bile dolent.
Nil manet intactũ putido mulieris ab ore: Eccle. xxv.
Perturbant mores: fœdera/iura/fidem: puer.ix.
Et fœdant thalamũ sacrum: nec pronuba Iuno. Eccle. xlvi.
Has uetat in uetite crimina legis agunt.
Fida comes nulli mulier uult esse marito:
Grande supercilium fœmina praua gerit. Iuuenalis
Euacuat loculus nũmis: & conterit omnes
Census: atq; domus pensitat acta nihil.
Sunt tria sollicitant quæ terram/quæ mare: quartum puerb.xxx.

Quod nec terra poteſt:nec maria ulla pati:
Seruus qui factus dominus/magnuſq; patronus
Tum fatuus totiens ebrius atq; ſatur:
De infurioſa quidem mulier:præcordia cuius
Liuor edax ſemper:iraq; ſæua rapit.
Iuuenalis Quartum quod ſuperat cũcta hæc ancilla ſuperba:
Agrippia Hæres quæ dominæ ſit cito facta ſuæ.
Pōtia. At modo de tali cupio muliere ſilere:
Præbet quæ poclis dira uenena uiro.
Danaides Qualis Agrippina:aut ueſanæ Pontia mentis:
Clytimne/ſtra Quales & ſatyri pagina docta notat.
Bælides occurſu terrent modo corda uiroꝝ.
Sæua Clytimneſtra:& fœmina quæq; mala.
Lucretia Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis
Thais Thais habet partes perfida in orbe ſuas
Portia Cath. Portia rara hodie tontingit iuncta Cathoni:
Sabina Nec multis nubit caſta Sabina uiris
prouer. xii. Fœlix qui poterit mulierem ad uota tenere
Eccle. xxvi. &.xxv. Vſq; ſua:& caſtum continuare thorum.

DE POTENTIA FATVITATIS.

Stultitia extendit caſtra & tentoria paſſim:
Et ſecum totus militat orbis iners
Præcipue ſtulti quos magna potentia uectat:
Et qui diuitiis/præſidiiſq; ualent.

Sapien. v. Cum tibi nemo auſit prauos oſtendere mores:
ꝓuer. xvii. Eſſe ſcitus qui contendis ſtultiſſime diues
&.xxiiii. Hinc cæco incædeus in tramite turpius erras.
Eccleſia. Vis ſapiens cũctis reputari & ditier/horis:
xxxiiii. Tu licet inſcitiæ plenos effuderis orſus
O quotiens cũ nemo uelit præponere ſtultum
Se laudat:fatuuſq; refert mauortia geſta
Plurima:cũ maleſana tamen/quæ prodit ab ore eſt:
Laus proprio:aſcribit ſolus ſibi fortia ſtultus
Fortunata nimis tellus quæ principe diuo

POTEN-
TIA FA-
TVITAtis

Oibus i ter
ris tenet isi
pientia sce-
ptra. Illius
& seqt re-
gia turba
pedes. Ra-
pinas medi
tat mēs eo-
rum: & frau
des labia eo
rū loquūtur
Iccirco la-
psi i die an-
gustiæ mi-
nuet forti-
tudo eorū.
& lucerna i
piorꝝ extin
guetur

Psal.ix.
ꝓuer.xxvii.
Eccle.xv.
xxii.q.ii. ꝑ.
Iob.xxxvii.
ꝓue. xx.
Eccles.x.
Sapien .yi.

Ornatur: quem uix superet uel magnus Vlysses:
Tempora partitur prudens: cum tempore uersat
Singula. nō illum nūmus: nō munera captant.
Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regua.
Ve terre cuius rex est puer illius atq;.

Eccl.v.&.x. Consulibus ruceta placent.nocturnaq; uina.
puerb.xxx. Hic etenim imperiū regnū quoq; dissipat omne
Sapiē .xi. Stultus in arce sedens palpatus munere spurco
Eccles.x. Inuertit leges:concessus/rostra/uirosq;:
Alter amicitiam:præfert:insontia damnat
Sapiē.vi. & Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande.
xii. Aequo deberent liberamine iura foueri:
Danie .xiii. Sed uereor sint pseudo senes quos casta susanna
ii.Mac . iiii. Allicit:Andronici pro quo perimatur Onyas
iii.Re.xx.i. Vota etiam Benedab fregit dum munera uidit.
mach.xii.lu Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit
gurtha de Sic Romā quondam tetigit clamando Iugurtha.
quo Vrbē uenalē cum diceret:& perituram
Salustius Munere:si diues emere illam temptet iniquus.
Oui.de art. Munera crede mihi placant hominesq; deosq;:
Horatius in Omne genus nūmū ueneratur:pectore uincit
epi. Fortia:in accessum linquit nihil omnia uastat
Eccles.x. Quo sibi concumulet numeꝝ ingentēq; cateruā
Eccles.x. Stultitia:& regnet cūcto & dominetur in orbe.

DE CVRA ASTROLOGIAE.

Est fatuus siquidē/uanusq;:incredulus atq;:
Ex astris cupiens nosse futura poli:
xxvi. q.v.n̄ Rusticus & quiuis indoctus:certat haberi.
liceat xp̄ia. Astrologus:fatuas fingit ephimaridas.
& p totū.&
xxv.q.vii.n̄ Astrologus etiā decet huc arcessere uanos
obseruetis. Atq; mathematicos/ariolosq; simul:
&.c.se. Huc ades ast:onone/atq; planetista/augur/aruspex.
Sortilege/& quisquis sydera sola colis.
Singula facta hominū parua atq; minuta recenses
Exponis uano sydera iudicio.
Stultoꝝ in numero plures nunc scire futura
Conantur rebus peruigilanq; malis
Astrorum cura est illis;& sydera spectant.

ASTRO/
LOGIE
VANITas

Futura p̄scire solius dei est: qui sui cō tēplatōne et āgelis illa p̄ scire facit. Non liceat igit̄ xp̄ianis tenere tra/ditōes gēti/liū & obseruare & colere elemētū aut lunæ: aut stellarū cursus: aut inanē signorū fallaciam p̄ domo fa/ciēda uel p̄/pter segetes uel arbores plantandas uel cōiugia socianda. Ad Gall. iiii xxvi. q. vii. qs estiaret. xxvi. q. ii.

Omne quod ostendunt astra referre uolunt.
Archanas rerum causas: elementa/planetas:
Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.
Errorem hic lunæ uarium: solisq; labores:
Astrorū motus; inspicit atq; uices.

ipſos.	Hic docet imitis qnid ſydus triſte minetur
Exo.xii.	Saturni quid Mars ſignificare uelit.
Planetiſte	Hic aperit quo læta Venus ſe proferat aſtro:
Saturnus	Athlantiſq; nepos: Iupiter atq; pius.
Mars.	Saturno genitos ad futura & probra recenſent:
Venus	Quos tamē atq; bonos reddere fata queunt.
Mercurius.	Et natos Martis referunt ad triſtia bella:
Iupiter	Quos pace interdum cernimus uſq; frui
Ad titū.ii.	Iuſte age:nec dubita/ſapiens dominabitur aſtris
Ptolomeus	In manibus ſummi ſtant elementa dei:
Ad Ro .xi.	Iuditium ſiquidem & mentem uis ſcire tonantis
Eccleſiaſt.i.	Stulte mathematice o:te furor unde rapit?
pſal. xxxv.	Tu facis:omnipotens tāq̄ ſua fata reuelet
de pe.di.iiii	Mortali cuiuis:iuditiūq; poli.
in domo	Omnia linquamus ſupero:qui cuncta creauit
Ad ephe. i.	Qui nutu/cœlum/& ſydera clara regit.
Ad ro . viii.	Aſtra quid aduerſi poſſunt protendere?ſi nos
xxvi.q. v. ñ	Defendit:cuius gloria ſumma/deus.
licet.xxvi.	Quicquid ephimerides referunt:p inane laborant
q.iii.admo/	Nil geneſis:ſortes/nil quoq; fata ualent
neant.	

DE GEOGRAPHICA REGIONVM inquiſitione

Qui cœlum & terrā:latū metitur & orbem:
Climata deſcribit:& memorat populos:
Hic fatuum inſtantem craſſa a ceruice repellat
Nil bonitatis habent hæc monumenta quidem.

	Non ſatis eſt ſapiens:non eſt ratione politus:
Plinius.li.ii	Sed noſtra in naui carbaſa plena trahat:
circa princi.	Qui latera imenſi mundi metitur/& orbis
	Climita:ſtat fatua circinus inq; manu
	Noſſe cupit cunctas regiones/& loca cuncta:
	Humano ſiquidem/cognita non generi
	Nunc orbis lati metas:longoſq; reflexus:

MATHE-
MATICE
SVPER-
STITIO.
Stultior ille
qdē q mēsu
ram undiqꝫ
terræ Metit̄
nec se nec
sua scire ua
let. Furor ē:
ꝓfecto fu-
ror est e-
gredi mūdū
& tāq̄ iter-
na eius cun
cta iá sint
nota: ita
scrutari ex-
tera. Quasi
uero mēsu-
rā illius rei
possit agere
q sui nesciat
aut homīes
possint uide
re q̄ mūdus
ipse si capiat
xxvi.q .iiii.
igit̄ esa .xl.
&.xl.&.xlv
iii. Eccl .iiii.
ii. Corin .x.
Abacuc. iii.

Pensātur: fatuos sedula cura mouet
Noscere conantur gentes quas spectet Eous:
Quas calor australis: occiduusqꝫ tepor
Stultus hyperboreum mēsuram flectit ad axem.
Et quærit populos hac regione feros

Mensuratq; ursam digitis quãdoq; minorem:
Quo populos tali sub regione notet.
Europæ atq; Asiæ spatium collustrat utrũq;
Græcos/Aeolios/Cappadochas/Cylices:
Et Libyæ gentes rutilo sub sole iacentes:
Athlantem/& Calpen: Herculis atq; fretum:
Semotam Thylen: quærit uel in orbe Brytannos
Extræmo: & radio Theutona claustra notat
Nosseq; uult tumide positas in gurgite gentes.
Et causas reflui succiduiq; matis.
Strabo Præstita cosmographi lustrat documenta Strabonis.
Intactum toto nil sinit orbe quidem:
Eccle.vii. Quid geometer enim tantas in pectore curas
Concipis? in cassum circulus ista terit
Plinius. Plinius errauit: quãuis spectabilis auctor:
Ptolomeus Errores uarios & ptolomeus habet.
Sapien.iii. In uanum siquidem multorum orda laborant:
Hiere.ii. Rebus in incertis quos ita sudor agit.
Ezech. xiii. Antea quæ fuerat priscis incognita tellus
Eccl.xxxiiii Exposita est oculis & manifesta patet.
Ferdinãdus hispaniarũ rex. Hesperiæ occiduæ rex Ferdinandus: in alto
Aequoræ nunc gentes repperit innumeras

DE EO QUI NON VVLT ESSE FATVVS

Marsia cũ docto certauit Apolline: uictus.
Amisit palmam: perdidit atq; cutem:
Attamen in manibus pendebat fistula stulti.
Puer.xxvii. &.xvii. Et fatuus mansit Marsia ut ante fuit.
Oui.vi.me. Quilibet hanc fatuus naturam continet in se
oui.vi.fas. In solita uitæ proprietate manens
Iuuenalis Rideri q; non sentit se: illudier atq;:
Marsia propterea decoriatus eras.
Nam phoebum cythara doctum irritauerat ille
Ad pugnam: propter quã sine pelle iacet
Huius ad exemplum; tantis obducta tenebris

NON VELLE STVLTITIAM pro PRIAM RECOGNOSCERE

Si contuderis stultū in pila q̄si prisanas feriente desup pilo: nō auferet ab eo stultitia eius plꝫ ꝑficit correctio apud prudētem: q̄ cētū plage apđ stultum expedit magis ursæ occurrere raptis fœtibus q̄ fatuo cōfidēti sibi in stultitia sua Eccle.ii. ꝓuer. xxvi. Eccle.xx. Sapien. iiii.

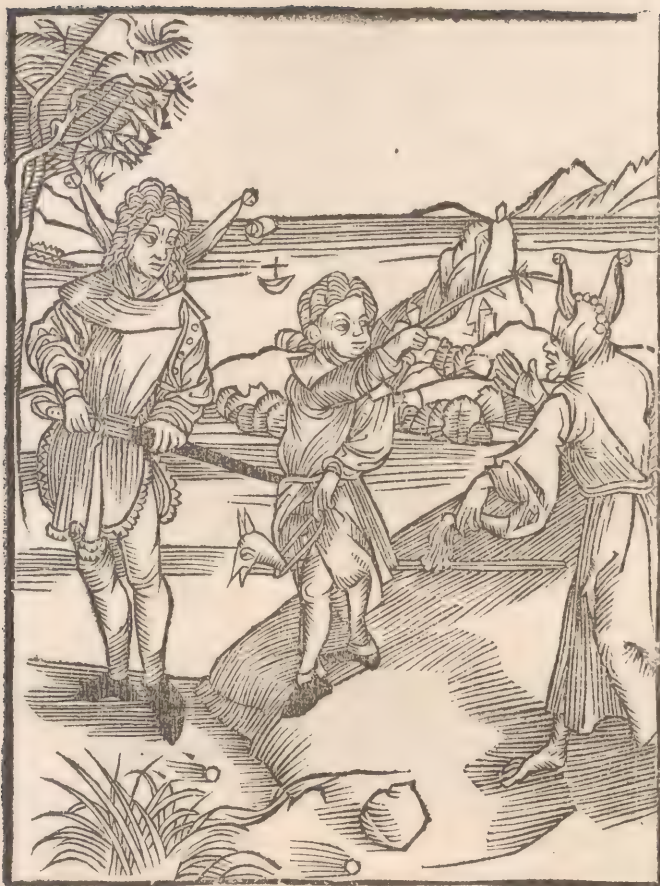
Stultoꝝ mens est & ratione carens:
Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
Prudentem; sapiat cum tamen ipsa nihil:
Nec tamen aduertit risus: hominūq; cachinnos
De se sic fieri; nec uidet auriculas;

Eccle.xix. Seria cūcta putat/cum risu illuditur ipse:
Quæq; audire cupit:credit & illa libens
Tibia dependet solitis innexa lacertis:
Stultitiæ signum præbet ubiq; suæ.
Oui.i.trist. Si quis opes multas locupleti possidet arca:
puerb.xix. Thesauros magnos & tenet in cumulo:
Hunc plures uigili cursu sectantur amici.
Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas
Luce.xv. Et spoliant stultū iuuenē:uacuūq; relinquunt.
Prodigus his sociis heu bona cūcta terit
Tulius de amic.tia. Amplius & uacua dum nil seruauit in arca:
Nec res occulto sensit abire dolo:
Factus inops tandem:cūctis priuatur amicis:
Et refugit fatuū perfida turba procul:
Acclamat superos:& tristia uerba profundit:
Penituit tandem:at sera querela nimis.
l.ius alimentorū.ff.ubi pub.edu.deb. Qui res tam multas uno consumit in anno
Ad cursum uitæ quod satis usq; foret:
Est fatuus:uafris/res comparitur:at illi.
Plus nūmū quærunt q̃ uel amicitiam.
puer.xxviii Ex quo paupertas:cōtemptus/risus/egestas:
Proueniunt:stultus & sine honore sedet

DE NON INTELLIGENTIBVS LVDOS

Qui uult cum pueris/& stultis ludere:debet
Illorū lusus & tolerare iocos:
Ad clauum ne sit nauis reuocandus:& alta
Vela trahens:malum frangat.& inde ratem.

Math.vii.i.di.in prin. Ludere cum fatuo qui uult:tolerare nec ipsum:
Cogitat:ad fatuos cōnumerandus erit.
Cum puero siquidem qui uult contendere stultus:
Si uon ipsius ludicra ferre potest.
Stultus & hic pariter mouet ad conuitia risum:
Ebrius:obtusus/dicitur atq; puer:

IOCVM NON INTELLIGERe.

Laudere cũ fatuis q uult pueris ue benigne. Illoꝝ toleret uerbera uerba iocos. A facie uerbi pturit fatuus tāq̃ gemitus ptus infantis. Sagitta infixa femori canis: sic uerbum ĩ corde stulti. Ludus autē noxius in culpa ē.

Qui uult cum pueris & stultis, sæpe iocari;
  Alternis uicibus ludicra uerba ferat.
Venari qui uult; opus est ut retia ponat: proue.xxvi
  Sectetur canibus; cũq labore feras
Quisquis forte globo cupiat subuertere stantes. Eccle.i.

Eccle.xix. Erigat ille ſimul mox quoq; pyramides
pſ.xxxvii. Pro uerbo uerbum:pro luſu ludic: a dantur:
Ad Ro.ii. i. Stultus qui poterit non ita ferre uices
Ad theſſalo Intolerabilius tamen eſt/& ſemper iuiquum:
v.i.Petri .iii Pro pietate bona reddere forte malum.
ꝓuerb .xiii. Hæc fatuos natura manet/ꝙ rarius uſq̃
Eccle.xiii. Condignas referunt pro bonitate uices
&.xxviii. ꝓ Verſari ſapiens uir cum prudentibus optat:
ue .xxvii.c. Cum fatuo ſtolidus quærit habere locum.
qa ꝑ ābi˙. de ꝙ fatuus tolerat nullum:ſua ſola putanda eſt
elec.li.vi. Ambitio:cunctos nam regere ipſe cupit
Eſt dolor in ſtolido uehemens:ſi præſidet illi
Lucanus in Prudens ſe meritum nam putat eſſe uirum
primo In ſumma noſtram poteris ſic capere mentem
Heſter.iii. Inſipiens ſolus ſceptra tenere petit
Non uult ferre parem:maiorem ferre recuſat.
Cuncta ſibi in terris inferiora putat
Gaudia nō Aman maleſanus tanta putabat
Eccleſi.viii. ꝙ cūcti colerent omnia iuſſa uiri
&.xx.&.xx Quātus erat dolor huic/ꝙ Mardocheus apella:
ii. Non caput atq; genu flectere uellet ei.
Qui ſapiens igitur dici cupit atq; probatus
Inſanos fugiat/inſipidoſq; uiros.

MALEFACERE ET NOM EXPECTARE

Ille quidem celerem contorquet in ethera pilam
Nec ſpectat lapſam quo cita pila cadit:
Mathe .vii. Qui facit infæſtos multos ſibi:reddit & hoſtes:
In ꝓhe . de Nec lapſus ſpectat conſimileſq; uices
cre.in.c .di/ Inſulſos etiam fatuos reueram qui lædere multos
lecti de ma. Percupiunt:lædi non tamen uſq; petant.
& obe. ii. q. Inſanum penitus fateor:qui crimina iactat
vi. q ſe ſcit In faciem alterius:conſpuit atq; caput.
Nec tamen hæc rurſus fieri pateretur ab illo
Nec uice conſimili:pertolerare iocum.
Quid ſis facturus bene præmeditarier ante

MVLTOs LEDERE.

Heus oīum rerꝝ uicissitudo Quod tibi uis fieri mihi fac. qđ nō tibi. Sic potes i terris uiuere iure poli. Ab alio expectes: alteri: qđ feceris. A quo ꝑcedit fraus/sæpe reuerberet ipsum

Conuenit haud facias: quod tolerare neges
In saccum qui uult alios detrudere: sumat:
Maxilli pariter plagam aliquando sui.
Fecerat ut thaurum infœlix ex ære perillus
In quo mugitus æderet ore nocens

Sapiē. xviii. Eccle. xxxiii. & .xxxv. Perillus de quo Ouidius .i. de arte

Imbuit at primus uaccam quã fecerat ipſe
Criminis atq; ſui præmia iuſta tulit.
Mathe .vii. Quod tibi non fieri cupias o ſtulte prophane:
Ne facias aliis ne malefacta feras.
Pſal.vii. Sæpe facit foueam fatuus nocuũq; foramen
puer. xxvi. Iu damnũ alterius:quo tamen ipſe perit
Eccſ. xxvii. Nempe crucem quondam fecit maledictior Aman:
hester . vii. Qua mardochæi frangeret ille gulam:
In caput illa ſuum ſed crux deſcendit:& in qua.
puer . xvii. Suſpenſus/laqueo deperit ille ſuo.
Ecclesi. vii. Conueniet cũctis bene te confidere:ſed tu
Prouideas fraudes:præcaueaſq; dolos:
Qui bene confidunt ſæpe experiunt amarum
Ecclesia. ix. Virus:nam quis ſcit in cute quanta fides?
puer. xxiii. Non conuiua homini nequã cui liuida corda
Sunt:& ſecretum pectoris exitium.
Ede ait hic hoſpes.nũc fercula ſumito noſtra:
Iam bibe:de cæna ut poſſis abire ſatur:
Attamen aduerſus te uirus/corde ſiniſtro
Eccle . xiiii. Portat:liuentes aufuge docte uiros
Sæpius arridet te riſu forte iocoſo:
Qui cuperet mentem dilaniare tuam

DE IMPROVIDENTIA FVTVRI

Quiſquis in eſtatis fœcundo tempore:meſſem
Negligit:& fructus:nec bona grana legit:
Cogitur hyberno/ſub ſole carere cupitis:
Vrſorum & digitos ſuggere more ſuos.

lxxxiii diſt. Stultum præterea reputo qui deſide uita.
nihil. Viuit:& in pigro pectore torpor ineſt
Seneca. Quis non caſtiget fatuũ hunc:qui tempore nullo
puer.vi. Diſpẽſat uitæ cõmoda recta ſuæ?
Non aptare poteſt animũ ad quæcũq; futura:
Inceptor ſtolidus:nec ſua facta notat.

PIGRI-
TIE FA-
TVITAS.

Vade ad formicam o piger, & cõsidera uias eius: & disce sapiẽtiã: que parat i estate cibũ sibi: & cõgregat in messe qđ comedat.
Formicæ populus infirmus q̃ ꝑparet in messe cibũ suum.
Oĩs aũt piger semꝑ in ægestate est Deutro. xxxii.

Hic nihil acquirit rerꝫ pro corporis usu:
Omnia dilapidat: nil retinere solet.
Est adeo demens: proprios nil cernit ad usus: Eccles.x.
Rebus oportunis inuigilatq; nihil.
Prouidet atq; nihil stultus: nisi cogat egestas: ꝓuerb .xix.

Atq; fames ſtimulet torqueat atq; ſitis
Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
Præſentes tantum reſpicit ille dies
puer.xiii. De naſo ad fauces: hominis meditatio ſtulti
Vergitur: ulterius mens ſua uana tepet.
Hunc puto prudentem: uerſat quem cura futuri.
Eccle. iii.& Vnde habeant pueri forte alimenta ſui.
xxxviii. Quærit & eſtatis calidæ ſub tempore: fructus:
puer. xx. Ad uitam ut poſſit cõmoda habere ſuis
Sapie.xv. Aſt illum penitus fateor ratione carentem:
Ad res qui nunq̃ prouida corda gerit.
puerb.vi.& Dormitat fatuus ſtratus ſub ſole calenti.
xxiiii. Qui nihil acquirit ſed bona parta uorat.
puer.xxi. Triſtis hyems iſtum ieiuno gutture torquet:
Non habet ut ſtomachum quit ſatiare ſuum.
puer .xxvi. Et uitam miſeram brumali tempore ducit
Math .xxv. Qui tempeſtiuas non cumulauit opes
Eccle . xxii. Qui non colligit fenum: cum Iulius ardet:
Nec ſibi quæſiuit emolumenta domus:
puerb.xxii. Frigeat in bruma gelida: quæratq; per urbem
Faſciculos fœni: ſtramida nuda terat.
Iuuenalis Exemplum magni præbet formica laboris
puer.vi. Colligit & ſeruat/ tempore quæq; ſuo.

DE LITIGANTIBVS IN IVDICIO.

Litibus & rixis qui delectatur & omni
Tempore contendit: iudiciumq; petit.
Eſt fatuus uehemens: nempe excæcare laborat:
Iuſticiam: & legum contamiuare fidem.

i.corint .vi. Acrior ad reliquos fatuos conſurgere dignum eſt.
puer.iii. Quos agitant mæſti iurgia uana fori:
Eccle . viii . Turba quidem eſt ingens ſtultoꝝ copia prægnans
ad Titũ .iii. Horum/ qui litis iudiciũq; petunt.

DE RIXO
XIS.

Sicut cor//
uus seqt̃ ca
dauera:ita
rixosus lites
Nõ cõtẽdas
a duersus ho
minem fru/
stra.cũ ipse
tibi nihil
mali fece rit
Nõ:iudices
cõtra iudicẽ
quoniã secũ
dũ qđ iustũ
est iudicat

Pro causa exigua:minima pro re uel inani;
Contendunt stulti:concipiuntq; dolos:
Iudicii amfractus fatuo queruntur ab omni
Et gaudent lites q; sine fine gerant.
Tardo etiam strepitu/plures ambagibus uti.

ii. Thimo.ii
Mat.v.
puer.xvi.
Esaiæ. lvii.
Iacobi . iiii.

ꝓuerb.xvii.	Conant᷑/longis iudiciūq; trahunt.
Ecclesia.vi.	Scilicet ut nocui fugiant decreta/sacratæ:
Hiere.ii.	Iusticiæ: leges aufugiantq; bonas.
ꝓuer.xxvi.	Est qui se patitur banniri/in iusq; uocari:
	Excludiq; sacra stultus ab ecclesia:
	Nil tamen hæc curat: ius fraude lacessere tentat:
	Iusticiam fugiens impietate sua:
Ecclesia.xx	Nec saltem id fatui meditantur: qui fora quærunt.
vii.	Et lites uarias: iurgia uana mouent.
Esa.lviii.	Inuidiam ꝙ tūnc incurrunt: quodq; dolosos:
Eccle.viii.	Causidicos ditant: qui sibi dona petunt.
	Postq̄ et scribæ calamus compinxit auarus
Ecclesi.viii.	Ponit & in crasso codice uerba tua:
ꝓuer.xviii.	Tu tamen insipiens tua cūcta īpendere liti.
Prouer.iii.	Et causæ intendens quæ loculū euacuet.
	Corrumpis nūmis: alio uel munere/iuris.
	Custodes: melius ut tua causa sonet.
Ecclesia.vi.	Pinguius & melius siquidem declamat agitq;
	Causidicus: palpet quem tua larga manus:
	Sæpe: oratores: spatioso ex orbe uocamus.
	Quo prolongari iurgia nostra queant:
	Vtq; phaleratis uerbis diffundere causam
Eccle.xl.	Possint/& legum garrula uerba loqui.
ꝓuer.xxiii.	Causidico a tali iudex cito fallitur/is qui:
	Iudicii sceptum simplicitate regit.

DE OBSCENIS FATVIS

Eccle.li.i.	Colloquium prauum: & linguæ lasciua pudendæ
Esdre.vi.	Verba: bonos mores contaminare solent:
Math. V.i.	Inducuntq; malos ritus: uitāq; prophanis.
corin.xv.xx	Gestibus: inuertunt ingeniūq; pium
vii.q.i.sepe	Fæsta: noui patris celebrant plures Grobiani:
	Magna cohors uigili hunc sedulitate colit.
	Illius obscænis lustrantur ritibus aræ:

DE TV R-
PIllo quio
ſtultorum.

Coinquinát
mores bo-
nos: ſermo
malus. De
alti tudie uẽ
trisiferi: &
à lingua co
inquinata: a
uerbo méda
ci & a rege
iniquo / libe
ra nos domi
ne. Ve mun
do a ſcádalo

Non niſi pæſtiferos hic Grobianus amat.
Ad templum mixtim currunt iuueneſq; / ſeneſq; /
Et pariter mulier: uirgo / puella / puer:
Thura ferunt manibus: grobiani feſta colentes
Sordidulis uerbis: rancidulíſq; litant.

Ezech.ix.
Eccle.xxix.
Iob.xxvii.
Oui.i.meth.
Pſal.xi.

Psal.xi. Spurcities:hominũ qua perit usq; genus.
En fatuus porcum cænosum continet aure:
Campaná manibus concutit atq; suis.
Eccle.xx. A porco trahitur fatuæ mihi credite nauis
,pucr.xi. Prora:per æquoreum quæ comitatur iter:
Pondera ne puppis tumidis mergantur in undis
Turbaq; stultorum:quã superesse sat est
Eccles.v. Nam si non biberet uinum stultissima secta:
Munera iam bacchi merce minuta forent.
ii.Petri.ii. Sus tamẽ innumeros porcellos parturit:inde
Magna cohors hominũ festa suina colit
ad ephe.v. Obsceni mores:& turpia uerba:colendos.
psal.xl. Efficiunt homines:nil pudor ipse ualet.
Turpibus ecce uiris primi nunc dantur honores
Hiere.ii. Gloria prima datur fœdilo quisq; uiris.
Esaiæ.xli. Iam porcus uiridem gestans in fronte coronam
Admittit fatuos ad sua iura uiros.
Ad Col.iii. Quidam sunt adeo obscæni/turpesq; relatu:
Ad titũ.i. In quorum saliunt uerba pudenda genis.
Horestes Insanus quales si nunc spectaret Horestes
,puer.xii. Eheu clamaret:q̃ furiosa cohors.
Eccle.xxxi. Illos delectant crapulæ:tucetaq; crassa:
Atq; cadus uini:uerbaq; mixta iocis
Eccle.xxxii Ogrobiane tuas fatuus quicũq; per aras
esaiæ.lxvi. Sacrificat:fatua hunc morte perire decet

DE STATVS SPIRITVALIS ABVSV.

En statum multi/modo spiritalem
Appetunt:primis iuuenes ab annis
Pænitet tandem fatuos:relicto
Viuere mundo

viii.q.i.in Restat adhuc aliquid:qđ nostro carmine dignum est
scriptis.& Quodq; locum in fatua puppe tenere solet.
c.moyses Omnis homo pueros sacris modo deuouet aris

OMNES MODO cupiunt clericari.

Quid romæ faciam mentiri nescio mulos. Qui uel equos strigilant: piguia quæq; ferũt Clerice qui nescis quid ius & quid sit honestũ Aptius est aratrũ q̃ sacer ordo tibi.

Visq; sacerdotem rustice habere tuum:
Non hoc proposito: supremi ut sacra tonantis
Rite colat: placeat aut sua uita deo:
Verum ut seposito uitam sudore quietam.
Ductitet; illecebris inuigiletq; malis

xviii. distin. nos autẽ gl. i. xxi. dis. cleros

xxiii.di .his Nil animæ curat fatuus/mentisq; salutem
igitur Sola placent rerum sordida lucra sibi
xii.q.i.:quia Nil doctrina iuuat funesta pecunia princeps:
Sacra dei inuertit/sacrificosq; lares.
Ordo sacerdotū fatuo turbatur ab omni
Labitur & passim religionis honos
Numa pō. Nō Numa pres byteros tales in templa sacrauit.
Prisca:sed in cūctis integra uita fuit.
Pontificis culpa est:diuinos uendere honores
xxxvi.disti. Iam stultis solitū est/pæstiferisq; uiris:
optet . xcv . Quis furor o miseri ad uos mystica sacra prophanos
disti ecce Compellit?procul hinc tollite quæso manus
xcvi.dis .qs Non status in terris nunc est damnosior illo:
dubitet.xl/ O quali superos religione colunt?
iiii.dis.p to. Quid fratres memoros subductis colla cucullis
Monachi. Gestantes?misere o nunc sacer ordo uales.
Augustino. Augustinus eni dederat confratribus olim
vii.q.i. si āt Viuendi salubres cum pietate modos:
Moyses. Hos monachi obseruant lasciui/more sinistro:
Deutro .x/ Augustine parū iā tua scripta ualent.
viii . xxi. q. Non quales statuit primæuo tempore Moses
iii.hi qui & Pres byteros:tales secula nostra uouent.
c.sacerdotū Indocti fateor nunc pinguia:uota sequūtur
puerb .xxi. Ecclesiāq; sacram sordida turba regit .
ii. petri. iii. Post sua fata tamen.quid sit rexisse uidebunt
glo.ii.q.vii. Ecclesias:mores nec coluisse bonos
non omnis. DE INANI FASTV ET IACTATIONE.
xl.disti.c.fi. Mendaces fatuos:de quorum pectore nugas
Bullatas capimns:nostra hos uehet illa carina:
Gestarum rerum/falso præconia fingunt:
xii.q.ii.gl'ia Militiam hic iactat:doctrinam iuris & alter
epi.xxi.q .i.
omnis Feruida iam digito compescere labra uolebam:
pue.xxviii . Et:finem numeris ponere forte meis:

SE IA//
CTARE

Multi nunc sũt heu do/ctores: militesq; puer/sores legis & Iusticiæ. Qui se ia//ctat & dila/tat iurgia cõcitat: q uero sperat in dño saluabitur. Qui genus suũ laudat: aliena laudat. Propria laus sordet sed nobilis est aliena

Turba tamen stolidis frontem redimita corymbis
  Percita stultigero gesta furore refert
Alter enim miles gestat calcaria ahena:
  Alter & in manibus romula iura gerit:
Miles & ab antiqua se nobilitate superbum

Milites

Tullius ho ſtilis	Iactat:& a Thullo tempora rege notat:
	Aut genus a claris patribus quos Romulus olim
Patres con/ ſcripti	Legerat atq; alios enumerare ſolet.
	Forte tamen patres habuit qui fœnore iniquo.
Pſal.lxi.	Fraudibus aut aliis ſtēmata parta gerunt.
ꝓue.xxviii:	Plures ſe faciunt ex nobilitate ſuperbos
Iuuenalis	Quā uirtute ſua non meruere tamen.
Seneca	Nobilitas uirtute bona:meritiſq; beatis
i.Corin.iiii.	Cōſtat diuitiæ ſtēmata nulla parant.
de ꝓbē. ue/ nerabilis.	Candorē tituli:qua:nam uirtute mereris?
	Aut quid geſſiſti:quod tibi ſtemma dedit?
Ber.in.l.i.	En ais:externis martem diduximus oris:
C. de inco/ lis.li.x.	Cognita ſunt uariis gentibus acta mea:
	Me Solymæ uidere ſacræ/Memphitica tellus:
	Gallia bellipotens:marticolæq; Getæ:
	Atq; alias bello regiones fortis in armis
	Luſtraui:merita nobilitate feror.
Doctores	Doctoris quidā titulū nomēq; tenere
xlix.diſ. ſa/ cerdotes. &	Gliſcunt:ſe iactant:& didicere nihil.
	De rebus fatuis uaniſſima uerba loquūtur:
gl.in.l.i. C.	Eſſeq; prudentes/doctiloquiq; uolunt.
de athl.li.x.	Nil ſapiunt penitus:tantum de cortice libri.
	Sumpſerunt tituli nomina uana ſui.
	Cum manibus ductant fatuum:præconia iactant.
	Que nūq̄ meritis ſed peperere ſuis.
ꝓuer. xxvi.	Sed quid multa loquar:fatuis innata ſuperbis
	Hæc mala:quod non ſunt:protinus eſſe uolunt

DE LVSORIBVS.

in auten.de ſanc.epiſ.in terdicimus.	Multos ludoꝝ fatuos damnoſa uoluptas.
	Sollicitat:tantūq; iuuat.
	Nil aliud curant:nec delectatio maior.
Vir.de lud.	Iacturam neq; penſiculant.
Exo. xxxii.	
i.Corint. x.	En iterum noſtris offert ſe turba camoenis
	Sordida:ludorum concominata iocos

LVDO INTENTI

Pone merũ & talos pe/reãt q crasti na curant. Mors aurẽ uellẽs: uiui/te ait/uenio Sedit ppl'us comedere & bibere & surrexerũt ludere

l. si. ff. d' alea

Initio/furiis ego sum tribus adita quarta.
Ludus ait: fatuos hic numerabo meos
Quidam sunt adeo incensi certamine ludi
Et ludos tanta sedulitate colunt:
Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa;

Tres bene currentes/gaudia ſola parant:
Noctes atq; dies ludi certamina uerſant
Alea diſcurrit ſordida lucra petit.
Hunc ſenio ditat: damnoſa canicula mordet.
Illum: ſed Venus hunc radit iniqua cito.
Ludus agit bilem: mentis ſecreta relaxat:
Inficit ingenium: ſenſibus atq; nocet
Efficit iratos homines: præcordia frangit.
Alea: ſollicitos efficit uſq; uiros.
Nil currant aliud luſores: tota uoluptas
Sortibus infixa eſt: irrequieta quidem:
Per noctem uigilant: latrant/iurantq; frequenter.
Nulla fames illos: nec ſitis ulla mouet.
Sæpe furore graui diffamant uulnera chriſti:
Torquent ad ſuperos uerba nefanda deos.
Tā q̄ pæſtiferos luſores/conditor orbis.
Curet: & ad ſtulti turpia uerba fleat.
Spurcidius tamen hoc. ꝙ fœmina ludit/iniquis
Intermixta uiris: & tabulæ uſq; uacat.
Nobilis: & clerus/ciuis/iuueniſq;/ſenexq;:
Cum tenui uulgo ludere ſæpe ſolent.
Quem decet ut modicum ludat: ſibi congrua ſumat
Tempora/perſonas eligat atq; pares.
Omnipotens cūctos luſores odit iniquos:
Et ludos uetuit regula ſacra patrum.
Nam mala proueniunt ex ludo crimina multa:
Ludus opes minuit: & bona cuncta terit.

DE SVPPRESSIS FATVIS.

Et ſcio turba meo fatuorū picta libello.
Magna: ſub inſculptis atq; locata notis:
In tergum illorū capitoſus ſaltat aſellus.
Depreſſos monſtrans/ſtultigeroſq; uiros.
Tranſtra per & remos collecta eſt tanta caterua
Et numerum tantum noſtra carina uehit:
Vt prope ſtultorum ſine me diſcederet ingens

gl.i.c.pe.de ui.&ho.cle. xxxv.diſti. ca.i.gl.i. Iuuenalis de ex.p̄la.in ter dilectos ubi glo.& doct.do. Car.in cle. ii.de uita.& hone.cle. Leui.xxiiii. Ad ro.ii. de cle.male.c. i.&.ii.De iu di.c.ii.li.vi. no.in.c.cle ri.de uita.& hone.cle. hoſti.in ſū. de ex.p̄la. q̃ liter. puer.i. Eccl.xxxiii.

MVLTE fatuorũ pſ/ſure.

Multimo // dos fatuos pñs contor quet aſellus Et ſtultos plures calci trat ille ni/mis. Qui ſe ſponte ſua p apta picn la mittunt: Auriti & pe coris ſub pe de crebro ia cent.

Copia: ſed monuit noſter aſellus herum.
Nauiculam merito ſtultis conſcendo paratam.
Sum quia quem torquent omnia facta nimis.
Exiguus pro me locus in rate; & angulus arctis
Sufficit inq; foris; me mora nulla tenet.

Ne me continuo calcat ue/premat uel asellus
Quem piger in tergo cogor habere meo:
Sapien.ii. Si saltem patiens ad mandata illius essem:
ad heb. xii. Libera sperarem mēbra abitura cito.
ii.q.i .multi At beat hoc unum socios comitesq; tenemus
ꝓuer.i. Plures qui uiuunt conditione pari:
ꝓue. xxvii. Hi sunt;prudentū nūq̄ cōsulta sequūtur.
Qui bona:nec capiunt consiliūq; ferax:
ꝓuer.xvi. Hi sunt;quos iræ stimulus per crimina iactat:
Ecclesia.xl/ Ob causam nullam:sed ratione carent.
viii. Hi sunt qui lites mercantur:quiq; dolore:
ꝓuerb. xiii. Inuidiæ marcent:causa doloris abest.
ꝓuer.xxvii. Hi sunt:audaces/qui natos quosq;/proteruos
Eccle. xxxi. Dum uirgis parcunt uerberibusq;:parent.
Ecclesi.viii. Hi sunt;uicinis qui sæuos:quiq; molestos.
Ecclesi.ii. Se præbent; uel quos pocula magna iuuat.
Præterea in pedibus quos torquet calceus arctus:
Quem tolerant:hi sunt quis bona nulla placent.
Sunt & lurcones/sua qui patrimonia perdunt.
Qui plus consumunt;q̄ sua aratra ferunt.
ff.de adult. Hi sunt:lenones proprias qui ad crimina mæchis.
mariti. &.l. Vxores stolidi;sacrilegiq; locant.
ii. Stultus & hic pariter sua qui peccata recenset:
de pe.di. iii. Et pœnas;uitā sed gerit usq; malam.
qa dimissa Hi satis a duro fatui calcantur asello.
&.c.nihil & Sed tamen hac iuncti naue:per æquor eunt.
ca.in salici/bus

DE MILITIBVS ET SCRIBIS

Dum captante equites hominem:scribæq; maligni
Villanum:& qui sit simplicitate rudis:
Si saltem nūmos habeat:spoliatur ab illis
Cogitur ut soluat rusticus ille minis.
ꝓuerb .xxi. Ad naues nostras/equites/scribasq; citamus:
math.xxiii. Ad fatuam sectam dant monumenta mihi;
Eccle.xli. Auriculas asini gestant;titulosq; merentur
Lucæ.iii. Quos dabimus dignis pro meritisq; suis

DESCRI/BIS ET E/QUITIBUS/

Rapinæ sim pior detrahent eos: qa noluerũt facere iudiciũ Ve uobis scribæ: q cõmeditis domos uiduarũ. ue uobis uiri ĩpii. Nemiñe concuciatis neq calũniã faciatis. & cõtẽti estote stipendiis uestris

A ccelerate precor: quoniã mea nauis abibit:
Quæ uos ad remos/transtraq longa uocat
Est labor equalis: studiũ simile: atq facultas Ezech. xxii.
Par: q̃ scriba gerit. q̃ malefidus eques Esaiæ. x.
Hic rapit insidiis: spoliat clam prædo per agros.

Iob.xxx. Publicitus scribæ decipiunt homines.
Math.v. Sub madidis pluuiis æques/& sub frigore duro:
Iob.xxvii. Corporis exponit fortia membra:sui.
puer.xi. Hic animam calamo infuscat;perditq; salutem
Nich.ii. Auri & nūmorū est his quia magna fames.
Psal.ix. Accendit prædo uillas:flammisq; perurit
Culmina: quærit opes;exuuiasq; petit:
Lucæ.xxi. Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
Amos.iii. Cogitur in pennas soluere cuncta suas.
Eccle.x. Quærit opes quiuis:precium quoq; captat iniquū:
Est spoliatorum turba maligna nimis.
Iacobi.iiii. Officium si quisq; suum moderamine iusto
ii.Thim.ii. Rite ministraret:laus sibi magna foret.
Hic eques/ut gladiis inopes defenderet:atq;
Esaiæ.iii. Cuni uiduis pueros:emeritosq; senes:
Mathe.iii. Quo duce tuta foret semper respublica:quo ue
Latrones fugerent per fera lustra procul.
Mat.xxiii. Hic calamo iustas leges conscriberet;atq;
Zach.vii. Iusticiæ normam panderet arte sua.
malach.iii. Sed modo pupillos inopes/ uiduasq; relictas
Ille armis:calamo hic:expoliare solent.
Lucæ.iiii. Non dolus in terris maior:fraus turpior ... q̃
Ex scribis q̃ q; tot mala proueniunt.
Ast equites faciunt:q; semita nulla uiarum
Tuta est;impune crimina tanta uolant.

DE STVLTA NVNTIORVM LEGATIONE.

Cursor ego uelox longis de paribus orbis
q̃lis debeat at ee͂ nūcius pōit spe.ī ti tu.d' execu. Aduenio:nec uas potui euacuare bibendo
Donec:has fatuis sulcantibus æquora passim:
Præberem chartas:uanita siste ratem.
Proposui fateor nullos uehere in rate nostra
Cursores:agitur res quia nostra mari.
puer.xxv. Nauis in undosa rapitur uolat atq; carybdi:
Nec reuocare potest nuncius ullus eam:

NVNCI//
VS INV//
TILIs

Sicut frigus
niuis ĩ die
messis Ita le
gatus fidel'
ei q miserit
eũ:aĩam ip/
sius reqesce
re faẽ. glau
dus pedibus
& iniqtatẽ
bibẽs q mit
tit uiã p nũ/
ciũ stultum
nũcie sis ue
rax /tacitus
celer atq; fi
delis.

Attamẽ ex istis:quidam sibi tradere partem
In rate pro fatuis nuncius esse cupit.
Qui chartas scriptas/cera impressasq; sigillo
Portet in ore suo gestet & in manibus:
Ne fiant madidæ;capiant ne ue altera damna.

Ezech.x.

puer.xiii.

Ambulet & tutam nuncius usq; uiam.
Quidam cursores: plusq̃ cõmittitur ipsis:
Expediunt: nugas concipiuntq; meras.
puer.xxvi. Sæpius ex magna tamen ebrietate morantur
Officium tardant: expediuntq; nihil:
Atq; uias calcant infidi tempore multo.
Ocia longa terunt conficiuntq; moras.
puer .xxiiii Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas
Vt capiant dulci uasculo plæna mero
Ter legit atq; quater chartas: manibusq; reuoluit.
Nosse uolens: quid nam littera missa canat:
Proue. xxv Non alia ratione tamen sic scire laborat
in fine. Scripta: nisi ut ualeat dicere multa noua.
Negligit interdum: nec scit cõmissa referre:
Et sine responso perfidus inde redit.
puer.xxvi. Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra;
Sapien.v. Et sicut requies quæq; cupita iuuat.
Sic recreat dominũ per quẽ legatus abiuit.
Nuncius: & chartæ credita iussa refert.
Hi sunt: quos uolui stulti qui nuncia uerba
Transuectant: currunt nec sine uase meri.
Iecur habent calidũ: calor hic innascitur ipsis.
puer.xx. Ob cursus uolucres: nugilo quasq; genas.
Hiere.ii. Nuncius hic dignus precio/titulisq; decoris
Eccle.xxxiii Expedit impositæ qui cito iussa rei.

DE CELLARIIS ET COCIS.

En uenit aucta cohors promorum iamq; coquorum.
Cõmissæq; domus cetera turba uenit.
Ad nauem properant. & forti robore sulcant
Adiuta his citius carbasa nostra uolant.

Est damnosa nimis dominis hæc tur ba penatum.
Ezec.xxiiii. Cuius iã crapulas: luxuriẽq; uides.
Est natura coquis/& promis semper iniqua
Quos domini nulla sollicitudo manet.

COQuI & CELLArii

In cella atq; penu gens hæc furit in q; culina. Et meliora bibẽs, piguia queq; uorat Cõsumẽtur carnes & co quat' uniuersa cõpositio & ossa tabescent.

Inq; uicem iactant: quoniã nos sola uoluptas.
Potus iucundi confouet atq; cibi:
Edendũ est igitur nobis semperq; bibendũ:
Nos cibus, & pascunt uina aliena quidem.
Inuenies raros custodes esse fideles,

Proue. xxi. &. xxiii. Esaiæ. lxv. ꝓuerb. xix. Math. xxiiii

Aut: seruos dominis: perfida turba laris.
Sopito domino reserat cellarius urnas:
Atq3 aperit sapidi uasa uetusta meri.
Eccle.xxxi. Oenophorꝝ uīo cōplet: uacuatq3 lagænas.
Bacchi quas seruat ad sua gaudia herus
ꝓuer.xii. Contenti non sunt: proprio consumere luxu.
Credita quæ manibus sunt bona cūcta penus
Adducunt alios ganeones atq3 bibones:
Quorū opera possint euacuare cados.
Lucæ.xvi. Nulla fides illis: iactaræ damna futuræ:
Treno.v Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.
ꝓuer.xxix. In lecto recubans/censu pereunte/patronus
Nil sentit seruos credit habere bonos.
Sed cū forte iubet sibi dulcem afferre lyæum
Bombo uasa sonant euacuata graui.
Eccl'.xxxii. Est dolus in promis: est & uersutia fallax
Lucæ.xii. Infidi dominū decipiuntq3 suum.
Quid coquus imūdus facit: & qua fraude patronum.
Decipit? en audi: sordida gesta cano:
Ad ephe.vi Ista caterua quidem nulla pietate mouetur
Edunt: consumunt/& bona cūcta uorant
Emptaq3 fumosam ueniunt quæcūq3 culinā:
Immūdus gustat fercula prima coquus
Inde fame si quis coquus aut cellarius unq̄
Deperit: at crapula dicitur usq3 mori.

DE RVSTICORVM ARROGANTIA.

Villanæ siquidem superest dementia sectæ
Quæ cupit in fatua ducere uela rate:
xlv.di.ip̄n. Ergo mihi parcat uillana superbia: quā nunc.
l.nup.C.de Pungimus in teneris uersibus/atq3 notis
man.& col.
pa.gl.i.l.ser Simplicitate rudus qnondam natura colonum.
uis ur.ff.de Extitit: atq3 humilis conditione fuit:
le.iii. Si numerꝝ ætatis poscas; non sæcula longa

RVSTIcorũ ambitio.

Nihil ĩpudẽtius arrogantia rusticorꝫ. Non oderis laboriosa opa. & rusticationẽ creatã ab altissimo. Putrescere faciã supbiã & ppl'm istũ pessimũ qui nolũt audire uerba mea. & ãbulãt ĩ prauitate cordis sui

Fluxerunt in quis simplicitas nituit:
Iusticie solium turritas liquerat urbes
Virtus: rusticitas/cũ probitate fides
Migrauere simul quondam ad triuialia tecta:
Adq; casas humiles: stramineosq; lares

Oui. i. fast. &. i. metha:.

Iuuenalis Non dolus in uillis:non fraus in rure fuerunt
Hos penes astreæ sacra cathedra fuit.
Eccle.vii. Ardor auaritiæ nullus:non fœnore lucrum.
Mutabat mentis rustica turba rudis.
Auri nulla fames:nõ fastus corporis:at nec
Ornatus quales ciuica turba gerit.
Hiere . xiii. Sed modo cœperunt habitus gestare superbos.
Villani:quoniã pristina uita ruit
Crines in modũ tortos/crispos[que] capillos:
Et calamistratos rustica turba gerit.
Vestes partitas scutulis/uario[que] colore.
Gestant:quas cingit fimbria picta quidem.
In manicis sculptas extremo more figuras
Et tunicas portant cum breuitate bonas
Sapien.xvii Discit ab agricolis gens urbica/fraudibus uti
Atq[ue] dolos multos:& noua cũcta mala.
Iob . xxiiii. Sola tenet nũmos gens rustica:sola[que] saccum
Esaiæ.v. Ingenti ære replet:diuitiis[que] studet.
Proh pudor unde uenit tam morbida uita colonis?
Vnde sitis rudibus/improbitas[que] uiris?
Hiere.li. Villanus diues:mox fit mercator auarus:
pue . xxiiii. Mercator[que] studet nobilitate frui.
Iuuenalis Tempore sic nostro uillani:nomina clara
Ecclesia.iii. Nobilitatis habent :simplicitate carent
Quærere proh pudor est nimis alta & inania semper
Stare nec in proprio/nec remanere statu.

xlvii.dist .si DE PAVPERTATIS CONTEMPTV.

cut puilegia Paupertas fugitur/toto[que] arcessitur orbe:
pau.vi.i.l.si Vndiq[ue] nũme places:pauper ubiq[ue] iacet.
qs ad.C .de Ridetur solus pauper:solus[que] fugatur:
epi.& cleri. Cædit inops cunctis:nũmis in arce sedet.
archi. xi. q.
iii.pauper Nũmosos plures fatuos uehit illa carina:
Sola quibus rerum copia uana placet:

PAVPERTATIS cõtemptus.

Paupertas nõ ē de gñe malo℞. Et munera nõ dū ītellecta deū. Mens auari ſemel uinculis cu/piditatis a//ſtricta: ſp aurū ſēp argētū uidet; ſēp redditus cõputat. gratius ītuet̃ aurū q̄ ſolem.

Quos magis oblectat cupidi poſſeſſio nūmi;
  q̄ mor℞ probitas/ægregiū ue decus.
Paupertatis onus omnes iā ferre recuſant:
  Auri ſacra fames pectora cūcta quatit
Haud facile emergunt quorū uirtutibus obſtat.

Sapien.v.
Virg.iii.en.
Iuuenalis

Sapien.ii.	Res augusta domi: pauperiesq; grauis.
Ecclesi.ix.\	Amplius haud titulos clarosue merentur honores.
puer. xxiii.	Qui sophiæ cultus & monumenta colunt.
Eccles.x.	Iãq; uiri iusti postrema sede locantur:
	Diuitibus solis munera prima patent.
Oui. i .fast.	Nam quia collectus tribuit modo census honores:
	Census amicitias: pauper ubiq; iacet.
Iuuenalis	At qui diuitias ingentes tentat habere.
Ecclesi.v.	Curat opes grauidas & cumulare sibi:
Mich.vi.	Hoc modo constituat uitam sit spretor honoris
	Et fidei seruet pignora nulla sacræ:
Eccle:. xxv.	Per superos iuret: fallatia uota per aras
xxxvii .dis.	Iactitet: emineat nullus in ore pudor:
nõne.	Nil scelus atq; nefas nihil & peccata peracta.
Eccle.iiji.	Estimet: & cæcus ad mala cũcta ruat:
xlvii.dis.si/	Exercet rapidam usuram digitoq; tenaci.
cut.	A miseris capiat fœnora dira uiris
Ecclesi.xiii.	Delatoris agat fraudes: uocesq; dolosas
Amos.v.	Auribus instillet sæua uenena bonis.
Esaiæ.x.	Infectus uitiis istis nunc uoluitur orbis
Iob.v.	Totus/ & ad nũmos sædula turba ruit.
puer.xi.	Venditur omne nefas nunc pro quadrante minuto
xi.q.iii.	Venditur & uirtus/ iusticieq; rigor.
pauper.xx/	Plures ex merito mortẽq; & fata subirent
iiii.q.iiii .ne	Ob scelera & uitæ crimina magna suæ
amisso.	Ob furtũ plures furcasq; crucẽq; subirent
apo.xviii.	Ni sacer hos nũmus a laqueo eriperet.
Ecclesia .x.	Impunita manent nunc crimina multa uirornm
	Nũmus ab exitio liberat atq; nece.
Iuuenalis	Furibus ignoscit magnis censura: columbas:
	Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.
Acab.	Contentus regno quondam non perfidus Achab:
iii.Re . xxi.	Cogitat atq; inopes expoliare uiros.
Eccle.v.	Ortus erat Naboth/ patria quẽ lege colebat.
	Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo

Ortum hunc rex diues/a paupere habere petebat.
Hunc sibi:sed Naboth cum ratione negat.
Propterea misere saxis trucidatus:& ense
Corui:at tandem rex fera fata tulit.
Solus inops premitur:saccos gestare necesse est:
Truditur in saccum pauper ubiq; grauem. vi.q.iii.
At paupertatis quando ætas aurea mundum. pauper
Lustrabat laudis gloria magna fuit. Iuuenalis
Parcus erat uictus:frugalis uita:laborq; Lucanus.
Cõmunis feruor/nullus auaritiæ. xv.q.i.illa
Omnia maiores:cõi iure tenebãt: no.d' rescri.
Non ita diuitias legerat ullus auus statutũ.li.vi
Panpertatis amor peperit præconia priscis bea.tho.iiii.
Quorũ perpetuo :gloria parta uiret. q.clxxxviii.
Paupera Roma fuit quondam:pauperq; senatus ar.iii.
Atq; inops habuit bellica Roma duces. ꝑuer.xix.
Curius insignis dux paupertate decorus: xii.q.ii.
Sub iuga Samnites/traxit & Ausonios. crates
Publicolam extollunt:qui pauoertate benigna: Roma.
Emeruit laudes/æthereũq; decus. q.Curius
Fabricium colimus:qui Pyrrhi munera spreuit dendatus
Cui satis exiguus census & arca fuit: Publicola
Regulus & meruit præconia magna :decusq;. Fabricius
Iugera cui exiguo parua fuere loco: M. regulus
Paupertas tribuit nostris primordia sæclis de quo tulli
Hæc urbes statuit.sceptraq; digna dedit us in of.
Ista magistratus stabiliuit:regnaq; mundi: Apuleius
Inuenit meritis dogmata cuncta suis
Græcia clara quidem cum paupertate decora Græcia
Promeruit laudem perpetuumq; decus
Iustus Aristides pauper:fuit Epamynũdas Aristides
Dux equidem pauper:fortis & indomitus: Epamynun
Et fuit insignis uates quoq; pauper Homerus das
Dum tonat heroo troica fata pede:

Homerus Socrates ætherea ſophia ſuccinctus/& arte:
Socrates. Diuitiis uacuus/nō ſine laude fuit.
Eccleſia .xi. In mundo nihil eſt tam cælſum:tāq̄ ſuperbum:
Ex riuo quod non fluxerit exiguo:
Roma. Paupertatis honor:Tarpeias extulit arces:
auguſtinus. Atq; urbi titulū principiūq; dedit:
Pauperibus Roma eſt quondam paſtoribus orta.
Ruſticus exilis nomina tanta dedit.
Ouidius. Diuitiæ molles fregerunt regna ſuperba:
Eccle.xviii. Propter opes cecidit Roma:cadetq;:potens
carthago Propter opes:miſeras paſſa eſt Carthago ruinas
ꝓuerb.xxii. Paupertatis honor ſed ſine fine micat.
Iuuenalis Quid tantū cupimus?funeſta pecunia multos
Cræſus de Mortales damnū iuſſit inire graue:
quo herodo Diuitiæ Crœſo regi nocuere ſuperbæ:
li.i. Propter opes/mortis triſtia fata tulit.
ꝓuerb.xxii. Si uenerandus apud mortales pauperis uſus:
Eccle.vi. Nam cœlum diues nullus inire poteſt.
Marci.x.

NON PERSEVERARE IN BONO.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrum
Accelerant:cœptum ſed continuare laborem
Poſtponunt:quoniam nōdum ratione politi:
Aſſidue cuculum paſcunt:nidoq; reponunt.

Lucæ.ix. Feruet opus primū dum ruſticus urget aratrum
Eccleſia. Fit labor ardenti primus ubiq; manu.
xxxviii. Quid uelit ergo mei ſententia carminis audi
Abacuc.i.ii. Vt capias alacri nunc documenta manu:
Cori.vi. Hos uocat ex merito fatuos ſtultiflua nauis
Ad heb.iii. Iure ſuo remos:uelaq; celſa trahunt:
Qui ſatis incipiunt bene uiuere tempore primo:
Et uitam oſtendunt ducere uelle bonam:
Ad heb.xii. Ad ſophiæ ſtudium proni:documenta ſequūtur
Et bona:quæ ſternunt fœlicitatis iter:

NON per seuerare in bono.

Nemo mittēs manum suā ad aratrū & aspiciens retro. aptꝰ ē regno dei. Qui tenet aratrum & q gloriať i iaculo cor suum dabit aduersādos sulcos. & uigila eius in sagina uaccaꝶ. Multi bene icipiūt q in malo uitam finiunt

Nō tamē ad cliuū: montisq; cacumina scandunt
In quo supræmū cernitur usq; bonum.
Virtutrm posuit sapiens in uertice collis:
Qui nitidis animis monstrat ad astra uiam
Sed facie auersa plures/oculisq; retorsis

Ecclef.ii.

pythagoras
Iosue.vii.
puer.xxvi.

Exo.xvi. Ascendunt:quibus hæc inferiora placent:
Nume. xiiii Et placet Aegiptus:in qua tenebrosa patrarant
Math.xv. Multa :retrocedunt:facta priora petunt:
Lucæ.xi. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
Apoca.iii. Mutatus/recidit ad scelus atq3 nefas.
Hiere. iii .i. Est status illorum damnosus:nec bene tutus
q.i .uetũ de Qui bona postponũt:& malefacta colunt.
pe.di .i.quẽ Nam ueluti egrotus tremulo qui pectore languet
penitet.xcii Viribus effœtus:semianimisq3 iacet:
di.plurimos Corporis optatã poterit sperare salutem.
xvi.q.i.i ca/ Non:nisi doctrinam uiuat ad impositam
nonibus. Deserat aduersum uulnus:quod corpus egenum
Eccle.xviii. Inficit:interdum deteriusq3 facit.
Eccle.vii. Nil est q iactas:nihil est q murmure clamas:
Sapien.v. Te fecisse bonum:te coluisse deum.
Mathe.x. Non satis est patrasse semel benefacta.sed usq3
Deu.xxxii. Ad finẽ uitæ continuare iuuat.
Eccle.ix. Discite quæso bonum:facite & bona:continuate
Optima quæq3:deo sic bene cœpta placent.

DE NEGLECTV MORTIS

Non generi/aut opibus/uirtuti/aut moribus o mors
Parcis ubiq3 bouis:cũcta creata rapis.
Quo magis hos stultos reor insanire profecto
Qui tua prouideant non bene tela cito.

Fallimur o fratres:error quoq3 singula torquet.
Seneca Viuida:quippe nimis incauti pergimus omnes
Iob.xxi. Terrorem mortis:& inexorabile fatum
Iuuenalis Negligimus:nihil attenti/q terminus instat:
Et si certus:at incerto uersatilis auso.
Iob.xviii. Quo medio:ignoras/& qualiter/aut ubi/quando.
ii.reg .xiiii. Tu moriere tamen:fato concedere certum est.
Ouidius. x. Omnes transimus pariter:fluuialis ut unda:
meth. Sed quia tam uarie:morimur:tu cras/hodie ue:

MORTIS NEglectus. In hoc oēs fallimur ꝙ mortē ñ ꝓuidemus.cum nihil certiꝰ morte nihil ĩcertius hora mortis Iste morit̃ robuſtus & ſanus diues & felix uiſcera eiꝰ plena ſũt adipe & medullis oſſa illius irrigat̃.Aliuſ uero morit̃ ĩ amaritudine aīæ ſuæ abſqꝫ ullis opibus& tñ ſil̃ ĩ puluere dormiēt: & uermes operient eos.

Serius aut citius ſequitur uicinus;eo fit:
Credula decipiat ut ſpes/mortalia cũcta:
Hora incerta ſimul rapiat iuueneſqꝫ ſeneſqꝫ.
Arra ſubeſt;contractus habet ſua iura:reſcindi
Non poterit:peccata necem fecere nephandam

ꝓuerb.x.
Eccle.ix.
Sapien.ix.
Gene.ii.
Ad rom.y

Seneca.	Nemo satis tardus:mors oīa tēpore quo uult
Eccle.xi.	Absumit:tibi forma licet sit pulchra:uenusta aut
Ad Ro. vi.	Sis ualidus:fortis/nil refert/morte peribis
Iob.xxi.	Nec mora:ferali monstro correptus:abactis
Iuuenalis	Viribus:exhalas.corpus sudore rigescit
	Frigidulo:mox forma nitens pallore putrescit:
Eccle .xvii.	Corda tremunt:stridor dubius:titubantia uerba:
	Vita cadit:mors instat atrox.sic strenimur omnes.
ꝑuerb.xi.	O fatum crudele nimis funesta profecto
Ecclesi. xli.	Hora illis lœthi quos uana pecunia uinxit:
Virgi.vi.	Et qui diuitiis soli incubuere repertis:
enei	Delectat mundi quos gaudia:mox sed eundum est
Horatius	Pallida mors:æquo pulsat pede regia cuncta
Iob .xv.	Vestibula ut flaccus resonat miserasq́ꝫ tenebras
Eccľ.xlviii.	Fastus non curat:pomposaqꝫ pectora spernit
Iob.iiii.	Muneribus nullis placatur:florida cessant
Ecclesiasti .	Verbaqꝫ:rhetorico quæ sunt prolata boatu.
ii.&.iii.	Papa sacer:uillanus iners:discrimine migrans
Eccle . xiiii.	Consimili:effugiet nec enim qui euadere tentat
Nestor	Nec quisquis securus erit:mors omnia tollit.
Sybilla	Cūcta rapit.si Nestoreum quis uixerit æuum.
	Siue sybillinum:uita aut breuiore fruatur:
	Nil refert:pereunt moribundo tramite cūcti
	Mille hyemes uiuas moriere tamen:tibi finis
l.fi.C.de sa.	Morte datur:rarus centum qui uiuit in annos:
san.eccle.	At tandem inuitus morietur:sæpe uolensqꝫ
Iob.iii.	Post patrem/modico uiuit:quoqꝫ tempore natus
	Morte patrem interdum præcurrit filius unus
	Post alium uadit:donec pater atqꝫ iuuentus
Apoc.xxi.	Deficient:tandem flāmæqꝫ elementa repurgent.
	Cur ergo ploras:malesane.&funera planctu
In auten.de	Defles horrisono.fatuum est turbare quietem.§
nup .dein//	Sopito:uixit sua tempora:moxqꝫ sequemur
ceps col .iiii	Mortis & inferias gustabimus:ibimus omnes

Adde ꝙ ante diem multis fuit utile quondam — Iuuenalis
Posse mori: & uitæ miseræ finire labores
Consciuere sibi plures medicamine mortem
Ast alii laqueo/aut ferro uitāq; perosi: — Virgi.vi.
Proiecere animas: multis res cōmoda mors est. — enei.
O quot captiuos e carcere liberat acri: — Sapien.iii.
Soluūtur saro funes tormenta: catastæ. — Iuuen alis
Et qui torquendi fuerant sine fine flagello.
Libera fortunæ mors est. quæ pauperis ædes. — Horatius
Et regum turres æquo moderamine uersat.
Et si partitur male opes fortuna nefanda: — Vir.de for.
Inq; bonos sæuit: tollit uel in astra malignos.
Id tandē æquali/mors horrida/lance rependit.
Quam sibi periodum/metam/seriēq; diēq; — Martialis
Mors statuit: seruat: firmo hanc adamāte ligatq;
Hæc precibus cessura nihil: sola illa refutat — Eccl'.xxxix.
Quicquid in orbe placet: præceptaq; nulla ueretur — i.corint.xv.
In girum uersat uestigia dira: choream
Saltat & horridulā: cui nemo obsistere possit — Eccle.xlviii
Non papa: aut cæsar/rex/præsul/ciuis/egenus — Eccl'.ii.&.iii
Sæpe prius lassare pedes mors perfida cogit. — Horatius
q̄ credas: cautūq; tubæ obseruare ferocem — Arthemisia
Sarcophagū facias quid ꝓdest marmore & auro — de qua hier.
Qui bonus est: cœlo tegitur/si non habet urnam. — vii.a.g.li.x.
Acta errore quidem/uano Arthemisia struxit. — Chemnis
Mauseolum. septenam inter spectacula mundi. — de quo dio/
Quod prisci annumerant: auro gēmisq; relucens. — do.li.ii.
Extulit hic chemnis stupidam per sæcula cūcta
Pyramidem: qualem nec sol/neq; tellus obiuit.
Millia tercentena hominū: per lustra quaterna:
Vt diodorus ait molem hanc uix condere possunt.
Quid ꝙ opes pene exhausit Mēphitica tellus
Quo plebem artificū solis radicibus: atq;
Exiguis herbis aleret? quis cætera narret.

Rhodopis Fercula? uix aliquis sit uel ditissimus ipse
de quo he/ Princeps ex nostris nisi fallar solueret illa.
rodo.li.ii. Pyramidē Rhodopis struxit: diues quoq; Amasis:
Amasis he/ Quid tamen hoc? frustra est orbem diducere totum.
rodo.li.ii. Est res uana quidem/ quā uix hæc nostra carina
Eccle.viii. Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris
Math.xxiii. Et cineri atq; luto tantam ædificare speluncam
Lucæ.xi. Interea una salus animæ: cōtemnitur: atq;
Esaiæ.xxii. Negligitur: q̃uis uiuat per sæcula mille
Eccle.vii. Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
xiii.q.ii. ubi Iustus habet: uel sub diuo/ aut alicunde quiescat.
cūq;. Tempestiue igitur uenturam dirige mortem
Seneca Conciliare deo: scelerati pessima mors est.
ꝓuer.xi. CONTEMPTVS IN DEVM
psal.xxxiii. ꝙ deus a pœnas non pronus sæuit amaras
Crimina q;q; hominū sæpe impunita relinquit:
Non ideo stolidam præbet tibi uellere barbam
Nec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim

Iob.xv. Quis tolerare queat fatuos? qui sepe tonantem
psal.cviii. Cōtēnunt uerbis: & certant murmure contra:
Eccle.viii. Noctes atq; dies patris mandata superni.
Exodi. xvi. Confundunt: linguæ petulantia uerbaq; promunt.
Danielis.iii Tāq̃ de nostri generis sit semine natus:
Sapien.xi. Aequalis nobis: nec sit metuenda potestas
Iudicii superum. nec presens pena nocentum.
Persius. De Ioue quid sentis? cuius sic uellere barbam
Audes: & teneras aures impellere tentas
Eccles.viii. Mox deus ad pœnas cum te non trudit amaras
Ignouisse putas? quia cum tonat: ocius Ilex
Fulmine discutitur rapido: q̃ tuq; domusq;?
O male fidentes: uitam sic ferre nocentem
Quid iuuat usq; adeo? deus est super omnia iustus
Cuncta uidet: contundit enim sua lumina nullus

CONTemnere deum.

Quid tu//met contra deū ſpūs tuus ut ꝓferas de ore tuo hmōi ſer//mones? Nō ē ī hoīs ptāte ꝓhibere ſpiritū. nec habet ptātē ī die mortis nec ſinit' qeſcere igruētē bello. neq̧ ſaluabit ī pietas īpiū.

Nonne putas uitæ meram durare perennem: Ad roma.ii.
Vt ſint ad ueniam tibi tempora longa precanda ꝓue. xxvii.
O fatue enormis noli coufidere rebus. Eccleſi.xvi.
Fluctiuagis:omnes horrenda morte peribunt. Hiere. xiii.
Te peccare ſinit ſiquidem diuina poteſtas; Eſaiæ. xlvii

Valeri.li.i. Temporis ad ſpacium/parcit quandoq; nocenti
Ecclesi. Sed grauius tandem tormentum rector olympi
xxxvii. Iniungit:torquetq; magis delicta nocentum.
Ad Ro.ii. O male prudentes:quoꝝ ſic corda tenebris
Obfuſcata iacent:nequeant ut credere recte.
Pſal.vii.& Et curare deum:quo ſunt elementa creata:
xlvi. A quo proceſſit nitidus ſol:lucida phœbe:
Eccleſ.v. Qui ſtatuit lucem/& noctes/& tempora cūcta:
Eccleſ.ii. In cuius manibus ſpaciū dependet utrūq;:
Hieremiæ Et uitæ mortiſq; gradus:deus omnia nouit.
xviii. Quem peccaſſe pudet:cui tædia uita probroſa.
Eze.xviii. Efficit:& curat curſum emendare priorem
Math.iii. Hic ſperet ueniam facti pacēq; benignam:
Lucæ.xiii. Nam deus omnipotens lugentē exaudiet ipſum

DE BLASPHEMIIS IN CHRISTVM.

Proh quicūq; deo maledicis:cōuitiūq;
Indignū iactas linguæ & petulantia dicta:
Dignus es ut primū moriaris corpore:honore/
Atq; anima:Iudex qui ſinit iſta:luet

Funde pias lachrimas:fletus mœſtāq; querelā
Math.xii. Et genitus triſtes/docta thalia precor:
xxv.di.q̄lis. Non ſine luctifica poſſum deflere camœna
de pe.diſt.i. Crimina/que temere perfidus orbis habet.
pena. Nā fruſtra fatuos culpauimus hactenus omnes.
Bea.tho.iiii Si minus hos ſtultos concumulemus eis.
q.xiii.arg.i. Contenti quidā non ſunt ꝙ crimina mundi
Leui.xxiiii. Omnia pertractent:deteriora petunt
Lucæ.xii. Proh pudor:in chriſtum linguæ temeraria diræ
Marci.iii. Tela uibrāt.ſummo nil nocitura deo.
Eſaiæ.lii. Inuidiæ contra celeſtem uerba parentem.
Muſſant:& laceri pectoris arma petunt.

CONTRa blaſphema tores.
Non ſumes nomē dī tui ī uanū ſi qs blaſphema uerit ī ſpiritū nō remittit ei nec in hoc ſæculo nec ī futuro Lōge grauius ē eternā q̄ tpalē lædere maieſtatē.de here.c.uergētis.

xxii.q.i.ſi qs p capillū ī autē.ut nō

Hic capiti chriſti blaſphæmat murmura iactat.
Alter in ætherei mēbra ſacrata dei:
Per iecur/atq; genas/iurat rigidāq; coronā:
Per cor:perq; pedes hic maledicta uomit.
Alter teſtatur tranſfixi uulnera chriſti:

lux.con.na. Ille crucem sacram: polluit ille manus:
circa me. Hic ex spurcidico supplantat uerba palato
col.vi. Improba: supremũ torquet ubiq; patrem:
ii.mach.xii. Immoderata nimis talis uesania: sæpe
de pe.di.iii. Qua superos temere lædimus atq; deum.
auctoritas i Hoc facit imodicus ludus certamina uini.
tex.& gl. Hoc faciunt: quibus est æbrietatis honor.
Ad Ro. ii. Gloria prima datur: qui scit maledicere christo.
Leui.xlx. Qui iurat diuum/per caput atq; pedes.
Math.v. Propterea mortes subitæ: discrimina sæua:
xxiii.q.v. In nos: & cœli fulmina iusta cadunt
qd ergo. Nos patimur tremulis horrenda pericula mẽbris
ii.para. Impunita deus nõ sinit esse mala.
xxxii. O pater oĩpotens: ueniam dato/nec tua iusta
ii mac. xv. Vindicet ira malos qui maledicta serunt.
ii.mach. v. Sennacherib nam sic periit: sæuusq; Nicanor:
Anthiochusq; ferus: multi aliiq; simul. ::

DE PLAGA ET INDIGNATIONE DEI.

Miratur fatuus: putat & portenta subesse.
Magna: ꝙ interdum nos ferit ipse tonans
ꝙ deus omnipotens punit mortalie facta.
Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

ꝓuer.xiii
Treno.iii
in fine Quid prodest stultis christi monumenta tenere?
Christicolũ nomẽ prauus habere potest
Deut.ixxv. Aduersus summi facimus præcepta tonantis:
Hiere. xv. Nil modo curamus que statuere patres.
Eccle.xxx/vii. Nos christi titulum rapimus: documenta negamus
Et sequimur temere dedecus atq; nefas.
Esaiæ.lii. Nomẽ habere iuuat xp̃i/fideiq; sacratæ:
Lucæ. xxi. Verum opera horremus/negligimusq; bona.
Iacobi.vi Iustitiã fugimus: uirtutis sacra fugamus
Ioh.viii. Dogmata: sic mundus transit/& alma fides:
Libertate uaga facimus peccata maligna:

FLAGEL/LA DEI

Pro mẽſura pcti erit & plagaꝝ modus. Si ſteterit Moyſes & Samuel corã me nõ eſt aĩa mea ad populũ malũ. Peccatores ꝑſeqt̃ malum & iuſtis retribuẽtur bõa ꝑſequeris eos ĩ furore & cõteres ſub celis domine.

Vix maiora quidem crimina/Thurcus agit. — Iob.xv.
Heu genus humanũ uiolatum crimine multo: — Ecclesi. vii.
Et uitiis: contra nititur eſſe deum. — Exodi . xv.
Cum tamen omnipotens: mea ſi precepta tenetis — Deutro.xi.
Ducam ait ad ſuperi uos pia regna poli: — Mathe .vii.
Sin leges poſitas & dogmata ſpernitis: atra — Iohan . xv.

Leui .xxvi. Vos pœna afficiã:pœste/lueq; graui.
Nũeri.xiiii. Quo fit ut ad prauas/horrenda piacula/gentes
Mittat & ardenti tela trisulca manu.
Ezech. xxx Plagis in terras uarias:sæuosq; dolores:
viii. Immittit iusti dextra seuera dei.
Esaiæ.lix. Iam modo mauortis trepidantia bella uidemus:
Deutro. xx Mortibus innumeris pæstiferũq; malũ:
viii. Interdũ patimur rabidos sub sole calores.
ii.Reg. vii. Nõnũq̃ rigidi frigora dura poli:
Lucæ.xii. Fulmina dira:niues/bolides/tristesq; cometas:
apo.xviii. Cernimus:& summo fulgura missa Ioue:
Oui.i epis. Et uarios mundi casus:plagasq; timendas
psal.v. Quæ uenit ex merito:pœna ferenda quidem est.
&.xliii. Sæpe palæstinos deus a regione paterna
Esaiæ.xxii. Expulit:& sedes iussit adire nouas.
Iohel.iii Propter peccatũ:plagas sufferre coacti.
puerb.xiiii. Crimen persequit̃:sic deus omne malum.
Treno.v. DE FATVA PERMVTATIONE
hiere. xxix. Qui pro stultisona non bene tibia:
Cõmutat uel equũ:noliger hic/nihil
glo.isti.q Lucri consequitur:sic sibi & accidit.
cũ eo qui in Qui pro re fragilli:perpetuum fugit.
uer.sed erit
& i autẽ. q. Sæpe solet fatuus plures tolerare labores:
mo. na. eff. Atq; humeris grauius sollicitare iugũ:
sui coll'. vii. Quomodo tartareis animã submergat in undis
l.pe.ff.d' iu. Et uideat gygii guttura passa canis
& fa.igno. q̃ qui forte heremũ colit/inter lustra ferarum
Ad heb .xi. Continuo effundit uota precesq; deo.
puerb.ii. Nos scelera impellunt plures subiisse labores
&.iiii. q̃ uirtus facilis ad mala cũcta uia est.
Sapien. xii. Cernimus en quales pomposa superbia/fastus.
Ecclesi.ii.& Exigat:atq; operis sit polienda quibus.
xxxii. Ornamenta petit capitis:frontisq; coronas

Esaiæ. lvii.
Terentius.

FATVA p
mutatio.

Qui uidet utilius & sumit deteriora absit ei radius lucis sine mora. Stultis non succurritur sed errantibus. Via impiorum tenebrosa nesciunt ubi corruunt

Hor. in epi.
Sapien. xiiii
Claudianus
de raptu proserpinæ.

Vnguentū: uestes/atq; monile graue.
Ardor auaritiæ per sæua pæricula multos/
Per casus uarios: exitiūq; trahit:
Nauigat hadriacum pelagus fluctusq; trementes.
Quem studiū nūmi/curaq; uana trahit

Eccle.v. Non metuit fluctus tēpestatesq; sonoras
In epi. Auri sacra fames: pectora tuta facit
Sapphus Nec dulces somnos capiunt/mollē q; quietem:
Funibus imitis quos Cythæra trahit.
Semp habēt curas lusores: sæpe dolores
Noctes atq; dies pertollerare solent.
Treno .iiii. Quid ganeos memorare uelim: qui uentre refarto
Iuuenalis In crapulis semp delitiisq; iacent?
Quid referā fatuū: quem uexat cura laborq;
Coniugis: in thalamo mutua stupra timens?
Sapien.v. Nemo tamē propter christum sufferre labores
Promptus: ad interitum corpora nostra ruunt
Iuuenalis Optima raro placent: probitas laudatur: & alget.
Eccles .x. Nempe homines cūctos/iam malefacta iuuant.
Virtutem studeat sapiens amplectier usq;
Crimina proueniunt pessima sponte sua.
Mathe. vii. Qui pro cœlorum regno mercatur iniquas.
Ezech.vii. Illecebras mundi: stultus inersq; manet

HONORARE PARENTES.

Eccle.iii. Hos reor insulsos fatuos pietate parentes
iii .q .v. oēs Qui non præcipua uenerautur: quiq; iuuamen.
q .i.Thi.v. His placidum præstare negant. qui uerbera dira
puer.xx. Iurgiaq; his referūt: tales ratis illa recenset.
&.xxviii.
Btūs tho.ii. Hunc etiam esse puto fatuum/stolidūq; parentem,
ii.q.c . xxii . Largitur natis qui bona cūcta suis
ar.v. Cum quibus ipse suam posset sufferre senectam;
pue.xxviii. Morte grauescentes & recreare dies.
Oui.i. met. Improbus inde senem natus caruisse parentem
Ec.iii.&.vii Sustinet: & modicū fert sibi præsidium.
Leui.xx. Si nimiū uiuax pater est: sibi tristia fata.
Deutro .v . Exoptat natus: mortis & exitium.
Deu. xxxiii Non probitate quidem: nulla pietate mouetur.
Pro uita effœta; pro senioq; patris:
Stulte parens; cur tu nato bona tota dedisti?

HONOrare parentes

Qui honorat patrē suum iocūdabit͛ i filiis & i die orōnis suæ exaudietur. Qui honorat patrē suū uita uiuet lōgiore Qui timet dn̄m honorat parentes & q̄si dn̄is seruiet his q se genuerūt i ope & sermone & oi patiētia: Qui maledicit patri suo & matri extīguetur lumē eius i mediis tenebris.

Exo. xx.
Malach.
Math. xv.
Mar. vii.
Ad ephe. vi

Qui te nunc pascit impietate truci.
Attamen iste diu non uiuet; tempora uitæ
Multa nec iplebit: morte repente perit:
Qui patri & matri dignos non prestat honores;
Nec colit hos quoꝶ sanguine uita data est.

Deut.xxvii Morte mala dignus:reuerenter fere parentes
,puer.xx. Qui negat:est stygium dignus adire lacum.
Absolon · Absolon insignis iuuenis/formaqꝫ decorus
ii.reg.xv. Contempsit patrem:morte quoqꝫ interiit.
&.xviii. ꝙ Cham nudasset stultus pudibunda parentis
Cham A patre cœlesti mox maledictus erat.
Gene.ix. Sennacherib manibus natorum morte peremptus
Leui . xviii. At regnum potuit nullus habere tamen.
Sennache Balthazar ex merito ducebat tempus & annos.
rib.ii. para. Luctiferos:secuit hic quia mēbra patris:
xxxii. Nato sacra dabat senior documenta thobias:
Daniel.v. Vt marem ingenti ferret honore suam.
Thob . iiii . Propterea Salomon rex se de sede leuabat
iii.Regū.ii. Regali:matrē condecorare uolens
Dorylaus. Roma Corylao lueres/pænasqꝫ dedisses
Plutarchus Si ueritus matrē non foret ille suā.
hie.xxxv. Vnde etiā Rechab natos/deus ipse probauit.
Eccle xxiii. In patre ꝙ fuerat:in quoqꝫ matre pii:

DE CAVILLATIONE SACERdotum ī choro.

In choris sacris fatuos uidemus
Prauitas oris quibus impudici est:
Eliquant nugas.recoluntqꝫ totum
Gesta per orbem

c.decet de ī
mu.eccl'. li. In templis fatuos plures nunc esse uidemus:
vi. Stultoꝝ in sacris stat quoqꝫ turba choris
c.cū decorē Qui nugas spargunt uarias/& murmura linguæ:
de ui.& ho. Atqꝫ cauillantur uocibos assiduis:
cle. Consilium capiunt:quo narragonia fluctus.
Hiero.ad Peruolet Ionias:plaustraqꝫ lata parant.
damasum O quales ritus seruat nunc sanctio quondam
Psal.xxx Ecclesiæ:o leue q̄ continet ille decus?
viii.&. lxxii Nil agitur totum rigido Mauorte per orbem
Ad eph .iii. Accidit externis nil quoqꝫ grāde locis
Quod non in sacris recitetur sedibus:adqꝫ

GARRVlitaschori

Cessēt in ecclesiis uana & ml'to fortius feda & ꝓphana colloqa. cessēt cōfabulationes q̄libet& c. Secularia negocia i ecclesia nō debēt tractari.

Peruolet extremos ultima fama cohors.
Prælia gesta quidē fors in regione Britanna:
Præliaq; a Thurco pontica gesta truci
Illic narrantur: quoniam reuerentia nulla
Diui cultus: nec pudor ullus adest.
Discurrit baculo quoq; dormentarius albo

ꝓuer. v.

nota dormētarium.

Et noua multa refert/per loca cuncta chori.
Sæpe matutinas/re nouitate relata/
Incipiunt:nugas cōmemorantq nouas:
Hoc rumore solent totū cōsumere tempus
Soluere quo decuit cantica sancta deo.
Feruor auaritiæ multos ad limina templi.
glo.c.si de Cōuocat:ob nūmos carmina rauca canunt.
cle.nō resi. Tutius usq foret sacros uitare penates
li.vi. q̃ sic sacrilego polluere ore choros
psal.xv. Extra stare uelis potius sacra limina templi
Neem.xiii. Si placare deum garrulitate putas.
Eccle.xxi. Simplicibus prauos mores/exemplaq praua
xvi.q.vii.& Præsbyteri moustrant:scandala plura mouent.
ho dixim9 An ne putas tali ritu te posse mereri
Act.xii. Presbyter ecclesiæ/& dona sacrata deo?
xxiiii.q.i.oī Nam precibus uotisq piis laudare tonantem
bus.&.c. q̃/ Conuenit:hic nugas pellite ab æde sacra.
re ex sola SVPERBIAE OSTENTATIO.
Eccles.ix.& Sordida laus semper proprio quæ prodit ab ore:
xi. Hanc sapiens refugit.
Iudith.ix. Efficit & fatuos pomposa superbia plures
psal.xc.& Tartara quos rapiunt
c.xxiii.
puer.vii. Efficit & fatuos insana superbia multos
Eccle.vii. Quos uehit in nostro carmine cymba leuis.
Oui. meth. Est uitium sceleris plenum & cunctis fugiendū:
de pe.di.iii. Sordibus excædit crimina quæq suis
hinc etiam. Primus apud superos nauē hāc fabricauerat olim.
Esaiæ.xiii. Nequitiæ inuentor perfidiæq parens
Thob.iiii. Qui genuit fatuos quosdam:fastusq superbi
Iacobi.iiii. Progeniem:ponens se procul ante deum:
vi.q.i.imita Corda rapit quoq pomposa superbia:iactant
re. Qui quoq/quod studio non meruere suo
Dicit enim fatuus me docta Bononia pauit:

SVPERbia
Auerte faciem tuam a muliere corrupta & ne circũspicias spẽm alienã pp speciem mulieris mlti pierũt: & ex hoc concupiscẽtia q̃si ignis exardescit Gladio proprio eius supbia ãputet capiat laq̃o oculorum suorum in me: & pcutiam eũ ex labiis caritatis meæ.

Artibus: & sophiæ dogmata culta bibi.
Hinc dignus primã mereor conscendere sedem:
Atq; inter claros continuare locum:
Alter in argiuis ludos celebrasse palæstris
Se iactat: nouit uix elementa quidem

xii.q.ii.gl'ia epi.in fine.

Peregrina/ Si cuperes ſacræ ſuauiſſima dona Mineruæ
tio nõ facit Carpere ſufficeret theutona terra tibi:
medicũ.nul Paſcit & egregios iuuenes Germania pugnax:
la ars loco Eloquii quoꝝ nũc monumenta uigent:
diſcutit̃. ut Hinc tumida debes non mente ſupbior eſſe
ait.Sene. Vidiſti externi ꝙ loca magna maris
Iohel.ii. Sed quia principiũ ueſana ſuperbia cœpit:
Eccleſiaſt.x Hanc fugiat ſapiens: effugiatq; bonus.
&.xxvii. Lucifer ætherei clarus confeſſor olympi.
Lucæ.x. Candor erat cuius mirificuſq; nitor:
xxiiii. q.iiii. Corruptus faſtu: cœli cõtemnere patrem
qdã uer. lu/ Auſus: tartareas merſus iniuit aquas.
ciferiani. Hunc ſequitur pompoſa cohors ad tartara nigra:
Iob.xl. Ad ſtigias undas turba ſuperba ruit.
ꝓuer.xv. Lucifer & ſocii: fatuis nunc retia ponunt:
&.viii. Inflatas aĩas cũ quibus uſq; rapit.
pſal.xvii. Virtutes cũctas/moreſq;/ſuperbia ſola
Sapien.v Deſtruit: indecores hæc facit eſſe uiros.
ꝓuer.xiiii. Fœmineũ in primis genus ampla ſuperbia uexat:
Iob.xxvi. Qua ſe continuo ueſtit/& uſq; polit.
Eccle.xi. Fœmina quã faſtus tumidus rapit atq; ſuperbus
ꝓuer.xi. Seducit multos: inſipidoſq; facit.
Eccle.vii. Adſit in exẽplũ Iudith: qua dux Holofernes.
Eccle.xix Interiit: q̃uis fœmina caſta foret.
ꝓuer.v. Ieſabel ungebat faciẽ uultũq; fucabat:
holofernes. Dum putat inſigni poſſe placere Ieheu
Iudith.ix. Eſt mulier uitanda procax: ſapientia clamat:
Ieſabel.iiii. Laſciuis oculis pectora caſta necat.
Regũ.ix. Fœmina uera humilis titulos ſectatur honoris.
Eccle. xiiii. Laudibus & fruit̃ fœmina caſta bonis
xxvii.q.v. Berſabee ſi nõ nudaſſet crura uenuſta:
nec ſalomõ Rex dauid: facimus non ſubiiſſet atrox.
ꝓuer. xiiii. Plures ſeducit faſtus: mentiſq; ſuperbæ.
Eccleſ.xxv. Gloria: quæ fatuos iam ſine fine parat.
ii.Reg.xi At deus omnipotens mentes/animoſq; ſuperbos.

Fastidit: poena persequiturq; graui — Eccles.x.
Foelix cui nodũ uesanni gloria mundi — Iohel.ii.
Imperat: aut qui non ambitione cadit. — Nume. xv.
Cogitat æterni quæ sit possessio regni: — Thobie.iiii.
Angelici lapsum cogitat atq; chori.
Rebus in externis nil sordida nomina quærit:
Contentus paucis: & moderata colit.
Luciferi casum fatui experiuntur inertes. — Iob.xli.
Præcipiant stigiis corda superba uadis. — Esaiæ. xiiii.
Dũ sibi/dũq; suis: chorẽq; Dathanq; Abyronq;. — Nu.xvi.
Officiũ usurpant: ferreq; thura parant:
Scandere dũ fecit: uesana superbia stultos — psal.cv.
Deglutiit uiuos terra reclusa uiros

DE VSVRARIIS ET FENERATORIBVS.

Quos usura uorax rapit/& malus ardor habendi.
Ad naues fatuas properent/strictosq; rudentes
Hi sunt qui spoliant inopes: hi foenera iactant:
Vendũt: rursus emũt/rapiunt/sed merce dolosa.

Peior adhuc superest: fatuorum & turba probrosa. — ꝑuerb.xx.
Quã cupiũt satyri dilaniare canes — Lucæ.v.
Est nimiũ mẽdax: est sordida/turpis/auara — Inno.in.c.i.
Fit nullis opibus hæc satura innumeris. — de usu. Bal.
Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas — in auten.ad
Debet: & ad meritum perdere supplicium. — hæc.C.e.ti.
Digna quidem flagris: rapidissima turba peculi — xiiii.q.iiii.p
Nudare exutos ĩpietate studet — totũ. c.i. de
Atq; auidis nũmis cumulat frumenta: merũq; — eme.& uen.
Frugibus aggestis horrea plena facit — Eccle.xlii.
In cella atq; penu spumantia uasa phalerni — Esa .xxxiii.
Continet: & cererem/& grana uetustã nimis — Ezech .xiii.
Sola tenet fragum/uini quoq; pessima turba: — Abacuc . ii.
Ciuibus innumeris quod satis usq; foret — xiiii.q.iiii.
Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis: — c.nonũ.&.c.
Per scelus atq; nefas sordida lucra parat — se.&.c.pen.

VSVRA-RII.

Exigua dabit:& mlta ĩproperabit hodie fæuo rať quis & cras repetit & odibilis ẽ hõ hmõi. Mutuũ dantes: nihil inde ſperãtes. Si qs uſurã accipit rapinã facit uita non uiuit

mathe.xxiii Parturit illa famẽ fœdiſſima turba ſitimq;
Leui.xxv. Et plures inopes impietate necat.
Deut.xxiii. Iuſtior & melior nunc eſt recutita caterua:
Exod.xxii. Vſuram q̃uis exigat illa grauem:
Hiere.v. At magis eſt fœnus tale intolerabile:quod nunc.
Noſtrates rapiunt:chriſticolũq; genus.

Pellitur a nostris iudæus finibus exul:
Sunt quia christigenis fœnora uota uiris.
O q̃ dura nimis nudos exactio uexat Lucæ.xix.
Nũc homines: inopis proferat hasta latus. psal.lxxi.
Quos trahit usuræ quæstus: lucrũq; dolosum: Eccl. xxvii
Ardor auaritiæ quos trahit/atq; sitis
Non fæcunda petunt telluris semina: uites
Exoptant steriles: ut fluat inde fames
His quia frumenti: rerum est & copia cornu:
Mox ridet: si fors culmina grando ferit. xiiii.q.iiii.
Sunt spurci penitus: qui turpia lucra requirunt nec hoc &
Alterius damno: diuitiasq; legunt. c.se.&. c.q/

DE VANA SPE FVTVRE SVCCESSIonis. c ũq;.

Rebus in externis est qui successor haberi
Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo
At sæpe ante illum mortẽ prægustat. & is quem
Ad tumulũ deferre putat: sepelitur ab illo
Quis fatuos tollerare queat/quos ardor habendi de cõces.p̃/
Protinus insanos: insipidosq; facit? bẽ.c.ii.& .c.
Qui cupit alterius rerũ successor haberi ne captãde.
Et bona nancisci/qui cupit alterius: eo.ti.lib.vi.
Expectet fatum: quod dissolutio uitæ est: l. stipulatio
Successor fieri qui cupit alterius. ff.de uerbo.
Sed quia mors hoiũm manibus nõ ponitur ullis ob.l.qdã.ff.
Cernimus hos fatuos sæpius ante mori. de dona.
Alterius mortem sperantibus: accidit inq̃. Eccle.xxxi.
Sæpe prius mortẽ ut præcipitanter agãt. Treno.v.
Nõne furor stolidus: mortẽ sperare propinqui. Esaiæ. xxx.
Vilibus in rebus heres ut esse queas? i.thim.vi.
Spes tua uana nimis: quoniã tua funera nescis. puerbi.xx.
Te sequitur pedibus mors properata citis. Eccle.xliiii.
Narragonum in patriam te præceps ducet asellus: Hiere.xii
Quem trahis: ut fatuos possis ubiq; seqni. Sapien. iii.
Spes est quæ nutrit: spes est quæ pascit iniquos: Eccle.vi.
Spes reficit dominũ fallit & ipsa suum.

OPTARE alioꝝ mortem.

In mortē alterius spem tu tibi ponere noli. Hereditas ad quā festinatꝰ i pncipio: nouissimo bñdictōe carebit Expectatio iustoꝝ lætitia: spes aūt īpioꝝ pibit

Eccle. xxxviii.
ꝓuer. x.
Osee. ix.
ꝓuer. xii.

q̄uis possideas robuste membra iuuentæ.
Viuida: sis fortis/sit tibi sana cutis
Attamē expectat te formidabile lætum.
Morte cadunt iuuenes/decrepitiq; senes
Sæpe pater nati mæstissima funera luget:
Ergo spem fatuā crassaq; uota capis.

Rex Priamus natos fortes occumbere uidit:
Quos tamē optabat tunc superesse sibi
Absolon/egregii,dum sperat sceptra parentis
Nō dū maturus funera mæsta dabat.
Hæredē quādoq; facit:mors pallida:quē non
Sperabas:fatuos fata futura latent.
Non super humanis rebus/spem ponite uestram
Sperandum est soli uiuere posse deo.
Spes ea stulta nimis/semper sperare caduca:
Et non quo tandem sistere fine uelis.

Priamus de quo Iuuenalis
Absolon ii.re.xviii.
hiere.viii.
Nūe.xxv.
psal.xxxvi.
Eccle.iiii.
pue.xxviii.
Eccl.x.& xix.
Psal.liiii.

NON OBSERVARE DIES FESTOS

Qui diem festum meritis decoris
Non colit:tractās auidos labores.
Simeæ currum/fatuāq; rhedam:
Scādere debet

Proh pudor in cæcis nunc gens humana tenebris.
Ambulat:& sani nil modo cordis habet
Est data christicolis supremi gratia rectis:
Vt noscant fidei per documenta deum.
Electiq; deo sint ad sua regna uocati:
Qui tamē illius dogmata nulla colunt.
Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo.
Vix specimen priscum continet atq; decus
Pontifices sanctiferias statuere solēnes:
Festaq; sanctorū/sacrificosq; dies.
In quibus æterni resonarent cantica patris
In quibus angelicus concineretq; chorus
Sed quia curamus plus uani ludicra mundi:
Et plus sordiduli corporis illecebras:
Negligimus fidei specimē:ritusq; decoros:
Curamus legum mystica sacra nihil.
In sacris agimus conuiuia crassa diebus:
Continuis crapulis coelica festa madent.

Exodi.xx.
&.xxxi.
Leui. xxvi.
Iohā.xvii.
Deutro. v.

Hier.xvii.d
fer.c.i.& ul.
Ce. ti.l .oēs
de condi.di.
iiii.c.i.
xxxiiii .q.ii.
odi.de con.
dis.i.in die.

NON ob-
seruare dies
festos.

Memẽ to ut
diẽ sabbati
sctifices. Se
ptio eni die
ẽ sabbatum
dñi dei. Sex
diebus opa
beris & faci
es oia opa
tua. Septia
dies sabbati
est. i. est req
es dñi dei
tui. Nõ faci
es i eo quic-
q̃ opis &c.

xxiiii. di. cũ
liceat.
xxiii. dis. his
igit.
xliiii. dis. nõ
oportet
seneca ad lu
cil i epla.
xviii. c. placi
ta. xiiii. q. iiii.

Ocia cum dantur feriæ & mortalibus/illi
Non prece/nec templo: at ebrietate litant.
Antea q̃ festis reserat porta diebus.
Ecclesiæ: populis uncta taberna sonat
Ille bibit stomacho ieiuno deuorat alter;

Anteq̃ templi limina sacra uidet.
Quæ non concessis uolumus tractare diebus
In celebri cupimus continuare die.
Dum ferit in templo fidei præcepta sacerdos:
Assum atq; elixum/uinaq; larga glutis
Non nisi thuriferas concædis potus ad aras
Orando ructas: euomis atq; preces
Stulte labor manuũ sacris cessare diebus:
Conuenit impositis disce uacare bonis
Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina christi
Sepositis rebus: hæc sacra sola cole.

De cõ.di.iii irreligiosa. i.Thus.v. Act.ii. esa.xxviii. Hier. xvii. Leui.xxv. Marci.ii. Io.ix.

LARGIRI ET PENITERE

Qui dolet & meret propter/quod uertere nequit
Est fatuus: quoniam cura torquetur inani
Præterea est stultus: qui dum largitur amico.
Pænitet: hic donum perdit: meritũq; prophanat.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo
Virtus magna quidem est: si pietate facis.
Mentibus humanis gignit solatia læta.
Hæc uirtus si quid dexteritatis habet:
Munera qui placidis manibus largitur amico:
Donat & emerito præmia digna uiro
Laudibus egregiis/fama est cantandus & acri.
Is uirtutis item nomen habere potest.
Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico:
Pænitet hũc missi muneris atq; dati.
Sæpe etiam donat hilari non mente bonaq;.
Pollor at in facie/tristitiesq; sedet:
Atq; datum propter/fatuos euellere crines
Audet: & ĩproperat quæ dedit ante/cito
Munera perdit iners: nam grates soluere nemo
Huic cupit: ingrata qui bona mente facit
Ille tamẽ peior: pro christi qui dat amore:

glo.i.c.i.de dona.xxiii. q.vi.ex his omnibus ii.Corin.ix. Ecclesia.xii Iob.ulti. Ad col.iii. ad heb.iiii. Eccle.xviii.

Eccle.xx.

CVM TRISTI UULTU DONARE.

De facile læta: sine lætitia faciei qđ dederis perdis rē meritūq; rei. Hylarē datorē diligit deus Beatius est sp̄ dare q̄ accipere

Pænitet atq; operis/muneris atq; cito
Quippe deus fatuo non semper præmia: mox ue.
Eccles.xxv. Transmittit: sapiunt libera dona deo
Cātico.viii. Nam deus oīpotens hominis nil munera curat
Eccle .xiiii. Ast homini donū pensitat ipse pii.

Læticia uultus/inopi qui donat amico: | puer.iii.
  Largiturq; bonis ex pietate uiris | Ecclesi. iiii.
Consequitur laudes:& grates semp habebit. | pue.xxviii.
  Optima de grato munera corde fluunt. | Seneca de i
Pinguimus interea fatuũ quoq; munera semper | gratitu.
  Qui capit:ingratus attamẽ usq; manet. | tullius i of.
Spurcidius nihil est ingrato:nil quoq; peius | Sapien.xvi.
  Hoc uitio rapitur maxima turba nimis. | Eccle.xxix.
Vir bonus & sapiens grato cito donat amico
  At studeat gratas ille referre uices.
Si donare uelis:fluat hoc ex corde benigno. | ii.thimo.iii.
  Sic dabitur meritis gratia prompta tuis. | Lucæ.vi.

DE ACCIDIE VITIO.

Desidiæ uitium toto dominatur in orbe:
  Segnitiesq; hominũ nunc genus omne premit.
Corpore seruoꝝ torpent/fugiuntq; labores:
  Somnia agunt uetulæ:sed precium accipiunt

Torpor sit q̃uis mentis destructio cũctis
  Pernicies:tamen hunc sedula turba petit. | Beatus tho.
Vnde etiam accidiam uitium prægrande putamus | pte.i.q.lxiii
  Ex cuius gremio proh mala magna fluunt. | ar.ii.&.ii.ii.
Quem premit usq; adeo torpenti in corpore languor | q.xxxv. ar.
  Accidiæ.aut cuius marcida mẽbra iacent: | ii.& in.q.de
Desidiam propter nequeant ꝙ uoluere crura: | malo .q'.ii.
  Sed patitur lassos/igne perire pedes. | arg.ii.
Est fatuus uecors/& nigro stigmate dignus. | puer.vi.
  Præstet ut exemplar desidiæ usq; suæ: | Sapien. xv.
Desidiosus homo cũctis incõmodus horis | puer xv.&
  Luminibus fumus ceu malus esse solet. | xxvi.
Assidue solitus flãmas seruare camini: | puer .xviii.
  Obstat enim sibimet solus ubiq; piger. | puer.x.
Fœlix qui iusto exercet sua mẽbra labore: | Eccles.x.
  Et manibus panem quæritat usq; suis | puerb . xx.

ACCIDIA
Sõniferũ se
mẽ spargo
atq3 papa//
uer:ut inde.
Dormiat &
deses dor//
miat usq3 pi
ger. uult &
nõ uult pi//
ger.aĩa autẽ
opantiũ ipi
guabit. Si/
cut acetum
dentibus &
fumus ocul
sic piger
his q mise/
rũt eũ. usq3
quo piger
dormis quã
do cõsurges
e sõno tuo
paululum
dormies
paululum
dormitabis
& ueniet ti/
bi quasi uia
tor egestas.
puer.xxi.

Sed deus hunc punit tormento sæpe cruento.
Quem premit assidue torpor & accidia.
Præmia largitur deus optimus ampla labori
Non is manducet quiq3 labore caret.
Accidiæ uitium metuenda pericula mundo,

Intulit: ad facinus principiūq; dedit. & xxii.
Rex Dauid torpore graui / & cū deside uita Iob.v.
Factus adulter erat / atq; homicida simul Eccle.ii.
Roma labore uigil / fregit Chartaginis arces Eccle.li.
Desidia interiit Roma subinde cito: ii. Thessa.iii
Postq̄ militia & belli sudore uacabant ii.Reg.xi.
Romani: & nusq̄ bella uel hostis erat Augu.de
Accidia & luxu / robur Romana iuuentus. Roma
Perdidit hoc cecidit inclyta Roma modo Appianus
Nam prius externis pugnisq; & marte feroci
Pascebat fortes bellica Roma uiros, Oui.in fas.
Sed postq̄ luxu fracta est: ueneriq; parentans:
Illecebris / uires perdidit illa suas:

DE EXTERNIS ET INFIDELIBVS FATVIS

Hic posui externos fatuos / qui nomina gestant
Stultitiæ: nostrisq; fidem insipientibus addunt.
Q̄uis nō digni nobiscum soluere nauem:
Sunt tamē ad sortem puppis numerūq; uocati.

Ecce sed externi fatui sub sellia ponunt Ecclesi.x.
Vt possint pictæ nauis habere locum ii.Corin.iiii
Insuper occurrit fatuorū maxima turba: &.vi.
Quæ pene & terras & freta cūcta tenet Sapien. xiiii
Quos ideo externos reputo / quia sunt procul extra. i.Corin.vii.
Septa dei: & ueram catholicāq; fidem ii.q.i. multi
Negligere hos potui: tenebrisq; relinquere: quid nam de diuor.
Ad nos de fatuis quos foris error habet? gaudemus.
Sunt adeo cæci: nullo medicamine possunt
Sanari: ut linquant quos coluere deos xcii.di.plu/
Liberius fuerat gentes transire silendo rimos. xvi.
Sordifluas: quarum pectora dæmū agit. q.i. in cano
Tantus item numerus: tanta / est fera turba / cohorsq;. nibus
Stultoꝝ fidei quæ sacra iura negant:
Vt nequeat cūctos pui mēbrana libelli:
Complecti: sectas est meminisse satis

DE EXtraneis fatuis.

Generatio hæc puersa ẽ & i fideles filii. Incrassatus ẽ: dilatatus & recalcitrauit. i crassatus impiguatus dilatatus. đ reliqt deũ factorẽ suũ & recessit a đo salutari suo ꝓuocauerũt eũ i diis alienis & i abominatõibus ad iracũdiã cõcitauerũt

Thurci. Thurcorũ gens prima locum stultos tenet inter
Saracæni Atq; Saraceni: Tartareiq; canes
Tartari Quos Mahumætanæ legis tenet impius error:
Aphrica quo tota est capta: Asia atq; potens
Magna quoq; Europæ iuncta est modo portio; nauis.

Quã mõ nostra uehit:Sarmaticosq; Scythas — Scythe
Secta Bohemorum fidei ludibria tractat: — Boemi
Et morauis nolas stultitiæ illa dedit — Moraui
Qui merito in prima fatuorum puppe locantur
Stulti etenim ignaui dogmata falsa colunt.
Pragensis schola præcipue/quæ fulguris instar — Praga
Decidit a summo/sponte sciensq; gradu.
Cõmemorasse uelim cũctos qui dogmata falsa: — Heretici.
Ararũq; colunt uana ministeria;
Nostra quibus sacra religio/ueneranda fidesq; — C. de his q
Censetur mendax/falsa/prophana/leuis. — sibi mor.
Inter eos fatuos memorẽ quoq;:mortæ cruenta — cõsci.l. una
Aut laqueo frangunt:qui sibi sponte gulam. — xxiii.q.v.

DE FIDEI CATHOLICAE/& ĩperii ĩclinatõe. — placuit

Vos o christicolæ proceres/ex corde precamur
Qui manibus uestris fidei monumenta tenetis:
Consilio magno/rerum ppendite casus.
Et mihi stultigeram:quã mõstro relinquite mitram

Dum meditor lapsus:quales respublica christi. — ĩ au.ut iud.
Perfert:& fidei damna uerenda sacræ: — sine quo
Innumeris cogor lachrimis propere ora rigare — suf.ĩ pn.col
Et gemitu sortẽ plãgere sæpe grauem: — la.ii.ĩ au. ut
Luctiferis deceat contungere pectora palmis — diui ius.in
Feraliq; tuba grande fugare nefas. — pn.col. viii.
Nemo adeo durus:nemo tam saxeus usq̃.
Qui non hos casus lugeat atq; fleat.
Ecclesiæ uideat cũ sic decrescere sedem:
Quãdoquidẽ in lapsu sacra cathedra iacet
Roma caput mundi nutat/tremit/atq; labescit.
Debilibus uehitur sors modo nostra rotis: — Roma de q̃
In miseroq; gradu christi respublica passim — Lactã tius
Fluctuat:& subita mobilitate fremit.
Dogmata non solum fidei:legesq; sacratæ
Decrescunt;sed enim sanctio quæq; ruit.

DE REIpublice christiane interitu

Oēs uobis dies ac noctes cōtigat cū oī lucudratōe & cogitatōe degere sp uolentibus: ut aliqd utile & placēs đo subditis p̄beat: & noctibus sub æq̄litate dierū uti: quo uobis subiecti sub oī qete cōsistāt solicitudine liberati: necessare inqrere si quid sit &c.

Cā destructōis fidei.

Mathe. viii.

In culpa proceres sunt: & torpentia corda
Regum: qui manibus bellica tela gerunt.
Hi fidei q̄uis clypeum: sceptrum: armaq; portant.
Lumine sed patulo tristia fata uident.
Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsat:
Magnanimo nullus pectore signa gerit.

Vt modo romanā defendat marte parentem.
Nauiculam petri uentus & unda quatit
Vna fides christi toto uenerabilis æuo.
Quæ potis est cūctos sanctificare uiros
Nnnc titubat: lapsumq; timet: subitāq; ruinam:
Et casus metuit præcipitanda truces.
Arma parant contra/ peruersæ Martia gentes
Ecclesiam: tumido quæ tremit acta freto.
Vix tenet illæsam christi respublica sedem:
Cladibus at tandem: mox quoq;/ lassa ruet
Impugnat Thurcus/ Scythicis primū ortus ab oris — Thurcus
Ecclesiā Petri/ dilaceratq; fidem.
Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta — Mahumet9.
Gentibus immodicis legifer ille fuit:
Pæstiferas totū sectas diffudit in orbem: — Arabia
Atq; Arabis primū dogmata falsa dedit: — Asia
Inde Asiam inuertit maiorē: Africq; sequuti — Affrica
In sua iurarunt impia uerba uiri
Soldanū Aegipti/ Mauros q; & Thartara regna — Thurcus
Et cladem fidei/ Thurcum habet ille/ sacræ: — ex caspiis
Qui geticis niuibus quondam contentus: & aruis: — montibus
Sarmaticis pontum nunc habet ionium. — Bosphorus
Bosphorus at Thraciæ: septē quoq; regna Trionis — Thratie.
Nec fuerant Thurco regna paterna satis — Lybia
Perdidimus Lybiæ gentes: Asiāq; minorem. — Asia minor
Quæ quondā coluit dogmata sancta patrum
Europæ multos populos amisimus e heu. — Hungaria
Hungarus atroces sensit adesse manus. — Dalmatia
Dalmata mortiferos insultos sæpe/ cruento.
Marte tulit: Thurcos dispulit atq; truces
Raro sed auxiliū christi de milite sensit
Deserimus fidei culmina sponte sacræ.
Heu nihil accrescit nobis: sed cūcta labascunt.
Decrescit uirtus; marcet ubiq; fides.

Here.ix.	Tristibus in lachrimis quis non hoc flebile fatum.
Treno.ii	Plangat? cæsariem dilanietq; suam?
Græcia	Perdidimus Graios fidei quos dogmata nostræ.
Thracia.	Continuare diu: perdidimusq; Thraces
macedonia.	Subiuga Thurcorum Macedon transiuit: Achinus
Achria	Ceruicem pariter ad iuga dira dedit.
Thessalia	Perdidimus Spartam: Thebasq;/& Thessala tempe.
Mysia	Nos Mysias nuper perdidimusq; duas.
Cóstátino/	Gallata núc seruit: noua Romaq; cæsare digna.
polis.	Imperium amisit/cum Trapezonte/suum
Trapezos.	Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas
Istria.	Christicolis pudor est sic cecidisse fidem
Pánonia.	Oia Thurcus habet: nec enim est contentus in illis
Illyria	Quæ male possedit: nos quoq; habere cupit.
Apulia	Non satis Istricolas/Styriosq;/& Pannona rura
Italia.	Tutari a Thurco gens modo nostra ualet.
Sicilia	Illirici trepidiant: insultus appula rura.
	Thurcorú metuút: Itala terra tremit.
Danubius.	Vix se defendet fumantibus ethna cauernis:
	Enceladi ceruix sentiet illud onus
Rhodos.	Ister & indomita Suæuorum ab origine natus:
	Thurcorų metuit nunc tolerare iugum.
Baiazit	Sancta Rhodos defende fidem: mahumetica sacra
Ildrimi.	Dirrue: saluificá contueare crucem
	Bagiazit princeps sua gens quem nomine diro.
	Ildrimi uocitant: arma seuera parat
	Horriferis bellis nostras contendit in oras:
	Et properat sanctam uertere ubiq; fidem.
	Percitus est furiis: facies præcincta colubris
	Eumenidú: cordi bacchicus ardor inest:
	Sanguine christicolas laceratq;: & morte cruenta
	Afficit/abducit: carcerat/interimit
Esaiæ.lvi	Ista sitis Thurcis satiatur sanguine nullo:
Ecclesi. xii.	Marte fores pulsat christicolúq; lares:
Roma	Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes.

Ni caueas:lacera fronte capistra geres.
Euomit en rabiem toruam hæc Acherontia secta
Et furit ut laniet teq; sacrãq; fidem
Heu lupus innocuũ passim consumit ouile
Et uorat insontes dissipat atq; uiros
Diripit infantes matres castasq; parentes.
Enecat:imberbes cũ senibusq; rapit.
Torpor habet mentes nostras:præcordia mercent
Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.
Nos apud indomiti lex est & copia Martis:
Sunt & magnanimi/signiferiq; duces:
Sunt uires animi:sunt & conamina belli:
Consiliũ prudens:ingeniũq; ferax
Attamẽ ĩmanes patimur procædere Thurcos
Perdimus & nostro crimine sponte fidem.
Dormitant reges/proceres:palinurus in undis.
Mortiferis recubat/qui caput orbis habet:
Dormitat nunc Petre tuæ ditissima sedis.
Turba:patet Thurco dilanianda fides.
Nemo uetat sæuire trucem per regna/per urbes/
Hostem sponte sua quisq; perire cupit.
Europæ magnã partẽ perfregit/habetq;:
Extenuat nostrã uictor ubiq; fidem
Thurcorũ rabiẽ iã crimina nostra merent:
Ob scelus atq; nefas pœna luenda uenit.
Diuitias colimus:nũmis cõponimus aras
Exulat & uirtus:exulat alma fides
Auri sacra fames:rerũ quoq; uana libido:
In pœnas meritas pectora nostra trahunt.
Cœlica pulsa quidem terras astræa reliquit.
Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.
Olim Roma potens:patres/fideiq; sorores
Quattuor elegit:cum quibus esset honor:
Sacratas solymas:urbem a nomine dictam

xliii.dist:.sit rector.&.c. ephesus.

c.quis de re gu.iu.in au. psal.lxxv. Naũ.iii. Esaiæ.li.

Oui.& in phe.greg. Eccles.xiiii. Ioh.xix.c.ĩ ter qttuor d ma.& obe. ca.nimis de priui. Hierosolyma. Alexandria antiochia

Fortis Alexandri: sedem etiam Antiochi:

Constanti/nopolis. Quarta soror Constantis erat noua Roma: sed oẽs
Has premit imperio turba nefanda suo.
Gentiles iteꝝ secte: pseudoqꝫ prophetæ.
Exurgunt nostram contaminare fidem.

Cāe desola tõis fidei Nemo uetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris
Subruta: christicole lumina cæca gerunt

Leui s.xxvi. ꝓue.xxviii. Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros
Nunc patimur: christus denegat auxilium.
Maior in imani nunc est reuerentia thurco:
Maiori cultu dogmata falsa colit:
q̄ nos christicolæ legẽqꝫ fidẽqꝫ beatam.
Fœdera rupta cadunt: pax quoqꝫ nulla malis.
Impietas: usura placet spoliũqꝫ bonoꝝ:
In ciuẽ ciuis: filius inqꝫ patrem.
Quilibet alterius gliscit contingere terras
Eiicit atqꝫ alium/sede locoqꝫ suo.
Christicolas proceres uexat concordia discors.

ꝓuer.xvii. Priuata utilitas uertit ubiqꝫ fidem

Hiere.xv Mirandum iccirco non est si perdimus urbes
Innumeras: terras/regna uetusta simul.
Nil restat: thurcus martem mox ducet in oras.
Nostras: nil thurcum classica nostra uetant.

Romane urbis pricipia Porta patet: uia facta palam: Roma inclita Roma.
Vix tandem euades: sæua procella uenit

Hier. xxxi. ad he. viii. Condidit initio te rex: te consul adauxit:
Mox tetigit summos uertice Roma deos

Exhortatio Gõcordia ꝑ que res scre/scũt discor/dia maxime dilabuntur. Cæsareis tandẽ sceptris subiecta: sed inde
Libera facta nimis: mox quoqꝫ scæptra feres
Nemo uetat: minuitqꝫ fidem iam noxia culpa
Nostroꝝ sceleꝝ: conscia pœna subest.
O proceres latii: tuqꝫ o Germania fortis
Vos rigidi Galli: Pannoniusqꝫ ferox:
Et tu papa sacer; Christi defendite nomen

Bellica uictrici ſtringite tela manu.
Inter uos pietatis: ſit pax/conſtantia/firma
Sacra fides: nexu perpetuatus amor:
Vnus & aſſenſus: concordia fida: manuſq;
Iuncta ſit: arripiat quilibet arma cito.
Poſſumus e noſtris procul hinc expellere Thurcum.
Finibus: & chriſti ſic ſtabilire fidem.:
Spes quoq; adeſt noſtris firmiſſima gentibus una.
Quod ſceptrum imperii Maxmilianus habet:
Afflictis poterit ſolus ſuccurrere rebus
Et ſolymas propria nunc reparare manu.
Viribus Alcidem ſuperat: præcellit Achillem:
Cæſaris/hoc uno eſt principe: fama minor
Nil mihi pompeius magnus: nil Silla: Camillus
Landandi: mea laus Maxmilianus erit:
Cæſareo dignus princeps diademate: ſedem
Eccleſiæ firmet: imperiiq; ſacri.
Victrices aquilas: uictricia ſigna per orbem.
Conſtituet: Thurci diſſipet atq; minax:
Mox ſolymas: ſignúq; crucis: tumulúq; ſacratū
Reſtituet: regi cælica turba fauet.
Sed uos germanos proceres genteſq; potentes
Admoneo: precibus inuigilate meis
Quādoquidē latii dominos dormire uidemus:
Auſonidū torpent mēbraq; laſſa ducum
Dormitant Siculi reges: galluſq; ſuperbus:
Eccleſiæ dormit negligit atq; cohors
Cūcta uidemus enim/ſcimus quoq;/poſſumus atq;
Nec uolumus: cūctos ſponte perire iuuat.
Ergo per imanes ducatis claſſica gentes:
Addite Tarpeio corpora uicta iugo.
En aderit uobis præſenti numine chriſtus
Cœleſti franget impia caſtra manu.
Maxmilianus adeſt: quo maior tempore nullo.

Saluſtius

Maxmilianus imperator ſanctiſſimi romani imperii

apoſtropha ad germanos

Apo. xvii. Maxmilianus Rex romanorum

Rex fuit:a digno ſtemmate ſceptra gerens
Inuideat quicũq; uelit:nõ iuſtior illo
Principe:non heros clarior ullus eo:
Cæſareum profert uultum in ceruice niteſcit
Maieſtas:mores nobilitatis habet:
Fraudibus attentat nihil hic:nihil ille doloſum
Concipit:at plano tramite uita meat:
Hunc non inſani faſtus:ſed candida uirtus
Eleuat:hic ſolus fœdera pacis amat
Hoc duce creſcet honos terris:hoc principe ſancto
Poſſumus in tuta pace manere diu.
Liuida corda cadent:quæ nutu ſæpe ſuperbo.
Impediũt regẽ/cõſiliũq; bonum.
Exitus hos tandem triſtes.tormenta manebunt
Et ſua:qui cupiunt per ſcelus arma ſequi
Nullus in orbe uiget princeps qui cæſare noſtro
Sit melior.iuſſis ſeruiat ergo ſuis
Quilibet:& capitis mandata fidelia ſacri.
Perferat:& domino ſeruiat uſq; ſuo.
Hoc duce Sarmaticas gentes ſuperabimus: atq;
Euximũ pelagus:hiſtonioſq; lares

DE ASSENTATORIBVS ET PARASITIS.

Subdolũ equũ quiſquis manibus palpare putabit
Lambere uel diſcos:blanditq; potentibus.ille
Aſſentator ut eſt:ſequitur ſic atria regum &:
Nobilium menſas:agit & fatuum paraſytum.

Pruer.xxix. Bea.tho.ii ii.q.cxv.di. c.unũ. Terẽ.i enu. xlvi.di.cccc quare

Melior his etiã fatuis adiungere claſſem
Per mare qua uehitur aulica turba procul:
Hæc etenim propriam cupiens conſcendere puppim
Roſtratæ dedimus uela cupita ratis.
Nobilium ſerui cupiuut ſulcare ſeorſum:
In turba nequeunt continuare dolos

DE ASSentatoribus.

Prĩceps q̃ libẽter audit uerba mẽdacii oẽs ministros hẽt ipios. Sũt q̃ se p̃mos oĩum regũ eẽ uolũt: nec sũt hos consector sił qcq̃ dicũt laudo. id rursus si negãt laudo postremo ĩperaui egomet mihi oĩa assẽtari is q̃stus nũc ẽ multo uberius hoc nomẽ est aucupium.

Doctus adulator solus cupit eẽ potenti.
Cũ domino: & solus noscere cũcta cupit
His igiť fatuis lẽbũ hunc cõstruximus ãplum
Ne fraudis caperent impedimẽta suæ.
Assentatores pascit nunc curia regum.

Horatius in epi.
Leuitici.xix
Ecclesia.vii

xliii.di.c.ul. Primus apud dominũ quilibet eẽ cupit.
puer. xxvi. Alter enim tacitum uirus/falsoq; susurros
Auribus infundit illecebrasq; ferit.
Alter ab excultis/sparsas/scit uellere plumas
i.Thessa.ii. Vestibus:& domino cõplacuisse suo.
Eccl'.xxviii. Est alius mulcens sermonẽ mẽte dolosa
Prolatũ:& fraudem miscet ubiq; suam.
Iuuenalis Dulcibus eloquiis/& uano murmure/stultus
ff.d'her.isti. Palpat herum:ut citius uera relata putet.
l. captatori Delectat multos aliena uiuere quadra.
as.lxxxiii.di Diuitiis uncta quibus nempe culina sapit.
nihil. xi. q. Efficiunt plures mendatia sordida dites:
iii.nẽo perit Quisquis adulator primus in arce sedet:
Ecclesi.xxi. Doctus & ad flatus uentoꝝ obducere pallam
gl.i.l.i.C.si Sit quoq; se cũctis assimilare dolis.
q aliquẽ tes. Iam datur insignis locus his:qui uoce bilingui.
per. Per patulas aures spargere uerba sciunt
Ad roma.i. Multi assentando præconia clara merentur
psal.xl. Nam domini ingentes fallier usq; uolunt.
Eccle.xii. Nemo iam gratus:nisi qui proferre susurros.
xlvi.dis.sũt Occultos didicit:& noua multa loqui:
nonnulli de Sed quia peccatũ comitatur noxia pœna:
his quæ si.a Calcitrat hos tãdem fraus sua/& ungula equi
ma.par. c.q̃ DE DELATORIBVS ET OBLOQuutoribus
siuit.& ĩ gl. Hic animũ leuitatis habet /qui credere uerbis:
Omnibus usq; solet:patulasq; accomodat aures
Nam nebulo mẽdax:balatro quoq;/perfida fundunt.
xi.q iii.non Verba:parant hoium lites plerũq; molestas
solũ.xxx.q.
v.nullũ. gl. Vix ego præsentes fatuos ad transtra uocassem
pe.xvi. q.ii. Si uicina ratis non petiisset eos
c.i.lxxxvi. Hoc genus indignum primã nũc occupat arcem
di.si quid In mundo:quoniã credula uerba canunt.
Eccle.xix. Sed tamẽ est fatuus:facili qui concipit aure

FACILE credere

Nimia facilitas credendi uituperatur. Nō solū ille reus ē q falsū de alio pfert: sed ēt is q aurē cito criminibus prebet. Nullū ante uerā iustāq; pbationē iudicare aut dānare dbemus. Mala itaq; audita nullū moueant: aut passim dcā absq; certa probatōne qsq̄ unq̄ credat sed ante audita diligenter inquirat hester .xvi. pverb .xiiii Iosue.vi.

Quicquid multiloqui prodit ab ore uiri
Stultitiæ signum crasso de pectore profert:
Auriculæ cuius ad mala uerba patent
Stultus enim patulas uerbis accōmodat aures:
At sapiens stulti subdola uerba fugit
Magnanimus non est alium qui uerbere duro

pꝛuer;.xxiii. Percutit a tergo:nec monitum ante:ferit
Hic etenim incautus/nescit sibi ferre salubræ
Præsidiũ in dorso nã quia uulnus habet
Dulce magisteriũ est uerbis nũc prodere falsis:
Et iustum insidiis deprimere ore uirum
Hoc uitiũ quicũqꝫ cupit tractare ꝓphanus
Proditor:iniustus & malesanus erit
Eccl.xxviii. Delatoris enim fugiat mendatia/qsquis
in fine Viuere perpetua cũ ꝓbitate uolet
ii. Thes.ii. Lingua nocens tacitis præcordia casta uenenis
pꝛuer. xviii. Inficit:& tremuli conterit ossa uiri
Eccle.viii. Hoc uitio absentis/patri turbantur honores:
Sapien.ii Hoc uitio siquidem crimina multa fluunt.
Eccle.xviii. Heu super alterius causam sentẽtia fertur
pꝛuer .xxix. Sepius iniuste:lex quoqꝫ falsa nocet.
Accusatus enim falso:nõ ante citatus
Tutari cãm quomodo rite potest.
Hester .iii. Hoc Mardochæum uitio/olim perfidus Aman.
miphibo Detulit:at tãdem premia digna tulit.
seth. Credulitas natũ Saulis pulsauerat olim
Reg.xvi. Nã delatoris crediderat uitio
i.Mach.x. Magnus Alexãder faciles nõ prebuit aures
Esa. xxviii. Verbis:credulitas nã celerata nocet.

DE FALSARIIS ET FRVDVLENTIA.

Alchimia docet fallax:corruptio uini &
Quas fraudes hoĩum perfidus orbis agat.
Omnibus in rebus fraudis falsiqꝫ doliqꝫ:
Cũcta scatẽt uitio tuta nec ulla fides.

Iã nisi cẽtenas tribuãt in carmine uoces
Cõtra alchi Castaliæ:totidẽ linguas:uiresqꝫ potentes
mistas .uide Dictãdi:nequeã falsos componere stultos
tex.i.ca.epi Copia magna quidẽ est illoꝝ magna caterua.
circa fi. xx/ Inde opus est ratibus/plures superaddere classes
vi.q.v.

DE FALſariis rerꝫ omnium

Valeant alchimiſtæ qm̃ ſpẽs rerũ tráſmutari nõ poſſũt Quiſqꝫ ergo credit poſſe fieri aliquã creaturã aut in melius aut ĩ deterius ĩmutari/ aut transformari in aliam ſpẽm uel in aliã ſĩlitudinẽ:niſi ab ipſo creatore q oia fecit & ꝑ quẽ oia fcã ſũt ꝑculdubio iſi delˀ ẽ & pagano deterior.

ꝓuer.xi. & xxix.

Vt per longinquas ſulcent me remige terras:
Et ſpargant paſſim merces/fraudeſqꝫ doloſas
Sed genus eſt uarium quod fraudibus inficit orbem:
Falſus amor fallit multorꝫ credula corda:
Nempe latens geſtat/ſub lingua ſæpe uenenum

Eccle.vi. Falſi etiã & ficti nunc inueniũtur amici
Eccl'.xxxvii Fraudibus immixtis qui dulcia quæq; loquũtur
ꝓuer.xii. Quæ longe a uero & ſincero pectore diſtant.
Eccle.viii. Cõſiliũ falſum largitur præmia multis.
&.xxxvii. Decipiunt multos ſimulata & credula uerba
Nemo cões res curat:publica facta.
Ouidius. Marcent:in propria & mẽtimur cõmoda paſſim.
Germanus fratrem:fallit natuſq; parentem:
Aut fraudare cupit:nullũ eſt iã pignus amoris
Mathe.vii. Religio falſos cultores ſuſtinet:atq;
Clericus'& monachi hipocriſi/falſiq; laborant
Mentibus:exterius redolent:ſed ſub cute quid non?
Ezech.xiii. Atq; lupi plures ouiũ nunc uellere portant
Lucæ.xiii. Simplicitas extra fulget.ſub pectore uulpis.
ꝓuer.xviii. Contaminat totũ & nunc falſa pecunia mundum
Argentũ minuũt:miſcent quodcũq; metallũ:
Hieremiæ Auri confundunt ſpẽm:gẽmaſq; doloſas.
v.&.vii. Pro ueris uendũt:nũmus ſua pondera neſcit.
Eccle.xxvii Eſt fraus in numero:menſura/& pondere reꝝ:
Virgilius In uino fraus eſt:merx'eſt nunc omnis iniqua
iiii.enu. Nulla fides hominũ:fraudes ſibi qſq; latentes
ꝓuer.xx. Tractat:& in rebus fallatia nomina quærit.
Deutro.xiii Fœlix ille quidem eſt:qui fraudes effugit omnes
xxvi q.v. Pauci inq̃ fidi nunc ſunt:minimiq; fideles
in fi.

DE ANTICHRISTO.

Iam nauẽ celeri'curſu præmiſimus altam:
Qua uehitur tacitus fraudibus acta cohors
Nauis adhuc plures circũ ſubſellia currunt
Stulti:qui cupiunt ſoluere uela manu
Qui ſint:& quales/q̃ plures forte requiris
Quos coner meritis dilacerare notis
Mat.xxiiii. Pace loquar:ne fors uerborũ turba maloꝝ
Marci.xiii. In tenerã pergat tendere tela ratem:
Chriſticolas falſos refero:pſeudoq; prophetas.
Qui chriſti/falſo pectore/ſacra colunt

Antichri
ſtus
Nauis ſancti petri

Quiq; aliter sacras leges & dogmata uersant
ix.di.ego.c. q̃ textus planus edocet atq; sonat:
si ad sacros Clauigeri petri nauē/lacerosq; rudentes
xxiiii.q. iii. Frangunt:remigiū dilaniantq; sacrum.
heresis Fluctuat ergo ratis tumidas agitata per undas
Acti.xxvii. Inuastoq; freto naufraga uela iacent.
puer . xxx. Interpres falsus:leges & pseudo propheta
Marci.iiii. Diuinas uiolant:contaminantq; fidem.
mathe.vii. Nec sese tātū falsis erroribus implent:
Hiero.ī plo Nec propriā in faciē dogmata spurca uomāt.
go bib.xxx Decipiunt alios:& legum semina spargunt
vii.di.rlatū. Passim:sed tales noxia pœna manet.
Apoca . xx. Sunt nobis fideli lepido monimenta nitore
ii.thimo.iii Præstita:quæ mentes saluificare queunt
ix.di.qs ne/ Planaq; sunt:uerbis non intersusa dolosis:
sciat. Non fraudes:legū pagina sacra:tenet
ii.Petri .iii. Multoꝝ mētes trahit at nunc ambitiosi
Hiere.xxiii. Consuetudo mali:nominis atq; labor
Mich.iii. Quos & doctrinæ premit arrogantia parte
xlvi.di. hoc Obscurant hoīum pectora nuda malis.
habet.xxiiii Scripturas sacras aliter q̃ spiritus illas
q.iii. Depromit/recitant gloria uexat eos.
here.xxxvii Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas
dis .c.relatū Leges:atq; alios sic superasse uiros
&.c.uino Concupis at cultus diuinos/more sinistro
xxiiii.q.i. ñ Voluere:mutatur te duce nostra fides
afferamus . Spiritus ætherea quondā dimissus ab arce
Protulit ad nostros hæc documēta patres.
Ezech.ii. Hi falsam trutinam manibus gestare uidentur:
Dogmata qui falso sacra docere solent
Hoc læue non faciunt:nunc illud pondere magno:
Pensant:sic sacram uoluimus usq; fidem.
Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostræ:
Nunc antichristo prauia castra locant

Thauroſq; parant quibus inſatiabilis error
  Ad ſe prauorum pectora uicta trahat.
Conuolitant multi/Antichriſti ſigna ferentes: i.Iob.i.
  Qui tentent ſacrā cōtaminare fidem
Qui falſas etiā ſecū diſpergere leges
  Per mundū properent:falſidicoſq; deos
Hi neq; uerberibus tracti ſæuis ue flagellis:
  Sponte ſua illius quiſq; ſatelles erit
Adducet fatuos funeſta pecunia multos:
  Quos antichriſti libera dona trahent Eccleſ.x.
Adq; miniſteriū plures mercabitur ille:
  Tā fœdū nūmis fraudibus atq; malis
Sed nō durabit longæuo tpe claſſis
  Illa:ſed in tumidis fluctibus acta ruet. Apoca.xiii.
Corruet:& cantus rhedarum/& plauſtra quieſcent:
  Et ueri remanet lex/& honeſta fides.
Nauiculā petri tempeſtas turbida iactat:
  Et quatit extructam dira procella ratem Marci.iiii.
Iā titubat malus:titubāt quoq; carbaſa celſa:
  Ne ruat/exitio puppis opera graui:
Scripturas ſacras interq; pretamur iniquo
  Dogmate:ueridicā mergimus uſq; fidem.
Ipſe antichriſtus ſpacioſum miſit in orbem. i.Iohan.i.
  Curſores celeres:qui ſibi caſtra locent. Eccleſ.ii.
Et falſos fidei cultus:& ſemina ſpargant. ii. Iohan.i.
  Præuia:per gentes/chriſticolaſq; uiros
Id quod præſenti uolumus ſermone notare:
  Nam tria ſunt:fulta eſt in quibus alma fides:
Gratia pontificis quæ ſacro funditur ore Inno.i.c. ꝙ
  Quæ tamē ad nihilum/ſpreta/redacta iacet. autē .de pe.
Copia librorum:qui falſo interprete marcent: & re.&i cle.
  Atq; bono legis expoſitore carent fi.eo.ti.
Sunt & doctrinæ:quibus & nunc gloria nulla Eccleſi.xvi.
  Preſtat̄;tenebras diſcimus uſq; meras ꝓuerb .xvi.

xciii.dif.le/ Copia librorũ totũ eſt iã ſparſa per orbem
gius. Pauperis & libros bibliotheca tenet.
Nemo tamẽ ueri ſinceras diligit artes
Dogmata nemo colit nunc/niſi ſolus inops.
puer.xxiiii. Nobilibus pudor eſt doctos uerſare libellos.
Eccleſia .ii. Heu laceris Pallas mæret ubiq; comis
Gloria nulla datur ſtudioſis:præmia nulla:
Hiere. xiiii. Incaſſum ſtudii perdit᷑ uſq; labor.
Eccleſi. vii. Tempus adeſt:uenit tẽpus quo pſeudo prophetæ
Ezechi. vii. Oĩa ſubuertent:tempora praua patent.

VERITATEM OBTICERE.

Quiſquis amore/metu/precio:atq; fauore/minis ue.
Nõ loquitur ueꝝ:ſed bene facta ſilet
Qui populo ut placeat:ſupplantat uera palato:
xxxviii.diſ. Hic antichriſti/curſor/amicus erit
ſedulo
pſal . xxxv. Eſt animus multis ſincerus:menſq; parata.
puer.xii. Vt poſſint leges chriſti uerũq; fateri:
Eccle.xii Blanditiis tamẽ hi:uerboq; aliquando minaci
Mathe.x. Terrent᷑:linquũtq; ſacri conamina ueri
xi q.iii.quiſ Non recte ſapiunt qui ueri dogmata:amore:
metu.xl.d . Abſcondunt:trepidantq; minas.terrena poteſtas
ſi papa.xliii Eſt minor ethereis rebus/iuſſuq; deoꝝ
d.ſit rector. Ingenii dotes tribuit cui rector olympi/
Actuũ.x. Intuditq; animũ:cur docta mente uacillat
xxiiii .q. iii. Et trepidus ueri metuit prædicere leges᷑
trãſferunt . Sed quia blanditiæ multoꝝ pectora ſoluũt
Eccle.iiii. & Donaq; miſſa uetant ueꝝ quãdoq; fateri:
xix.xi.q.iii. Propterea fatuus compreſſo ſæpe labello
nemo .xxii. In populũ ceſſat tranſfundere dogmata ueri
q.ii.ne quis Sed ſapiens qualẽ depinxit muſa Maronis
arbitre. Impanidus fortiſq; bonum/& prædicere uerum
Virgilius d᷑ Audet:& humani generis trutinare furores.
uiro bono. q̃uis in Siculo crucientur corpora tauro

Ceruicéq; super præceps dependeat ensis
Nam uere sapiens non uana pericula mortis:
Horret:at infixo stabiliuit limite uitam.
Non istum dominus:nō uerba minātia terrent.
Sed christi leges infracto pectore comit

TACERE ueritatem.

Doctrina sua noscit̃ uir.q aũt ua nꝯ & excors ē:patebit cō tēptui.labiũ ueritatis fir mũ erit ĩ ꝑpetuũ. Qui ꝑ timorem occultat ue ritatē:ꝓuocat ĩ se iram dei. Melius ē enĩ ꝓ ueri tate supplicium pati:q̃ beneficium hr̃e ꝓ falsitate. Qui cōfitebitur me corā hoi bus:cōfitebor & ego eũ corā patre meo.
Iuuenalis d̃ thauro phala
Dionisius
thobie. iiii.
ꝓuerbi. xi

Iohaunes: Vitabat populi cursus/& uana Iohannes.
xxv.q.ix. Murmura secessus animi quærebat honestos.
ca.si. Hinc deus ad bapt.sma suū descendit in undas.
puer.ix. Blandidulis uerbis alium qui corrigit:unde
Ecclesia.vii Exemplū capiat uitæ/normāq; salubrē:
Eccľ.xxxvii Si te nō audit:si uultu forte minaci
Eccle.xxi. Aspicit:at tempus ueniet quo soluere grates
Hiere.li. Digneť:laudesq; tibi & benefacta rependet.
Mundanas propter qui res/abscondere uerum
Tentat:& æternis præponit cōmoda rebus
Corporea:hic tenebris morieť stultus in atris.

RETRACTIO A BONO

Qui uult esse ueritatis
Cultor & beatitatis
Semper hic aduersitatis.
Sentiet obstacula.

Est merus hic fatuus/stolido quoq; sanguine plenus.
Mathe.xvi. Impediens iustos a bonitate uiros
Marci.viii. Est aliquis tentans mores componere rectos.
pue.xxiiii. Et uitā sacris fortificare bonis
Ad ro.i. Tu tamē hunc retrahis manibus petulantibus:atq;
Psalmo. Propositum tentans contaminare bonum.
xxxvi. In promptu ratio est:similes sibi poscit habere
puer.xiiii. Et numero plures/stultus & improbulus
Ecclesi.xiii. Persequitur fatuus/dignos/iustosq; bonosq;
Odit & egregios:deteriora placent.
Ecclesia.xx Est studium fatui:multos ut contrahat ad se:
Ne solus fatui nomē inane gerat.
Consilium præbet falsum:manibus pedibusq;.
Allicit:& sanos impedit usq; uiros
Inde/bonus si uult/positis bene uiuere mundi
Illecebris:tacita & cui loca sola placent:
Continuo exclamat stultus:damnat quoq; iniquo.

RETRAhere a bono cauete a fermēto pharifeorꝝ.q uēiunt ad uos ī pellibꝰ ouinis:& ītrīsecus sūt lupi rauaces. Ne æmuleris uiros malos: nec desideres eē cū eis qa rapinas meditatur mēs eorꝝ & fraudes labia eorꝝ loquūt. Noli æmulari ut maligneris Quoniā q malignant exterminabūtur
Sapien.v.
Lucæ.xii
i.Thim.iiii.

Iudicio iustū:cōmaculatqꝫ bonum
Esse ait ille putat sapiens sibi solus:amatqꝫ
Viuere secessu:singula sola placent:
In christo & sanctis desperat gaudia mundi.
Temnit;& hipocrisis hunc malesana rapit

Mathe.v. Nos socios inter uiuemus:& insuper alti
i.thimo .ii. Speramus tandē præmia habere poli
Eccles.vi.& Qui bonus esse cupit/christiq; ad regna uenire
vi.xxviii.q. Audiet a stultis talia multa uiris.
sæpe. Vir bonus & sapiens mundi uitare laborat
Lucæ.xxi. Illecebras:anime & noxia damna fugit.
puerb. xiiii Eheuuana nocet modo conuersatio mundi.
Eccl'.xxxvii Quæ ducit cūctos ad scelus atq; nefas
Hie.xxix. Ergo si probitas:si uirtus:si bona uita:
Ad col'.iii. Non possunt in te forsan habere locum:
At saltem iustos homines seducere noli
Parce bono:uerum qui/sine/transit iter

OMISSIO BONORVM OPERVM.

Lampades accendnnt oleo quicūq; flagranti.
Quiq; tenēt rutilo flagrantes igne lucernas.
Dulcia perpetui capient solatia regni:
Luna pandetur simul his pulsata repente.

Boetius Eheu præcipiti mortalia corda profunda.
mat.xxv. Mersa : salutarē quærite posco uiam.
Lucæ.xiii. In tenebris densis mēs est humana sepulta
psal.vi. Nullus enim superum tela trisulca timet
xii.q.i.oīs Vita malis hoīum sordescit consita rebus:
Ad he.xii. Mergimus & tumido sautia corda mari.
De cle .non Quid prodesse tibi poterit/q; feceris olim
resi. relatū. Sinceras operas/& benefacta quidem?
Luce xii. Quid tibi thuricremas prodest q; struxeris aras:
de renū.c.i. Frugum primitias obtulerisq; deo?
de eta.& q̈. Quid prodest iuuenem primos micuisse per annos
ītelleximus In uirtute sacra:& degenerasse senem?
Mathe.x. Quid iuuat & fidei sacræ documenta sequutum.
Qui non continuat nec bene facta colit
Cum deus omnipotens extrema iudicet hora.

Mortales; cúctos & tuba magna uocet
Quilibet exactæ cogetur reddere uitæ.
Facta: quibus capiet præmia digna quidem
Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas
Mēs sua dū nutat; spiritus atq; fugit;

BONOrū operum negligētia.

Quinq; fatuæ acceptis lápadibus nō sumpserūt oleū secum. prudētes uero acceperūt oleū i uasis suis cū lápadibꝰ. Nouissime uero ueniūt & reliq̄ue dicētes dñe dñe apⁱ nobᵇ. & clausa ē ianua. Amen dico uobᵇ nescio uos discedite a me oēs q operamini iniqtatē. Ite maledicti i ignē eternū &c.

i.q.vii.suggesiū.i.reg.xii.
math.xxiiii
i.Cori.xiiii.

xxvi.q.vi.ſi Stultus erit ſperatqꝫ nimis: nec triſtia uerba.
pſbyter in Iuditii extremi cogitat atqꝫ timet.
glo. Si ſubito moritur ſapiens/ſubitoqꝫ labaſcit
Math.xxv. Mors tamē illius nō miſeranda uenit.
Sapiē.iii. Hic opas quoniā iuſtas præmiſit ad illum.
Quē penes æterno lumine uita manet.
Eccleſia.xi. Sed fatuus uecors. cui ſunt præcordia cæca:
deut.viii. Iuditii horrendā ſpectat aduſqꝫ diem
Ad heb.ii. Illius æterno tumulentur mēbra ſepulchro.
Seneca In cineres denſos mens quoqꝫ praua ruet.
Eccleſi.vii. Proh res mortales ſequimur: fatūqꝫ futuꝝ.
Math.xi. Negligimus fatuos impia cura rapit.
de pe.di.vii Nos deus extrema uenientes ſpernit in hora:
nemo Intutū/incertum/ſed fatuū atqꝫ nimis.
Eze.xxxiii.

DE PRAEMIO SAPIENTIAE

Poſſumus ad extrema palmæ ſpectare coronam
Ad læuā mitræ cernimus auriculas
Ecce ſiniſtrorſum fatuoꝝ maxima turba.
Pergit: & exitii præmia iuſta capit

ꝓuerb.xvi. O ſtulti ueniā petimuſqꝫ damuſqꝫ uiciſſim
Mathe.vi. Parcite ſi uos nūc noſtra thalia ferit:
Iob.xxvii. Iā cano iuſtitiæ quæ præmia quāta ſophiæ.
Thob.iiii. Munera largiri cōſtituiqꝫ decet
xl.diſti.c.ſi. Plures ſunt: auido ſtudio qui nomina quærunt.
Vide gl.xl Et titulos uanos: famigerūqꝫ decus:
iii.di.inſum Hic etenim titulū doctoris geſtit habere.
xlvi.di.hēt Ille magiſterii nomē habere cupit:
hoc De ma. Non ut chriſtigenas doceat nec documēta ſacræ
& obe.hu/ Spargat ſcripturæ: fortificet ue fidem
milis. Laudibus at trahitur/uanaqꝫ cupidine famæ:
viii.q.i.q̃lis Ambulat exæſæ ſic quoqꝫ rupis iter:
Cogitat haud rectas/animos quibus imbuat/artes
Quæ nectar tribuant Ambroſiæqꝫ cibos

DE VIA relicitatis.

Est uia q̄ uidetᷣ hoı̄ recta: & nouissima eiꝰ ducūt ad mortē spatiosa ē uia q̄ ducit ad ꝑditionē Angusta uero & arta q̄ ducit ad uitā & pauci ı̄ ueniūt eam Initiū bonæ uiæ facere iusticiā cum placuerint dn̄o uiæ hominis inimicos quoqꝫ eius cōuertet ad pacē. Melius ē parū cū iusticia q̄ multi fructus cum iniquitate. Abdie.i. Corint.i.

Est apud æternū patrē sapientia mundi
Nulla: sed hanc stolidā stultitiāqꝫ uocat
Plures se credunt ad dextrum pergere cliuum:
Adqꝫ salutarē posse uenire uiam
Quæ per continuos traducit corda labores

Iudith.viii. Ad sedē æthereā pacificūq; locū:
Actuū .xiiii Sed tamē ob mentis cæcas fatuasq; tenebras.
Ad dextram nequeūt tēdere rite manū.
Lucæ.xiii. Est uia stricta nimis:ducens ad regna polorum:
Ad stygios ducit latū iter interitus.
Amphytrioniadem magis imitabere cœptis
Diō de re// Si fugis illecebras:uisq; uidere bonum.
gno Stultitiā quicūq; etenim comitatur habebit
Et uitii & sceleris præmia iusta sui:
Eccle.vii Et meritis sapiens non indotatus abibit.
Plato de Et capiet fausto præmia clara sinu.
quo hiero. i Sic Plato posthabitis fatuis documenta sophiæ
plogo bi Lustrauit:famā & posteritatis habet.
bliæ Sed modo fœlicem nullū prudentia mundi
Efficit:æthereā ni colat ille uiam.

NEGLECTVS INFORTVNI

Hic fatuus certe est/qui fortunā male faustā
Sentit:& in manibus fata sinistra suis
Attamē in casu multū est īprouidus isto
Negligit &/nūq̄ quod reparare potest.

in auten.de
nō alie. aut Rebus in humanis ꝙ sit constantia nulla:
p ec.coll.ii. Nec sit certa fides:perstabilis ue gradus
puer.xi. Hoc monstrant hominū casus & fata caduca.
Sapiē.iiii Hoc te fortunæ mobilitasq; docet.
Tullius Nā res externæ fœlicē reddere nullum
Seneca. Possunt:cum fragili conditione ruant
Horatius Nulla manus tantis cū uiribus:atq; labore
in arte.ff. d Format opus:quod non tēpore & intereat.
do.cā mor. Sed quia nunc cupio fatuū cōponere:cui sors
l.senatꝰ. C. Displicet instabilis:atq; ruina grauis
de neg. ge. Attamē inuigilat sitibūdo pectore rebus.
l.iiii. Fortunæ:cautus nec fera fata cauet
Hiere.li. Hic non mirari debet si fluctibus altis
Ezec .xxvi.

PERICV-
lum nõ uita
re.

Qui amat
piculũ ĩ illo
pibit. Iusti-
cia simpli-
cis diriget
uiã eius & ĩ
pietate sua
corruet ipi᷒
Propť pctã
laboriorum
ruina proxi
mat malo.
effugiet aũt
iustus ď an-
gustia Via
stulti recta ĩ
oculis eius.
Iter aũt ipi
oꝝ decipiet
eos. In semi
ta iustitie
uita. Iter ãt
deuiũ ducit
ad mortem

Et laceris remis mergitur uncta ratis
Si tibi principiis forte inforutnia paruis
Contingunt tamẽ hæc sunt comitata malis
Prndentũ nobis ueterũ prouerbia dicunt
Et sunt hæc digito rite notãda meo:
ꝙ mala sors crescat: crinis quoq; nocte dieq;

ff. cõmo. l. si
ut.

Eſt fati incertus exitus:eſtq; grauis:
Adſit in exẽplũ rerũ mutatio:quæ fit
Lapſibus aſſiduis:ſors peritura fluit.
Prouideat tamẽ hanc qui tutus uiuere gliſcit
ꝓuer.vii. Irrepit tacito ſors metuenda pede.
Aequora qui tumidi ſulcat ſpumantia ponti:
Eccle .:lxiii. Audet & in fragili tangere naue fretum:
ꝓuer .xxiii. Eſt opus ut uentos habeat flatuſq; ſecundos:
&.xxx. Ne puppis uaſtis fluctibus acta ruat.
Lucæ.viii. Nam fatuus/remis rapidas ſulcare per undas
Eccleſia.iii. Qui neſcit:facile hic triſtia dãna capit.
Eſaiæ.xxiii. Sed ſapiens/qui non ſemper confidit iniquis
Soph. ii. Sortibus:atq; animo fata futura cauet
Iob iiii. Is poterit fœlix rabiẽ uitare fruentis
Sapien.xiiii Aequoris:& portum prendere naue bonum.

DETRACTIO BONORVM

Detrahit inſipiens iuſtis plerũq; maligno
Ore:ligans nolam gutture murilegi
Facta ſua inde latere cupit:nec nomẽ habere
Hinc putat:at tactus clamat ab oſſe canis

Gaudia concipiunt plauſus linguaq; manuq;
Prudentes ædunt:conſtrepitantq; pede
ꝓuer.i. ꝗ modo tot fatuos libro collegimus uno:
Eccle.vii. ꝗq; quadriremẽ ſtruximus arte nouã.
Eccle.xxi. Non ad diffames culpas conuitia:crimen:
Carbaſa noſtra uolant:per mare/perq; ſolum
Nec cupimus calamo uitæ proſcindere famã:
Gaudeat at iuſtus:ſed malus intereat
Inde ſalutaris dedimus medicamina uitæ:
Et dedimus moꝝ dogmata culta quidem
Qui leget hæc noſtri purus documenta libelli
Stultitiæ nebulam & retia ſtricta fugit
Econtra plures fatuos mea pagina lædit:

OBLO-
qui bñ ope-
rātibus.

Nō opus est
carti pēdere
ī gutture
nola: Bella
gerent mu-
res protinꝰ
absqꝫ metu.
Tāge mon-
tes & fumi-
gabūt. Ver
bū sapiens
quodcunqꝫ
audierit sciꝰ
laudabit: &
ad se adiici-
at. Audiuit
luxuriosus
& displicuit
illi & ꝓiiciet
illđ post dor
sum suum

Pinguendo nostræ quos tetigere manus
Nec tamē audacter mea scripta reuellere possunt.
Nec temere hæc contra-uerba ꝓterua loqui
Nec tamē addubito-quin sint qui uerbere duro
Intendant nostros contaminare iocos

Præceptorē appellat. S. Brant — Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debēt:
Cui præceptoris uertere scripta placet.
Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis
Saltē opi parcant quod bona multa docet.
Lædere si quosdā nunc pagina nostra uidetur.
Discedant taciti. murmura nulla iuuant
Sentio quorūdā criticorū sibila: sed me
Solant᷑ gracili camina facta pede.
Horatius — Scribimus indoctiq; poemata passim:
Vtilis hæc saltē sit mea musa precor
Nil fatuos curo: resonāt nil cymbala asello
Dulcia: tū stolido nō sapit illa seges.
Lectores igit᷑ moneo: deponite frontis.
Grande supercilium: perlegite illud opus:
Cessent & uocis latratus: rancida uerba.
Cessent: & placeat quod modo finit opus

DE IMMODERATA MENSE TVRPITVDINE.

Obscænos mensæ ritus depingere fas est.
puer. iiii. — Illius & fatuos cōnumerare modos
&. xiii. — Nō pudor in uerbis: nō est reuerentia mensæ:
psal. lxviii. — Porcoꝝ ritu gens modo uiuit ibi.
Eccle. xxix.
i. Corin. x. — Sperabā fatuis satis hunc supplesse libellum.
Eccles. ii. — Et finē satyris īposuisse meis:
iiii. di. d'niq; — Altera turba sed hunc fatuoꝝ scādere nauē
Esa. xxviii. — Aduolat: & mecū poscit inire fretum
xliiii. di. c. i. — Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi.
ff. de ori. iu. — Aut aliquis quæstus ad mea uela trahat:
l. i. — Sunt tamē obscæni fatui quos impius usus
Math. xv — In tabula pascit absq; pudore bono:
Actuum. vi — Irreuerenter agunt/panesq; & fercula mensæ.
More suū bibunt: pocula lata uorant.
Castigo in primis solitos contingere mensam.
Illotis manibus; mentibus atq; malis

FACETIA mense

Nõne melio ē comedere & bibere & ostēdere aīe suæ bōa de laboribo su is: Fiat men sa eorꝝ corā ipsis i laque um/& in re tributōnem & i scādalū. Comedunt panē īpieta tis: & uinum iniqtatis bi būt Iustus comedit & replet aīam suā. uēter āt īpiorꝝ insa/turabilis.

xliiii. dist. p reuerētia de cō. dis. v. i omnibus.

Reddere nec grates solitos pro munere christo
Votaq; pro tātis sacrificarae bonis
Sordida labra tenent fatui manēte saliua:
In manibus crassis stercora spurca gerunt.
Ex naso stillant pluuiæ; nymbiq; madentes
Ex oculis lyppis sordida gutta fluit.

Maxillæ ſquallent:nigra rubigine dentes
 Sordent:mundities corporis omnis abeſt.
Hic ſabuli rex eſt:porcorū more ſolutus
 Qui uorat & grūnit:qui bibit atq; uomit
Et uocat ad ſortē Cereris,donūq; lyei:
 Conſotios:quoꝝ pocula plena madent
Ructant:exhauſtum donec ſpumare falernum
 Poſſint:& uino ſordida mēſa fluit.
Inq; uicē bacchi madido certamine ſeſe
 Sollicitant;hauſtus continuātq; meri
Polluit hic animā ritus:corpuſq; laceſſit.
 Aſſidua eſt peius æbrietate nihil:
Inducit morbos uarios:& corpora ſoluit:
 Et frangit neruos:contaminatq; caput.
O mores turpes:quorſum reuerentia menſæ
 Peruenit?ubi nunc heu moderatus honor?
Quo curius frugi?quo parſimonia priſca?
 Migrauit uictus quo decus atq; nitor?
Quorſum mundities menſæ,cultuſq; decorus.
 Heu ritus tabulæ nunc moderatus abeſt.
Eſt aliud uitium:tabulā quod more ſiniſtro
 Turpat:ſinceros contaminatq; gradus
Sedibus in primis fatui ſubſellia ponunt:
 Sordidulus iuuenis uult prior eſſe ſene.
Amplius haud primas ſedes conſcendit honeſtas.
 Turpibus uſq; uiris pocula prima damus
Eſt pſonaꝝ neq; enī diſcretio nullus
 Eſt pudor:& tabulas irreuerenter habent
Cū manibus peccant:cū gutture:cūq; labellis
 Hic offam glutit:at æbrius ille uomit
Hic digito primus ſordenti fercula menſæ
 Attingit naſo cōſpuit atq; dapes
Hic calicē ſiccat labris uacuatq; lagenæ
 Oenophoꝝ:rurſus quod bibit ipſe uomit
Cantāt;& latrant,magno clamore fatigant

Plinius.li. xiiii.circa fi. c.a crapula. de ui.& ho. cle.
Horatius i epiſ.
Perſius de reli.& ue. ſā.c.i.xxxv. diſ. luxurioſa
Eccle. xxxi.
Oſee.iiii.
Lucæ.xxi.
ꝓuer.xii. &.xxii.
Curius
Lucæ .xiiii.
ꝓuer . xxv.
Leni.xix
Inſti.de iur. na.glo.fi.& Inſti.de bo. poſ.de offi. cuſ.c.i.
Irreuerētia menſæ

Aera:thyrsigeri & sacra nefanda dei.
Hos furor usq; rapit:confundit pectora bacchus
In tabulis partes improbus omnis habet.
Nunc calices frāgūt:nūc rūpitur ulceus albus
Nūc uitrum ē mensa/cantharus atq; cadunt.
Sæpe manu rapimus:quod gestat tertia mensa:
Gustamus sapidū:dulcia fercla simul — sardanapal9
Sardanapalus habet comites:quos fœda uoluptas. — Insti.li.i.
Assidue reficit:imoderata placent — De sepnlt.
Sed quia nō opis est nostræ:depingere cūctas — certificari.c.
Illecebras mensæ:stultitiasq; graues: — qā diuersi/
Viuendi ritus non est sapientibus unus — tas.d' cōpb.
Omnibus:æqualis mos neq; cūcta regit — Terētius
Nempe aliter Graii uiuunt:aliterq; latini. — Persius
q̄ uiuat ritu Theutona terra suo. — qntilianus.
Sauromatæq; alio celebrant cōuiuia more: — li.ii.ff.ad
Atq; alio Thurcus:Aethiopusq; modo. — treb.qa po/
Sunt hominū mores uarii:disparq; uoluntas. — terat.
Sunt uarii uictus:uita nec una uiget. — puer.xxx.
Quilibet in mēsa deuitet turpia uerba. — Ad.coll'.iii.
Porcorꝝ mores pellat ab ore procul. — Thob.ii.
Atq; agat æterno grates ex pectore patri. — Esaiæ.li.
Exoptetq; sacrum prosperitatis iter. — i.Thessal'.ii
Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit. — &.v.
Ad potū atq; cibū:corporeas ue gulas: — Aristotel'.ii.
Nec sumus iccirco nati comedamus ut usq;: — de anima.
Assiduo aut fumēt corpora nostra cibo. — Eccle.v.
Sed potū atq; cibū pro uita sumimus atq;: — xxxii.q.ii.
Corporis ad podium/sanguineosq; lares — moyses
Spiritus est anima nostra:inde habitare nequibit — horati9 gl.
In sicco:sedē sanguinis illa tenet. — Institu.p.q̄s
Sed modus est rebus:est & mensura decorq;: — p no.ac.in
Quē citra atq; ultra/uita/anima atq; fugit. — prin.
Iccirco crapula atq; gula/plures moriuntur:
q̄ gladio/aut telis/ingenita/ut nece.

Eccl'.xxxvii
Gurialitas
antiqua

DE GAVdio larue.

Risus dolore miſcebit' & extrema gaudii luct9 occupat ſtl/titia gaudiū ſtulto & uir prudēs dirigit greſſus ſuos. Perpetuo riſu pulm onē agitare ſolebat. Democrit9 ſapiēs fleuit cōtrarius alter. Facies q̄ ad ſilitudi/nē pulchri/tudinis celeſtis ē figurata: minime maculetur.

Curia magnatū/mores quādoq3 probatos
Vrbanos/dignos/tradidit atq3 bonos
Curia nobiliū nunc eſt corrupta/maligna
Ebria/multibiba/gar rula/fædiloqua
Perdidit atq3 uetus nomē/famāq3 fideq3:
Amplius ī toto nec uiget orbe decus

DE LARVATIS FATVIS

Risit Democritus stultos/& inania:mūdi
Gaudia ꝙ laruis pergeret omnis homo
Cynicus ecōtra casus defleuit in omnes
Et quia tot fatuis terra repleta foret.
Viueret in nostro si iā Democritus æuo — ꝓuerb.xiiii.
Rideret toto crimina nostra die: — Iuuenalis
Et Crassus pariter rideret ludicra mundi: — l.si qs.C.de
Quem risisse semel carmina prisca canunt — pe.
Præcipue,nostra si tēpestate/uideret — Plinius.li.
Laruatos fatuos;stultiloquosꝗ uiros — vii.
His fatuis nullū uitiū nunc turpe putatur. — Solinus
Ad scelus hos etenim uita petula trahit — Grassu s.
Concita gallorꝝ tanto uix mēbra furore — De ui.& ho
Vexant:cybeles dum fera sacra colunt — ne.cle.cū.de
Cum furia tractant uix Mænades orgia tanta — corem
Cū recolit lemures stulta caterua malos — Druyde.de
Induit hic laruā.turpes hic sumit amictus — quibus
Ille linit faciē;contaminatꝗ fuco. — lucanus
Hic gerit in fatua conductos fronte capillos. — Menades
Hic dentes emptos;hunc tegit alba toga. — Persiꝯ.sa.i.
Parthorū ad morē cupit alter sumere uestē — Lemures dᷓ
Hic habitus Geticos/Sarmaticosꝗ petit — quibus
Hic faciē turpat:quo sic deformior ille est — Oui.
Tartara qui terret murmure cerbereo:
Musica cōportant fatui instrumēta:canūtꝗ.
Audiat ut fatuos quæꝗ puella suos
Ante domū notæ dominæ uestigia figunt — Eccle.xxv.
Cōsumūt totos/sicꝗ boando dies
Fausta puella quidem/fatuis tutatur ab illis
Quæ se;laruati turpia quæꝗ petunt — C.de epi.&
Sæducit castos animos laruata caterua: — cle.minime
In facie dæmon quē gerit ore/patet.
Corda puellarꝝ manibus discerpit aduncis
Vnguibus horrendis;dilaceratꝗ thorū

In auten de san.epi.col. ix. | Quicquid enim sceleris totus non perficit annus.
Hoc laruatoꝝ tempore conficitur
Sæpe tuas: larua contecta subintrat in ædes:
Quæ tibi gallinas uulpis iniqua uoret.
Tu quia nil curas laruatæ crimina gentis:
Contaminas thalami fœdera sæpe tui.
Quid refero mores: quid turpia uerba: iocosq̃.
saturnalia | In quibus assidue stulta caterua furit
Cōpitalitia | Larua representat nunc saturnalia festa
Mămurius. | Aut salios nudos: mămuriūq̃ fabrū.
Faber. C. de pe. l. si quis ď cri. fal. ad audientiam | Quodq̃ magis credo: tali sub tēpore/ditis
Emissos lemures: terrificasq̃ deas
Lœthiferi qm̄ pendent de frontibus hydri
Abscūdūt faciē: quā deus ipse dedit
De cō. di. v. fucare | Naturā turpāt: tenebroso pectora cultu
Vera tegunt: uultus cōmaculantq̃ fuco.
Se facit hic claudum: se cæcum clamitat ille:
Larua tegit proceres: magnificosq̃ uiros
Id tamē est peius: trahimus ludibria laruæ
Pascatis ad festos sacrificosq̃ dies:
Ducimus & choreas: Veneris certamina mollis
Pessima uersamus: nil sacra festa uetant
Passio quo christi meditatꝰ tēpore: laruā
De cō. di. v. | Accipimus: sceleris pabula quæq̃ placent.
q̄dragesima | Surgimus heu tarde cū christo: crimina mundi.
Vana: iubent solitā cōtinuare uiam
Fraterno lemures hos nūc sermone precamur.
Vt tādē sapiāt destituātq̃ nefas
Esse: nefas quis nā dubitatꝰq̃ uertimus ora
Naturāq̃ simulꝰ turbidus error abi
Fama uolat quēdā occisum quē larua tegebat
Quē mox cū larua dæmō ad ima tulit.
Iure quidē: nā cuius erat nūmisma & imago.
Effigiē & pignus abstulit ille suum.

VIRI PRVDENTIS DESCIRPTIO

SAPIEN-
tia.

In sūmis excelsisq; uerticibus su-
pra uiā i mediis semitis stans iusta portas ciui-
tatis in ipsis foribus loquitur sapīa dicēs O uiri ad uos cla-
mito: & uox mea ad fili-
os hoim. Intelligite p-
uuli astuciá: & isipiétes aíaduertite Audite qm̄ de rebus magnis lo-
cutura sum Veritatem meditabit guttur meū & labia mea detestabunt impium.
puer. viii. &. xxvii.

Vir bonus & sapiens reprehendit turpia facta:
Dictaq; castigans impia iusta docet·
Conscius ipse sibi mala: cūcta & inania uitat:
Et uitam quærit diligit atq; bonam
Prudentem cecinere uirum documenta Maronis
Qualē uix hoiem sæcula nostra tenent.

Sapien .vi. Socratis egregii maiestas/iudice phœbo
Eccles.x. Dicitur emeritos promeruisse gradus
Socrates. Talis erat sophiæ diuinæ Socrates alter:
Qualem Virgilii carmina docta canunt:
Ex se pendebat totus:perfectus ad unguem.
Seneca epi/ Constans:& dexter prouidus atq; bonus
sto.cv. Vir bonus & sapiens dotes in pectore multas
Tul.ipe. Continet:& clara nobilitate micat.
Iudex ipse sui:nec uani murmura uulgi
Eccle.iii. Curat:securus tempora grata terit.
Rebus ab externis neq; mercē aut crimina sumit.
Sapiē.vi. Est frugi semper:& moderata petit
Ecclesia .vi. Pectus habet solidum:propellit inania uota.
ꝓuerb.x. Continet & stabili pectora recta gradu
Eccle.xviii. Non prius a molli rapiunt̃ mēbra sopore
Eccle xii Oīa q̃ uitæ sint reputata suæ.
Eccl'.xxxvii Vtile cum sancto sapiens coniugit honesto.
Oī aliquid laudis & gerit ipse die.
Ecclesi.i. O utinam nostro tam consona turba sophiæ
Tempore fulgeret:tā nitidæq; scholæ:
ꝓuer.iiii. In quibus illustris uirtutis semina prudens
Funderet:æthereum concineretq; decus
Eccles.x. Mirandū non est:ꝙ tā numerosa caterua.
Esaiæ.v. Stultoꝝ:totidē seruat in orbe uices
ꝓuer .xxix. Est ratio in promptu:quoniā sapientia pulsa.
Aristides Exulat:& mundū saucia facta fugit.
Curius Qui bonus & sapiens nostro nunc eē laborat.
Fabritius Tempore:uesanus dicitur atq; rudis.
ꝓuer.ix. Callidus & uafer qui nunc est atq; dolosus:
Sapien.v Hic titulū sophiæ:& nobilitatis habet:
Iustus Aristides quid tempestate ualeret
Nostra?quid Curius Fabritiusq; bonus
Quid Cato diuinus:celebris quid turba Platonis?
Prudentes rident sæcula nostra uiros
His tituli candor datur & nunc gloria præsens.

In quibus eſt fraudum ſtultitiæq; uigor.
Aſcendit celebres ſtultorũ turba cathedras:
Stultitia mentes quæ uiolare ſolet
Si modo prudentes aleret Germania pugnax — Germanie. defectus.
Et daret ingenuis præmia digna uiris
Non ſic deſerta fluerent præconia fama.
Parta quidem: quæ nunc Theutona terra premit
Si gradus inſignis ſophiæ cultoribus eſſet
Non ueheret fatuos tot modo noſtra ratis — ꝓuer.xiii
Sed cenſor nũc nemo ſui ſe explorat ad unguem:
Nemo animũ muſis ĩbuit ingenuis
Stultigeras igitur tunicas/fatuoſq; cucullos.
Impoſui multis: quos mea ſcripta notant
Ergo prudenter ſtultus qui uiuit agitq;
Virgilii ut diui pagina ſacra canit: — Virgilius.
Protinus æthereas hic celſior uſq; ſub auras — Eccle.iii.
Tranſuolet: & nitidi lactea ſigna poli — Sapien.vi.
Carneq; mortali poſita/captare quietem.
Cœleſtẽ poterit: Ambroſiaq; frui.
Ad ſophiã teneros igit᷑ ſuccingite lumbos.
Et date conſpicuæ thura benigna deæ.
Quapropter doctis optat Philomoſus honores
Et pacẽ muſis poſcit adeſſe ſuis
In primiſq; ſuo Titioni/magna precatur
Gaudia: conſtructa eſt quo duce noſtra ratis
Sit tibi/mi præſtans animi præceptor/amice — Thitio & thedra.q & Brant
Theda/ſalus ingens: Brant uenerande uale.

IN COMMENDATIONVM PHILOSOPHIAE.

In precio non eſt hodie doctrina bonorum;
Sed ſpuit ad doctas ſtultus ubiq; togas:
Doctiloquos tentat uulgus detrudere ſacco.
Sub pede ſtultoꝝ philoſophia iacet.
Quiſquis ad æthereas ſacratæ pallados arces
Tendit in hac requiem uel cupit eſſe ſuam

BONOrũ hoim ꝑsecutio.

Ne paueas repẽtino terrore & irruentes tibi potẽtias ĩpioꝝ. dñs enĩ erit ĩ latere tuo: & custodiet pedem tuũ ne capiaris. qm̃ nõ ĩ finẽ obliuio erit pauperis. patiẽtia pauperꝝ nõ ꝑibit. Cõscidisti saccum meũ: & circundedisti me lætitia

Psal. xxix.
Iohel. i.
Apoca. vi.
Sapien. i.
tullius ꝑ archia poeta.

Hic manibus purus ueniat linguaq; pudicus.
Vt sophiæ foculis fumida thura ferat
Philosophia sacris animos collustrat ocellis:
Ingenii dotes: præbet & eloquium:
Luctificas huius solamur dogmate mentes
Hæc animi motus pellit & illecebras.

Hic bene uiuendi præstat documēta uiasq́.
Hæc iter ætherei pandit ad astra poli
Possumus hac mentis tristes auerte casus
Possumus hac lapsus exuperare graues
Hanc deus oīpotens cœlesti misit ab arce — puerb.ii. Ecclesia i.
Vt nodis cœli semina clara daret.
Illius in collo pendent redimicula sacra
Per genus humanū quæ modo sparsa micant
Mēbra tegit peplo: pallaq́ induta Minerua:
Sub pede purpureas spargit ubiq́ rosas
Seruiat huic sapiens quisquis: nā nectare diuo — Sapien.vi. &.ix.
Corda hominis potat: Ambrosiaq́ cibat:
Et libertatis ueros concedit honores. — Eccle.xxvii
Hac duce perpetuo libera corda manent. — puer.viii.& xvi.
Hæc scelus atq́ nefas pellit: moresq́ profanos
Explodit uitiū: præmia laudis habet.
Hanc propter sapiens nitidū conscendit olympū:
Hæc aperit iustis regna serena poli
Possumus hac sæuos facile extirpare tyrannos:
Fida comes uitæ est/& benedicta quies.
Hac sine non princeps: nō rex: sua sceptra gubernāt. — Sapien.viii.
Est fidei mater: iustitiæq́ parens
Palladis ad munus iuuenes properate senesq́ — puer.vii.
Ex gremio cuius fons scatet irriguus
Currite uos docti: uestram obseruate mineruam:
In saccū trudit dogmata uulgus iners — puer.iii.

CONCERTATIO VIRTVTIS CVM uoluptate.

Aspice conflictum uirtutis atq́ petulcæ
Deinde uoluptatis/gaudia uana uide:
Legimus Alcidē somno cū forte iaceret
Vidisse ambiguas/difficilesq́ uias — S.Brant.
Ambarūq́ statū/finē/uitāq́/modūq́ — Argumētū.
Scrutans: uirtutis cæpit inire uiam

VOLVPTAS — VIRTVS

EPIGRAMMA AD LECTOREM.

Virtutis quicũq; colis sacra dogmata lector.
Aspice quos fecimus pollice & ære modos
Tu tamẽ in primis frontẽ depone seueram;
Aut fuge; si nason rhion cerotis habes.

Nos ueniã ſcriptis dabimus:petimuſq; uiciſſim   Horatius
Si peccat numeris pagina noſtra ſuis   in:arte
Frangitur hic puro dictamine blanda uoluptas
Et ſpurcæ Veneris marcida caſtra iacent.
Sed uirtus niueo uictritia tela triumpho
Suſpendit:coelo ſeq; ſuoſq; beat.
Hanc amat imberbis iuuenis:uitæq; magiſtrã
Ducat:& æterno munere formet opus.
Illecebras fugiat:quas ſpondet uana libido.
Hæc animos frangit:pectora caſta terit: tullius i of.
Fœdat & ingenii cultus:ſenſuſq; pudicos
Deſtruit & ſemp blanda uenena uomit.
O iuuenes ſpectare probi:quid candida Virtus
Poſſit:quid noceat luxurioſa Venus

De duplici uitæ humanæ uia

Auerte pedẽ tuũ a malo. Vias enim q̃ a dextris ſunt nouit dñs:puerſe uero ſunt que ſunt a ſiniſtris.   puer.iiii.

OBIECTIO VOLVPTATIS CRIMInãtis uirtutem.

En ego ſinceræ uirtuti inimica uoluptas.   Eccleſi.ii.
Adſum uertici lauro redimita:per orbem   Sapien.ii
Signa mei fulgent caſtris ſuffulta triumphi:
Semper Achemenios ſpirant mea tempora flores:
Et redolet uiolas collecti faſcia crinis
In niueis ſoleo manicas geſtare lacertis:
Et ueſtes tyrie fulgentia brachia uelant.
Eſt facies laſciua nimis:ſtant lumina multo
Inuidioſa ioco:petulantes frontis ocellos
Oſtendo:mallẽ frangunt qui ſæpe iuuentã:
Delicias effundo meas:& mella per orbẽ.
Vt capiant iuuenũ teneras mea retia mentes
In manibus cytharam teneo:plectrũq; ſonorum.
Turba ſedet iuxta mollis blandiq; choraules

VOLVptatis uia

Nec ph.bui cor meũ qui oĩ uolupta-te frueret̃ & oblectaret se in his q̃ p̃parauerant. Quis ita deuorabit & d̃liciis affluet ut ego? Venite ergo & fruamur bonis q̃ sunt & utamur creatura tanq̃ i iuuẽtute celeriter

Ante meã statuã dulcissima carmina pangunt
Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta
Nam soror ipsa dei: cui sacra solẽnia redduut
Mænades insanæ frontẽ crinẽq; rotantes:
Qui mea prosequitur miles uexilla labores.
Nullos: & liber discrimina nulla subibit.
Cogitur haud sæuis caput obiectare procellis
Non strepitus pugnæ: non tristia classica Martis
Audiet: armisonus lituus nec pectora franget
Sed qui me comitẽ sequitur: non tramite duro.

Sed qui me comitē ſequit̃ nō tramite duro
Ambulat:at dulces hic experiet̃ amores.
Qui mea ſpreuerūt quondā monumēta:periclis
Immerſi grauibus:uitā clauſere dolore
En dea ſum cuius ſpatioſo noſcit̃ orbe.
Imperiū:& noſtro manāt de pectore molles.
Delitiæ:riſus:& cantica plena iocorū:
Et ſub me ſanæ longiſſima facta ſenectæ.
Vſq; uigent:albiq; dies:horæq; ſecundæ. paris.
Quondam priamides quo Troia ceſſit achiuis.
Signa tulit noſtri manibus florentia regni.
Indulſitq; bonis:quorū eſt mea magna poteſtas Cleopatra.
Et mihi ſeruiuit cultu Cleopatria ſuperbo:
Blanditiaſq; meas canopea ad mœnia duxi.
Africa me noſcit:me noſcit corniger Hammon Numidæ
Me Numidæ infrenes:colit & Mauriſius athlas Mauritania
India delitias noſtras ueneraẗ:& omnes India.
Educuut rutilo qui candida mēbra ſub ortu Eccle.xxxi.
Me duce ſobrietas toto pulſat̃ ab orbe. ſarmate.
Sarmata nō tutus:nō parthus/nō geſta pugnax: parthi
Nō Hiſter:nō trax:ſemp̄ criſpuſq; ſycamber Gethæ
Noſtraq; p̄ uarias mittūt̃ ſpicula gentes Hiſter
Noſtra ſophi ueteres coluerūt numina:quoq;. ſycāber
Scripta manēt poſitæ me defendentia ſectæ. Epicure'.
Nā ſine corporeo proſunt bona noſtra labore: Iuuenalis
Et gula nobiſcū/feruēs quoq; gloria menſæ. in ſatyra.oī
Nō mea ſub galeis uita eſt:nō ſtramine duro. bus in terris
Corpora noſtra cubāt:ſed prebet pluma quietem: Sardanapa/
Me niſi delitiæ molles ſequerētur/& omnis lus de quo
Luxuries:tanti nō reges blanda ſubiſſent. Diodorus&
Caſtra:quibus toto uictrix dominabor in orbe. Iuſtinus.
Sardanapalus enim regalia facta relinquens: Roma
Corporis illecebras coluit.florentibus annis. Hiere.vii.
Bellica Roma quidē noſtro ſudauit amore
Mollibus in plumis dant̃ ſua gaudia multis

Verba sar/danapali. Sapien.ii.

DE VIA uirtutis

Deus crea/uit de terra hoiem & se cũdũ imagi nẽ suã fecit illũ. & iterũ cõuertit illũ in ipsã. & se cũdũ se ue/stiuit illum uirtute. nũe rũ dieꝶ & tẽpus dedit illi & dedit illi ptãtemt oẽm q̃ sun. super terrã.

Nõ frigus/ditãq; famẽ iuuenilia captãt:
Pectora: sed requies semp blandissima nobis
Otia quãdoquidẽ non pturbata fouemus
Ergo uos iuuenes quorũ sunt mollia corda:
Atq; senes pariter quorũ ẽ annoxior ætas:
Porrigite huc aures: currit mortalibus æuum
Et currunt sine fide dies libate uel æscis
Mellifluis genio: post mortẽ nulla uoluptas

Eccles. xviii sapiẽ. vi. &. Baruth .iii.

RESPONSIO VIRTVTIS CARMINE elegiaco.
Carmine nugoso quid me malesana uoluptas

Lædis:& imbelli pectore bella paras?
Quid fallax miseros/age perfida/decipis arte?
Illecebris mundus cur ruit usque tuis?
Quid sordes:luxusque tuos:lancesque uoraces
Laudas?blanditiis gloria nulla tuis
Aebrietas tibi fida comes:infamia pennis
Circũ te uolitat:& tua castra premit.
Es fateor pulchro semper laqueata capistro:
Sunt oculi molles:fronsque petulca nimis
In capite insignis fulgor:redimicula:uitæ
Sertaque dependent:purpureusque color.
Te chlamydes tyriæ uelant:te balteus ornat:
Et te sidonio purpura tincta fuco.
Non galeas armata geris:sed corpore nudo
Allicis imbelles in tua uota uiros.
Te iuxta Veneris stant atque Cupidinis arcus:
Et pueri cæci dira sagitta iacet
Dextra tenet speculũ quo splendet turba malorum
Leua tenet luxus:& genus omne mali.
Fronti nullus inest cãdor:sed spurca libido.
Nõ pudor in uerbis/ingenuusque iocus.
Te duce per mũdũ gemini tractãtur amores:]
Te duce lãguescunt fortia mẽbra ducum
Te duce nobilitas perit:& uenerãda iuuentus
Marcescit uotis dedita adusque tuis
Te duce morborum patimur discrimina:mortes
Ad stigiosque cadunt corpora nostra lacus
Tu facis ingeniũ torpens:tu pectora casta
Inficis:& sensus non sinis esse bonos
In te decrescunt animi soluũtur & artus
Corporis & semp esca doloris eris
Ex te lœthales morbi:genus omne malorũ.
Et gula manauit:delitiũque malũ.

Tu facis imbelles iuuenes:petulansq; senecta
Te duce concrescit:bæstia spurca nimis
Pellicis in fraudes multos uitæq;/tenebras
Nil castũ ĩpura cõspicuũq; doces
In te non ratio:non puræ semina mentis.
Ingeniũ nullũ.sed mala liugua quidem.
Multoꝝ claros egisset dextra triumphos:
Et multos caneret fama superba duces:
Si non blanditias:si non tua uota subissent
Et simul impositis nigra uenena cadis

Troia — Mœnia dardanidũ:uertisti & pergama Troiæ:
Parthi — Per te parthorũ regna superba iacent.
Asia — Regna iacent Asiæ luxu consumpta uoraci:
Græcia — Luxibus & squallent Attica regna tuis.
Obruta sunt Danaum fortissima mœnia per te:
Sodoma. — Atq; urbes sodomæ morte rigante iacent
Corinthus. — Excidiũ per te dirũ est experta Corinthos:
Tarentum. — Atq; Tarentinæ sic periere domus
Egyptus — Lapsa etiã per te sordent Nilotica regna:
Assyria — Assirii per te sic cecidere duce
Sybaris — Te Sybaris colles:te Rhodos:atq; Miletos
Rhodus. — Et uarias gentes contaminasse palam est
Milætus. — Tu sordos:Thracesq; truces:tu blanda Getasq;
Thratia. — Corrũpis:diris inficis atq; malis
Gæte. — Sors mea nunc melior:quoniã me uita perennis.
Spectat:& æterno gloria parta gradu
Degeneres animos patienti extollo labore.
Cœli porta patet me duce aperta uiris.
Hercules — Amphitroniades metuenda pericula uicit
Iulius cesar — Me duce:cælestis incolit astra dei.
Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis.
Alexander — Iulius & fœlix sydera clara premit
magnus. — Magnus Alexander nostros comitatus honores
Ingenii pugnas/& fere bella tulit

Sic Paulus cōſul regem qui perſca uicit Pau. emilio
Me duce Romanis clara trophæa dedit. Cicero
Me duce facundi fulgent Ciceronis houores. Virgilius
Et Maro Romanæ gloria magna togæ. Ariſtoteles
Doctus Ariſtoteles noſtra hæc monumēta ſæquutus: plato.
Et plato:quo nuſq̄ maior in orbe fuit
Cādida me coluit doctorū turba ſop orū:
Ingeniū per nos eloquiūq; ualet
Ad laudes genitos & dulcia munera diuum
Fama trahit noſtri nominis atq; decus
Aſpice quid multos repetā ſtat noſtra per orbem.
Gloria/fama/ſalus/laus/honor/atq; decus.
In te luxuries/faſtus/cōmertia fœda:
Et putidū ſemp ſtillat ab ore malum.
In me diuitiæ:iuſtū/rectūq; piūq;. ꝓuer.viii
In me conſiliū:gloria ſola mea eſt. Sapien. iiii.
Caſta mihi domus eſt:ſtant celſo colle penates. ꝓuer.ix.
Hos tamē ingenuus ſcandit ubiq; labor.
In uirtute labor:ſed & in ſudore uoluptas
Atq; quies:magnis ſemp amanda uiris.
Si e uelis famā ingenio ſectarier almā:
Armiſonæ ue iuuat uoluere ſigna deæ:
Seu res ciuiles merito tractare fauore:
Hæc animo infracto me duce cūcta facies.
Quem labor & ſudor torquet/uirtutis amore
Aetherei tādem ſcādet ad aſtra poli.
Virtus ſola regit terras:dominatur in alto.
Diuidit & nutu dona beata ſuo. ꝓuerb.viii.
O iuuenes dū fatā ſinunt:expellite uanas: plau.in am
Corporis illecebras:lœtiferūq; nefas. phi.
Imbuite aſt animos uirtutis dogmate ueſtros ꝓuer.vii.
Vt ſapiant rectam pectora ueſtra fidem

Latina nauis ſeu barca ſocialis

Innumeros claſſes/fatuos ſine fine furentes

SOCIEtas fatuorum Gaudium ē miseris socios hēre penag.sed nō minus ardebūt:q cū mľtis ardēt. Qui inter huiuscemodi letāť: & esse sub sentius delitias cōputāt:filii sūt stultorū & ignobiliū oppressi q̄si fluctibus se mitis suis fratres sunt draconū & socii structionū.Sic fuit ē & erit: similis similē sibi querit ii.q.i.multi Eccle.xiii. &.vii. Iob.xxx. i.Esdre.v. Sapien.i. Eccles.i.

Hactenus in nostra ducere classe iuuat.
Si quis forte locū potuit minus accōmodatū
Nācisci:huc ueniat cū sociisq3 uehat.
Currite sulcamus festinis æquora remis
Et premit immēsum carbasa nostra fretū.

En socialis adest classis: properate sodales
Et fatui pariter nūc properate meri
Nā nostræ numerus sectæ est imensus: & aures.
Ad uarias gētes tendit: & ad populos
Nostra cohors e quidē totū cōplectitur orbē.
Pauci sunt quos nō fœdera nostra premūt
Ex Asia ueniunt rutilo sub sole creati
Stulti nobiscū qui cita uela trahunt.
Finibus Lybie ueniunt terraq; calenti
Mausirii ibelles/Ethiopesq; nigri.
Migrant Hesperii: migrat quoq; gallia tota:
Prorsus & a Bactris/sedula turba ruit
Ad nauē ueniūt gentes quas ultima Thyle
Finibus extremis quasq; Britannus habet
Et ueniunt Cymbri torui: flauiq; Sycambri
Et uenit ex latio turba procera quidem.
Arctophylax gentes rigido sub sydere natus
Trāsmittit: præbet subsidiūq; rati
Sauromatæ ueniunt: pugnax quoq; turba Getarū
Atq; Thraces ueniūt: Argoliciq; uiri.
Et ueniunt oēs gentes/quas conspicit orbis:
Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:
Cū sensibus iuuenes: fatua cū matre puella
Intactus nullus hic gradus esse potest.
Ad classem celerē fatui properate sodales
Currite: nauiculæ/nā mora cūcta nocet
Tempus adest sulcare fretum: & nūc pādere uelum
Currite: iā pgit fluctibus acta ratis.
Maxima nunc regio superest penetrāda: sodales
O fatui pedibus currite quæso citis
Narraganū ad patriā & pmissas tēdimus oras
Cogimur & stolidū spōte subire solum.
Nos tamē in tumido iactāt discrimina pōto.
Plurima: sollicitas & quatit unda trabes

In oēm terrā exiuit sonus eorum.

De hac ma Veliferiq̧ maris sæuo clamore ciemus.
teria.uirgi/ Fortuná:nil nos ipia uota iuuát
lius in.i.& Per uarios casus:per seua pericula ponti
iii.enei. Currimus:& uitæ nõ modus ullus adest
Scylla Et patimur lapsus tẽpestatesq̧ sonoras:
Charibdis. Et patimur medio naufraga fata mari.
syrtes Scyllæá rabiẽ siculis spectamus in undis:
Atq̧ caribdæo gurgite transtra uolant.
syrenes. Per syrtes lybicas remo sulcamus inerti:
Triton Spectamus tumidi tristia monstra maris.
Delphinos:phocas/syrenes/atq̧ uidemus
Cyclops. Tritonas:inuisũ prodigiiq̧ genus
Vlysses. Torpemus cantu:quo nostras inficit aures
Syren languenti nosq̧ sopore premit.
Et Cyclopẽ grãdẽ siculo spectamus in antro.
Dulychius princeps quẽ timuisse potest.
Quis locus est tutus:quo nũc considere stulti
Possunt & certos ædificare lares?
Vsq̧ adeo tumidis prostrati mergimur undis
Et portus tutus carbasa nostra fugit.
Ha merito:quoniá nullo sapientia cultu
Nos fouet:& stolida figimus arma manu
Circe Heu dea stultitiæ nobis nunc pocula Circe.
Præbuit:& cantu pectora lassa ferit.
Eheu quid miseri prodest errare sodales
Quærite sed stabili littora tuta pede:
Neptunia Ne rapiant fragiles Neptunia monstra carinas:
Sorbeat & nostras æquoris unda rates

puer. xiiii. EXCVSATIO IACOBI LOCHER.philomusi
&.xix.
Iob.xii. Vertimus naues fatuas latinis
Psal.xxxvi. Versibus:plectro siquidẽ strepenti:
Sebastiano. Gudimus normas modo perbenignas
Brant:gra/ Plaudite musæ
tes agit. Gratias docto dabitis magistro.

DERISIO boni operis

Ambilãs recto itinere & timẽs deũ despicit̃ ab eo q infami gradit̃ uia. Querit derisor sapientiã & nõ iuenit. Doctrina prudentiũ facilis Qui deridetur inuocabit deum & exaudiet eũ Deridet̃.n. iusti simplicitas.

Atq; doctori titulos merenti
Candidos: nostros legitis modos q:
Plaudite musæ.
Ad salutares quoq; disciplinas
Atq; sinceræ documenta uitæ.

Vertimus stultos numeris iocosos.
Plaudite musæ
Non decus mundi:titulusq; clari.
Nominis traxit/uolucrisq; fama
Ad salutares philomusa cantus
Plaudite musæ.
Non honos:laudes:precium ue molle:
Nec fames auri philomusa traxit
Ad sacri fontes nemores beatos:
Plaudite musæ.
Nil superborū cupimus uirorum.
Stēma:nec claros capitis corymbos
Nec sacræ lauri cupimus corollam
Plaudite musæ.
Qui leget nostri titulū libelli:
Gratiasnullas referat libello:
Eleuet sed Brant rogo perdisertum.
Plaudite musæ
Præbuit nostris alimenta nymphis:
Brans:& heroos tribuit beatos:
Estq; scriptorū uenerandus auctor
Plaudite musæ
Gratiæ dulces:lepidcq; uoces:
Et lepos blandus:lyricusq; neruus
Ex sinu illius fluitāt scatentq;:
Plaudit musæ.
Sermo fa cundus:locuplexq; uena.
Structiliscandor:calamus latinus
Nil sonat quod sit latio indecorū:
Plaudite musæ.
Sed modo diuos superos precamur.
Præbeant nobis ueniam benignam:
Pinximus q sic fatuos inertes.
Plaudite musæ
Me locus naui :;fateos:requirit:

Calceos nōdū fatuos remoui.
Stultus & nōdū posui cucullum
Plaudite musæ.
Sunt quibus nostræ placuere curæ.'
Sunt quibus nostræ satyre grauedo.
Displicet:dextram ueniam precamur
Plaudite musæ.
Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor neq̧ me disertum.
Fecit haud magnos capio labores
Plaudite musæ
Scriberē formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canori.
Barbarū qui me faciunt poetam:
Plaudite musæ
Gratulor nostræ siquidem iuuentæ.
Gratulor docto pariter magistro.
Qui mihi suaues tribuit camœnas
Plandite musæ
Sæculo nostro siquidem diserto
Gratulor:doctæ sileant Athenæ
Et chorus uatum sileat latinus
Plaudite musæ
Iā fouet passim celebres poetas
Theutonum sydus/gelidusq̧ Rhenus.
Laudibus quorū monimēta fulgent:
Plaudite musæ
Quid magis fingit latialis orbis
Ritibus cultis?colimus platona.
Atq̧ sublimen colimus Maronem:
Plaudite musæ
Ergo certatim teneris camœnis
Nauis & pictæ rudibus figuris.
Et iuuentuti foueas precamur:
Lector amicæ

SOCIALIS NAVIS MECHANICORVM

Stulto℞ trahit collecta caterua uirorũ.
Qui manibus quærunt sæpe alimenta suis
Artificis quisquis signũ prætendit:& effert
Quid sciat:& foueat qua ratione domũ:
Adsunt mœchanici:quo℞ uela ampla leuata:
Cũ celeri remo per freta uasta uolant
Cur tamẽ hi fatui sint ad mea laxa uocati.
Carbasa:iã cãs cũ rõne canã.
Cũcto℞ ueluti status ĩmutatur/in omni
Tempore:nec stabili conditione manet
Artificũ pariter sic fit mutatio semp. puer.xi.
Hos fatuos merito nostra carina uehit
Hoc uitiũ primũ est:ꝙ seruus quisꝙ/magister de elec.cum
Esse cupit callet & tamẽ ipse nihil: in magistrũ
Artifices multi fatuiꝙ sine arte uagantur: lxi.dis.mise
Stultitia merces diminuũtꝙ sua rũ.xlix.dis.
Alter in alterius dãnũ sudore laborat: sacerdos.
Se tamẽ in primis decipit expolians ezech.vi.
Vendit opus magna forsan mercede paratum:
Iucitat & uexat hunc qa liuor edax
Attamẽ artificiũ deformis abusio sectæ.
Paupertate graui corpora multa premit
Hi res mox uendũt positas præ merce minuta
Hi precio uendũt pro liuiore suas
Alter in alterius dãnũ cõtẽnere lucrũ Leui.xxv
Assolet:& uendit tunc male sarta palã.
Qui modico uẽdũt precio:res nõ bene sartas Eccle.xxvii
Vẽdũt.artifices hæc mala culpa notat
Omnes qui cupiũt ẽptores fallere blandis
Fraudibus:hi certe se quoꝙ decipiunt
Mæchanici culpas & stigmata nigra merẽtur
Turpãtes opas/artificesꝙ manu:
Decrescũt oẽs mercatus:nemo fidelis
Mercato;quiuis ditior esse cupit

Rebus in humanis mutatio tāta lacessit
Multos: atq; inopes reddit ubiq; uiros.
Nō opus est multis facinus componere uerbis
Artificū liuior pectora cūcta trahit.
Tēporibus nostris qui cōstans esse laborat:
Hunc stultū uulgus insipidūq; uocat.

DE NICOLAO RENNER: ACVPHAGO
Argesi. Sebastianus Brant.

Finis adest operis/nec te Nicolae uidere
In nostra potui Rennes amice rate.
Comedit multas acus simul
Qui tamē innumeros fatuos facis: & tua multi.
Ora uident/acubus quæ tibi plena scatent.
Quas comedis/rursūq; uoras/uomis/imbibis atq;:
Præstigio hoc stultos fallis ubiq; tuos
Saluator ludorum paschalium
Tu deus interdū scandis super æthera: rursum.
Decidis: & bibula cū grege pasch[illegible] tenes.
Simea mater adest buccas deditq; illa/genasq;
Et linguas multas: ingeniūq; citū.
Addubito iccirco si te Gallos: uel Iberos
Inter Germanos/Italicosue locem
Hic posui artifices inter/uariiq; negoci
Te turbā: nūq̄ solus enim esse potes.
argesi. pl'es i uēiet socios
Narragonū in patriā tecū proficiscat: in una
Naue|: dabit socios urbs tua stultiuagos

EPISTOLA IACOBI LOCHER PHILOMVSI AD humanissimū fautorē suū. D. Iohan. Bergmanū de Olpe. Archidiaconū Grādisuallis: huius operis ꝓmotorem.

Et si nō dubito amice iucūdissime: plures nasutos Criticos: nebulonesq; prophanatos/nostris lucubratiūculis/: iamiam de extincta fauilla suscitatos esse: tamē iuuentus nostra/qua suauioribus ac politioris doctrinæ musulis semp

adhæsemus:facile importunos occursus latrantiũ supabit. Brant
Si nobis præceptoris nostri facũdissima manus affuerit nul
lus barbaci gregis contumelias formidabimus. Quis enim
mediocriter doctus:adolescentis/& nati & contendentis ad
uirtutem litterariam istãc audatiã ĩprobabit? Aetas iuueni/
lis Tibullũ suum illaudatum non reliquit:cuius ipse quidẽ
iucũdissima elegiacæ scriptionis monimenta posteritati sa
crauit. quid enim maius? quid prestãtius? quid ue laudabili/
us/iuuenis sub rigido sydere natus? glandibus enutritus: ĩ
pagis Suæuie ablactus/attẽtare potuit: q̃ sacras castalis un/
das lãbere: cortinã phoebados tripodasq̃/ore pagæ diserto
contingere? Sed me phœbus amat: sunt huic mea carmina
cure. Barbaricasq̃ meo pellit de pectore uoces. Dat cytha/
rã: lyricosq̃ sacro cum pectine neruos. Et pharetras: q̃ me
tutamen fors undiq̃ reddunt. Sed quia nemo unq̃ ad um/
bilicũ tã perfecte suas deduxit paginas: aut adeo demorsos
sapuit ungues: qui non suorum operum titulis hiantes fau
ces: linguãq̃ Timonianam prouocaret. asinii pollionis no/
tam. M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloquentia ef/
fugere nõ potuit Maronis argutissima musa: stigmatias ac
sibila sensit. Sed qui ĩ cineres mortuorum impios latratus
uomunt: cum laruis luctari censentur. Carere debet etiam
uitiis omnibus: qui in aliũ paratus est dicere inquit Cicero
Parcant itaq̃ p deos ĩmortales oro/tenellæ audatiæ littera
rii greges: & mediocritatẽ ingenioli mei æqua lance pẽsitẽt
rhinocerotisq̃ nares: latratus efflantes/ferreo pessulo ob/
stringant. Et si barbaricæ telluris sterilitas me ad litterarũ
studia uix concitarit: tamen quia mortales omnes/natura q̃
dam ad sciendi cognitionem accendimur: propterea explo
sis ab ingenio tersimis ignorantiæ tenebris: animum He/
liconis rore perũctum/ad scribendum appulli. Vtinam dii
immortales primitiis nostris auras salubres: uentosq̃ trã/
quillum spirantes: benigne tribuerent. Vt semina men/

tis nostræ/splendissimo uirtutum globo fulcita: doctrina quam profitemur coalescerent. & æditis litterarum monimentis speciosissime efflorescerent. Tu tamen in primis: Iohãnes Bergmane: dignus mihi uideris: qui humanitate quæ potissimum mortales oblectat & singulari munificentia: qua in omnes tibi pares uteris litterarũ studia adeo extollis: ut ab inferis litteras squallore lurido obsitas: i Germaniã reuocare uidearis. quid enim magis in te mirari solemus: q̃ alacritatem istam tuam q̃ studiosos homines ad scribendum prouocas. Tuis enim fæcũdissimis sumptibus egregios libros emũcto charactere/ac graphice exaratos i lucem profers. Quod enim laudis & gloriæ/cæteri scribendo consequuntur: hoc tu bonas promouendo litteras assequeris. Igitur has litterulas nostras/in testimonium indelebilis amicitiæ: in fine libri imprimi iussimus: ut optimus quisq; tuam in me humanitatem/mansuetudinem/familiaritatem/liquido cognosceret. Vale ex castello Fráco Germaniæ: Anno Millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo.

Ad eundem Iohãnẽ. B. de Olpe.

Me rogo cõmendes nostro iucunde Iohannes.
Thædigenæ: hunc saluũ me rogitante iube.
Si quid forte agitẽ quærat meus ille magister:
Dicito me saluũ uiuere & eẽ suum.
Proinde sibi incolumẽ uitã/famãq; precabor
Perpetuã. ualeat Brant meus ille diu.

Nihil sine causa.

Olpe.

AD NVMEROS SVOS VT IOHANNEM. GERMANVM FESTINE ADEANT.

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes
Bergmano: ad nitidos & properate lares
Vos etenim fido trepidantes corde tuetur

Accipietq; pio munera nostra sinu
Exarmatus enim pharetris comitatur Apollo.
Vos modo:cū fidibus auricomaq; lyra.
Lndit & arguta modulos testudine dulces
Blandidulos saltat concinit atq; choros:
Hoc dulce fœlicis numeri procedite:uulgus.
Indoctū uobis nec nocumenta dabit.
Impia nil rabies fatuorū:nulla nocebunt.
Murmura:fortunā dexter Appollo feret.
Seu uos fumificas æthenæ penetrare cauernas
Contingat:siluas lestrygonūq; truces.
Seu uos per lybicas sors inuidia uolant harenas
Siue per augusti saxa sonora freti
Siue molorchæum nemus aut per caspia regna.
Ire det᷑:scythicas aut penetrare niues.
Siue charybdeos scopulos contingat adire
Immanes thurcos siue uidere Getas
Carmina uos sacro uibratus lumine phœbus
Iam pharetra cinctus cōcomitat᷑ iter.
Mirantes oculos radiis illuminet:atq;
In uobis tenebras nō sinit esse truces
Hoc duce:magnatū cælsas conscenditis arces.
Principis & uobis ianua magna patet
Abiiciet clypeum miles dum carmina uoluit:
Atq; minas ponent martia tela truces
Gorgonis aspectu numeris mulcet᷑ amœnis.
Aegidis atq; angues suauia dicta stupent.
Indocti doctiq; simul dictata reuoluent
Atq; genis lepidis oscula blanda dabunt
Ite procul:nec uos pudeat sic esse tenellos:
Scribūtur teneri simplicitate ioci.
Qui canit Aeacidē fortē:qui ue hectora sæuum:
Qui ue canit lybicos argolicosq; duces
Scipiadas geminos uel qui:duo fulmina belli

Quanta uis carminis

Et curios sanctos: fabritiosq; canit
In cute festiua numeros deducat: & apte
Nectat ad heroos uerba soluta pedes:
In uobis fulgent tyriis nō illita succis
Munera: sed splendet simplicitatis honos
Ite rudes numeri millenas ferte salutes
Bergmano: ad nitidos & properate lares
Dicite: uos primū Titioni ostendat amico
Vosq; idē uideat puideatq; uelim.
Illius in laribus/doctoq; sub hospite: noctem
Linquite: & in lucē pergite liberius
Vos hilari excipiet fronte ille dabitq; benignam
Et solitā musis perplacidāq; domū.
Ille patrocinio iuris defendere multos.
Vt solet: accipiet uos ita presidio.
Finis stulti/fere nauis. Vestrā aget ille libēs cām: & tutabit' omnē:
Quin propriā dicet rēq; agere inde suā.

NIHIL SINE CAVSA. OLPE.

DE SINGVLARITATE QuORVNDAM NOVOrū fatuorū additio Sebastiani Brant.

Psal. lxxix. xl. dis. qsqs. Cauēdū est a beguinis de frig. fraternitatis post pri. gl. i clem. i. de re. do.

Te nostrā accæpi uertisse Iacobe carinā:
Atq; illā latiū nūc sapere eloquium.
Gaudio. Lolhardos quos pretermisimus olim
Beguinasq; iuuat his nec abesse suas.
Est operæ præciū nō ignorare Begutas.
Bægardosq; suos: hipocritūq; genus.
Quos nimis arta prius cōplexa est cymba: lyburnū.
Nūc propriū: & laxis transtra parabo foris.
Currite lolhardi/beguinæ siue beguttæ
Currite bægardi: spiritus ire iubet.
Vos hominē ex toto præsenti in carne putatis
Perfectū: & summū tāgere posse gradū.
Vsq; adeo/ut nūq deinceps mortale patrare.

SINGVLaritas.

Singularis ferus de pa/stus ẽ eam. Quisqs re/bus ꝑtereũ/tibus restri/ctius utitur q̃ sese hẽnt mores eorũ cũ qbus ui/uit: aut intẽ perãs aut sſ stitiosus est Quisqs uero sic eis utitur ut metas cõsuetudis bonorũ iter quos uersat̃ excedat aut aliqd signi/ficat: aut flagitiosus est in oibus em̃ talibus non usus rerum sed libido ĩ culpa est. In cle. ad nr̃m de hẽ.

Crimen ut nequeat proficere ulterius.
Perfectus igitur tantos quoqꝫ classis abacta.
Expectat comites: stultiuagosqꝫ uiros
Currite nauis eat: fatuosqꝫ sequamur euntes
Ne sine beguinis tanta caterua ruat.

Cernitis ut stulti totũ mare & æquora complent:
Nec modus aut numerus nauibus atq; uiris
Sæpe oculos hoíum morientũ clauditis:ante:
q̃ mortis tẽpus uel necis hora uenit.
Claudite presentis perituræ lumina turbæ:
Atq; operi nostro ponite quæso modũ.
Sit satis hunc fecisse prius uobis uel honorem
ꝙ nõ uulgari uos rate composui.
Ne populus si uestra notet mala crimina:forsan
Nõ prauos modo/sed pellat ab orbe bonos.
cle .i .de re. Nec uos de populo uultis/neq; plebe uideri:
do. Nec cleri in sortẽ uos deus ipse uocat.
Iccirco dignã uobis sedẽ ipse nequiui
Theutonica in nostra ponere naue prius
dic.cle .ad Cum tũ in patriã Germana/& theutonico orbe
nostrũ Pullulet/& uigat uestra ea sæcta nimis.
Protestatio| Collige attempo turbã dũtaxat iniquã:
nihil dicere Este procul fratres/quos bona uita tenet.
uoleñ con/ Qui normã uitæq; modũ/sanccitaq; patrũ
tra bonos Seruatis:nõ uos lædere pergo bonos:
aut approba Sed turbã indoctã:quæ cũ nil discere possit
tos. Nec uoluit:longã quærit habere togã.
ii. Thess.iii. Ne si uulgus erit:cogatur ferre laborem
Vt dicere| Artificũ:& manibus quærere forte cibũ
possint id Inde est ꝙ quærunt tranquillã habuisse quietem
Eccle. li. de Atq; uacare graui posse labore tamẽ.
cele.mis.cũ Non is est animus/nõ mens/sint ut Magdalenæ
marthe.c. Verũ ut bufonẽ læna suũ inueniat
nisi cũ ꝓdẽ Ocia sæctantur/torporẽ & desidiãq;:
de renũ. Hinc hosti antiquo nequitiæ arma parant
dic.cle.ad Proinde sibi reputant/credunt quoq; cũcta licere.
nostrum Humano neq; sub uiuere & esse iugo
ii.Corin.iii. Libertas aiunt ubi spiritus esse probatur
Spiritus at spirat liberiora:licent

Inde putant nulli capiti se subdere posse:
  Acephali cupiunt uiuere & esse palam
In grege coueniunt:uiuunt sine rege locustæ:
  Puniat ut nemo corrigat atq nefas
Quinetiá interdú laico sua crimina fratres
  Confitétur:agunt alterutrúq uices
Oscula mortali dicút damnáda reatu:
  Officiú carnis sed ueniale ferunt.
Hinc passim fratres per cópita cúcta sorores.
  Quærunt/solátur/concrepitantq fores
Signaq dát digitis pulsantibus atq recepto
  Respóso:admittit ianua quæq suum.
Tum procul adiectis mantellis/atq cucullis.
  Lolhardi in turpi ueste/breuiq patent.
Grandibus exutis sotularibus atq cothurnis
  Beguinæ incædunt/calceolosq mouent.
Tunc opera incipiunt cómunia.tunc labiorú.
  Hos operit labor:& facta sororia agunt
Si qua casta soror uelit/atq pudica uideri:
  Et quæ fraternos abnuit accubitus:
Carpitur:& normæ uiolatrix dicitur:extra
  Sit numerú:& careat funditus alloquio:
Illi cóes næq enim ueniæ ue/preces ue.
  Subueniunt:urnam hæc fregit/& urceolum.
Quinetiá arguit maiori criminæ:pænā
  Quo ferat/& subeat fratris ad arbitrium.
Hunc ego peruersum Lolhardú seu goliardum
  Dicá:qui uentri uiuit & umbilico.
Nequitiá illorꝝ carpunt mea carmina:sanctos
  Atq bonos fratres carpere nemo uolet.
Quos uel apostolicæ sedis mandata probarunt:
  Vel quos cómédat uita laborq bonus
Ast quidam bullas producút sæpe/quibus sint
  Absq opere;humanis delitiisq uacent:

xciii.di .nulla
ꝓuerb.xxx.
glo . xxxv.
di.unú gl.ꝺ
of.or.pasto.
gl.de fur. c.
ii.dic.cle.ad
nostrú glo.
in cle .i . de
reli.do. contra.c.diffinimus
xviii.q.ii. &
c . ꝑniciosá.
Actuum.x.
Psalmo.
cxxxix.

cle.i.de uita
& ho .cleri.
Protesta.
ꝓuerb.xi.

C.de epi.& cle.deo amabile. Ezechi.xiii. Mathe.vii. Ouidius. Iuuenalis in saty.ultra Sauromitas Esaiæ.ix. Math.xxiii. i.Thi.iiii puer.xx. Iohan.viii. Iohã.ii.iii.& v. Ad.coll. iii. Lucæ.vi. Iohan.iii. ii.Petri.iii. apostropha ad philomusum.

Et quibus impune possint quæcũq; patrare.
Nõ bona:& a nullo uindice habere metum
Seq; pares faciũt monachis:Vesteq; sacratis
Virginibus quibus est regula grata deo
Canonicos habitus/nomẽ/uestẽq; pudicã
Vsurpãt:sed enim sub cute uulpis inest.
Sic habitus simulãt multi sanctosq; bonosq;:
Intus qui rapida tygre/lupoq; scatent
Nomine diuorũ subiere cubilia multi
Casta:sed incæsto mox rediere gradu.
Quis rogo summe pater/ualet explicare:nefanda
Crimina:que fiunt sub specie usq; bona?
Liberius poterit nemoq; licentius:usq̃.
Fallere credentes q̃ genus hipocritum
In troitu curios simulant:sed Clodius exit.
Sub christi specie/dæmũ inique lates.
Ve tibi ue maledicta cohors:quæ nomẽ inane
Religionis habes:quod tua facta negant.
Nempe opera effingis sathanæ:quibus esse probaris
Progenitus sathanæ:luciferiq; puer
Quisquis enĩ est genitus summo a genitore/deoq;
Hic mãdata dei seruat/& efficiet
Qui uero e terra genitus:terraq; sepultus
Semp erit:quæuis terrea sola placent
Quẽ semel arripuit fatuorũ claua:cucullus:
Mitraq;:uix ueterẽ deiicit ille togã.
Hic precor/exhortor/moneo/rogo/flagito cũctos
Præuideant:linquũt qua statione ratẽ.
Nostri etenim portũ quærũt lyntresq; phaseli:
Cædo libens:meritũ docte Iacobe feres
Qui mea uertisti uulgaria plaustra/reuidi
Illa ego:perlegi:sat placet atq; labor
Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:
Quo quæq; excerpsi dicta decora loco.

Iccirco ascripsi loca cōcordātia: lector ǭre sebasti·
Noscere quo ualeat: singula quæq; cito. brāt cōcor/
Qui tamē & ueniā dabit impressoribus oro. dātias huic
His quia festinū nil satis esse potest opi apposu
Nēpe manu propria semel atq; iteꝝ illa reuidi. erit.
Signaui: inuersa multa subinde manu:
Sed tamē illoꝝ præceps labor: atra reliquit. Parcēdum i
Plurima/quæ nollē: quæ mihi displiceant. pressoribus
Quæ si forte uidet lector bonus atq; peritus:
Dat ueniā: erratū nec putet esse tuū.
Criticus at si quis cui sueta calumnia cordi
Perleget: in sannas incidet ille: scio.
Sufficiet sed enim doctis fecisse laborem. Eccle . viii .
Complacitū: stultis nil satis esse potest.
Nec mihi principio mens subfuit/atq; uoluntas
Scribere: uel stultis cōplacuisse uiris. Eccl.xxxvii
Nec tibi propositū fuit: ut satis esse putarem.
Prudēti: & fatuo tā bona scripta uiro.
Iccirco stultis linguā linquamus inanē: ꝓuer .xviii.
In cuius manibus uitaq; morsq; sedet. Ecclesiast.x
Singula qui carpunt/cupiunt doctiq; uideri:
Nec quicq̄ norunt/sed sua sola placent: Psal.lxxix.
Ille ferus ferus/multos agros depastus amænos Eccle.xx.
Huncq; Ioseph patri surripuisse ferunt Sapiē.ix.
Hos operis nostri statui mihi sistere finem. Iohan . xv .
Oia qui carpunt: cū nihil efficiant Ad Gala.i.
Nil satis egregiū/dignū/prestansq; bonūq; xlvii.dis. q
Quod cūctis possit crede placere uiris. ad .cōclusio
Vicisti precibus fateor suauissime frater operis
Me: tua quo uideam/carmina peruideam:
Quod potui effici: gaudet tuus ille magister. Olpe.
Discipuli ingeniū tā ualuisse sui
Perge bonis cæptis: rogat id tuus atq; Iohannes
Olpigena: fausto fine/diuq; Vale.

De corrūpto ordine uiuendi pereuntibus. Inuentio noua Sebastiani Brant.

QUOD INORDINATIO CAUSA FUERIT DESTRUCTIONIS OMNIUM RERUM

Stultorũ ingentes culpauimus hactenus ausus.
Et studia/& mores/interitusq; graues:
Qui cymbas/lintres/parcas/stlatasq;/liburna.
Mersere/& gaulos/prosumiasq;/mari.
Corbita non illos/horia/aut myaparo/phaselus
Tutari/aut celox:nec potuere rates.
ꝙ si sædulius cãs fortasse pericli
Scrutemur laqueos interitusq; sui:
Perspicimus cũctos sine lege atq; ordine/remos
Traxisse:& uelis nõ posuisse modũ
Atq; ideo in Scyllã/syrtes/breuia/atq; charybdim
Vortice detrusos:naufragiũq; pati.
E quibus/in sũma/repetendo ab origine stultos
Inuenio cũctos hoc periisse modo
ꝙ prætergressi legẽq; modũq;/uiãq;
Quã deus & rerũ dictitat ordo decens
Omnia quæ in cælo/aut terris/uel in æquore uiuunt;
Ordine seruãt̃:stantq; uigentq; suo
Quẽ si destituãt:si uiuere in ordine cessent
Continuo intereunt/in nihilũq; ruunt.
Ordine ni firmo starent elementa perirent:
Ordinẽ habẽt certũ/tẽpus/& hora/suum.
Ordo est nascendi:& uitæ certissimus ordo:
Estq; suũ mortis tẽpus & ordo placens.
Ordinis hæc uirtus:ut certa lege modoq;
Cũcta gubernãtur:subpeditata deo
Atq; ut quisq; minor/maiorẽ obseruet;& illi
Pareat;atq; libens iussa petita ferat.

Cã uniuersali periculi.

Osee. vi. & viii.
Hier .xxxi.
Iob.xxxviii
Iudicũ.v.
Ordinatiõe tua perseuerant dies
Psal.cxviii.
eccle.iii.
i.ad corint. xiiii.& .xv.
Ad Ro .x.
De cẽsi. oĩs anima

ORDO ANGELICE IERARCHIE.

Hunc primũ instituit rerũ pater atq; creator
Ordine dũ posuit quæq; creata bono.
Principio per eũ dũ cõdere cũcta parabat.

De pe.di.ii.	Spiritibus superis ordo modosq; datur.
c.p̃ncipium	Ipsi etiã inter se certa statione/chorisq;
Iob.iiii.&	Cælicolæ starent:maior is:ille minor.
xv.	Mox sed in angelica sensit deus ipse ruinam.
De pe'.dist.	Natura:æqualis dũ cupit esse deo.
ii.hinc etiã.	Sic bonus ille prius dæmõ:mox ordine rupto
de sũ.tri.c.i	Dũ caput abiecit:trusus ad ima ruit
Math. xxv.	ORDO HVMANI GENERIS
ii.petri.ii.	At reparare uolens lapsum deus optimus illũ
Eccles.xvii.	Cõdidit humanũ/cõstituitq; genus
Geñ.ii.	Inq; uoluptatis paradysum deputat illud.
de pe .di.ii.	Ordine dũ certo uiueret/atq; modo:
p̃mus hõ	Vt caput agnoscẽs sũmũ:p̃cepta sequendo
ii.Mach.ix.	Illius ipse feris rex foret atq; caput
i.Cori . xv.	Oĩa subiiciens hoĩs quoq; sub pede :saltẽ.
Psal.viii.	Se quoq; subiectũ nosceret esse deo.
ad Hebre.ii	Indoluit sed enĩ desertor trãsfuga dæmon:
Gene.iii.	Inq; suũ iuidit posse hoĩem ire locũ:
de pe .di.ii.	Protinus ut caderet ꝓthoplaustus ab ordine iusso
p̃nceps .	Suadet:ut excuteret frena iugũq; docet.
dã.ii.cori.xi	Sic heu prime parens:uix sex tua regna per horas.
d' pe .di.ii.a	Integra seruabas:pulsus ab inde cito.
xl.di.q̃libet	Quoq; die primũ factus:rebusq; creatis
&. c .adam.	Præfectus:regis nomẽ habere sinis
l di.ĩ capite	Vtq; tuo panẽ quæras sudore:labori
Gene.iii.	Subder s assiduo perpetuoq; iugo.
i.Cori.xiiii.	Cã fuit:recto quia cædis ab ordine:nec uis
de pe dis.ii	Subditus esse deo:spernis habere caput.
rursus	Sic factũ:ut sathanã cælũ retinere nequiuit:
Lucæ.x.	Nec paradysus adã:sed mox uterq; ruit.
Ezech.xviii	ORDO REGNI VNIVERSALIS.
	Cũq; deus uidit cælũ/terrasq;/relicto
	Ordine pollutas deseruisse modũ:
	Ierarcham cæli;terræ & cecidisse monarchã

Seruasse & neutrũ/tradita in arce/locũ | Inno.i.c.li/
Regna sibi soli deliberat orbis habenda: | cet ex suspe
Regaliq; sua uelle tenere manu: | cto de to.ix
Nec deinde adamo;nec cuiq̃ postea/mundi | do.alexã.in
Regia cõmisit sceptra/uel imperiũ. | c.i.x.dist.&
Ceu belli dux:signa uidens sub milite forti | xcvi. dis.cũ
Perdita;mox reparat;seruat & illa manu. | ad uerum.

VSVRPATIO REGNORVM.

At noua regna Cayn/cũ posteritate maligna | Gene.iiii.
Vsurpare sibi cogitat/atq; suis | Enoch.ciui
De quibus ipse deus testatus;pænitet inquit. | tas condita:
Me fecisse hoiem;perdere eũq; placet. | & ei⁹ regnũ
Dũ uiolãt capitis legẽ & seruare recusant. | usurpatum.
Ordinẽ eũ/statuit quẽ deus/atq; modũ: | de hoc au/
Continuo cũctos hoies/Neptunus in undis. | gustibus.li.
Mersit:&:absorbens corpora cũcta rapit. | xv.de ci.dei
Gẽtibus innumeris de milibus:unus in archa | Gene.vi.
Octo animas Noe:seruat ab interitu. | Iosephus li.
Hunc deus ut uidit seruãtẽ ex ordine iussa: | i.c.v.
Tutat̃:natos incolumesq; facit. | Gene.vii.
Sed mox infælix Cham us/pudibũda reuelat | i.Petri.iii.
Dũ patris:infregit iura paterna nimis: | ad Heb.xi.
Ordinẽ & egressus meruit maledicier;isq; | Gene.viii.
A patre in exiliũ migrat ab inde procul. | Gene.ix.
Quo duce cælipetæ turrim struxere gigantes: | Gene.x.&
Seq; putant fluuis subtrahere atq; deo | xi.
Quos dein linguarũ confusio facta probabat | Iosephus
Ordine corrupto nõ placuisse deo | li.i.c.v.

Assiriorũ monarchia.

Hinc & in Assyriis/Belo duce/prima tiranni
Atq; monarchiæ sunt data principia:

Vſurpata tamẽ: neq; eni ſumpſit ſua Belus
Sceptra ſibi/aut Ninus cõſtituente deo.
Quo moriente: fuit terræ corruptus iniquæ.
Ordo: modũ & legẽ liquit homo/atq; deum.
Idola ſculpebat: uaria quoq; imagine mundus
Errabat: placuit nec modus ille deo
Sic quoq; mille/tricẽtenos: ter quinq; per annos
Hoc regnũ/excreuit: ſceptraq; lata tulit
Subq; iugũ illius miſit deus omnia regna.
Quæ ſine lege/datũ deſeruere modũ
Sed luxũ ſequit᷑: dũq; ordine Sardanapalus
Neglecto uiuit: deſiit iperiũ.
Id quoq;/ceu fuerat primũ: ſic ſolis ab ortu
Proximius: finẽ regna leonis habent.
Huius eni euulſæ ſunt alæ. quãdo reliquit.
Et domini abiecit iuſſa/iugũq; dei:
Tranſtulit arbaces occiſo Sardanapalo.
Imperiũ in Mædos/atq; orientis opes

MEDORVM MONARCHIA

Sic urſi incæpit regnũ/ſceptrũ/atq; poteſtas.
Quæ bis cẽtũ annis: ſex decieſq; ſtetit
Terrarũ interea: uerũ regnũ/& ditio omnis
In manibus ſteterat ſolius uſq; dei.
Qui patribus/moyſiq; ſuo: ſanctiſq; pphetis
Iudicibuſq;/ſuas iuſſit habere uices
Nõ reges: ſed tutores. iuriſq; miniſtros:
Atq; ſacerdotes hos iubet eſſe ſuos

IVDEORVM REGNVM

Qui licet iſraheli regẽ populo unxerit: & ſaul
Legerit: at modici rex fuit ille ſoli
Vniuerſalẽ neq; eni hũc iubet eſſe monarchã

Vſurpa᷑ dr̃ q appõit ma nũ rei ñ ſub iectæ ſuæ ptãti. gl. pe. ii. q i. multi
augu. li. iiii. c. vi. licet ibi non a belo ſed nino inchoet᷑
Tul. v. tuſc.
augu. li. ii. c. xx.
Daniel᷑. vii.
Iuſti. li. i.
Oroſi᷒. li. i.
Danielis. v.
Curci᷒. li. ii.
Regnũ uero uniuerſale.
Deu. xvi.
Ioſephus li. iii. ca. iiii.
Iudicum. ii.
Pſal. xcviii.
xvii. diſti. c. porro
i. Reg. viii.
Ioſephus. li. vi. c. iiii.

Sola palæstinæ his prædia parua dedit. i.Paralip.ix
O quotiens reges illos quoqꝫ mutat:acerbis Iosephus li.
Dum leges spernunt/afficit atqꝫ plagis. viii.ca .iiii.
Prætereo bisquinqꝫ tribus:quæ caspia nunc gens Iosephus li.
Claustra colens:fregit nuper & illa fores. xi.cap.v.
Ordo his uiuendi bene dum peruertitur:atqꝫ iii.Reg.xii.
Dum mandata sui deseruere dei: Esaiæ.xiii.
Regali primum se subduxere coronæ: Iosephus li.
Durius & grauius mox subiere iugum. x.c.xi.
Quin tacti in mædos/ubi seruitute molesta:& Iosephus li.
Perpetua:pecoris more modoqꝫ iacent. x.c. de non
Vixqꝫ quadringentis/octoginta simul annis: ingētis.xiiii
Hoc regnum Iude/quattuor atqꝫ stetit. dicit annis

REGNVM PERSARVM.

Sicqꝫ sub hoc urso regnum Babilonis adauctum: Babiloniorꝫ
Persarumqꝫ sua lege modoqꝫ fuit. Hiere.xxv/
Ordo triplex oris sic creuit.& ordine terno ii.Danie.vii
Hoc steterant dentes carniphagæ usqꝫ feræ.
Sed darium insignis uis/atqꝫ potentia postq̄ Darius
Extulit:& fecit non sua regna sequi: Iosephus li.
Victus/& occisus:uitamqꝫ/ & persica regna: xi.c.viii.
Ordinis euerior finit:& imperii. Iusti.li.xi.
Ante hunc & Xerxes/dum militat ordine nullo: Xerxes
Fusus ab exigua/disperiitqꝫ manu. Herodo lib.
Quiqꝫ adiit graios fremebundi more leonis: vii.
Instar mox leporis fugerat attoniti: Iuuenalis in
Et his mille rates submersit in æqnore:gentes satyra. om/
Ordine dum caruit perdidit innumeras. nibns in ter

ALEXANDRI MONARCHIA.

Mox sed Alexander uictor/sic persica sceptra ris. Iustinus
Transtulit in græcos:Macedonumqꝫ lares. lib.ii.i. Ma/
Et pardi erexit/duo bis diademata/in uno cha.i.Danie
Corpore:eiqꝫ alas/bis dedit esse duas: lis.vii.Iose/
phus.lib.xi.
ca.viii.

Iusti. li.xii. Sed nimis excædens legem: dumq̧ ordine uiuit
Iosephus li. Contempto: mortis pocula dira: bibit.
xii.c.i. Fertq̧ monarchiam dumtaxat quinq̧ per annos:
Augu. li.x/ In duodena sed hæc postea regna cadunt.
v.c.v. Sic tria regna quidem hæc/fraterna morte sacrata
Cayn Principium & finem tunc habuere suum.
Gene.ii. Nempe Cayn primum fraternoq̧ sanguine/regnum
Sardanapa/ Incæpit: quod post migrat ad Assyrios.
lus. Iusti.li. Vltimus Assyrius per funera/Sardanapalus:
i.Cyrus Imperio Mædo principia atra dedit.
Nerod.li.i. Primus apud persas Cyrus: propriaq̧ parentans
Darius Cæde: dat horrendi principia imperii.
Iusti lib .x. Maximus & Darius/persarum grandia regna
in fi. Transtulit in græcos morte sua indecori:
curcius li.iii Cognatis etenim a propriis/notisq̧/& amicis
Alexander Cæsus: Alexandro tradidit imperium.
magnus Græcus Alexander propria num morte ueneni
Curcius li. Cognata occubuit: interiitq̧ manu?
ulti. Fraterno primi maduere sanguine muri:
Romulus d Sic urbs Roma suum/cæde habet/auspicium.
quo lucanus Deinde Monarchiam qui Cæsar uendicat: an non
Iulius Cæ/ Cæde sua: tanti culminis auctor erat?
sar Suetoni In fatis: superi auertant quod longius: atq̧ est:
us Vltimus Principio ut finis par sit ubiq̧ suo:
rex roma/ q̧ Romanorum rex ultimus/ipse suorum
nus. Funereas tandem perluet insidias.

ROMANVM IMPERIVM.

At medio/uaria fortuna/tempore Roma
Extulerat sese/principiumq̧ capit:
Regibus in primis: dein consule: Cæsare demum
Oui.i. fas. Ordine & in summo creuit ad usq̧ deos.
Fundamenta locans reguo/sceptrisq̧ futuris:
Atq̧ monarchiæ principia ampla sue.

Mox Romæ regum diadema:decemq; uiratus
Imperium extinctum est:spretus ut ordo fuit:
Præbuerat primum speciemq; tirannidis:ut se
In uetium Cæsar iecerat imperium.
Sic etenim ablata pardi ditione/& achiua:
Græcorum Romam sceptrum/& habena uenit.
Næq; monarchie cuncte licet ordine certo:
Plurima sub sceptris regna habuere suis.
Non tamen in toto dominatæ protinus orbe:
Nec sua tam late fluxit:ubiq; manus.

REGNVM CHRISTI.

Donec uerbigena rursus sub principe christo:
Iure suo/rediit machina tota deo.
Qui cunctis regnis cessantibus/atque monarchis:
Ad solum christum regio sceptra tulit.
Totius estq; ad enm mundi reuoluta potestas:
In cælo & terris sunt data cuncta sibi.
Sic quoq; cessarunt regua usurpata tirannis:
Cunctorum regum nam titulum ipse tulit
Et merito domini terra est:per eumq; gubernāt
Reges:atq; ad eum pertinet omne solum.
Hinc sequitur:quod præscripsit sibi nullus ubiq;
Cum uitio/atq; mala/iura aliena/fide
Siue igitur prima penses ab origine regna:
Illa sibi dederant principium absq; deo:
Sic titulum iustamq; fidem tenuisse nequibunt:
Temporis excusat nec bene cursus eos.
Siue a carnigero reperemus principe christo
Soli:debentur regia sceptra soli.
Rege sub hoc potuit/regis nomen/titulum ue
Nemo alius iusto:sumere principio.
Nec nos commoueat Cæsar cum posteritate
Qui regna & terras detinuere diu:

l.ii.ff.de ori gi.iur. de hoc Paulus Orosius & Suetonius

xxxv.disti. ab: exordio. Esaiæ.iiii.:& v.Danie.ii. ad fi. Math. x.ad heb.ii. Zache. ix. psal. lxxi. Luce .i. &.xxiii.psal .xxiii. Prouer.viii. c. uigilanti. &.c fi.de p̄scrip.Danielis iii.c.q̄uis xxi.dis.ph. p.l. cum heres.ff de diuer. p̄scrip. ad ephe.v.i. pe.iii. in fi. xxi.dis. ī nouo.xxiiii.q. i. loqtur .l. cū querebat̄ C.unde ui.

l.uicia.C.de	Vsurpala etenim fuerant:possessa nephande
ac.poss.	Absq; bono titulo:legitimoq; modo.
Inno. in.ca.	Siue ideo Augustum repetas:omnem uel Iuli
bone .ii. de	Progeniem:aut flauios/Anthonios ue pios.
post.p̄la.ar/	Hi Constantini magni usq; ad tempora:christi
chi.in.c.uo/	Regna:usu illicito præripuere sibi.
lumus.xvi.	Christus nempe fuit solus rex uerus:eiq;
q.iiii.	Debetur mundi fabrica iure suo.
Esaiæ.xii.	Ipse futurorum faciens pontem:ipse sacerdos
i. Corint.x.	Ordine Melchisedech.prægenitusq; deo.
Gene. ix. &	Quo fit/ut ad christum/ celi terræq; potestas:
xiiii. xxiiii.	Pertineant soli:regnaq; cuncta sibi.
q.i.qđcunq;	Qui petro/atq; aliis sibi successoribus: illas
xix.dis.c.itá	Commisit totas/tempus in omne uices.
diis.c.ubi pi	Quodcunq; in terris ait optime petre ligabis.
culū de ele.	Hoc etiam in cælis uincula firma geret.
li.vi.Ioh.xx	Solueris & si quæ nexu:nodum ue relaxes:
Math. xvi.	Hec eadem in cælo:crede:soluta manent.
xxii.dis.:om	
nes.xlv.dis.	CONSTANTINVS MAGNVS.
tria.xcvi. di	
stin.cōstanti	Id Constantinus cognouerat induperator:
nus.de elec.	Atq; bonam agnouit/cōstituitq; fidem:
fundamēta	Dum capit a petri sibi successore coronam:&
li.vi.	Imperium:regni tum redit ordo boni.
in aūt. ut de	Tum uero effectu christus regnare:caputq;
tersit nu.	Cunctorū cæpit esse hominum/ atq; ducum:
cle.post pri.	Tum cum principio/finis quadrabat:& alpha
xxxv.dis.ab	O mega coniunctum:lexq; modus rediit.
exordio.	Compertumq; fuit Christum caput esse:habituq;
l.si unus.ff.	Atq; actu gladium porrigere ancipitem.
de pact.	Sic ueri regesq; duces:quicunq; fuere
ī extrauagā.	Interea:a petro sceptra tulere sua.
bonifa. viii.	ꝙ si forte aliquis/petro sine/regna recepit:
unā sanctā.	Ille usurpator/prædoq;/furq; fuit.

Non etenim intrauit ad ouille per hostia uera:
Ordine sed fœdo:more modoq; lupi
Sic iã mille quidẽ/quingẽtenosq; per annos
Romana hoc steterãt ordine sceptra modo
Rex sit ut inferior papæ:simul & fateatur
Esse hunc cũctorũ spirituale caput:
Atq; ab eo ĩperiũ capiat iuretq; fidelem
Tntorẽ Petri se fore/& ecclesiæ.
Vngitur iccirco:datur & gladius sibi ab ipso
Pontifice:ut prauos cædat ametq; bonos;
Hæc sunt illa/deus quæ fecit lumina bina
Magna:quibus mundũ lustret & irradiet
Maius quippe diẽ/ceu lãpas solis/obambit:
Atq; animã inflãmat lumine:resq; sacras
Quodq; minus/noctẽ illustrat terrena gubernat
Corpora:& a magno lumine lumen habet:
Hic ordo rerũ est:modus hic:lex summa tonãtis
Maiori/inferior subsit ubiq; suo.
Quiq; potestati seu:cõtrahit siue resistit
Displicet huic sũmus quẽ dedit ordo deus.

ROMANA MONARCHIA.

Vir desiderii/Daniel sanctissimus/olim
Cũcta hæc præuidit:postq; futura canit
Quãdoq; leã primũ:mox ursum dentibus atris
Deinde etiã pardum regna priora/notat
Quæ tamẽ exiguo durarũt tẽpore:nãq; his
Ordo fuit nullus:lex neq;/cura dei.
Bæstia quarta igitur mirabilis/horrida/fortis/
Visa est:cũcta uorãs/cõminuẽsq; nimis
Dissimilis reliquisq; feris:cui ferreus oris.
Rictus erat:pedibus cũcta animata terens.
Cornua magna decẽ capitis cornuq; minutum
E medio illorũ prodiit horridulum.

xxiii. q.v. si solum
de ꝑuile .ex ore.c. nouit de iu.
Iohan.x.
Ho.post Inno.in.c.q; de uoto
ca.solite de ma. & obe.
x.di .suscipiter.
de elec. ue/nerabilem.
cle.i.de iur. iur.lxiii.dis. tibi de sacra unc.c.i.
Gene.i.
dic.c .solite
i.corith .vi.
hãc cõclusi. ꝑbat.tho.in tract.de re/ge & regno c.xv.de ma. & obe .cum ĩferior.xcvi distin.duo
Ad ro .xiii.
Danie.vii. q̃rta bestia.

Idq oculos habuit turpes:contraq tonātē
Verba loquebat grandia:dira nimis.
Hæc fera/Romanū regnū signabat aperte
Atq monarchiā/Cæsareūq iugum
Quod maris occidui posuit prope littora sedē.
Augulū & Europæ continet exiguum
Id quoq successu diuisum temporis:ex se
Regna decē fecit:particulasq decem.
Sic capiti abstraxit sua subdita mēbra/fidēq
Quilibet:& dominū spreuit habere suū.
Ille armis:hic ui:sese prescripsit & alter
Hunc papa exemit prorsus ab imperio.
Cernimus hoc pacto nullū sub Cæsare terrā.
Stare diu:paret rex quia nullus ei:
Atq instar regū:populiq/urbesq/fideles
Imperio quondā:libera abire student
Nemo magis curat regni defendere honorem:
Sed priuata magis cōmoda cuiq placent
Acephalos sine fine uides:pedibusq leuatis
In cælū:supra perplacet ire caput.
Ordine peruerso currus præcedit:equiq
Postpositi extremo substituere loco.
Proinde leuē uoluit agitatq Germania cancrū
More meant cancri multi agitata retro.

Decē regna imperii

Anacephaleosis imperii

gl.in.c.nullus p̄libus i fi.de reg.iu.lib.yi.

FIGVRA CELI.M.CCCCC.III

Credite Germani mox tēpora plena periclis.
Ventura:& magnis cūcta replenda malis
Heu quātū uereor ne nos fata impia tangant.
Et sceptrum a nobis iperiūq trahant.
Aspicite hanc cæli quā cernitis oro figuram:
Se cancro iungunt sydera sæua nimis
Saturnū/Martem/atq Iouē uariabile signum.
Coniungens cancri:friget & humet aquis.

Cōiūctio trium supiorꝝ planetarum

Indicat atq; senes/iuuenesq; & Martia corda.
Et clerũ/instabili mobilitate frui.
Quæq; agere incipient:quicquid placet:ocius illud
Prorepet cancri more/modoq; retro
Inde graues clades:patriæ & cõis Erynnis
Et mala prouenient:dii prohibete minas.
Multa quidẽ nobis astra/& fera fata minãtur:
Cogitat at nullus tã prope adesse diem.
Tempus erit:sceptum a nobis tolletur/& ibit
Longius:ah saltẽ theutona terra dole
Quis mihi/quis lachrymas dabit:ut deflere ruinam.
Cõem possim:uel gemere interitum?

CONSTANTINOPOLITANVM IMPERIVM.

Postea q̃ Romã ueterẽ/pius ille reliquit
Et constãtinus Thracia regna nouat. Cõstãtino/polis caput. Threciæ.
Pontifices medio tulit inclyta Roma beatos:
Iutereaq; horũ paruit imperio.
At Constantinus firmat sua regna:duobus
Circũ septa fretis/hosphoreosq; mari
Atq; arcẽ Europæ posuit fortẽq; bonãq;:
Et uallum/lybiæ contra/Asiæq; minas
Nomine de proprio uocat hanc Bizantia quondam.
Vrbs quæ dicta fuit:clara potensq; nimis
Græcorũ retinẽs sceptrum per tẽpora multa:
Hinc quoq; ad occiduũ prospicit imperiũ.
Sed cũ pontifici sũmo parere recusat:
Tollit a græca gente corona uetus Cã g̃re ĩpe/riũ trãslatũ.
At neq; sic legẽ ecclesiæ/seruare modũ ue.
Curat:& iccirco funditus interiit
Nã sua dũ capiti subducere colla putabat:
Brachia/colla/manus/perdidit atq; pedes.
Hãc Scythica nuper ueniens Othomãnus ab arcto
Insidiis cæpit:subdidit atq; dolis

Comperit & tādē græcus qui ab ordine profit
Cædere:uel propriū nolle tenere caput
Perdidicitq; graui fortuna/acriq; periclo:
Quo deus acephalos puniat exitio

TRANSLATIO IMPERII.

carolus magnus Germanus ex ingelnheym natus nō lōge a maguntiaco.

Translatio imperio a græcis:Germana repente
Natio suscepit regia sceptra/& opus.
Germanus quia nā/nostro quoq; natus in orbe.
Carolus:& uero semine theuton erat.
Nempe orientalis francus fuit:unde recepit
Francia gallorū/quod modo nomen habet.

Diuturnitas Germanorū Regum

Germani sic nos annis prope septingentis
Sceptra sacra/& uitas gessimus imperii.
Quo liquido patet.in terris ꝙ sæcula tanta
Nulla monarchiæ gens tnlit imperium.
Nā Babel/Assyrius/Chaldeus/Parthus/Achæus.
Vltro citro instabili regna tulere loco.

Romanus Imperator

At nos romanū nomēq; urbēq; sacratā
Continuo in nostro reximus imperio

Electores Imperii

Quodq; magis dignū est.reliqui quia iure paterno
Hæredisq; loco regna habuere sua

Quare melior electio.

At rex Romanus/legitur per uota uiroꝝ
Integra prestātū/nobiliūq; ducum

Regis q̄ successio

Eligit hunc nullus qui nō sit cæsare dignus
Et qui nō sceptrū iure suo ipse ferat.

Quoꝝ nomina habēt ꝑ glo.i.c.ad apſice de re. iur.li.yi.

Traditus hic modus est/ordo quoq; Cæsare Othone
Quo regnū melius constet & imperium
Sæpe etenim ignauus uel iners/uel inutilis excors
Nascitur:at legit'/frugi homo & eximius.
Sex ita principibus legi/Rex:atq; Bohæmus
Rex paribus uotis sæpe uocatus adest.
Carolus his quartus dedit electoribus amplum
Rheni uectigal grandia dona satis

Cētū mille quidē nūmos capit inde quot annis.
Quisqȝ hoꝝ auratos;rex habet inde parum
Vnde etiā īperiū defendere iure tenentur
Consilio/atque armis/corpore/præsidio
Et merito:imperii penes hos substātia maior
Nā residet;ad eos cōmoda tota fluūt:
Imperiū sed eget;uix nunc Aquila illa decora.
Pennigera est;rapiunt uiscera cūcta feræ
O miser actæon;cui nō tā dura fuit mors:
Quā lacera canibus ꝙ foret ille suis.
Hoꝝ consilio Rex singula facta peregit
Semper & illorū res stetit arbitrio.
Cūque illis tractat cōmitia;cūcta reuoluens
Quod sacro in primis imminet īperio.
Sed quā pregnātes Germania nostra dietas
Semp habet;binas una retensa parit
Quæque fuit pridē noua;iāque puerpera;prolem.
Parturit;hæc eadē mox quoque mater erit
Dūque diu trahimus conuentus conciliando:
Nil reliqui;ni ꝙ comparuisse sat est.
Quicūque huc ueniunt;quæ sit conclusio/tandē
Scire petunt;alio fertur abacta dies.
Inde etiam insultat nobis gens quæque;dietas.
Germanas grauidas;& sine fine uocans
Causa patet;q̄ si uerbis effarier ausim:
Principibus nostris nā mora longa placet
Quæris aquas in aquis iprouide Tātale;sed nos.
Consilio ex uno plurima inire iuuat.
Verū ait historicus quisquis fuit ille priusq̄
Incipias factū:consule;deinde age opus
Is non consiliū ꝑsuaserat esse perhenne:
Sed quo consiliis perficiatur opus
Hoc Fabius quintus/dictator/fecerat;is qui
Tardus erat;sed nō sic quoque deses erat

Carolus q̄rtus theolonia rheni electoribus distribuit

Oui.ii .me.

de cōmitiis germanorū Enea siluius in epi.

Tantalus

Salustius in cathel.

Qui.fabius

Seneca

Nec nos aut præceps factũ laudamus:& expers.
Consilii:iuge nec consiliũ usq; placet
Scis quid forte uelim:mediũ tenuere beati
Qui post consiliũ:facta iniere tamẽ
At nos/ah miseri ingenio/meritoq; gemendi
Germani:longas quærimus usq; moras
Et nihil aut facimus:aut percipitanter aguntur.
Res nostræ:nec adest ullius ordo modi.

THVRCI IRRVPTIO

Socordia xp̃ianorũ & torpor

Dum nos consulimus:Thurcus sua littora græca
Post habet:Illiricos/Pannoniasque rapit.
Quique Istrũ prius obtinuit:mox littora adibi.
Rheni:& Germanis inferet exitium.
Inde alio timor est regni traducere sceptra
Cernemus nostrũ & deficere imperium
Tradimus interea tã fortia corpora uino:
Et iuuat ignauæ uiuere luxuriæ:
Noxius obiectus ludus:iacta alea pernix
Senio displicuit:unio sæua cadet.
Dii melius:uates utinam sim falsus:at illud
Fa[illegible] canũt:mõstrant tẽpora/& astra docent
Nec mirũ nobis si cancer forte minetur
Iã nuper Cãcri cæpimus ire uiam.
Germanos uero genitos de germine/quondã
Ac uere fratres/fama fuisse canit.
Nulla sed o superi est hodie concordia nostris.
Germanis:nec pax:lex nec amicitiæ::
Sed cũcti inter se grassantur more leonum
Raptorisque student uiuere more lupi.
Heu q̃tũ uereor bella horrida/bella nephanda.
Intestina simul surgere/& ire procul.
Nã rhenũ metus est undandũ sanguine multo
Neue istri fontes/stagna cruoris agant.

Germanorum origo glo. xxiiii.di.c.i. Strabo

Intestia germanorum bella

Dii supĕri/talē Germano auertite pæstē:
 Prælia pellatis Theutonicoq; solo.
Longius in thurcos/Arabesq;/& Achaica regna
 Hæc bellona ferox pulsa/& abacta ruat
Regna etenim diuisa cadunt:aditus datu hosti.
 Perfacilis.dispar uertit aratra iugum

CONCLVSIO VVORMACIENSIS

Sed quid nostra queror tā ꝓspera sæcula? quæ nunc:
 Vnanimes regi constituere duces:
Qui stabili īperiū:& concordi pace ligarunt:
 Reddere iudiciū/iusticiāq; parant.
Fœlix Vāgionū locus/urbs faustissima Rheni:
 Conclusum hoc tandē q̄ penes/extat opus:
Per quod fama uetus aboletur/& incipiunt nunc.
 Ordine/Germanæ res coalere bono
Iudiciū deinceps inopi datur/atq; pupillis
 Iusq; ministrat' pauperi:& indigenæ.
Præsertim cū tā iustus doctusq;/modestus
 Præsideat princeps:iudiciūq; regat:
Qui iunior.fuerit q̄uis ætate:latinus
 Attamē:humanus:moribus atq; comis:
Illi/maturus/uenerabilis atq; senatus
 Assidet:& prudens/iusta/senūq; cohors:
Turbaq; tā celebris:q̄ totus colligere orbis
 Inq; unum posset uix statuisse locū:
Rostra putas Romæ:seu uicū Martis Athenæ:
 Seu parlamētū Gallia quale colit
Iudicio hoc/leges & plebescita uigebunt:
 Atq; mali mores frena seuera ferent:
Quin & libertas Germani nominis:ampla
 Famaq; durabit perpetuanda diu
Inde etiam fidei sequitur tutela sacratæ:
 Christicolæq; aderit præsidium ecclesiæ.

Math.xii.
Lucæ.ix.
Salustius
Palinodia.
Cōmēdatur ꝑncipium & ciuitatū īperii obediētia

Iacobi. Marchiōis badeñ.
Iudicis cōsistorianæ / cameræ commēdatio

Hinc ꝓpellũtur thurci:atq; iniuria quæuis
  Sæua cohercentur crimina:uisq; silet
Inde parens speret pueris conuiuere lætus:
  Hærebit coniunx coniugis inq; sinu
Agros quisq; suos/repararеq; prædia/sacro hoc
  Iudicio cameræ:iusticiaq; potest.
Omnibus hinc terris pax:& tranquilla parantur
  Ocia:seruãtur sceptaq; & imperiũ.

ad diuum Maximilia/nũ regẽ apostrapha.

Hæc fortuna quidẽ tibi enim tibi Maxmiliane
  Desuper a summo uenit/adestq; deo
ꝙ tã deuotos/claros uirtute/benignos/
  Præstantesq; duces nactus es imperii.
Consensu parili qui regni extollere honorem:
  Iurandoq; uolunt iure/subesse tibi:
Quis nõ tã sancto/tãiusto/tãq; beato
  Proposito faueat?pareat atq; libens
Certe animã & corpus decet his ĩpendere rebus
  Quæ/pro iusticia/sunt bene cæpta sacra.
Det modo fœlicẽ finẽ/optatũq;:probatis:
  Auspiciis:iusto principioq; deus.

Ad ꝑncipes electores

Vtq; palã uobis loquar:illustrissima turba
  Conscripti patres principis:atq; duces
Tempora uestra deus fœlici sydere obũbrat
  Irradiant uestrũ fata benigna diem.
ꝙ tã preclaro:iustoq;:pioq; subesse
  Vos decuit Regi:magnanimoq; uiro
Consilio uestro regnũ turbabitur ille:
  Et uestro/extẽdet sceptra sua auxilio.
  Ille gubernator:uos remi/atq; anchora nauis
  Præsidio uestro/portus & aura uenit.

Ad ciuitates germaniæ exhortatio.

Vos quoq; Germanæ gentes:populiq; potentes
  Imperii uobis sit rogo cura frequens
Astra licet nobis contraria multa minẽtur
  Dira simul:ꝗuis sydera sæua micent:

Sydera uincemus;maneamus in ordine saltem;
Et capiti subsint/membra minora/suo.
Parua licet nobis sit copia uiucere gentes:
Possumus oigenas:assit ut ordo tamen:
Est aliquid modico/bene uiuere posse:paratu:
Re:quoq; de tenui posse leuare domum. +
Sæpe uides modicas ex ordine pauperis ædes
Splendere:& nitidis crescere ubiq; modis.
Rursus cernis item sæpe alta palatia regum
Diruta:& e summo prorsus abacta loco:
In cineremq; suum uersa & disiecta/reguntur
Ordine dum nullo:dum sine lege meant.
Ordo est qui cunctas res crescere cogit in horas:
Ordo est qui paruos tollit in astra lares.
Horror adest:errorq; frequens:ubi deficit ordo:
Ordine peruerso:nil placet usq; deo.
Theutones ad uestram iccirco:patriæq; salutem
Respicite: & regis suscipite imperium.
Sic etenim terre/res/oppida uestra/domusq;
Tuta sub incolumi stant satis imperio.
Nec uos perturbent/moueant ue indicta tributa:
Quæ leuia/& facili sunt soluenda modo.
Fælix pars/quota sit/seu porcio quæq; seorsum:
Conseruet totum/quæ retinetq; suum.
Ille obulus bonus est/faustoq; exponitur usu:
Qui libram domino seruat ab interitu.
Nec primum hoc uobis iudicitur:antea multæ
Soluerunt gentes/& populi armigeri.
Regibus/Assyrii semper soluere tributum:
Sub dominis Babylon maxima censa fuit.
Indis dum uoluit certare Semyramis:ante
Exegit:domuit sicq; orientis opes:
Persis longimanus Artaxerxesq; tributa
A Imposuit;dictus non minus ille pius;

Ordo oim rerum conseruator.

Iob.x.

q̃ opportuna sit iperio q̃drienis instituta contributio.

qui p̃ma tributa soluerit regibus. Herodous lib. ulti.

Quin & seruator patriæ/paciſq; et amari
  A cuncto populo non minus emeruit.
Curcius Macedoneſq; prius q̃ græcia uicta/Philippo:
  Deinde & alexandro contribuere ſuo.
Lucæ.ii. Exiit edictumq; a Cæſare: mundus ut omnis
  Per capita hunc cenſum ſolueret imperio.
Quis uel apud Gallos: qui libertate fruuntur
  Franca: non cenſum pendere ſemper habet?
Adde uel hiſpanos: uel totum protinus orbem:
  Italiam/& calabros/Sarmaticoſq; lares:
Quos metus/atq; timor/regumq; potentia/ adegit
  Soluere compulſos: magna tributa nimis.
At nos lib erius/noſtra quoq; ſponte/uolentes:
  Rem ſimul in noſtram ſoluimus exiguum.
Id quod nec cenſus dici poterit/ue tributum.
  Libera ſed potius munera præſidii:
Nec minor inde manet libertas priſca/decuſq;:
  Quo ſemper fretus theutonus orbis erat.
Sed nos imperii rebus ſuccurrimus: ut nos
  Tutari imperium protegere atq; queat.
Credatur nec eñ parſum mihi ſolui ego penſum:
  Perq; libens/dudum: nec rehabere uelim:
Publica quo impediam tam ſancta negocia regni:
  Vnde ſalus patriæ pendet/& imperii
peroratio Theutona terra igitur capiti patienter obedi:
  Mandatis pare: & fer ſacra iuſſa libens.
Sic tua ſtare diu poterunt foelitia ſceptra:
  Sic uirtute tua uincere cuncta potes.
Leui.xxvi: Q si uerba dei contemnis: ſubicieris
  Qui tete oderunt: hiſq; tributa dabis.
Cæſaris ille iubet quæ ſunt dare Cæſari: & ipſi
  Soluere deinde deo: ſunt bona ſi qua dei.
Luce.xx. Ordine ſic currus noſter procedet opimo:
Marci.xii. Temonemq; trahent ordine rurſus equi:

Sic quoq; uertemus cancri tam mobile signum:
Vt cauda obtorta scorpio proueniat:
Iupiter aspiciet uultu nos forte sereno:
Firmior Alcocothen Mars quoq; noster erit.

Ouidius.xv metha.

Sic breuiter stultos transcurrimus: ordine rupto:
Qui fuerat regni magna ruina sui:
Dumq; modum & normam bene uiuendi atq; beate
Peruertunt: patriam/regna/perdiderant:
Vale inclyte lector.

EPIGRAMMA THOME BECCADELLI CyMBRI adolescentuli: primarii & impuberis ad D. Sebastianũ Brãt utriusq; iuris doctorem: poetam Argutissimum. Argentinen.

Thomas Beccadellus Bononie studens

Augescit merito foelix Germania fama:
Iam poterit laudes scribere docta suas:
Cædere iam poterit/poterit quoq; tradere palmam
Ausonia: & cædet græcia magna sibi.
Istic iura nitent: astræaq; uirgo gubernat:
Cæliuagisq; patent sydera quæq; uiris.
Pythagore hi celebrant: hi docti dogma Platonis
Hic reperis uires o medicina tuas.
Hic quoq; & Aonio reuocantur uertice musæ:
Et multis capiti est delia laurus honos.
Vnum sed uolitans extollit fama poetam
Pegaseo mersit qui bene fonte caput
Quem leges nec iura latent: sic iura nitere
Carminibus poterunt/pieriis q; modis:
O patriæ columen/nostræ quoq; gloria gentis
Brante: tuæ uates firma columna domus.
Italicas nunq̃ uidisti miror ad oras:
Iura tamen calles: Aoniumq; melos.

EIVSDEM THOME AD IOHANNEM GERGMANVM DE OLPE.

O cui posteritas nunq̃ debere negabit
Olpe: hoim qui non scripta perire sinis
Imprimæ conspicuæ diuina pœmata famæ
Branti: diuina hæc condere mente solet.

FINIS STVLTIFERE NAVIS.

Finis Narragonicæ nauis per Sebastianum Brant uulgari sermone theutonico quõdam fabricatæ: atq; iãpridem per Iacobum Locher cognomento philomusum in latinũ traductæ: perq; prætactũ Sebastianũ Brãt dñuo reuisæ: laptissimisq; concordantiis & suppletionibus exornate. Et noua quadam exactaq; emẽdatione elimatæ. Atq; supadditis quibusdam nouis admirandisq; fatuorum generibus suppletæ impressum per iacobum zachoni de romano Anno domini. M.CCCC.LXXXViii. die. xxviii. mensis Iunii.

REGISTRVM STVLTIFERE NAVIS

NOVA INVENTIO.S.BRANT.

FINIS.

Dum me cura tenet ſublimia forte petendi
  Et uigil expecto det mihi digna labor
Deſtituit fortuna pedē/nixūqꝫ fefellit:
  Nec potuit lapſus pes retinere gradum
Et qui prenſus erat non paruo robore ramus
  Precipitem effractus retulit ecce ſolo.
Cura/fides/probitas fueris niſi preditus aſtu
  Et uafro ingenio paruiputata iacent.

Final blank leaf missing

156 (blank) missing